GORENJSKI GLAS

Leto XIII — št. 31 — CENA 5 din

Kranj, petek, 20. aprila 1990

Proslava na Primskovem

Osrednjo občinsko proslavo ob dnevu Osvobodilne fronte slovenskega naroda pripravlja drevi (petek ob 19. uri) občinska konferenca Socialistične zveze Kranj v Zadružnem domu na Primskovem. V kulturnem programu "Ljuba vigred se rodi, oživlja vse stvari..." bodo pevci in folkloristi KUD Primskovo predstavili delček iz zakladnice slovenskega ljudskega blaga. Po proslavi bo družabno srečanje, igrali pa bodo Gašperji.

SNOVANJA

Ljubljanska banka
Gorenjska banka Kranj
GORENJC IN BANKA
FORMULA PRIHRANKA

Jugoslovanske reforme so konsistentne in zagotavljajo "mehki pristanek" v tržno ekonomijo in politično demokracijo, je dejal Živko Pregl. Foto: G. Šinik

4. kongres kadrovskih delavcev Jugoslavije

Naš optimizem že počiva na rezultatih

Bled, 18. aprila - Na tridnevnem kongresu se je zbralo približno 200 kadrovskih delavcev Jugoslavije, tematika njihovega srečanja je zelo aktualna, saj pri nas prav zdaj snujemo institucije trga dela. Uvodoma je o uresničevanju gospodarske reforme spregovoril Živko Pregl, podpredsednik zvezne vlade, danes predava dr. Barri Hopson iz Velike Britanije.

Kongres prirejajo vsaka štiri leta v drugi republiki, tokrat ni tako obiskan kot so pričakovali, saj so pričakovali 400 kadrovskih delavcev iz vse Jugoslavije, zbralo se jih je polovica manj, kar pojasnjujejo s pomanjkanjem denarja. Vendar pa kadrovska stroka v luči gospodarske uspešnosti pridobiva na veljavi, tržno gospodarstvo prinaša kopico aktualnih nalog na kadrovskem področju, ki jih lahko strnemo v ustvarjanje institucij trda dela.

Okvir je tematiki kongresa dal uvodni referat Živka Pregla, podpredsednika zvezne vlade, ki je spregovoril o reformi gospodarskega sistema, ki se bistveno ne razlikuje več od zahodnoevropskih, o tekoči ekonomski politiki, ki je obrzdala inflacijo in nalogah, ki jih bo zvezna vlada uresničila letos. Naš optimizem že lahko počiva na rezultatih, ne samo na obljubah, pred nami pa so seveda še velike naloge, je svoj optimistični nastop končal Živko Pregl. (Več o njegovem referatu na 10. strani)

M. V.

Nedelja spet volilni dan

Prav nobenega razloga ni, da se tudi nedeljskih volitev ne bi udeležili tako množično kot smo se volitev 8. aprila. Precej odločitev bo v nedeljo v naših rokah. Med Milanom Kučanom in dr. Jožetom Pučnikom bomo izbirali, kdo bo predsednik predsedstva Republike Slovenije, v vseh gorenjskih občinah bomo imeli na listah po dva kandidata za poslance v zboru občin republiške skupščine, predvsem pa imajo tokratne volitve "lokalni predznak". Volili bomo delegate v družbenopolitičnih zborih občinskih skupščin, pa delegate v zborih krajevnih skupnosti občinskih skupščin, v radovljiški občini pa se bodo referendumsko odločali o novem županu. Zdi se mi, da smo na trenutke dajali kar preveč pozornosti imenom za vodstvo Republike Slovenije in za republiške poslance, čeprav je to izjemno pomembno za prihodnost Slovenije, pozabljali pa smo na občinsko oblast, o kateri pa se odločamo v nedeljo. Z njo bomo pravzaprav vsakodnevno živeli, predvsem ona nam bo blizu v dobrih in slabih trenutkih, predvsem od nje pričakujemo, da bo na strani ljudi, da bo strokovna in odprta, nikakor pa ne birokratska. Naloga nove občinske oblasti bo organizacija občine kot lokalne skupnosti, smotrno povezovanje in sodelovanje na Gorenjskem in če bo treba, dogovorjen in usklajen nastop v Sloveniji, pa tudi širše. Nikjer ne piše, da je sedanja organiziranost občin na Gorenjskem dokončno zveličavna.

Zakaj je potrebno posebej poudarjati pomen lokalnih, občinskih volitev. Predvsem zato, ker Gorenjski ta hip ne cveto rožice, ker visi nad njo breme gospodarske krize, za katero rešitev še nimamo pravega recepta. Te recepte pa bomo morali najti predvsem sami. To mora biti prva naloga novih skupščin in stroke, ki jo premoremo. Stagnacija Gorenjske je grozeča in to bo resen izziv za vsakogar, ki bo na oblasti, ne glede, kakšne politične barve je.

Za konec še priporočilo. Na volišče vzemite vabila, ki ste jih prejeli za volilni dan 8. aprila. Veljajo namreč tudi v nedeljo.

J. Košnjek

Košarkarji Triglava so republiški prvaki - Kranj, 18. aprila - Z drugo zmago v finalu končnice republiškega prvenstva v košarki, so Kranjčani postali republiški prvaki in se uvrstili v I.B zvezno ligo. V ves čas zanimivi in napeti tekmi so dokazali, da sodijo v vrh slovenske košarke. Na poti k zmagi pa so jih pospremili tudi številni navijači, ki so jih spremljali na vseh tekmah. V. Stanovnik, Slika: G. Šinik

Zbornica za najnižjo plačo predlaga 350 mark

Razpon med najnižjo in najvišjo osnovno plačo pa naj bi bil ena proti 2,50

Ljubljana, 17. aprila - Izvršilni odbor Gospodarske zbornice Slovenije je ponovno obravnaval splošno kolektivno pogodbo, natančneje njen tarifni del, ki bo seveda najbolj sporen v pogajanjih s sindikatom. Veljal naj bi letos, po njem pa se bo seveda zgledovalo negospodarstvo.

Po izračunih Gospodarske zbornice najnižji izhodiščni osebni dohodek lahko znaša 350 mark oziroma 2.450 dinarjev, čista plača seveda, vendar pa bi v splošno kolektivno pogodbo zapisali bruto znesek, ki bi ga izračunali tako, da bi upoštevali davke in prispevke po zbirni stopnji, kakršna trenutno velja v Ljubljani.

Zbornica ponuja razmerje ena proti 2,50 med najnižjo in najvišjo tarifno skupino (osem jih je), kar pomeni, da bi bil v najvišji skupini (kamor bi bili praviloma uvrščeni magistri in doktorji znanosti) izhodiščni osebni dohodek znašal 875 mark oziroma 6.125 dinarjev. K tej osnovi pa bi seveda prištevali učinek, dodatke itd.

Podjetja naj bi letos zaradi nelikvidnosti lahko izjemoma izplačali tudi do 20 odstotkov nižje plače, kot jih predvideva splošna kolektivna pogodba.

M. V.

Sejem gozdarstva in kmetijstva: uspel nastop Železne Kaple - Po lanski predstavitvi kranjske občine na sejmu v Železni Kapli, se je tokrat na kranjski prireditvi predstavila tudi Železna Kapla. V ponedeljek, na dnevu Železne Kaple na sejmu, je župan dr. Dieter Haller poudaril, da so nastop na sejmu tokrat podredili odločitvi, "da se dokažejo" in predstavijo ponudbo v njihovih trgovinah in v zadrugi. - A. Ž. - Foto: G. Šinik

Smučanje na Voglu

Bohinj, 18. aprila - Te dni, ko v dolini dežuje, na Voglu pada sneg. Obratujejo vse smučarske naprave, kot pravijo v Bohinju, pa je smučarjev veliko zlasti konec tedna. Če ne bo večjih otoplitev, bo smučarija mogoča tudi med prvomajskimi prazniki.

V. S.

PREMISLIMO ŠE ENKRAT

Demos, mavrica evropskih strank

Volilci, ste razumeli program Demosa. V prvem krogu volitev je Demos prepričljivo zmagal. Hvala Vam!

Če želite odgovorno vlado,
oživljeno gospodarstvo in nov razvoj,
če želite biti ponosni na svoje mesto in državo,

VOLITE DEMOS
IN DR. JOŽETA PUČNIKA!

Evropa zdaj ne mara komunizma
Slovenija, kje si?

Ford PAPP
BELJAK, STEINWENDERSTR. 15, Tel. 9943-4242-24826

POMLADANSKI NAKUPI V ELITI OD 23. DO 30. APRILA 1990

35 LET ELITE - DO 35% POPUSTA

ZNIŽANJE NAD NAKUPOM 1.000,00 din

Elita 35

TRGOVSKO PODJETJE p. o. KRANJ, TAVČARJEVA 31

JOŽE KOŠNJEK

NOTRANJEPOLITIČNI KOMENTAR

Jugoslavija po 22. aprilu

V Sloveniji bomo v nedeljo končali z volitvami, na Hrvaškem pa jih začenjajo. "Volilna primerjava" med obema republikama severozahodnega dela Jugoslavije je popolnoma mogoča samo v tem, da so se v obeh republikah odločili za svobodne, tajne, demokratične in večstrankarske volitve, da so v bistvu popolnoma sprostili pobude za ustanavljanje strank in da so bili v obeh republikah dokaj hudi odpori zoper strankarsko pot. V obeh republikah je strankarska opredelitev najbolj zadevala vladajočo politično silo partijo, ki je hkrati ob sprejemu strankarskega, pluralističnega pogleda na demokracijo morala opraviti s staromislečimi v svojih vrstah, v Sloveniji na primer z "zdravimi silami" s Popitom na čelu, na Hrvaškem pa prav tako s staro partijsko gardo. V bistvu je v obeh republikah potekala demokratična strategija na dveh frontah: v družbi, ki se je nedvoumno opredelila za demokracijo, in v partiji, ki se je morala (to je spoznavala tudi sama) demokratizirati.

Sicer pa med predvolilnima dogajanjima v obeh republikah ni mogoče enostavno potegniti enačaja. Slovenski predvolilni boj je bil v primerjavi s hrvaškim dobesedno blag. Ocenjevalci predvolilnega vzdušja, ki poznajo tuje razmere ob takih priložnostih, trdijo, da se v Sloveniji ni zgodilo nič takega, kar v tujini ne bi bilo običajno. Če izvzamemo poseg armade z obtožbo zoper dr. Jožeta Pučnika, kar je bilo očitno mešanje slovenskega predvolilnega golaža, čeprav so predstavniki armade to v sredo zanikali in so pač Pučnika ovadili po službeni dolžnosti, se res ni zgodilo nič posebno podlega, nizkotnega, umazanega. Slovenci smo predvolilni čas preživeli sorazmerno mirno, rekel bi celo, da zrelo. Na Hrvaškem pa je ostrina predvolilnega boja med tremi glavnimi igralci (Hrvaško demokratično skupnostjo z dr. Franjom Tuđmanom na čelu, Koalicijo narodnega sporazuma, ki jo vodila Mika Tripalo in dr. Savka Dapčević - Kučar. in Zvezo komunistov Hrvaške - stranko demokratičnih sprememb z Ivico Račanom na vrhu) neprimerno hujaša, brezobzirnejša, agresivnejša in predvsem - množičnejša. Ne gre se čuditi, da sta recimo hrvaški organ za notranje zadeve in skupščinska komisija za nadzor volitev že posegala po skrajnem ukrepu: na Trgu republike v Zagrebu so bila prepovedana vsa zborovanja zato, ker bi se utegnila množica znesti nad lokali, stavbami in vsem, kar je postavljenega na osrednjem zagrebškem trgu. Predvolilni boj na Hrvaškem ima tudi dodatno razsežnost. V predvolilni spopad sta vpeti dve narodnosti, hrvaška in srbska, ki ta hip medsebojno nista ravno v najboljših odnosih, še posebej od mitinga na Petrovi gori dalje ne, vsaka s svojim nezadovoljstvom, svojimi pogledi in svojimi interesi, zgodovinsko podedovanimi. V hrvaškem predvolilnem boju gre tudi za tri opcije Jugoslavije in Hrvaške. Tudjman je za samostojno, suvereno in nacionalno zaokroženo Hrvaško, Tripalo in Dapčevićeva se zavzemata za konfederacijo, Račan pa je za demokratično Jugoslavijo s popolno suverenostjo republik.

Nekaj je povsem jasno. Jugoslavija po 22. aprilu ne bo več taka kot je sedaj. Že sedaj je v bistvu razdvojena in je v bistvu samo še zvezna vlada tista, ki jo uspeva zadržati skupaj. Po nedelji pa se bo bistveno spremenil politični zemljevid. Domnevni separatistični severozahod bo krojil svojo usodo z legalno in demokratično izvoljeno oblastjo, na jugu in vzhodu pa vlak, sicer upočasnjeno, vozi po starih tirnicah. Ta dvojnost bo težko združljiva. Možni poti sta samo dve: da gre vsa Jugoslavija na demokratične volitve in se tako izvoljeni organi dogovorijo o možnem skupnem življenju, ali pa razumno ugotovimo, da v taki dvojnosti ni mogoče sožitje.

Jutri proslava na Okroglem

Kranj, aprila - Letos mineva že 48 let od tragičnih dogodkov na Okroglem, ko je okrogelska jama zahtevala dvanajst mladih slovenskih življenj. Vsako leto se poklonimo tem žrtvam na nedeljo. Zaradi volitev pa bo tokrat izjemoma proslava na Okroglem v soboto, 21. aprila, ob 10. uri pri spomeniku v gozdičku nad okrogelsko jamo. V kulturnem programu bodo nastopili učenci Osnovne šole Franceta Prešerna, sodelovali pa bodo tudi taborniki Odreda Stane Žagar ml. iz Kranja.

D. D.

GORENJSKI GLAS

Ob 35-letnici izhajanja je kolektiv Gorenjskega glasa prejel red zaslug za narod s srebrno zvezdo

Ustanoviteljice Gorenjskega glasa so občinske konference SZDL Jesenic, Kranja, Radovljice, Škofje Loke in Tržiča.

Izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj, tiska ČGP Delo Ljubljana

Predsednica časopisnega sveta Kristina Kobal

Naročnina za I. trimesečje 100 din

Gorenjski glas urejamo in pišemo: **Štefan Žargi** (glavni urednik in direktor), **Leopoldina Bogataj** (v. d. odgovornega urednika), **Vilma Stanovnik** (šport, turizem, poslovne informacije), **Danica Dolenc** (za dom in družino, tradicije NOB, Tržič), **Danica Zavrl Žlebir** (socialna politika, sindikati), **Jože Košnjek** (notranja politika, šport), **Marija Volčjak** (gospodarstvo, Kranj), **Andrej Žalar** (gorenjski kraji in ljudje, komunalne dejavnosti), **Lea Mencinger** (kultura), **Helena Jelovčan** (izobraževanje, iz šolskih klopi, Škofja Loka), **Cveto Zaplotnik** (kmetijstvo, kronika, Radovljica), **Darinka Sedej** (razvedrilo, Jesenice), **Stojan Saje** (družbene organizacije in društva, SLO in DS, ekologija), **Dušan Humer (šport), Vine Bešter** (mladina, kultura), **Franc Perdan** in **Gorazd Šinik** (fotografija), **Igor Pokorn** (oblikovanje), **Mirjana Draksler** (tehnično urejanje) in **Marjeta Vozlič** (lektoriranje).

Naslov uredništva in uprave: Kranj, Moše Pijadeja 1 — Tekoči račun pri SDK 51500-603-31999 — Telefoni: direktor in glavni urednik 28-463, novinarji in odgovorna urednica 21-860 in 21-835, ekonomska propaganda 23-987, računovodstvo, naročnine 28-463, mali oglasi 27-960.
Časopis je oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

uredništvo tel. 21860

Dr. Ciril Ribičič v Žirovnici

Kdor vlada, naj ima močno opozicijo

Žirovnica, 18. aprila - Dr. Ciril Ribičič je odgovarjal na vprašanja volilcev, ki so se zbrali na srečanju ZKS - Stranke demokratične prenove v Žirovnici. V težkih trenutkih bomo ravnali premišljeno in modro.

V sredo zvečer je ZKS - Stranka demokratične prenove Jesenice v osnovni šoli v Žirovnici pripravila srečanje s predsednikom stranke dr. Cirilom Ribičičem, ki je predstavil program stranke in aktivnosti v predvolilnem času. Nosilec liste ZKS - SDP za družbenopolitični zbor skupščine občine Jesenice inž. Igor Mežek pa je spregovoril o programu jeseniške stranke.

Dr. Ciril Ribičič je med drugim dejal: »Mi v ZKS - SDP smo pred volitvami obljubljali manj kot drugi, manj stvari smo obračali na glavo, a ostali pri temelini obljubi volilcem, da bomo v težkih trenutkih ravnali premišljeno in modro.«

Dr. Ciril Ribičič je v nadaljevanju med drugim poudaril, da demokracijski procesi v Jugoslaviji potekajo neenakomerno in da se ponekod še vedno poskuša ohranjati sistem, ki smo ga Slovenci z demokratičnimi volitvami pokopali. Stranka ZKS - SDP se je pred volitvami zavzela, da bodo volitve potekale dostojanstveno in mirno. Po volitvah prednost stranke ni velika, res pa je, da so nekatere glasne stranke bistveno zaostale. Največ glasov je ZKS - SDP dobila v delavskih in mestnih jedrih, na obali, v Ljubljani, revirjih. V stranki so mnenja, da kdorkoli že vlada, naj ima močno opozicijo.

V živahni razpravi so udeleženci želeli vedeti, zakaj se je ukinilo glasilo Komunist, kakšni so odnosi z JLA, kaj bi bilo s slovenskim gospodarstvom v primeru odcepitve Slovenije, kaj je s srbsko blokado, kaj bo z mejami v primeru odcepitve, kakšna bo agrarna reforma, zakaj je bila Ivanu Mačku - Matiji pred volitvami odvzeta vila....

Dr. Ciril Ribičič je dejal, d bodo po volitvah ustanovili časo pis, ki bo vzdržal tržno konku renco; da so odnosi z ZK v JL na najnižji točki in da se v stran karskem sistemu JLA ne mor več vmešavati v politične zadeve Če se bo stopnjeval pritisk n Slovenijo, bo Slovenija prisiljen iskati ustrezne rešitve v koris slovenskega naroda. ZKS - Stran ka demokratične prenove si je program zapisala, da je za pošte odnos do preteklosti in v ter smislu so se tudi odločili za reha bilitacijo.

D. Sede

Bohinjci "sprejeli" ponujeno pomoč občinske Socialistične zveze

Telefoni že zvonijo

V ponedeljek, ko je bilo v Domu Joža Ažmana srečanje z nekaterimi izvajalci in udeleženci akcije za telefonijo v Bohinjski Bistrici, je od 327 novih naročnikov že zvonil 301 telefon.

Bohinjska Bistrica, 16. aprila - Razlog, da so se v ponedeljek zvečer v Domu Joža Ažmana v Bohinjski Bistrici pogovarjali o telefoniji, ki je bila zadnje mesece vroča tema v kraju, je bila javna tribuna, ki jo je 21. marca pripravila Socialistična zveza. Takrat je zaradi počasnosti pri dokončanju telefonske akcije, ki je bila praktično končana in so naročniki čakali le še na vključitev, Socialistična zveza ponudila pomoč svojih kandidatov, da se stvari in morebitni "zapleti" razčistijo.

Udeležba na ponedeljkovem večeru, ki so se ga udeležili tudi predstavniki Podjetja za PTT promet Kranj, krajevne skupnosti, gradbenega odbora in oba vodilna kandidata na listi Socialistične zveze za občinski družbenopolitični zbor mag. Pavel Žerovnik, sedanji predsednik izvršnega sveta, ter Marko Bezjak, predsednik občinske skupščine, bi bila prav gotovo še veliko večja, če ne bi prav pred tem pogovorom na območju sedanje centrale Bohinjska Bistrica pospešeno vključevali novih telefonskih naročnikov. Akcija vključevanja se je namreč začela 12. aprila in do ponedeljka zvečer so od 327 novih naročnikov telefoni zvonili že pri 301.

Po podrobnem poročilu predsednika sveta krajevne skupnosti Ivana Cerkovnika o poteku akcije, ki se je začela pred dobrim letom s podpisom pogodbe s krajani, je stanje na področju telefonije nasploh v občini in prizadevanja v občini za akcijo v Bohinjski Bistrici obrazložil še Pavel Žirovnik. Iz obeh poročil je bilo moč ugotoviti, da je gradbeni odbor delal zelo dobro, in da so kakršnikoli očitki in namigovanja na njegovo delo oziroma posameznikov v njem neupravičeni in zlonamerni (saj so vsi delali brezplačno). Največ zapletov je bilo pravzprav pri posameznih postopkih (soglasja) in nazadnje pri prevzemu in tehničnem pregledu, ko so se stvari časovno zavlekle, med gradnjo pa deloma tudi med Tegradom in Gradbenim podjetjem Bohinj.

Kar precej pripomb je bilo tudi na račun Rajka Benedika, ki je pri naročnikih opravljal tudi hišne napeljave. Za izvajalca teh del po pogodbi z naročniki krajevna skupnost ni bila zadolžena, ampak se je zanj odločal vsak naročnik sam.

Gradbeni odbor oziroma krajevno skupnost čaka še tudi ocenitev vseh stroškov oziroma računov. Trenutno namreč znaša nepokrita razlika okrog 360 tisoč dinarjev.

Precej kritičnih pripomb pa je bilo tudi na kriterije oziroma razdeljevanje tako imenovanih dvojčkov.

Predstavnik Podjetja za PTT promet, ko je potrdil ugotovitve iz poročila, je tudi menil, da enoletna akcija pravzaprav ni nikakršno časovno pretiravanje. Ni pa tudi zanikal menja, da bi telefoni lahko zazvonili prej. To pa bi lahko sklepali tudi na podlagi pospešenega delovanja oziroma vključevanja v zadnjih dneh pred ponedeljkovim pogovorom (ko se je zvedelo zanj), saj saj so celo v soboto vključevali naročnike ves dan.

Sicer pa je veliko pomembne še, kar zadeva tovrstne telefo ske akcije pri nas nekaj drugeg Upravičeno se namreč zastavlj vprašanje, ali so res prav pos mezniki (gradbeni odbori, vo stva KS) tisti prvi in pravi pokl cani, ki brezplačno uresničujej in organizacijsko vodijo tako v like (finančno) projekte v kraje nih skupnostih.

A. Žala

Pogovor v Begunjah

Vrtec in šola premajhna, ceste pa ni

Če bi občinski upravni organi delali hitreje, bi danes lažje ocenjevali vzroke težavnega gospodarskega položaja.

Begunje, 18. aprila - Tudi v občinski upravi bo treba narediti red in resno prevetriti sedanjo "ležernost", pa tudi neznanje pri delu. Sicer pa se spremembe že nakazujejo tudi pri prihodnji organiziranosti v občini. Takšna kot je zdaj, je najbrž prevelika, ob tem da je danes njena uprava "veliko slabša", kot je bila na primer pred petnajstimi leti.

Na račun neučinkovitosti, počasnosti, pa tudi neznanja (ki je nenazadnje rezultat dosedanjega izobraževanja oziroma tovrstnih izobraževalnih programov) v občinski upravi je bilo v sredo zvečer na pogovoru v Begunjah slišati zares veliko pripomb. Na pogovoru, ki ga je o razvoju krajevne skupnosti Begunje, predvsem pa o gradnji vrtca, organizirala občinska Socialistična zveza, udeležila pa sta se ga tudi oba glavna kandidata z liste Socialistične zveze za občinski družbenopolitični zbor Marko Bezjak in Pavel Žerovnik, sta zato tudi oba kandidata nekajkrat poudarila, da bosta, če bosta izvoljena, delo in sile usmerila na drugačno in učinkovitejšo občinsko upravo. Z drugimi besedami to pomeni, da bo tudi na tem področju treba marsikaj prevetriti.

Sicer pa sta bili vroči temi na sredinem pogovoru predvsem vrtec in v sedanjih razmerah zaradi neurejenosti na področju tudi premajhna šola, ter prometna rešitev oziroma neureditev stanovanjskega dela Poddobrave. Odgovor Jožeta Resmana je pravzaprav zadevo glede vrtca razjasnil in končno vlil Begunjčanom tudi upanje, da se bodo stvari vendarle kmalu premaknile s sedanje mrtve točke. Na lokaciji stare šole naj bi zgradili nov objekt (vsega denarja še ni), v katerem bi bila stanovanja in vrtec. Če Elan ne bo zainteresiran za nakup, ocenjujejo, da jih bodo zgradili za trg, saj je tudi na območju Begunj najbrž kar nekaj interesentov zanje. S tem pa bi bila morda lahko rešena tudi prostorska stiska šole, čeprav bo treba pri pripravi srednjeročnega programa za naslednje obdobje do 1995. leta proučiti tudi prostorsko problematiko na področju šol oziroma izobraževanja v sedanji občini.

Prometni ping pong na območju Poddobrave pa je v Begunjah dosegel vrelišče. Vse tiste, ki se še vedno "uspešno" skrivajo za tem, da je danes naselje brez prometne povezave in da je brez predhodne prometne ureditve sploh lahko zraslo, je treba pokazati in vsak zase naj tudi občuti, da se tako ne dela. Če mora posameznik pri gradnji poskrbeti za vsa potrebna dovoljenja, soglasja in ne more začeti z gradnjo, če nima do objekta ceste, potem je zgrajeno naselje brez prometne rešitve in ureditve kršitev brez primere.

Socialistična zveza si je z obema kandidatoma zastavila v program, da bo odločno vztrajala na rešitvi teh in še nekaterih drugih vprašanj v krajevni skupnosti Begunje. Ob tem je bil največkrat omenjan tudi Elan, ki vztrajno "skrbi" za onesnaževanje turistično usmerjenih Begunj in ima pred vrati vanje tudi pravo smetišče. Predsednik občinske Socialistične zveze Anton Kapus pa je tudi tokrat v pogovoru poudaril, da bo Socialistična zveza v prihodnje med drugim pozorno spremljala in bedela ter pomagala pri reševanju težav v krajih v občini oziroma v krajevnih skup nostih.

A. Žala

Nova pobuda ZSMS - liberalne stranke

Za žrtve politične represije

Ljubljana, 16. aprila - Javnosti so predstavili pobudo za formiranj mednarodnega sklada za podporo žrtvam politične represije v Jugosl viji.

Sklad bo pomagal tistim posameznikom in posameznicam, k zaradi svojega političnega prepričanja ali delovanja trpijo ukrepe d žavne represije, čeprav se niso posluževali nasilja niti niso pozivali

Naslov sklada

Začasni naslov sklada za podporo žrtvam politične represije v Jugoslaviji je ZSMS - liberalna stranka (kjer nudijo organizacijsko, tehnično in politično pomoč pri ustanavljanju), na Dalmatinovi 4 v Ljubljani, telefon 061/ 312-381.

njemu, je poudarjeno v uvodu pobude za formiranje sklada kot h manitarne ustanove.

V Jugoslaviji že obstaja več ustanov ali organizacij, ki zbira podatke o žrtvah politične represije ali z njimi seznanjajo javnost svojo moralno avtoriteto skušajo blažiti njene posledice, nudijo pr vno pomoč, predlagajo spremembe zakonodaje, ki bi vsaj omejila, č že ne onemogočila, politično samovoljo, in oblikujejo splošno prav kulturo. Nobena od teh ustanov in organizacij pa si ni zastavila na ge, da bi tistim, ki jih je politična represija neposredno prizadela, t di gmotno pomagali. Še več, dosedanje izkušnje kažejo, da so v p merih, ko je katera med njimi skušala tudi materialno pomagat nastopile pri zbiranju denarnih sredstev zakonske ovire in težave c lo pri posredovanju finančne, zdravstvene in druge humanitarne p moči prizadetim.

Kot prednostno nalogo si je Sklad zastavil zbiranje in posred vanje denarne in po potrebi druge humanitarne pomoči žrtvam po tične represije v Jugoslaviji in še posebno organiziranje pravne p moči. Iniciativni odbor Sklada, ki ga sestavljajo dr. Ivan Krista Ramadan Marmullaku, Tomaž Mastnak in Stanko Šalamun, bo v n slednjem mesecu povabil k sodelovanju ugledne osebnosti iz Jugosl vije in tujine.

V. F

Ciril Zlobec na srečanju jeseniških socialistov:

Kdor ne pričakuje poraza, ne zasluži zmage

Jesenice, 19. aprila - Ciril Zlobec je spregovoril na srečanju jeseniških socialistov, kjer so predstavili tudi kandidate, ki so na listi Socialistične zveze za družbenopolitični zbor skupščine občine Jesenice. Samo tisti, ki nič ne dela, nima ničesar, kar bi mu lahko očitali.

Prostori v Kazini na Jesenicah so bili v torek zvečer premajhni za vse tiste, ki so prišli na srečanje, ki ga je s Cirilom Zlobcem, članom predsedstva Republike Slovenije, pripravila Socialistična zveza Jesenice. Po lepem kulturnem programu učencev Glasbene šole in članom jeseniškega gledališča Igorjem Škrljem, ki je predstavil dve pesmi Cirila Zlobca in predstavitvi kandidatov na listi Socialistične zveze Jesenice, je spregovoril gost.

Ciril Zlobec je med drugim dejal, da so se za Socialistično zvezo ob volitvah stvari zasukale manj dobro, kot so socialisti pričakovali in so zdaj pred preizkušnjo, da ohranijo trdnost. Sam je vstopil v predvolilno tekmo v prepričanju, da »kdor ni pripravljen na poraz, tudi zmage ne zasluži«. Ob takih volilnih rezultatih je treba biti realen: v vsakem sistemu, kjer je vladala le ena stranka, se še nekaj časa vleče veriga zamer in grehov, kajti v življenju je že tako, da vse terja plačilo. Mnogi, ki so danes mladi in nič krivi, bodo plačali za grehe in nepravilnosti svojih očetov in predhodnikov. Samo tisti, ki nič ne dela, nima ničesar, kar bi mu lahko očitali.

Socialistična zveza je najmlajša slovenska stranka, saj je bila ustanovljena 9. januarja letos, a stranka v evropskem pomenu besede. Svetle zglede si lahko poišče v številnih zahodnih demokracijah, kjer so prav socialisti visoko dvignili misel socializma. Slovenci smo majhen narod in svet, v katerega vstopamo, terja medsebojno sodelovanje, strpnost; nismo biološko tako bogat narod, da bi si lahko kdorkoli prisvojil možnost, da dela po svoje.

Ciril Zlobec je poudaril, da ne izključuje nobene opcije prihodnje ureditve Slovenije; zavzemal se bo za rešitve, ki se bodo pokazale kot najbolj ustrezne. A treba je vedeti, da z nobenim evropskim narodom nismo tako navzkriž, kot so sprti nekateri narodi v Jugoslaviji. Njegov predlog bi bil v tem, da se sklene politični moratorij za toliko časa, dokler se ne bi pogovorili, ali so še skupne osnove ali ne. Prav tako je lahko problematična odcepitev zaradi gospodarske krize, saj Slovenija ni zmožna od jutri dalje podvojiti prodaje na zahod, prav tako pa si ne sme privoščiti tega, da bi bilo brez dela na tisoče delavcev.

10. junija naj bi imela Socialistična zveza svoj prvi kongres, na katerem naj bi izbrali novo, mlajše vodstvo. Ciril Zlobec je prepričan, da ima ta mlada slovenska stranka prihodnost in veliko vzorov v evropskem prostoru.

D. Sedej

Od junija naprej tudi Socialistična stranka Slovenije

Novo vodstvo SZS brez komunistov

Ljubljana, 18. aprila - Na tiskovni konferenci so člani vodstva SZS komentirali volilni uspeh prvega kroga volitev - "socialisti so z volitvami dobili mesto, ki so ga vseskozi imeli, mesto opozicije".

Viktor Žakelj se je uvodoma dotaknil organizacijskih novosti SZS in med drugim povedal: "Predvidoma 9. junija pripravljamo kongres stranke, ki ga bomo zaokrožili tudi s temeljito kadrovsko prenovo. Iščemo ljudi, ki bi nam pomagali osmisliti novo organiziranost, kajti dobro se zavedamo, da je zelo pomembno, kakšen intelektualni potencial stoji za stranko."

"V časih, ki niso bili naklonjeni politični raznolikosti, smo opravljali vlogo ščita za normalno formiranje političnih strank," je preteklost organizacije ocenil **Borut Šuklje** in nadaljeval: "Usoda političnih organizacij, ki so nadomeščale parlament, je v razmerah parlamentarne demokracije povsem jasna. Socialistična zveza je bila zato za nas zgolj začasen kompromis. Socialistična stranka Slovenije torej ni SZDL, niti Socialistična zveza, ampak formacija, ki je de facto v nasprotju s SZDL." Šuklje je predstavil tudi programska izhodišča, ki jih bodo promovirali na kongresu, med drugim: skupščina Slovenije naj v najkrajšem možnem času razveljavi vse federalne akte, ki so v nasprotju z interesi republike Slovenije; samostojnost republike Slovenije ("odcepitev") lahko razglasi samo slovenska skupščina.

Primož Hainz se je najprej dotaknil odnosa do zvezne SZDL-jevske konference: "Mi v tem trenutku ne moremo biti člani ZK SZDL, tudi na sejo zvezne konference ne bomo šli." Dotaknil pa se je tudi zadnje izjave pokrajinske škofovske konference: "Apel je bilo seveda neposredno agitiranje za SKD, ta izjava je bila razočaranje, da se je slovenska Cerkev zapletla v dnevne politične spopade. Izjava je po mojem mnenju protiustavna in v nasprotju z vatikanskimi izhodišči."

Iz razprave omenimo nekaj najzanimivejših stališč vodstvene ekipe SZS - **Smole:** "Poziv Srbskega predsedstva po prenehanju izrednega stanja na Kosovu je zunanjepolitični propagandni poskus, korak naprej pri zagotavljanju centralizma v Srbiji." **Žakelj:** "Glede koalicij bomo počakali do konca volitev, menimo, da bo vlado sestavljal DEMOS. Vedeti morate, da ideja socializma ne sodi na smetišče zgodovine." **Osterman:** "Tudi pri nas mora zavladati ekskluzivnost članstva, sicer bo ljubljanska MK SZS izstopila iz organizacije." **Zlobec:** "Kongres bi morali narediti pred volitvami, ker ga nismo, smo storili veliko napako."

V. B.

Kam sodi Smole?

Jože Smole je navzočim zagotovil, da, tako kot nekateri, ne menja stalno barve - v KPS so ga sprejeli leta 1943, prej je bil v SKOJ-u, še sedaj je član ZKS ne pa tudi Stranke demokratične prenove.

Živahen sejemski utrip

Vsako leto boljši

Včeraj so v Kranju zaprli letošnji 29. mednarodni sejem gozdarstva in kmetijstva

Kranj, 20. aprila - Temeljitejša in strokovna ocena o letošnji 29. mednarodni sejemski prireditvi gozdarstva in kmetijstva v Kranju, ki so jo včeraj popoldne zaprli, bo znana sicer šele čez nekaj dni, vendar je splošni vtis, da je tokrat prireditev (končno) potekala drugače, kot v zadnjih nekaj letih.

Ko sta si v torek sejem ogledala tudi predsednik republiškega izvršnega sveta Dušan Šinigoj in predsednik republiškega komiteja za kmetijstvo Milan Kneževič, sta bila oba presenečena na številno in pestro predstavitvijo izdelkov s področja gozdarstva in kmetijstva ter prehrane. Milan Kneževič je ocenil, da je ta kranjska prireditev iz leta v leto boljša. To pa so letos potrjevali tudi domači in tuji razstavljalci, ki so pokazali že na prenekatero tržno naravnanost na tem področju v prihodnje.

Kar precej ocen na različnih strokovnih zasedanjih in spremljajočih prireditvah, ki so potekale med sejmom, pa je bilo, da bo morala marsikaj na področju odpiranja in hitrejšega delovanja ter razvoja narediti tudi še zvezna vlada. Vendar pa so bili še posebno nekateri večji tuji razstavljalci precej bolj gostobesedni glede pohval, kot v preteklosti. Še posebej to velja za zahodnonemško firmo Lieberknecht iz Kassla in njenega solastnika Alojza Prestorja (sicer s Primskovega pri Kranju), ki je s tržno predstavitvijo in poslovnostjo zabeležil tudi uspeh. Prav tako celovit je bil nastop Železne Kaple, ki je dosegla cilj in opozorila nase in na svojo bližino prek Jezerskega. Med domačimi razstavljalci so v primerjavi s prejšnjimi leti prav gotovo izstopala Živila, lesarji oziroma proizvajalci pohištva, kot so Alples, Zlit, Jelovica pa so kljub težavam, ki jih imajo, držali stik s trgom, hkrati pa popravljali medel vtis nastopa gozdarjev na prireditvi. Slednje je pravzaprav še najbolj predstavil (in rešil še večjih pripomb) zgibni traktor Woody, ki ga je razvil in predstavil kolektiv GG Setran iz Slovenj Gradca.

Zadovoljen s celotno prireditvijo pa je tokrat tudi prireditelj. Sejem si je namreč ogledalo blizu 40 tisoč obiskovalcev.

A. Žalar

Dr. Matjaž Kmecl v Kranjski gori

Jesenice, 19. aprila - Za včeraj je ZKS - Stranka demokratične prenove Jesenice pripravila razgovor na temo Za srečno in bogato življenje. Sodeloval je Miran Potrč, kandidat stranke ZKS - SDP v družbenopolitični zbor Republike Slovenije.

Za petek, 20. aprila, ob 18.30 uri pa je ZKS - SDP Jesenice povabila v goste dr. Matjaža Kmecla, člana predsedstva Republike Slovenije. Srečanje bo v hotelu Prisank v Kranjski gori.

D. S

Sivi panterji vključeni v mednarodno organizacijo

Jesenice, aprila - Tudi med upokojenci na Gorenjskem se širi zanimanje za stranko Sivih panterjev. Poprej so se zbirali le osebno, do konca marca pa jih je bilo že dovolj za ustanovitev območnega odbora za Gorenjsko. V njem so zastopani člani iz vseh petih gorenjskih občin.

Program Sivih je bil že objavljen, vendar ga na kratko osvežimo: ohraniti upokojencu človeka vredno življenje, zagotoviti redno pokojnino in nadzor nad pokojninskim skladom, doseči vselej pravočasno izplačilo celotnih mesečnih pokojnin, ki bodo izplačane na osnovi minulega dela in dnevnega gibanja plač. Zaslužnim tovarišem Sivi ne odrekajo izjemnih pokojnin, le da bi izjemne dodatke tako kot povsod v svetu plačevali iz proračuna, ne pa iz pokojninskega sklada. V programu imajo tudi dedno pokojnino. Vdove so zdaj upravičene le do 70 odstotkov partnerjeve pokojnine, omogočiti pa jim velja, da bi se lahko odločile, ali bodo po moževi smrti prejemale svojo ali njegovo, prvih nekaj let pa obe.

Kot izjavlja predsednik stranke Sivih panterjev za Gorenjsko **Boštjan Kosar**, je namen stranke zastopati vse upokojence enako in da niso nikakršna konkurenca društvom upokojencev. Nasprotno, z njimi nameravajo navezati stike, da bi z dobrim sodelovanjem dosegli, kar zahtevajo upokojenci. Aprila je bil v Torontu (Kanada) kongres mednarodne stranke Sivih panterjev. Tam so tudi Slovence - Jugoslovane vpisali v svoj register.

Še vedno se lahko včlanite v stranko Sivih, in sicer tako, da pošljete svoj naslov in druge podatke ter priložite 1 dinar vpisnine, na naslov: **Sivi panterji, Bokalova 17, 64270 Jesenice.**

STRANKARSKE NOVICE

Demos - Zeleni Kranja

Odlok o zaščiti gob

1) Zaščita redkih vrst gob
2) Preprečiti ropanje slovenskih gozdov - samo državljani Slovenije lahko nabirajo gobe na svoji zemlji
3) Preprečiti vandalizem v slovenskih gozdovih. Gob se ne sme brcati ali drugače uničevati.
4) Kultura nabiranja: Kaj nabirati in kako (vzgoja od otroka dalje)

Zavedati se moramo, da ni goba samo koristna kot hrana, je tudi okras narave, ki mora na slovenski zemlji tudi ostati.
Vsi produkti narave so zaščiteni, gobe še niso. Zaščita je nujna.

Peter Katrašnik
IO Zeleni Kranja

Spoštovana volilka, volilec, zahvaljujem se vam za zaupanje, ki ste ga izrazili naši stranki in še posebej meni osebno.
Še naprej bom počel to, kar sem doslej, v prepričanju, da to koristi ljudem.

Ljubljana, 17. aprila 1990 **Viktor Žakelj**

Občina in Krajevna skupnost v volilnem programu

Osnovna organizacija ZKS - Stranke demokratične prenove Bohinjska Bela in Občinski komite ZKS - Stranka demokratične prenove Radovljica organizirata srečanje ter predstavitev programa stranke ZKS - Stranke demokratične prenove Radovljica.

Osnovna tema razgovora bo Občina in krajevna skupnost v volilnem programu.

Srečanje z nosilcem liste Jankom Sebastijanom STUŠKOM bo v **petek, 20. aprila, ob 18. uri** v Družbenem domu na Bohinjski Beli.

Zahvala za zaupanje

Spoštovani volilci, drage volilke, zahvaljujemo se vam za zaupanje in dosedanjo podporo, ki ste jo s svojim glasom dali ZKS - Stranki demokratične prenove. Prav te prenove mnogi ne morejo, mnogi pa nočejo razumeti in nam na hrbet nalagajo bremena, ki jih tudi mi nočemo in proti katerim smo mi že glasovali.

Zadnji krog volitev pa je še pred nami. Že vnaprej se zahvaljujem vsem občanom, ki bodo volilno podprli naš program odločnih in premišljenih demokratičnih sprememb in dali glas našim kandidatom.

Vabim vas, da se volitev udeležite, kajti vsak neoddan glas »za« je manjkajoči glas v volilnem uspehu.

Kako bomo volili?

- Za predsednika predsedstva vseh Slovencev in ostalih narodnih pripadnikov, ki kot državljani Slovenije živijo v Sloveniji, bomo obkrožili MILANA KUČANA.

— Za našega občinskega, radovljiškega delegata v zbor občine JOŽETA DEŽMANA iz Lesc (čeprav se Školč s takšnimi pozivi ne strinja, sem globoko prepričan, da moje mnenje Jožetu Dežmanu glede na njegovo delo, spretnost, znanje in pamet ne more škoditi).

— Za občinski družbenopolitični zbor listo št. 1 ZKS - Stranka demokratične prenove Radovljica. Najenostavneje je voliti celo listo.

— Za zbor krajevnih skupnosti kandidate, ki smo jih vseskozi javno podpirali.

Prava volilna zmaga presoje volilcev med pogumom, razumom in željami. Mi imamo zaupanje v volilce.

Janko S. Stušek
ZKS - Stranka demokratične prenove
Radovljica

Zahteva za ustanovitev preiskovalnih komisij

Predsednikom OK ZKS - SDP, OK ZSMS - Liberalne stranke in OK SZ Kranj

Spoštovani predsedniki oblastnih strank, vaše stranke so naslednice dosedanjih družbenopolitičnih organizacij, ki so imele absolutno oblast v Kranju 45 let. V svojih pedvolilnih programih niti z besedo ne omenjate preteklosti, še manj pa sedanjega položaja. Ker ste odgovorne za vso dosedanjo politiko v Kranju, od vas zahtevamo, da se najprej ugotovi dejansko stanje v Kranju. Zato od vas zahtevamo, da se ustanovita medstrankarski preiskovalni komisiji, ki naj raziščeta: 1) vse **investicije** v kranjski občini, ki so jih financirali Kranjčani in predvsem:

a) nove policijske postaje
b) novega plavalnega bazena
c) radia Kranj

UTEMELJITEV

Kranjčanom niso znani podatki, koliko denarja je sedanja občinska oblast porabila za omenjene investicije. V posmeh Kranjčanom je gospod Henrik Peternelj, predsednik Izvršnega sveta SO Kranj izjavil na shodu Demosa »Kam greš Kranj«, da nova policijska postaja stane 7000 DEM! V podobno meglo je zavita gradnja novega plavalnega bazena in projekt radia Kranj. Komisija naj razišče odgovornost vseh tistih, ki so sodelovali pri teh investicijah.

2. Preiskovalna komisija za davčno afero

Davčna afera je dolgo polnila strani v časopisju. Toda do danes nismo dobili odgovorov na bistvena vprašanja:

a) zakaj so bili suspendirani davčni inšpektorji
b) kakšna je bila odgovornost uslužbencev SO Kranj, ki jih v svojem predlogu za razrešitev funkcije direktorja Uprave za družbene prihodke omenjajo odstavljeni davčni inšpektorji
c) kakšna je vloga in odgovornost najpomembnejših funkcionarjev občine Kranj (predsednika Izvršnega sveta Henrika Peternelja in predsednika skupščine občine ter ostalih nosilcev izvršnih funkcij v občini) v tej aferi.

Načela delovanja medstrankarskih preiskovalnih komisij

1) Komisije naj bodo sestavljene paritetno, kar pomeni, da dosedanje oblastne stranke (ZK-SDP, SZ in ZSMS-LS) predlagajo v posamezno komisijo po tri člane. Stranke združene v Demos ravno tako predlagajo v preiskovalni komisiji po tri člane.
2) Vsako komisijo vodita dva predsednika in sicer enega predsednika imenujejo oblastne stranke, drugega pa Demos.
3) Komisiji imata pravico dostopa do vseh dokumentov, za katere menita, da jih potrebujeta pri svojem delu.
4) Delo komisij je javno.
5) Za nosilce oblastnih funkcij je sodelovanje v delu komisij prostovoljno, kar pomeni, da imajo pravico, da ne sodelujejo v delu komisij.
6) Komisiji bosta skrbeli za sprotno obveščanje javnosti. Po končanem delu bosta objavili poročilo.
7) V delu komisij lahko (po potrebi) sodelujejo strokovnjaki za posamezna področja.
8) Komisiji imata izključno nalogo seznaniti javnost s svojimi izsledki in nimata pravne veljave.

Predsednik Demosa
Vitomir Gros

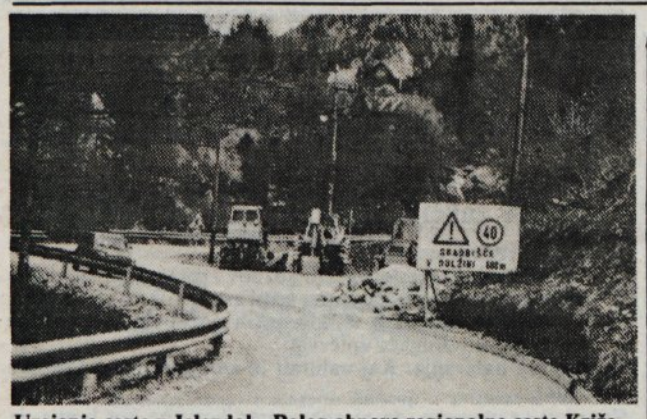

Urejanje ceste v Jelendol - Poleg obnove regionalne ceste Križe - Tržič na odseku trgovina v Križah do plinske postaje imajo letos v občini kar precej obsežen program tudi na lokalnih cestah. Med najpomembnejšimi bo prav gotovo dokončna obnova ceste v Gozd. Asfaltirali naj bi okrog 800 metrov te ceste od Veternega naprej. Na lani začeti obnovi ceste v Lomu nameravajo letos dokončati odsek do gasilskega doma in na cesti skozi Leše. Precej akcij bo na cestah tudi v krajevnih skupnostih v občini. Pripravljajo pa tudi lokacijski načrt za tržiško obvoznico. V Kovorju bodo letos sofinancirali ureditev ceste od Markovega stoga do Korošca. Nadaljujejo pa tudi že z deli na urejanju ceste proti krajevni skupnosti Jelendol. Tokrat so se lotili najtežjega odseka od druge serpentine naprej. - A. Ž.

Treznost

Če velja kaj upoštevati ob vseh nenavadnih zadnjih dogajanjih, bolj ali manj razburljivih, polemičnih mnenjih, neredko pod nevzdržno kulturno ravnjo, in na trenutke ob nestrpno grozečih namigovanjih ali celo napovedih, potem je v bližnjem odločanju to prav gotovo (in samo) treznost. Le zdrava presoja, ki lahko pomaga k ohladitvi tako ali drugače razgretih glav, bo že jutri edini in glavni porok, da nam ne bo čez čas česa žal in da bo tisto, kar je bilo včeraj in je zdaj v kraju ali v krajevni skupnosti dogovorjeno, tudi narejeno.

V razmišljanju o trenutkih jutrišnjega dne ni prostora (in mu ga ne smemo odstopati) za pomisleke. Seznam bi bil predolg, če bi naštevali vse, kar se je v gorenjskih krajih in krajevnih skupnostih dogajalo in naredilo v zadnjih nekaj letih samo tega srednjeročnega obdobja. Poštena ocena je: veliko. Tu in tam bi bilo lahko marsikaj tudi bolje, morda bi šlo hitreje, vendar številni pomembni cilji so bili uresničeni ali pa se še ta hip uresničujejo.

Zato naj bi tudi jutri pri uresničevanju mnenj, želja, potreb, skupnih dogovorov in odločitev ne bilo drugače. K temu že zdaj spodbujajo (in hkrati to potrjujejo) razmišljanja, recimo, o turizmu pod Krvavcem, povezavi Možjance in ureditvi starega dela Preddvora, telefonije v Zgornji bohinjski dolini, povezavi, ki bo obogatila dolino proti Jelendolu, o izgradnji kanalizacije in načrtovani razširitvi pokopališča ter mrliških vežic v Gorenji vasi, živahni aktivnosti na območju Žirovnice in drugih krajev v jeseniški občini... Še in še bi lahko naštevali. A zakaj? Saj je vse skupaj povezano samo s treznim premislekom!

A. Žalar

Občni zbor Turističnega društva

Cerklje - Turistično društvo Cerklje pod Krvavcem bo imelo danes (petek) v kinodvorani zadružnega doma ob 19. uri občni zbor. Pogovorili se bodo o opravljenem delu lani, izvolili novo vodstvo in spregovorili o nadaljnji usmeritvi Turističnega društva in gradnji objektov pod Krvavcem s posebnim poudarkom na kmečkem turizmu. Na občnem zboru bodo podelili tudi posebna priznanja. Po končanem zboru pa bo tudi predavanje z barvnimi diapozitivi Sobne rastline. Predaval (in odgovarjal na vprašanja) bo Slavko Zgonc.

(kj)

KOMPAS JUGOSLAVIJA

Podjetje Kompas hoteli Bled p.o.
64260 BLED
Cankarjeva 2

Na podlagi 38. člena Statuta podjetja Kompas hoteli Bled in sklepa delavskega sveta razpisuje prosta dela

DIREKTORJA PODJETJA in
VODJE HOTELA RIBNO

Kandidata morata izpolnjevati z zakonom predpisane pogoje in še naslednje zahteve:
— visoka ali višja izobrazba ekonomske ali turistične smeri
— tri leta delovnih izkušenj.
Kandidat za direktorja podjetja je dolžan predložiti program, oziroma sprejeti srednjeročni program podjetja.

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas, za dobo štirih let.

Ponudbe z dokazili o strokovnosti ter življenjepisom, z navedbo dosedanjih del, naj kandidati pošljejo v roku 10 dni od razpisa na naslov: PODJETJE KOMPAS HOTELI BLED, 64260 BLED, Cankarjeva 2, z oznako »za razpisno komisijo«.

O izidu razpisa bodo kandidati obveščeni v roku 8 dni po opravljenem postopku imenovanja.

ureja ANDREJ ŽALAR

Pred pomembno odločitvijo v krajevni skupnosti Gorenja vas

Pokopališče je ogledalo kraja in kulture

Na volitvah v nedeljo se bodo krajani odločali tudi o enoletnem samoprispevku

Gorenja vas, 19. aprila - Že pred sprejetjem programa za to srednjeročno obdobje so v krajevni skupnosti Gorenja vas v Poljanski dolini v škofjeloški občini ugotavljali, da bo pokopališče v Gorenji vasi kmalu premajhno. Zato so se že pred dobrimi štirimi leti odločili, da ga je treba še do konca tega srednjeročnega obdobja razširiti. Tako so že pred dvema letoma na vzhodnem delu sedanjega pokopališča, ki je letos staro 90 let, kupili zemljišče. Razvoj kraja in celotne krajevne skupnosti pa jih je v pripravah nekako postavil pred nalogo, da ob razširitivi pokopališča zgradijo tudi mrliške vežice.

Miha Bizjak

Lani so potem najprej imenovali gradbeni odbor, ki ga vodi **Miha Bizjak**. Takoj so se lotili dela in se po temeljitih ocenah in ogledu posameznih projektov odločili tudi za srednje velik objekt, v katerem bosta dve mrliški vežici, čajna kuhinja, sanitarije in pokrit poslovilni prostor. Hkrati so se odločili, da bodo sedanji objekt na starem pokopališču obnovili oziroma preuredili, tako da bodo v njem lahko imeli orodje, vozilo in podobno. V programu pa so tudi že opredelili zunanjo ureditev celotnega pokopališča z vežicami.

"Pri ocenjevanju in odločitvi smo izhajali iz tega, da je pokopališče tudi del ogledala in hkrati kulture posameznega kraja," je pred dnevi razlagal predsednik gradbenega odbora **Miha Bizjak. "Vendar se nismo "spogledovali" s kakšnim "razkošnim" objektom, marveč smo imeli pred očmi sodoben in hkrati skromen objekt z vežicami. Pa vendar so izračuni v začetku tega leta pokazali, da bomo za to potrebovali kar dobre tri milijone novih dinarjev. Pogovorili smo se s krajani oziroma v vaških odborih in nazadnje je po različnih razmišljanjih obveljala odločitev, da gre za skupen objekt, in da bi zato razpisali referendum o krajevnem samoprispevku. Na ta način bi od osebnih dohodkov zaposlenih (2 odstotka), pokojnin (2), prispevka obrtnikov (1,5 odstotka od davčne osnove), od občanov, ki imajo davek odmerjen v pavšalnem znesku (10 odstotkov) in od kmetovalcev (5 odstotkov od katastrskega dohodka) zbrali približno tretjino potrebnega denarja. Del denarja oziroma približno milijon bi zbrali z lastnim delom (10 ur na gospodinjstvo) in prispevka lastnikov gozdov, razliko pa bi pokrila krajevna skupnost iz drugih virov. Tako zastavljen finančni načrt pa naj bi uresničili v enem letu, kolikor časa bi trajalo tudi plačevanje samoprispevka."**

Za referendumsko odločanje o samoprispevku in uresničitvi programa razširitve in ureditve pokopališča ter gradnje mrliških vežic so izbrali to nedeljo, ko bo hkrati tudi drugi krog volitev. To bo v krajevni skupnosti Gorenja vas druga takšna krajevna odločitev. Pred leti so namreč imeli referendum za elektrifikacijo levega brega Gorenje vasi. Znan pa jim je seveda občinski referendum o šolah. O samoprispevku bo v nedeljo odločalo okrog 1600 krajanov oziroma volilcev. Zajel pa bo, če se bodo odločili zanj, skoraj celotno krajevno skupnost. Oproščeni bi bili plačevanja samoprispevka, poleg tistih, kot to določa zakon, le krajani pod Blegošem, ker imajo pokopališče v Leskovci. Zanimivo pri tem pa je, da so tudi ti še pred nedavnim razmišljali o podobnem razpisu oziroma odločitvi, vendar so jo potem odložili. Trenutno imajo namreč v tem delu krajevne skupnosti v programu nujno in pomembno ter zahtevno obnovo vodovoda ter ceste.

"Vsi skupaj v odboru in vodstvu krajevne skupnosti se zavedamo, da je danes takšen samoprispevek precejšnja obremenitev. Vendar pri iskanju drugačnih in hitrejše rešitve, druge nismo našli. Omenim naj samo,

da imamo na sedanjem, starem pokopališču prostor le še za en grob. Nenazadnje pa smo se za razpis referenduma odločili tudi na podlagi mnenj in predlogov krajanov na zborih, na katerih smo predstavljali program. Sicer pa moram poudariti, da so krajani tudi doslej, čeprav ne s samoprispevkom, veliko prispevali in tako ali drugače sodelovali pri različnih skupnih akcijah. Sedanja, ki jo nameravamo uresničiti s samoprispevkom, je torej le ena tovrstnih, hkrati pa tudi najpomembnejša. Zato upam, da bo odločitev v nedeljo, da se akcije lotimo na ta način, sicer se bomo v gradbenem odboru in vsi skupaj v krajevni skupnosti znašli v precejšnji zadregi," je povedal **Miha Bizjak.**

A. Žalar

Kako do novih telefonov?

Jesenice, 16. aprila - Zmogljivosti telefonskih central so premajhne, interes pa vedno večji. Prenos centrale iz Žirovnice v Mojstrano, mojstranške pa v Rateče.

Republiški inšpektor za promet in zveze je z odločbo prepovedal vsakršno novo vključevanje telefonskih priključkov v sedanje telefonsko omrežje jeseniške občine. Zato, da bi omogočili vključevanje novih predvidenih telefonskih central v Ratečah, na Hrušici, v Mojstrani, na Blejski Dobravi in v Žirovnici bo potrebna razširitev centrale na Jesenicah. Denar naj bi dobili s sofinanciranjem interesentov, vsa naložba pa naj bi veljala skoraj 4 milijone dinarjev. Glede na vrednost investicije, višino in način zbiranja bi morali pridobiti 250 novih interesentov.

Zmogljivosti krajevnih in medkrajevnih avtomatskih telefonskih central so popolnoma izkoriščene, vendar je med krajani vseh krajevnih skupnosti interes izjemno velik. Nove telefonske priključke pa je možno dobiti le z zamenjavo telefonskih central: centralo v Žirovnici naj bi nadomestili z večjo, staro prenesli v Mojstrano, mojstranško pa v Rateče. V Ratečah so že napravili raziskavo o interesentih: telefon si želi 100 novih naročnikov, 40 krajanov pa že ima telefon. Ratečani vztrajajo, da akcija priključevanja nujno zajame tudi njihov kraj.

V Mojstrani si želijo, da bi v akcijo vključili tudi Radovno. Če bi hoteli prenesti centralo iz Žirovnice v Mojstrano, bi morali v obeh krajevnih skupnostih pridobiti 460 novih interesentov za telefonski priključek. Po načrtih naj bi bila dela končana do junija leta 1991, naročniki pa priključeni na omrežje leta 1991.

Ostale centrale naj bi priključili v naslednjem srednjeročnem obdobju. To je telefonska centrala na Blejski Dobravi ter razširitev v Kranjski gori.

D. Sedej

Peli so jih mati moja

Podaljšan rok za prijavo

Cerklje - Prireditev Srečanje slovenskih družin, ki jo pripravlja Turistično društvo Cerklje in bo 10. junija pod Jenkovo lipo v Dvorjah pri Cerkljah, je že po prvi objavi vzbudila po Sloveniji veliko zanimanje. Zato se je organizacijski odbor odločil, da rok za prijave podaljša do četrtka, 26. aprila.

Podpredsednik organizacijskega odbora **Janez Kuhar** je povedal, da je po lanski prireditvi, na kateri so s pesmimi nastopile družine iz sedmih krajevnih skupnosti pod Krvavcem, tokrat resnično veliko zanimanje po vsej Sloveniji in tudi v zamejstvu. Odbor se je tudi povezal s sorodnim odborom v Andražu na Štajerskem, kjer bo takšna prireditev septembra letos. Doslej se je že prijavilo več družin s Štajerske in nekaterih drugih krajev Slovenije, odbor pa še posebej vabi tudi gorenjske družine. **Prijavite se lahko po telefonu na številko (064)42-106 ali pa na naslov Turistično društvo Cerklje, Franc Frantar, Dvorje 85, 64207 Cerklje.** Zaradi lažjega izbora oziroma usklajevanja programa naj vsaka družina v prijavi navede tri pesmi (in če ga imate, tudi številko telefona).

A. Ž.

Uspehi spodbujajo k nadaljevanju

Govorjenje in obljubljanje - prazna slama

Velesovo, 19. aprila - Zares nenavadno sporočilo smo pred dnevi dobili iz krajevne skupnosti Velesovo. V začetku maja bodo Živila v Velesovem odprla prenovljeno (dosedanjo "klasično") samopostrežno trgovino. Nič posebnega, smo menili. Pa vendar se prav v prenovi in otvoritvi trgovine "skriva" svojevrstna nenavadnost...

Igor Šimenc

Že pred nedavnim, ko so se v krajevni skupnosti Velesovo odločili, da uredijo oziroma skrajšajo cesto severno od obrata Izolirke v Češnjevku, so bili v vodstvu krajevne skupnosti presenečeni, ko se je na gradbišču oglasil domačin **Igor Šimenc** in za pokritje stroškov takoj prispeval dva tisoč dinarjev. Pred dnevi, pa jim je Igor, ki je lastnik in hkrati direktor podjetja Mg. Gregor Inžiniring-generalno vzdrževaje objektov v Češnjevku, sporočil, da bo ob otvoritvi brezplačno poskrbel za urejenost nove trgovine.

Uspelo nam je, da smo ga tokrat mi presenetili, ko smo ga pred dnevi obiskali. **"Če ste prišli zaradi moje kandidature v zbor krajevnih skupnosti, potem vas moram "razočarati", kajti politika ni moje področje. Na tovrstne stvari namreč gledam zgolj poslovno, gospodarsko. In ker vsega tega v krajevni skupnosti že doslej ni manjkalo, in tudi uspehi so vidni, sem tudi pristal v kandidaturo. Predvsem pa se zavzemam za program, ki je bil v krajevni skupnosti sprejet med krajani. Izstopa pa predvsem usmeritev, da v tem delu pod Krvavcem zaživi turizem, ki bo kraj naravno ohranjal in bogatil in pomenil tudi priboljšek (delo) za domačine..."**

Razložili smo mu, da smo se oglasili predvsem zaradi njegove nenavadne odločitve in prispevka pri cesti ter zdaj tudi ureditvi trgovine? "Vedno sem bil za to, da je treba spodbujati in po svojih močeh prispevati k uresničevanju skupno dogovorjenih odločitev. Zgolj govorjenje in obljubljanje sta prazna slama. Mislim, da so zdrava presoja in pravi, sporazumni gospodarni razvoj stvari, ki so že doslej bogatile našo krajevno skupnost. V prihodnje ne bi smelo biti prav nič drugače. S prerekanji in razhajanji v mnenjih pa sploh ne bomo nič naredili. Cesta, ki je bila zgrajena pred časom, je gotovo prava usmeritev in pridobitev za turistični program, trgovina pa prav tako. Sicer pa je v dogovorjenem programu krajevne skupnosti na komunalnem in še nekaterih področjih veliko stvari, ki jih s skupnimi močmi velja uresničevati; česar pa tudi doslej ni manjkalo. Skupni cilj je, da celotno območje pod Krvavcem resnično čimprej zaživi v turizmu."

Igorjevi načrti so usmerjeni v podjetje, ki že zdaj uspešno posluje in z novimi zaposlitvami in vlaganji potem vse sile usmeriti v območje severozahodno od Izolirke, kjer naj bi vključno z ribnikom začeli oživljati turizem. V tem pa Igor vidi tudi ves komunalni in društveni razvoj v krajevni skupnosti.

A. Žalar

Mato Gostiša, vodja pravne službe v kranjskem sindikatu

Zlorabe bodo, dokler ne bo uravnovešeno razmerje sil

Podjetniške razmere sicer obetajo učinkovitejši gospodarski sistem, delavci pa se bojijo, da bodo v njem ostali povsem nezaščiteni

O tem je bila med drugim beseda z MATOM GOSTIŠO, vodjem pravne službe v kranjskih sindikatih, poprejšnjim družbenim pravobranilcem samoupravljanja, od danes pa tudi našim sodelavcem, ki bo v rubriki Delavski odvetnik odgovarjal na vaša vprašanja v zvezi s konkretnimi problemi delovnih razmerij.

Od vloge družbenega pravobranilca samoupravljanja prehajate k drugi vlogi sindikalnega odvetnika, branilca delavskih pravic. Bo to velik vsebinski preobrat?

»Na delo v sindikat ne prihajam kot sindikalni odvetnik, temveč da organiziram pravno službo občinske organizacije. S tem hočem poudariti, da si funkcije sindikalne pravne službe predstavljam bistveno širše, kot jo razumemo s pojmom sindikalnega odvetnika kot pravnega zastopnika delavca. Na primer, da poleg pravne pomoči delavcu nudimo tudi pomoč sindikatu v podjetju pri sklepanju kolektivnih pogodb, pri razreševanju problematike presežnih delavcev, izvajanju stavkovnih pravil, razvijanju raznih oblik preventivnega delovanja na področju varstva delavskih pravic. Vsebinski preobrat, po katerem sprašujete, pa je v resnici mnogo večji, kot je videti na prvi pogled. Najbolj poenostavljeno bi ga izrazil takole: kot družbeni pravobranilec samoupravljanja sem bil predvsem varuh družbene lastnine, samoupravljanja ter zakonitosti in sem bil dolžan ukrepati zoper vsakogar, ki je s svojim ravnanjem prizadel eno teh vrednot, torej lahko tudi zoper delavca. Tipičen primer je, denimo, uvajanje ukrepa družbenega varstva v OZD. Za odvetnika, tudi delavskega, pa je zveličaven izključno interes njegove stranke, pri čemer se razen na zakon in odvetniško etiko ni dolžan ozirati na nikakršne splošne, "družbene" ali druge interese. V tem pogledu bo moj položaj, če se bom ukvarjal z varstvom pravic posameznih delavcev, lažji, jasnejši in preglednejši.«

Delovna zakonodaja je sicer sprejeta, vendar trenutno vlada nekakšno "brezzakonje", ki nudi ugodna tla raznim zlorabam. Se srečujete z veliko takimi primeri?

»Res je, da število kršitev najbolj elementarnih pravic delavcev, lahko bi jih imenovali tudi zlorabe, v zadnjem času narašča. Vendar pa menim, da tem kršitvam, bolj kot sama nedorečenost normativne ureditve delovno pravnega področja, botrujejo težke ekonomske razmere. Največ jih je namreč povezanih s problematiko presežnih delavcev v podjetjih. Po eni strani je namreč v takih primerih težko tenkočutno ukrepati s strani vodilnih delavcev, po drugi strani pa so delavci v bojazni za golo službo pripravljeni požreti marsikaj, česar sicer ne bi. Tako sem se že srečal s primeri, ko mi je delavec kljub nesporno ugotovljeni kršitvi njegovih pravic v strahu pred posledicami izrecno prepovedal ukrepati v njegovo korist. Dogaja pa se resnično vse mogoče, od sestavljanja spiskov presežnih delavcev "na lepe oči" namesto po vnaprej dogovorjenih merilih, do očitno šikanoznega žuganja z delavskimi knjižicami. Bojim se, da bo tako vse dotlej, dokler se sindikat ne bo usposobil za resnično učinkovito zaščito svojih članov. To pa se mora zgoditi čimprej, kajti v prihodnje bo delavec v tem pogledu lahko računal edinole na sindikat.«

Ljudje se bojijo tudi večjih prostojnosti, ki jih z novo zakonodajo dobivajo direktorji. Za kakšna pooblastila vodilnim v resnici gre?

»Nova delovno pravna zakonodaja uveljavlja sistem pretežno individualnega odločanja o pravicah in obveznostih delavcev, namesto prejšnjega kolektivnega, ki je izhajal iz preživete asociativne koncepcije delovnega razmerja. To pomeni, da direktorji na tem področju dobivajo precejšnja pooblastila, a osebno v tem ne vidim nič a priori negativnega in nevarnega. Sam sem vedno trdil, da odločitve, ki spadajo na področje vodenje delovnega procesa, se pravi sistemizacija delovnih mest, razporejanje delavcev, ocenjevanje delovne uspešnosti, ne morejo biti predmet delavskega samoupravljanja. Nevarnosti za zlorabo v sistemu individualnega odločanja o teh vprašanjih po moje ne predstavlja sama zasnova tega sistema, pač pa predvsem dejstvo, da moči ene stranke (managerjev) zaenkrat še ne stoji nasproti vsaj enaka moč druge stranke (sindikata delavcev). Ko bo to doseženo, ne bo več bojazni, da bi bil sistem manj pravičen od prejšnjega. Bo pa skoraj gotovo ekonomsko učinkovitejši.«

Namesto pravobranilca naj bi za varstvo pravic vpeljali nov organ, imenovan "onbudsman". Kakšno vlogo naj bi imel?

»On budsman je institucija, ki jo po zna večina sistemov in je namenjena izključno varovanju svoboščin in pravic človeka kot državljana, oziroma varovanju državljana pred državo. V tem pogledu so omenjeni instituciji pri nas bližji odbori za varstvo človekovih pravic kot pa družbeni pravobranilci samoupravljanja. Res pa so v razpravi razmišljanja, po katerih naj bi sedanji pravobranilci samoupravljanja poleg obstoječih prevzeli tudi funkcijo onbudsmena in se na ta način preoblikovali v neko novo institucijo. Moram priznati, da o teh predlogih nisem poglobljeno razmišljal in do njih nimam izoblikovanega nekega jasnega stališča.«

S kakšnimi vprašanji se zdaj na vas obračajo delavci, s kakšnimi nejasnostmi se srečujejo v obdobju "brezzakonja"?

»Razen že omenjenih vprašanj v zvezi s problematiko presežnih delavcev je v tem trenutku težko izpostaviti še kakšen sklop vprašanj, ki bi ta čas vzbujala izrazito pozornost delavcev. Mislim, da se na delovno pravnem področju med delavci trenutno kaj posebnega ne dogaja, pač pa vsi skupaj napeto pričakujemo sklenitev generalne in panožnih kolektivnih pogodb, s temi bo normativni sistem na področju delovnega prava dograjen. "Brezzakonje", ki ga omenjate, je bilo po mojem mnenju že močno omiljeno s sprejetjem republiškega zakona o delovnih razmerjih. Najhujša pravna zmeda je na tem področju vladala takrat, ko smo imeli hkrati v veljavi novi zvezni in stari republiški zakon o delovnih razmerjih. Raznih nejasnosti je veliko še sedaj in jih bo tudi še po sklenitvi kolektivnih pogodb, le da gre v tem trenutku še za povsem konceptualne dileme, na primer kdo naj bo partner sindikata pri sklepanju kolektivnih pogodb v družbenih dejavnostih, kasneje pa se bomo seveda ukvarjali z reševanjem konkretnejših vprašanj izvajanja zakonov in pogodb v praksi.«

D. Z. Žlebir

Delavski odvetnik odgovarja

Vloga disciplinske komisije

VPRAŠANJE: Kakšno vlogo imajo v podjetjih še disciplinske komisije? Če npr. delavca po sklepu disciplinske komisije doleti najstrožji ukrep, kako gredo postopki naprej? Kam naj se obrne?

ODGOVOR:

Disciplinska komisija je tudi po novi zakonodaji s področja delovnih razmerij še vedno obvezen organ, ki na prvi stopnji odloča o disciplinski odgovornosti delavce za storjene kršitve, za katere se izreče ukrep prenehanja delovnega razmerja. Niti zbor delavcev niti delavski svet ali katerikoli drug organ v podjetju ne more v primeru, da disciplinska komisija ni bila oblikovana, prevzeti njenih pristojnosti. Res pa je, da so v primerjavi s prejšnjo ureditvijo te pristojnosti močno skrčene. Novi zakon o delovnih razmerjih namreč pozna samo še tri disciplinske ukrepe (prej pet), pri čemer je za izrekanje ukrepov javnega opomina in denarne kazni pristojen poslovodni organ ali od njega pooblaščeni vodilni delavec, disciplinska komisija pa odloča le še o odgovornosti za najhujše kršitve delovnih obveznosti, za katere se lahko izreče ukrep prenehanja delovnega razmerja.

Zoper odločbo disciplinskega organa prve stopnje lahko delavec v 8 dneh po vročitvi odločbe vloži ugovor organu upravljanja (delavskemu svetu) oziroma posebni komisiji za reševanje pritožb delavcev, če je ta v podjetju ustanovljena. Če pristojni organ druge stopnje v 30 dneh ne odloči o ugovoru ali če delavec ni zadovoljen tudi z drugostopenjsko odločbo, pa lahko v nadaljnjih 15 dneh začne postopek pred sodiščem združenega dela. V zvezi s tem naj posebej opozorimo le na to, da so odločbe o izreku disciplinskega ukrepa izvršljive takrat, ko so dokončne, t.j. z dnem vročitve drugostopenjske odločbe, na glede na morebitni začetek postopka pred sodiščem.

Za pomoč pri vodenju postopkov za varstvo pravic se lahko delavec, ki je član sindikata, obrne predvsem na sindikat. Lahko se obrne tudi na družbenega pravobranilca samoupravljanja, ki pa načeloma ne nudi klasične pravne pomoči, ampak intervenira v določenih primerih na podlagi zakona. Sindikalna pravna pomoč (nasveti, sestava vlog, zastopanje pred sodiščem) je v nekaterih občinah (Kranj, Jesenice) že organizirana na ravni občinskega sveta ZSSS in se lahko delavci nanjo v obravnavanih primerih neposredno obračajo. Poleg tega naj bi sindikat podjetja skladno z določbo 82. člena zakona o temeljnih pravicah iz delovnega razmerja v postopkih za varstvo pravic dajal tudi mnenja, ki jih je dolžan pristojni organ podjetja pred odločitvijo o ugovoru delavca obravnavati in se o njih izjasniti. Za takšno mnenje, ki lahko pomembno vpliva na vsebino odločitve drugostopenjskega organa, pa se bo delavec pisno ali ustno obrnil na predsednika oz. izvršilni odbor sindikata svojega podjetja.

Pomisel

Kri ni zastonj

Nekdanji krvodajalec mi je ondan brez dlake na jeziku zaupal svoje motive, zakaj je prenehal darovati kri. Ne maram, da mojo kri prodajajo naokoli, je pribil. Najsi je to le izgovor bojazljivega ali prepričanje neukega človeka, do takšne odločitve ima vsekakor pravico. Bilo pa bi tudi prav, ko bi njemu in podobnim, ki so še prepričani v umazano kupčijo s krvjo, kdo pojasnil, za kaj pravzaprav gre.

Po prostovoljnem krvodajalstvu smo v naši državi resda edinstveni, v sosednjih krvodajalcem nudijo za odvzem nekakšno odškodnino. Pri nas organizacija Rdečega križa poskrbi za drugačno oddolžitev krvodajalcu, morda s pogostitvijo, izletom, družabnim srečanjem, slovesno prireditvijo. Vitalni substanci, kakor je kri, je namreč težko določiti tržno vrednost, jo od ljudi kupovati, prodajati in preprodajati. Slednjega tudi ne počno, kakor je zmotno prepričan naš krvodajalec. Vemo, da je kri v obdobju napredka medicine pomembna surovina za različne krvne proizvode, ki jih potrebujejo pri operacijah, zdravljenju bolnikov in drugih medicinskih podvigih. Predelava krvi vanje pa ustanovo, ki kri zbira, nekaj stane. Prav tako jo stanejo skladiščenje, delo, prevoz, skratka pri tem početju prav tako kot v industriji nastajajo stroški. Če, denimo, bolnišnica iz drugega dela naše države potrebuje kri od ljubljanskega zavoda, mu zanjo plača. Pravzaprav mu plača omenjene stroške, ne pa krvi kot surovine.

Naš (bivši) krvodajalec je tedaj tudi navrgel, da bo raje dal kri onstran meje. Tam mu zanjo plačajo toliko, da si lahko kupi »fasenge« za ves mesec. Na vprašanje, ali se mu zdi njegova kri vredna samo toliko, je le skomignil. Sicer pa ima vsak pravico do svojega (čeprav zmotnega) prepričanja.

D. Z. Žlebir

Uspešno sklenjen krvodajalski maraton

Kranj, aprila - Minuli teden je kranjska organizacija Rdečega križa potegnila črto pod tradicionalno, 13 dni trajajočo krvodajalsko akcijo. Letos je sodelovalo 2800 krvodajalcev iz 41 krajevnih organizacij. Ponovna akcija za kranjske krvodajalce bo 29. avgusta.

Kljub velikemu številu krvodajalcev, med 200 in 300 se jih je vsak dan zvrstilo na Zavodu za transfuzijo krvi v Ljubljani, je akcija dobro tekla. To je pripisati dobri organizaciji obeh, organizacije Rdečega križa, ki je uspela pametno razporediti prevoze v Ljubljano (kar okoli 60 so jih opravili), in Zavoda za transfuzijo, kjer jim zdaj lajša delo računalnik.

Preddvorčani in Naklanci pri odvzemu krvi. - Foto: G. Šinik

Kot nam je povedala sekretarka RK v Kranju Katjuša Virnik, letos v krvodajalski akciji ni manjkala nobena krajevna organizacija, zlasti veseli so znova oživelih organizacij na Šenturški gori, v Čirčah in Podbrezjah, ter precejšnjega odmeva med srednješolci. Organizirano so se akciji odzvali na gimnaziji, Iskrini, tekstilni in trgovski šoli.

D. Ž.

Na Koroško po nakupih

23. aprila pojdejo kranjski upokojenci spet na poldnevni nakupovalni izlet v Avstrijo. Odhod bo ob 7. uri izpred kina Center Kranj, prijave zanj pa sprejemajo ob ponedeljkih, sredah in petkih dopoldne na Tomšičevi 4.

Pohod na Kriško goro - 1.682 metrov

V četrtek, 3. maja, vas društvo upokojencev iz Kranja vabi na lep planinski izlet. Povzpeli se boste na 1.582 metrov visoko Kriško goro. Izhodiščna točka je bolnišnica Golnik, od koder vodi prijetna, ne preveč strma pot do cilja. Oprema naj bo planinska.

S 1. majem bodo uskladili socialnovarstvene pomoči

Po 1. maju bodo nanovo odmerili socialnovarstvene pomoči, in sicer na podlagi lanskih povprečnih dohodkov.

Družbene pomoči otrokom bodo, odmerjene na podlagi plač iz minulega leta, povišali za 290 odstotkov in jih s tem uskladili na februarsko raven osebnih dohodkov. To pomeni, da bodo otroški dodatki po praznikih višji za približno 14 odstotkov.

Povečani za 256 odstotkov in s tem usklajeni na januarsko raven plač pa bodo tudi prispevki staršev za oskrbnine v vrtcih in prispevki zavezancev v socialnih zavodih. V vrtcih to pomeni za 35 odstotkov višje oskrbnine. Za 6,5 odstotka bo višja tudi skrbstvena pomoč, ki pomeni edini vir preživljanja. Po praznikih bo znašala 1.800 dinarjev. Po novem bodo določili tudi dopolnilne vire preživljanja.

D. Ž.

Kolesarski izlet

Kolesarska sekcija pri Društvu upokojencev Kranj vabi na kolesarski izlet, ki bo v petek, 27. aprila, z odhodom ob 8. uri izpred stavbe društva na Tomšičevi 4. Upokojenci bodo kolesarili na relaciji Kranj - Besnica - Nemilje in nazaj, proga je dolga približno 25 do 30 kilometrov. Postanek in okrepčilo v Nemiljah.

GRADIS

PODJETJA IN STROKOVNJAKI ZA ZASNOVO IN IZGRADNJO RAČUNALNIŠKIH INFORMACIJSKIH SISTEMOV

Vzpostaviti želimo lasten računalniško podprt informacijski sistem.

Če ste podjetje, obrtnik ali strokovnjak z zadosti kvalitetno skupino sodelavcev in ste zainteresirani za sodelovanje, vas vabimo, da nam pošljete pisno ponudbo do 5. maja 1990.

Izhodišča za izdelavo ponudbe vam lahko pošljemo po pošti, ali pa so vam na razpolago v vašem podjetju vsak delovnik med 6. in 14. uro.

GRADIS LESNA INDUSTRIJA IN OBJEKTI ŠKOFJA LOKA p.o. 64220 ŠKOFJA LOKA, Kidričeva c. 56, tel.: 632-181 telex 34694, telefax 631-114

ureja Danica Zavrl Žlebir

Koga voliti - stranko ali kandidata

V teh dneh smo priča svojstvenemu odgovoru in reakciji volilcev na vodenje naše družbe v zadnjih desetletjih. Volilci so se v prvem krogu volitev najpogosteje opredeljevali za stranko in se pogosto sploh niso spraševali o resnični sposobnosti kandidatov. Prepričan sem, da je zaradi takšne naravnanosti volilcev žal izpadel marsikateri kandidat, ki bi bil dejansko sposobnejši, primernejši, pa je imel smolo, da je kandidiral na napačni listi.

Takšnih primerov je bilo manj na republiški ravni, posebej pri članih predsedstva, kjer so volilci imeli možnost kandidate dodobra spoznati. Tu so rezultati dokaz, da so se volilci opredeljevali do kandidatov, ne glede na to, iz katere stranke so izhajali.

Prvi krog volitev v zbor občin dokazuje, da so volilci kandidate slabo poznali, zato so se opredeljevali po strankah. Prepričan sem, da bi bili rezultati bistveno drugačni, če bi v občinah imeli enake možnosti medijske predstavite kandidatov, kot so jih imeli na republiški ravni.

Zaradi navedene pomanjkljivosti se utegne zgoditi, da bo rezultat volitev tudi v drugem krogu podoben. Ker pa mi kot občanu Škofje Loke ni vseeno, kdo bo moj poslanec v republiški skupščini in ker sem moja kandidata spremljal v dosedanjem volilnem boju, želim dati svoj skromen prispevek z nekaj razmišljanji k, po mojem mnenju edino pravilni odločitvi volilcev.

Slepili bi se, če bi mislili, da bo obravnavana problematika v republiški skupščini zgolj stankarsko obarvana. Pomembna vprašanja bodo zadevala regionalno problematiko, zato moj poslanec mora biti tako široko razgledan, hitrega in treznega premisleka, da bo sposoben s svojim poznavanjem vseh področij družbenega življenja zagovarjati interese moje občine. In če po tej plati primerjam moja kandidata, potem se čudim, kako je eden od njiju nerealen v oceni lastnih sposobnosti.

Vsak poslušalec na zborih volilcev je lahko ugotovil, da Franci Feltrin dobro pozna varstvo okolja. Strinjam se, da je prav, da nekdo družbo prisili, da se bo v prihodnje bistveno bolj zeleno obnašala. Je pa to področje edino, ki ga, kot je pokazal v naučenih govorih, obvlada, vendar samo to na žalost ne bo dovolj. Poleg tega je pokazal, da ne da veliko na mnenje stroke. Lahkoje pri povprečnem in nezadovoljnem občanu prodreti s poceni resnico, pol resnico in demagogijo, v republiški skupščini to žal ne bo mogoče.

Kdor je na drugi strani poslušal Slavka Gabra, je v njem lahko spoznal treznega moža brez Feltrinove vsiljive teatralnosti, moža, ki so mu dosedanje univerzitetne delovne izkušnje prinesle široko razgledanost in prepričljiv argumentiran nastop. Zanj sem prepričan, da v republiški skupščini ne bo samo statist, ampak aktiven sooblikovalec njene politike.

Predlagam torej, da v položaju, ko gre za interese občine, vsaj enkrat nehamo gledati samo strankarsko pripadnost kandidata, ampak izbirajmo po njihovi dejanski kvaliteti in sposobnosti. V teh primerjavah pa se Feltrin nikakor ne more kosati z Gabrom, ki ga prekaša po vseh občečloveških merilih, trdim celo, da tudi v pogledih na varstvo okolja.

Volilci bomo storili slabo uslugo sebi in občini, če bomo v nedeljo volili kandidata, ki precenjuje svoje sposobnosti in od katerega občina ne bo imela koristi.

Srečko Erznožnik

Kako bi škofjeloška ZSMS rada ohranila oblast

Predvolilne kampanje se zaključujejo. Pred 14 dnevi, tik pred volilnim molkom, je škofjeloška ZSMS objavila članek pod naslovom Demokracija tudi zaživi. Da je bil članek le člen v verigi napadov, nizkih udarcev, podtikanj in namigovanj na DEMOS, ni bilo težko ugotoviti.

Če bi ZSMS Škofja Loka vprašali, s čim si je v svojem preteklem obdobju zaslužila visoke osebne dohodke, bi bil odgovor: nič. Dejavna je postala skupaj z ostalima partnerjema, ko se je zavedela, da njena zmaga na volitvah prvič ne bo več samoumevna. Spoštovani volilci, v Škofji Loki bodo v nedeljo na volitvah tri liste komunistov oz. pred kratkim izstoplih. Občinske politične strukture ponovno dokazujejo, kdo je edini »usposobljen« kader oz. kdo lahko našo družbo »demokratizira«.

1. ZSMS je izjavila, da so jim politični nasprotniki demontirali železno konstrukcijo s transparentom in tako celo ogrozili varnost življenja občanov. Če bi to bilo res, potem bi morala biti že vložena ovadba proti neznanim storilcem, vesti o tem pa v 14 dneh še ni bilo zaslediti. Največjega laika ta izjava ni mogla prepričati, saj je SGP Tehnik železno konstrukcijo postavljal tri dni, nepridiprav pa naj bi jo razstavil v nekaj trenutkih, ne da bi ga pri tem kdorkoli zalotil. Posebej zanimivo pa je še to, da miličniki domujejo le dobrih 100 m od transparenta in da tega niso opazili. »Mladinci« - kdaj mislite s takšnimi pravljicami končati?

2. Tudi plakatna afera je bila le metanje peska v oči. Kako brezobzirni, nevljudni so bili naši nasprotniki in s kakšno aroganco so nam tudi v tej občini odstranjevali volilno propagando, so nas opozarjali številni občani, delavci, uslužbenci in se čudili, da ne reagiramo. S svojimi podpisi so izrazili svoje ogorčenje, posebej še nad vodstvom škofjeloške ZK.

Predvsem pa vam, spoštovani volilci, svetujem, da se zamislite nad najnovejšim plakatom ZSMS Škofja Loka, ki za izvolitev Slavka Gabra obljublja dobitek 1.000.000 DEM. Ne nasedajte poceni šalam in pastem loterijske »finte«. Prve svobodne volitve in demokratične volitve so preveč resna stvar, da bi še naprej pristajali na norčevanje iz preprostega človeka. Volite PROTI takšni morali!

Pojdite na volišča in dajte glas DEMOS-u, da bo tudi v občine prišla demokracija in da bo konec samovolje in samodrštva »posvečenih«.

Volilni štab DEMOS-a Škofja Loka

Stranka ZKS - SDP urbanizira

Vprašanje urejanja prostora - okolja je tema vseh volilnih programov - ne samo naše stanke.

To je povsem razumljivo, saj gre za bistven dejavnik kvalitete našega življenja. Naše izhodišče je prav tako, kot obeh strokovnjakov dipl. ing. arh. Alenke Puhar in Marjana Bežana, da je treba namreč marsikaj ponovno preveriti, dopolniti... Le tega ne vemo, v čem je ZKS - Stranka demokratične prenove soustvarjala veljavni urbanistični dokument, saj so vendar te dokumente pripravljali strokovnjaki, državni organi omogočili javno razpravo in sprejem v skupščini..., razen če je nujno dojemanje našega političnega prostora tako, da gre kar za popolno izenačevanje strokovnih institucij, stranke, državnih organov in skupščine, česar pa si pri njunem domnevnem poznavanju naše občine ne znamo predstavljati.

Občinski komite ZKS Stranke demokratične prenove Kranj tudi nima in ni imela nikakršnih ambicij biti urbanizirajoča stranka, verjetno pa ji ni odrekati pravice, da se do nekaterih urbanističnih predlogov in rešitev opredeljuje.

Misel, ki sta jo strokovnjaka napisala na koncu prispevka, je izhodišče naših programskih točk in zadovoljni bomo, če nam bosta podpisana v korist vseh občanov pri tem pomagala.

Za OK ZKS — SDP Kranj ALENKA KOVŠCA

Občino vrnimo občanom

V bojih za glasove volilcev je marsikaj pomembnega ostalo v ozadju, med drugim tudi razmišljanja o nadaljnjem razvoju in o potrebni preobrazbi naših današnjih občin. Socialistična zveza Slovenije je zato prejšnji teden pripravila srečanje z naslovom "Občino vrniti občanom". Zdi se mi, da so nekatera dobra spoznanja odprta na proučevanje večdesetletnega razvoja lokalnih samoupravnih skupnosti v zahodni Evropi vključno z Evropsko listino o lokalnih samoupravah, vredna premisleka zlasti sedaj, ko smo s prvimi demokratičnimi volitvami udejanili politični pluralizem.

Tako so se v razpravah pred volitvami pojavila zanimiva vprašanja kot npr. ali je delegat v zboru občin oziroma v zboru krajevnih skupnosti odgovoren za svoje odločitve stranki, ki ga je predlagala, ali volilcem, ki so ga izvolili. Ob enodomnih skupščinah si takih vprašanj ne bi zastavljali, tam so odločilne stranke. Za delo sedanjih skupščin pa so taka vprašanja še kako indikativna. Volilci v občini ali krajevni skupnosti zaenkrat še upravičeno pričakujejo, da bo njihov delegat predvsem zagovornik interesov svojega okolja. Dosegel naj bi kar največjo naklonjenost občine ali republike pri zagotavljanju višje ravni in kakovosti življenja ter pri ustvarjanju boljših pogojev za delo in poslovanje podjetij. Tako v republiki kot v sedanjih občinah prihaja in bo prihajalo do podrejanja ožjih interesov širšim. Če je to za republiko še razumljivo, pa bo treba s spremembami sedanjih občin doseči, da bo interes ljudi na nekem zaokroženem območju le njihov in da bodo o njem določali samo ne pa delegati drugih območij, ki jih mogoče ta vprašanja sploh ne zadevajo. Kasneje bom to pojasnil s stanjem in dogajanji v radovljiški občini.

Na srečanju slovenskih socialistov je bilo postavljeno tudi vprašanje, kdaj in kako je bila občina vzeta občanom, da jo je treba sedaj vrniti. Lahko rečemo, da po vojni občine kot prave lokalne samouprave sploh nismo imeli. Mogoče so to bili v prvih desetih letih krajevni in mestni ljudski odobri. Vsekakor pa smo s Kardeljevo reformo komunalnega sistema leta 1955 dobili prevelike občine enotnega modela, ki naj bi bile ekonomsko in socialno samozadostne. Z združevanjem takrat nastalih občin v še večje smo nato v naslednjih desetih letih dobili današnje občine, ki ne zadovoljijo nikogar več. Kot lokalne samoupravne skupnosti smo razglasili krajevne skupnosti, vendar brez izvirnih prihodkov za njihovo delovanje, kar je eden glavnih atributov za lokalno samoupravo po določilih Evropske listine iz leta 1985. Po drugi strani so neke krajevne skupnosti premajhne za lokalne samoupravne skupnosti in se že danes zaradi podobnih interesov na zaokroženih območjih povezujejo med seboj.

Na primeru občine Radovljica lahko to dokaj dobro osvetlimo. Skoraj na vsaki seji zbora krajevnih skupnosti so se nam ob obravnavi kakšnih posebej kočljivih prostorskih odločitev oblikovale med dvajsetimi krajevnimi skupnostmi, kot jih imamo, v glavnem štiri zaokrožene skupine delegatov: lipniške doline, radovljiške ravnine, blejskega kota in navadno najbolj homogena skupina delegatov krajevnih skupnosti iz Bohinja. Očitno občina Radovljica taka, kot je, ni zaokrožena, pač pa jo sestavljajo štiri manjša zaokrožena območja. Ali so to bodoče občine? Mogoče.

Prav zato me pobude, da naj Bled postane ponovno občina ali naj vsaj krajevna skupnost dobi poseben, finančno samostojni položaj, niso presenetile. Nasprotno, še prepričale so me, da bomo - mogoče še ne takoj po volitvah, vsekakor pa do konca novega zakonodajnega obdobja - priče velikih sprememb v organiziranju občin, če bo le obveljala tista, da je volja volilcev - občanov prva. Vseeno pa bomo morali pri svojih odločitvah glede občin upoštevati, da enotnega modela za njihovo organiziranost ne bomo postavljali. Pogoj za novo občino bo le vsebinska in ozemeljska zaokroženost, pa naj bodo majhne ali velike kot npr. večja mesta - tudi Ljubljana. Gospodarstvo, na katerega bodoča občina ne bo imela neposrednega vpliva, v večini občin ne bo zadoščalo za zadovoljitev osnovnih socialnih in drugih potreb občanov, za te bo morala poskrbeti država - Republika Slovenija.

Na razvoj svojega gospodarstva bo občina z odločitvami pa vendarle pomembno vplivala. Kot rečeno - ne z neposrednim vmešavanjem, pač pa z ustvarjanje pogojev za hitrejši razvoj tistih panog, ki so prostoru občine in njenim ljudem najbolj primerne. Po moje spadajo med take pogoje poleg splošnih še urejena gospodarska infrastruktura, komunalno urejena stavbna zemljišča, primerna davčna politika ter spodbujanje manjših projektov prek občinskih razvojnih skladov. Neposredna skrb občine bo nedvomno razvoj tistih gospodarskih panog organiziranih v javnih podjetjih in razvoj tistih družbenih dejavnosti, ki bogatijo občanovo bivanje (komunalno in stanovanjsko gospodarstvo, dopolnilno izobraževanje, kultura, šport, varovanje okolja in še kaj).

K vsemu temu mi bo zanesljivo kdo postavil vsja dve vprašanji. Najprej: Kako to, da se kot predsednik skupščine tako velike občine, kot je Radovljica, in kot kandidat za ponovno izvolitev na to funkcijo zavzemam za razkosanje te občine? Odgovor je ta, da gre za prepričanje o potrebnosti sprememb v dobro občanov in za večjo učinkovitost občin. Drugo vprašanje pa bo: kaj pa uprava, državni organi? Mar bo vsaka občina res morala imeti tako obsežni upravni aparat kot danes? Izkušnje v zahodni Evropi so drugačne. Uprava in državni organi so organizirani za več občin, so pa strokovni in odgovorni za svoje predloge.

Za konec še tole: na Gorenjskem bo mogoče štirikrat ali petkrat toliko občin kot danes. Dobre izkušnje v dosedanjem medobčinskem sodelovanju velja zaradi usklajenega delovanja v republiki razvijati še naprej. Mogoče bo to ostal Svet gorenjskih občin, mogoče pa bo kaj drugega, boljšega.

Danijel Marko Bezjak, Radovljica

Revanšizem - da ali ne?

Odvetnik Stanislav Klep v svojem članku utemeljuje, kako neutemeljena je bojazen pred maščevalnostjo, ki nima nobenega realnega temelja, ki naj bi jo domnevno razglašala ZKS - Stranka demokratične prenove in z njim strašila volilce.

Pravi tudi, da je splošno znano, da nasprotniki sedanje oblasti združene v Demosu nimajo nobenega sredstva, da bi se mogli fizično maščevati...

Odvetniku Stanislavu Klepu predlagam, da si ogleda nekaj grozilnih pisem članom ZKS-SDP in ZZB, ki jih hranimo na MS ZKS-SDP za Gorenjsko. Morda bo verjel...

V predvolilnih aktivnostih jih nismo želeli uporabljati in zlorabljati, ker bi nas to samo potisnilo na nizko raven predvolilnega boja, na katero ne pristajamo.

Za OK ZKS—SDP Kranj Alenka Kovšca

Morala in politika

Gospod Stane Boštjančič, zop ste napravili nekakšen salto mo tale. Kar naenkrat ste prešli moralo in obnašanje. Kot »veli moralist« poskušajte moj prim oceniti še z boljševiškim vidiko o »moralno politični primern sti« moje osebe. Pri tem se Va zdi primerno uporabljati še kr čansko etiko, ki je sicer nikoli ste upoštevali oziroma spoštoval Da se bova pogovarjala nara nost. Obsojen sem bil za dejanj ki ga je sodišče ocenilo za kaz vo, ne pa za nemoralno, kot svoji stari navadi lažete. Nek je namreč moj prehod zaprl svojim avtomobilom, ki sem jaz s svojim odrinil toliko, sem mogel svojo ženo, ki ji grozil spontan splav, peljati zdravniku (torej skrajna sila). tem je bil avto približno tričet metra na ulici in se ni pri te zgodila nobena nesreča niti šk da. Šlo je torej kvečjemu za pr kršek. Takrat je šlo pač zato, postopek proti meni speljete, veda v smislu neprikritega sovr štva in revanšizma proti tisti za katere ste menili, da jih ni še dovolj dotolkli. Sedaj ob ko cu tisočletja pa ste kar naenkr postali dobri, seveda boste v popravili in uredili, kot obljubl Vaša ZKS - stranka demokratič prenove. Obenem pa zle namen in seveda revanšizem, sedaj ce nemoralo in politično koris ljubje nalagate svojim politični nasprotnikom. S tem svojim be nim razmišljanjem se mi kot zrvana oseba smilite. Zato, k mi je vsak človek enkraten, ponovljiv in svet, Vam seve Vaša natolcevanja in laži odpu čam, pa tudi Vas prosim, da me in drugim Vašim žrtvam oprost te marsikatero pikro na Vaš čun. Boste lažje živeli.

Vitomir Gr

P.S.:
Svojo hlapčevsko naravo ste p kazali s tem, ko Vas skrbi, da bi kdo zamenjal mene z Vaši nadrejenim v Planiki, ki se pi enako kot jaz, ima pa drugo Prav nič pa Vas ne skrbi za mo ga soimenjaka Vitomirja Gro ki ima poleg enakega priimka di ime enako, je pa popolno druga oseba. Je že tako, da lju Vaše baže ljudje iz ljudstva ni nikoli nič brigali.

Videoteka

KAKTUS
Marija Domnastja
Partizanska 34
64208 Šenčur pri Kranju
Tel: (064) 41-159

V torek, 17. aprila, je bila v reportaži Živila Kranj pomotoma napisana trgovina Hrastje. Pravilno se glasi Nakupovalni center ČIRČE. Bralcem se opravičujemo!

Penzion TRIGLAV BLED

Penzion TRIGLAV
Kolodvorska 33, Bled
(pri železniški postaji)

družinska kosila **150 din za 4 osebe**
vsak dan od 11. do 17. ure
turistični menu **od 75 din dalje**
več vrst steackov jagnje na ražnju jedi po naročilu
kraški in dalmatinski pršut izbrana vina
sobe za dnevni počitek
posebna soba za zaključene družbe do 25 oseb
skupinam nad 10 oseb
odobrimo 10 % popust
Odprto vsak dan od 7. do 23. ure!
Informacije in rezervacije tel.: **77-365**

ŽIVILA

ŽIVILA Kranj
trgovina in gostinstvo

Odslej vas nenadni obiski ne morejo več presenetiti!
MARKET MLINO na Bledu je odprt tudi ob sobotah od 7. do 19. ure!

Market je bogato založen z vsem prehrambenim blagom, v vinoteki pa vam nudimo širok izbor kvalitetnih vin znanih proizvajalcev.

Obiščite nas in se prepričajte!

Večno vprašanje - je fotografija lahko umetnost?

VRNITEV H GLEDANJU

Ljubljana - Lani je Moderna galerija v Ljubljani s časopisom M'ars vsekakor sklenila v slovenskem kulturnem prostoru zapolniti s problemi vizualne umetnosti. V ta okvir sovpada tudi fotografija, ki ji tako kot povsod drugod po svetu ob obletnici nastanka tudi pri nas namenjamo primerno pozornost.

Če bi naslov, sposojen iz prispevka Dragana Bulatovića v zadnji številki M'arsa (z letnico 1989), pomenil gotovo dejstvo, bi nadaljnje razpravljanje pravzaprav ne bilo potrebno. Namreč o fotografiji in njeni družbeni veljavi v likovni umetnosti. Toda fotografiji, fotografski sliki, temu čudežu, ki je do danes ohranil celovitost - hkratno popolno udeležbo v vizualni menjavi - je žal danes odmerjen pri nas le dokaj pičel del veljave. Veljava je tako pičla, da ta likovna umetnost - mnogi se še danes sprašujejo, ali je sploh umetnost - niti nima svojega časopisa, ne na severu, ne na jugu te države.

Zato pa od časa do časa pride vendarle kakšen žarek, pa še to ob tako pomembnih obletnicah, kot je 150-letnica nastanka fotografije. Temu dejstvu je v celoti namenjena zadnja številka M'arsa, komaj leto dni starega časopisa za likovno umetnost, ki ga izdaja ljubljanska Moderna galerija. Namenjena je pravzaprav beseda, ki vsekakor pove premalo: v časopisu je namreč primeren izbor besedil, ki so posvečenih "branju fotografije". V primerjavi z založenostjo fotografskih revij na tujezaložniških policah je takšen razmišljajoč prispevek o fotografiji več kot dobrodošel.

Še posebej zato, ker slovenski prispevek k nastanku in razvoju fotografije doslej še ni osvetljen, kot bi lahko bil in kot bi moral biti. Zato je bila predstavitev nastanku in obletnici namenjena številke M'arsa tudi dobrodošla priložnost za ponovno postavljanje cele vrste vprašanj o položaju fotografije pri nas. Eno od že leta ponavljajočih se vprašanj vsekakor zadeva določitev institucije, ki bi se ukvarjala s to vrsto umetnosti. Toda žal še vedno nismo razjasnili, kako ravnati s fotografsko dediščino. Zato ni čudno, če se je veliko dragocenega materiala že porazgubilo. Če ne bi bilo posameznikov, ki so v svoje veselje zbirali material za svoje zasebne fotografske muzeje, bi bilo vse skupaj še najbolj podobno katastrofi na tem področju. Prvi del zajetnega načrta o predstaviti fotografije pri nas - razstava v ljubljanski Mestni galeriji - je bil uspešen, uresničiti pa bo seveda treba še preostali del načrta: razstava o fotografiji med obema vojnama in povojno obdobje. Očitno brez velikih težav ne bo šlo. Toda obletnica nastanka fotografije in iskanja našega prispevka k razvoju fotografije, ni prinesla na površje samo blede slike našega vrednotenja fotografije - ne obstajajo niti knjižnice, niti ni tekoče fotografske informatike - pač pa tudi nekatere premike. Vsaj v načrtih: Moderna galerija namreč bo sčasoma v svojih kletnih prostorih odprla fotografski informacijski center s fotografsko periodiko in še čim. Pri načrtih ostaja tudi sistematsko ukvarjanje z obdelavo in hranjenjem fotografije, kar drugi muzeji moderne umetnosti po svetu počno že leta, pri nas pa je vse skupaj razdrobljeno med slovenski gledališki muzej, šolski muzej, kabinet slovenske fotografije in še kakšno ustanovo.

Ali pa so časi tudi v našem prostoru fotografiji vendarle bolj naklonjeni? Če bi to ugotavljali po navzočnosti fotografije v medijih, tega občutka pravzaprav ne bi mogli imeti. Vendar pa ni mogoče zanikati, da se tudi s takšnimi dejanji, kot je razmišljajoče pisanje o fotografiji pri nas, ki si je uspelo izboriti mesto v predvsem slikarstvu namenjeni reviji, za fotografijo vendarle časi spreminjajo.

Lea Mencinger

Fotograf preverja lastnosti in postavitev svojega motiva izmenično s prostim očesom in skozi iskalo aparata.

Ferdo Lupša: Siamski domačinki, razstava v kletnih prostorih Moderne galerije Ljubljana.

GLEDALIŠKA URA V VRTCU

Škofja Loka - Predstava za najmlajše in še v pravem gledališču, ob plesu, petju, živi glasbi - vse so si zamislile vzgojiteljice vrtca Pedenjped VVO Škofja Loka.

Pred časom, ko so vzgojiteljice vrtca Pedenjped s Trate na odru Loškega gledališča zaigrale za najmlajše Zajčkovo hišico, si niti mislile niso, da bo dvorana nabito polna. Predstava je bila za otroke, ki sicer ne hodijo v vrtec oziroma jih obišče potujoči vrtec. Otroci v vrtcu so seveda predstavo videli že prej v mali dvorani vrtca Pedenjped.

Tudi tokratno predstavo - gre za glasbeno pravljico s plesom - je pripravilo deset vzgojiteljic vrtca Pedenjped pod vodstvom vzgojiteljice Maje Jelovškove. Prijetno Levstikovo besedilo Kdo je napravil Vidku srajčico - z nevsiljivo vzgojno poanto o skupnem delu - povezuje ples in živa glasba. Okoli tristo otrok obeh vrtcev na Trati si je minule dni že ogledalo predstavo in pri tem prav nič ni skrivalo navdušenja nad tem, da se na odru njihove vzgojiteljice "igrajo". Da bi si kar največ otrok lahko ogledalo predstavo, jo bodo ponovile tudi v dvorani Loškega odra in sicer v torek, 24. aprila, ob 17. uri. Skupaj z vstopnico bodo prejeli tudi besedilo pesmice, da si jo bodo doma ob pomoči staršev lažje zapomnili.

L. M.

Spominska razstava Iveta Šubica

BARVNE PREDLOGE FRESK

Škofja Loka - V galeriji Ivana Groharja bodo danes, v petek, ob 20. uri odprli spominsko razstavo barvnih predlog za freske slikarja Iveta Šubica. Pokroviteljstvo nad razstavo je prevzel Termopol Sovodenj.

V opusu akademskega slikarja, grafika in ilustratorja Iveta Šubica posebno poglavje predstavljajo stenske podobe: freske in trije mozaiki. To poglavje je v njegovem delu še toliko pomembnejše, meni dr. Ivan Sedej, ki je za loško razstavo pripravil oceno - ker ne gre le za monumentalne naloge, javna naročila, ampak tudi za stvaritve za skromnejše naročnike.

Pri slikanju znamenj in podob na pročeljih podeželskih hiš, je uporabil precej likovnih prvin, ki ne učinkujejo kot poudarek, ampak kot izhodišče, hkrati pa je poudaril staro likovno strukturo, ki temelji na baročni umetnosti. Podobe na znamenjih in na kmečkih hišah - slikar je natanko raziskal in tudi poznal vse tehnološke finese slikanja na sveži omet - imajo v Šubičevem opusu še neki drug pomen: pogosto upodobljeni priljubljeni kmečki svetniki obenem izžarevajo tudi slikarjevo spoštovanje do kulturne dediščine in vsega, kar so spoštovali naši predniki.

Posluh za interpretacijo v specifičnih medijskih govoricah - od freske do mozaika se v Šubičevem opusu kaže tudi v predlogah in skicah za monumentalnejše freskantske naloge. Vsako skico je izdelal več kot natančno in obenem tako, da ima vrednost tudi kot samostojna umetnina.

L. M.

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ - V Prešernovi hiši razstavlja slikarka ***Klementina Golija.*** V Mestni hiši sta na ogled razstavi ***Bogastvo jugoslovanskih arhivov*** in razstava likovnih del gorenjskih, goriških in pomurskih likovnikov ***Pogledi na aktualnosti.***

V Prešernovem gledališču bo danes, v petek, ob 19.30 SLG Celje uprizorilo J. Ortona ***Plen - za red petek I. in izven.*** Jutri v soboto, bodo predstavo ponovili za ***red sobota I. in izven.***

V mladinskem kulturnem centru Carnium pripravljajo jutri, v soboto, 21. aprila, ob 20. uri na velikem ekranu ***reportažni film o Vietnamu,*** profesionalnega kamermana Marka Deua.

V dvorani kranjske Gimnazije bo danes, v petek, ob 18. uri ***koncert mladinskih pevskih zborov,*** ki se potegujejo za udeležbo na republiškem pevskem srečanju v Zagorju. Nastopili bodo: mladinski pevski zbor Stane Žagar Kranj, mladinski pevski zbor Miha Pintar Toledo Titovo Velenje pod vodstvom Matjaža Vehovca in dekliški pevski zbor Poj mlado srce pod vodstvom Janeza Forška.

JESENICE - V Kosovi graščini je na ogled retrospektivna razstava fotografij in slik ***Iva Koželja.*** V razstavnem salonu ***Dolik*** je na ogled razstava likovnih del Janeza Boljke, Martina Avsenika, Dore Plestenjak, Domna Slane, Hamida Tahirja in Jake Torkarja.

RADOVLJICA - V galeriji Kamen na Linhartovem trgu je na ogled razstava krajin slikarja ***Frančiška Berceta*** z Jesenic.

V fotogaleriji Pasaža radovljiške graščine je na ogled razstava fotografij ***Franca Črva,*** člana foto kluba Jesenice.

ŠKOFJA LOKA - V dvorani Loškega odra bodo danes, v petek, ob 20. uri zadnjikrat zaigrali svojo uspešnico ***Hrup za odrom*** M. Frayna v režiji Lojzeta Domajnka - za izven.

ZKO Škofja Loka pripravlja jutri, v soboto, ob 20. uri ***literarno glasbeni večer*** v kapeli Puštalskega gradu. Predstavili bodo pesniški prvenec A. Češnovarjeve. Pesmi bosta brali Marija Lebar in Tina Teržan, v glasbenem programu pa sodelujeta Vesna in Jasna Jan.

V galeriji Ivana Groharja odpirajo danes, v petek, ***razstavo barvnih predlog za freske slikarja Iveta Šubica.***

Zbirke Loškega muzeja so odprte vsak dan, razen ponedeljka, od 9. do 17. ure.

ŽIRI - V dvorani Svobode v Žireh bo jutri, v soboto, ob 20. uri ***koncert*** ob 10-letnici ustanovitve ženskega pevskega zbora DPD Svoboda Žiri. Na koncertu bo sodeloval tudi mešani pevski zbor Trbovlje.

LJUBLJANA - Kranjsko eksperimentalno Gledališče čez cesto se po uspešni premieri ter ponovitvah na Jesenicah in Kranju tokrat seli s svojim gledališkim projektom ***MARS*** v Ljubljano. Danes, 20. aprila, bodo ob 19.30 nastopili v Mestnem gledališču.

PRIREDITVE V TRŽIČU

Tržič - Ta konec tedna bodo v Tržiču najmanj tri prireditve, ki jih ne kaže zamuditi. V Paviljonu NOB odpirajo danes, v petek, ob 18. uri razstavo likovnih del ***akademskega slikarja Valentina Omana.*** O tem koroškem umetniku bo na otvoritvi govoril Aleksander Bassin. Ob tej priložnosti bo Mohorjeva družba iz Celovca predstavila knjigo Pariški requiem posvečeno slikarju Omanu, spremno študijo k monografiji pa je napisal dr. Ivan Sedej. V kulturnem programu bo nastopil Ljubljanski oktet.

Fotogalerija Slovenija in Foto klub Tržič pa v Kava baru Slovenija na Partizanski 6, danes, v petek, ob 20. uri odpirata ***razstavo športnih fotografij*** avtorja Milana Malovrha, člana Foto kluba Tržič. Na otvoritvi bodo prikazali tudi diapozitive na temo športa.

Jutri, v soboto, ob 20. uri pa bo v Osnovni šoli Heroja Bračiča v Bistrici ***koncert;*** komorni zbor Peko Tržič bo predstavil program za pevsko tekmovanje Naša beseda 90 v Mariboru. Na prireditvi sodelujejo še zbori: mešani pevski zbor Cantemus iz Kamnika, ženski pevski zbor Milko Škoberne z Jesenic in mešani pevski zbor Glasbena matica iz Ljubljane.

ŠE ENA PREMIERA

Jesenice - Danes, v petek, ob 19.30 uri bo v Gledališču Toneta Čufarja še zadnja letošnja premiera. Mladi iz gledališkega krožka so pod vodstvom Jakoba Kende in ob sodelovanju domače gledališke hiše pripravili predstavo Hiša Alenke Goljevšček.

Knjižne zanimivosti

ROCK PESMI

Resda sramežljivo, pa vendar sem ter tja tudi pri nas zagledajo luč sveta zbirke pesmi posameznih rockovskih avtorjev.

V tako osnovanem razmišljanju kaj hitro zapademo v depresijo, ki nam vbija v glavo misel o prostorski in številčni majhnosti naroda. To bi seveda lahko pomenil odgovor tudi na večno vprašanje, zakaj pri nas splošno izide tako malo knjig, še posebno prvencev. Neuveljavljenim piscem se praviloma vrata založb zelo težko odpirajo, potemtakem bi lahko mirno zapisali, da se še toliko težje, recimo jim, rockovskim pesnikom. Pomislite namreč, kdaj ste lahko nazadnje vzeli v roke nov izvod tovrstnih pesmi?

V pričujočem kratkem zapisu pravzaprav želimo zgolj ilustrativno opozoriti na tri tovrstne projekte. Najprej se ustavimo v Beogradu in se spomnimo na voditelja Riblje Čorbe Bora Džorđevića. Če izvzamemo njegove zadnje izlete v dnevno politiko, potem mu pač moramo priznati njegov doprinos k jugoslovanskemu rocku, kjer je ob glasbi vedno dan poudarek predvsem besedilom - del Borovega načina razmišljanja najdete v pesmarici Hej Sloveni (samizdat).

Drugi opomnik bi veljal zbirki, ki jo je avtor Zoran Predin naslovil po eni, za nekatere njegovi najboljši, pesmi, Praslovanu (Založba Obzorja Maribor). Lačni Franz se je tako z glasbo kot Predinovimi songi dodobra zasidral med ljubitelje kvalitetne rockovske glasbe.

In kot tretji, glede na datum izida, omembe vreden projekt, tudi Jani Kovačič je namreč končno (preko Alepha) uspel priti do zbirke svojih pesmi.

V. B.

ureja LEA MENCINGER

TV SPORED

PETEK

20. aprila

9.00 Poročila
9.05 TV mozaik
9.05 Spored za otroke in mlade
9.30 Bluebell, angleška nadaljevanka
15.25 Svet na zaslonu
15.55 Žarišče, ponovitev
16.30 TV dnevnik
16.45 Tednik, ponovitev
18.00 Spored za otroke in mlade
18.50 Risanka
19.15 TV okno
19.30 TV dnevnik
19.59 Zrcalo tedna
20.20 Bajke na Slovenskem, dokumentarna serija
20.55 J. le Carre: Smileyjevi ljudje, nadaljevanka
21.55 TV dnevnik 3
22.15 Pogledi
23.10 Železni križec, angleški film
1.15 Video strani

2. program TV Ljubljana

16.30 Satelitski programi — poskusni prenosi
17.50 Regionalni programi TV Ljubljana - Studio Maribor
19.00 Videomeh, ponovitev
19.30 TV dnevnik
20.00 Žarišče
20.30 I '90, oddaja pred SP v nogometu
21.00 Skupščinska kronika
21.30 Človek in glasba
22.20 Satelitski programi

1. program TV Zagreb

8.30 Otroška oddaja
9.00 Šolski program
12.30 Poročila
14.55 Ponovitev nočnega programa
17.00 TV dnevnik
17.20 Izobraževalni program
17.55 Oddaja za otroke
18.20 Številke in črke
18.40 Muppet show
19.10 Risanka
19.30 TV dnevnik
20.00 Zakon v LA
20.55 Domači show program
21.40 TV dnevnik
22.00 Kulturni magazin
23.00 Šport danes
23.05 Noč z vami
1.10 Poročila

SOBOTA

21. aprila

8.20 Video strani
8.30 Nemščina
9.00 Spored za otroke in mlade
9.15 Lonček kuhaj
10.25 Ovčar Hobo, ameriška nanizanka
14.40 Videogodba, ponovitev
15.25 I '90, oddaja pred SP v nogometu
15.55 Žarišče, ponovitev
16.30 TV dnevnik
16.45 Risanka
16.55 Opice pojdite domov, ameriški film
18.35 Vaš zelenjavni vrt, izobraževalna serija
19.05 Risanka
19.15 TV okno
19.30 TV Dnevnik 2
19.55 Vreme
20.20 Žrebanje 3 x 3
20.30 Križkraž
22.05 TV dnevnik
22.25 Grehi, ameriška nadaljevanka
23.15 Oblaki slave, angleški film
1.05 Video strani

2. program TV Ljubljana

16.30 Satelitski programi - poskusni prenosi
19.00 Danes skupaj, oddaja TV ZG
19.30 TV dnevnik
20.15 Serpico, ameriški film
22.20 Satelitski programi — poskusni prenosi

1. program TV Zagreb

8.50 TV koledar
9.00 Izbor izobraževalnega programa
10.35 Čebelica Maja
11.00 Saga o Forsythih, angleška nadaljevanka
13.00 TV družinski magazin
14.30 Zgodba o žabcu, ameriški mladinski film
16.00 Kritična točka
16.45 TV dnevnik
17.00 TV dražba
17.30 Maček pod čelado, ponovitev TV nadaljevanke
18.30 TV dražba
19.20 Risanka
19.30 TV Dnevnik
20.15 Alf
20.50 Igrani film
22.20 TV dnevnik 3
22.35 Športna sobota
23.00 Noč z vami
1.05 Poročila

NEDELJA

22. aprila

8.40 Video strani
8.50 Otroška matineja
9.40 Poltrona expres, španska nadaljevanka
10.10 Lepi upi, ponovitev nadaljevanke
10.10 'Alo, 'Alo, humoristična nadaljevanka
11.30 Domači ansambli: ansambel Vinka Cverleta
12.00 Kmetijska oddaja
14.10 Formula 1, francoska nadaljevanka
14.55 Kolo sreče
16.30 TV dnevnik
16.40 Poslovne informacije
16.45 Slepar, ameriški film
18.50 Risanka
19.00 TV mernik
19.15 TV okno
19.30 TV Dnevnik 2
19.55 Vreme
20.05 Balkan ekspres, igrana serija
21.00 Zdravo
22.20 TV dnevnik
22.40 Sova Hunter, zadnji del ameriške nadaljevanke

2. program TV Ljubljana

10.00 Oddaja za JLA
13.00 Nedeljsko športno popoldne
19.30 TV dnevnik
20.00 Biblija: Moč in slava, dokumentarna oddaja
20.50 Camel Trophy - Španija
21.35 Satelitski programi - poskusni prenosi
21.50 Športni pregled
22.35 Satelitski programi - poskusni prenosi

1. program TV Zagreb

8.20 Nočni program, ponovitev
9.00 Nedeljsko dopoldne za otroke
9.30 Poročila
9.35 Asterix
10.00 Nedeljsko dopoldne za otroke
11.00 Kmetijska oddaja
12.00 Resna glasba
13.00 Serijski film za otroke
14.00 Poročila
14.05 Nedeljsko popoldne
16.05 Po letu 2000, avstralska poljudnoznanstvena serija
17.00 Igrani film
18.45 Asterix
19.10 TV sreča
19.30 TV dnevnik
20.00 Igrana serija
21.00 Zabavna glasba
21.30 TV dnevnik
21.50 Športni pregled
22.35 Poročila v angleščini
22.40 Noč z vami
0.45 Poročila

PONEDELJEK

23. aprila

9.00 Mozaik, ponovitev
9.05 Spored za otroke in mlade
9.15 Mladinski pevski festival Celje '89
9.55 Zrcalo tedna
15.30 Sova Hunter, ameriška nadaljevanka
16.20 EP, video strani
16.30 TV dnevnik
16.45 Mozaik, ponovitev, Zdravo
18.05 Spored za otroke in mlade
18.10 Radovedni Taček
18.25 Miti in legende islamskih ljudstev
19.00 Risanka
19.15 TV okno
19.30 TV Dnevnik 2
19.55 Vreme
20.05 I. Zupe: Silicijev horizont, proizvodnja TV, AGRFT, Emotion film in Lepota in narod, film proizvodnja AGRFT
21.00 Osmi dan
21.50 TV dnevnik
22.10 Operne zgodbe, angleška serija
23.40 Sova Skupaj na sledi, angleška nadaljevanka

2. program TV Ljubljana

16.30 Satelitski programi — poskusni prenosi
18.50 Pustolovščina - slikarstvo, izobraževalna serija
19.30 TV dnevnik
21.00 Sedma steza, športna oddaja
21.15 Zvezdni prah, zabavnoglasbena oddaja
22.10 Satelitski programi - poskusni prenosi

1. program TV Zagreb

8.30 Red mora biti
9.00 Šolski program
10.30 Poročila
10.35 Šolski program
12.30 Poročila
12.40 Prezrli ste, poglejte
14.45 Poročila
14.55 Ponovitev nočnega programa
17.00 TV dnevnik 1
17.20 Izobraževalni program
17.50 Oddaja za otroke
18.20 Številke in črke
18.40 Risanka
18.45 Dokumentarna oddaja
19.15 Risanka
19.30 TV dnevnik
20.00 Oblačno z dežjem, drama, 1. del
21.05 Zunanja politika
21.35 TV dnevnik
21.55 Šport danes
22.00 Noč z vami
0.00 Poročila

TOREK

24. aprila

8.50 Video strani
9.00 Mozaik, ponovitev
10.30 Nemščina
13.30 Nemščina — »Alles gute«, ponovitev 5. lekcije
14.00 Žarišče, ponovitev
14.30 Sova Skupaj na sledi, angleška nadaljevanka
16.30 TV dnevnik
16.45 TV mozaik
17.45 Spored za otroke in mlade Lonček, kuhaj
18.05 Pogledi, ponovitev
19.00 Risanka
19.17 TV okno
19.30 TV Dnevnik 2
19.55 Vreme
20.05 Moja poslednja sanja, francoska nadaljevanka
21.00 Evrosong, zabavnoglasbena oddaja TV Zagreb
21.50 TV dnevnik
22.10 Sova Skupaj na sledi, angleška nadaljevanka

2. program TV Ljubljana

16.30 Satelitski programi — poskusni prenosi
18.10 Svet športa, oddaja TV Zagreb
19.00 Slovenska ljudska glasbila in godci
19.30 TV dnevnik
20.00 Žarišče
20.30 Žrebanje lota
20.35 Umetniški večer Evelin Waugh, angl. dokum. film Vnovič v Brideshead, angleška nadaljevanka
22.35 Satelitski programi - poskusni prenosi

1. program TV Zagreb

8.30 Otroška oddaja
9.00 Šolski program
10.30 Poročila
10.35 Šolski program
12.30 Poročila
12.40 Ponovitev nočnega programa
14.50 Poročila
15.00 Prezrli ste, poglejte
17.00 TV dnevnik
17.20 Izobraževalna oddaja
17.50 Oddaja za otroke
18.20 Številke in črke, kviz
18.40 Risanka
18.45 Znanost in mi
19.15 Risanka
19.30 TV Dnevnik
20.00 Žrebanje lota
20.05 Vojne usode, angleška nadaljevanka
21.10 Teme in dileme, kontaktni magazin
22.40 TV dnevnik
23.00 Šport danes
23.05 Noč z vami
1.10 Poročila

SREDA

25. aprila

9.05 Spored za otroke in mlade Deklica Delfina in Lisica Zvitorepka
10.00 Moja poslednja sanja, francoska nadaljevanka, ponovitev
15.30 Žarišče, ponovitev
15.30 Skupaj na sledi, angleška nadaljevanka, ponovitev
16.30 TV Dnevnik 1
16.45 Mozaik
18.05 Spored za otroke in mlade
18.20 Pisma iz TV klobuka
19.00 Risanka
19.15 TV okno
19.30 TV Dnevnik 2
19.55 Vreme
20.05 Trio Novšak, koncert iz Smelta, prenos
22.05 TV Dnevnik 3
22.20 Kako smo volili
23.20 Sova Skupaj na sledi, angleška nadaljevanka
0.10 Video strani

2. program TV Ljubljana

16.30 Satelitski programi — poskusni prenosi
18.30 Alpe Jadran
19.00 Vaš zelenjavni vrt izobraževalna serija
19.30 TV dnevnik
20.00 Bogovi so padli na glavo, bocvanski film

UGODEN
PRVOMAJSKI NAKUP
ZA PRVOMAJSKE PRAZNIKE
LOKA
SVOJIM KUPCEM

VINO MASLOVAČKO BELO 1/1	15,10
VINO BRENTAR RDEČI 1/1	14,80
TRAVARICA 1/1 DALMACIJAVINO	49,90
VAFEL KARAT čok. 250 gr. Koestlin	14,30
MIGNON čok. 500 g Koestlin	27,30
NAPOLITANKE lešnik 500 g Koestlin	21,40
PIVO UNION 1/2	7,00
KAVA MLETA 200 g	19,90

trgovsko podjetje
LOKA
ŠKOFJA LOKA

SGP GRADBINEC
KRANJ p.o.
Nazorjeva 1, tel.: 26-361

PROJEKTIRAMO IN IZVAJAMO VSE VRSTE VISOKIH IN NIZKIH GRADENJ DOMA IN V TUJINI.
PRIPOROČAMO VAM IZVAJANJE GRADBENIH IN OBRTNIŠKIH DEL PO FAZAH GRADNJE:
- OPAŽENJE IN BETONIRANJE BETONSKIH KONSTRUKCIJ
- STROJNA IZDELAVA BETONSKIH ESTRIHOV
- IZKOPI, STROJNE IN PREVOZNE STORITVE
- KLJUČAVNIČARSKA IN KROVSKO KLEPARSKA DELA
- TESARSKA IN MIZARSKA DELA
PRODAJAMO BETONSKE, KOVINSKE, LESENE IZDELKE IN POLIZDELKE.
NUDIMO VAM RAZNE UGODNOSTI IN POPUSTE GLEDE NA OBSEG DOGOVORJENIH DEL.
POKLIČITE NAS, POTRUDILI SE BOMO IN UPRAVIČILI VAŠE ZAUPANJE.

NAGRADNA KRIŽANKA

Rešitev prejšnje križanke: vodoravno: maratonec, analitika, tank, okol, Anaa, čin, mond, rato, Sjas, oro, Tsunami, Lazo, Savales, it, anorak, iranistka, Petrović, ananas, ez, erar, racija, punt, atari, Ales, Mostar, sanjavost, Ullo, aka, Dado, se, ZDA, Horvat, Aspen, aar, Aston, rtina.

Izžrebali smo naslednje reševalce:
1. nagrada Mara Babnik, Kržišnikova 6, Medvode; 2. nagrada Francka Novak, Jama 16, Mavčiče in tri tretje nagrade: Vilko Ažman, Predoslje 31 a, Kranj; Nežka Ažman, Predoslje 31 a, Kranj in Anica Stanonik, Kidričeva 67 a, Škofja Loka. Čestitamo!

21.55 Svet poroča
22.55 Satelitski programi

ČETRTEK

26. aprila

8.50 Video strani
9.00 Spored za otroke in mlade Grizli Adams, ameriška nanizanka
9.20 Šolska TV
15.30 Sova Skupaj na sledi, angleška nadaljevanka, ponovitev
16.30 TV Dnevnik
16.45 TV mozaik
18.00 Spored za otroke in mlade Ovčar Hobo, ameriška nanizanka
19.00 Risanka
19.12 TV okno
19.30 TV Dnevnik 2
19.55 Vreme
20.05 P. Wheeler: Bluebell, zadnji del angleške nadaljevanke
20.45 Tednik
21.50 TV dnevnik
22.20 Dediščina, slovenski film
23.40 Video strani

2. program TV Ljubljana

16.30 Satelitski programi — poskusni prenosi
17.00 Regionalni programi TV Ljubljana - Studio Ljubljana
19.00 'Alo, 'alo, angleška humoristična serija
19.30 TV dnevnik
20.00 Žarišče
20.30 Bill Oddie v raju, angl. dok. serija
20.55 Mali koncert
21.15 Izgubljeni pod Triglavom, dokumentarna oddaja
21.55 Večerni gost
22.40 Satelitski programi - poskusni prenosi

RADIO

PETEK, 20. aprila:

Prvi program
4.30-8.00 Jutranji program - glasba - 5.50 Rekreacija - 6.50 Dobro jutro, otroci - 8.05 Radijska šola za nižjo stopnjo - 11.05 Za starejše občane - 12.00 Poročila - na današnji dan - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Domača glasba - 14.05 Gremo v kino - 15.30 Dogodki in odmevi - 15.55 Zabavna glasba - 16.00 Od melodije do melodije + EP - 17.00 Studio ob 17.00 in glasba - 18.05 Vodomet melodij - 19.00 Radijski dnevnik - 19.35 Lahko noč, otroci - 19.45 Z instrumentalnimi ansambli - 20.30-23.00 Slovencem po svetu - 23.05 Literarni nokturno - 23.15-4.30 Nočni program - glasba

SOBOTA, 21. aprila:

Prvi program
4.30-8.00 Jutranji program, glasba - 5.00 Poročila in Dnevni koledar - 5.50 Rekreacija - 6.50 Dobro jutro, otroci - 8.05 Pionirski tednik - 9.05 Jezikovni pogovori - 10.05 Kulturna panorama - 11.05 Prizma optimizma - 12.10 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 14.00 Poročila - 14.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 14.40 Radijski Merkurček + EP - 15.15 Radio danes, radio jutri - 15.30 Dogodki in odmevi - 15.55 Zabavna glasba - 16.00 Od melodije do melodije + EP - 17.00 Tedenski aktualni mozaik - 18.05 Znano in priljubljeno - 19.30 Obvestila in zabavna glasba - 19.45 Z instrumentalnimi ansambli - 20.00 Koncert iz naših krajev - 22.00 Zrcalo dneva - 22.30 Večeri slovenskih skladateljev zabavne glasbe - 23.05 Literarni nokturno - 23.15-5.00 Nočni program - glasba

NEDELJA, 22. aprila:

Prvi program
5.00-8.00 Jutranji program, glasba - 8.00 Poročila - 8.05 Radijska igra za otroke - Medvedka s pentljo - 9.05 Še pomnite, tovariši - 10.05 Nedeljska matineja - 10.35 Nedeljska reportaža - 11.03-16.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 16.00 Lojtrca domačih - 17.00 Poročila - 17.30 Humoreska tega tedna - 18.05 Priljubljene operne melodije - 19.00 Radijski dnevnik - 19.35 Lahko noč, otroci - 20.00-22.00 V nedeljo zvečer - 22.00 Zrcalo dneva - 23.05 Literarni nokturno - 23.15-04.30 Nočni program, glasba

PONEDELJEK, 23. aprila:

Prvi program
4.30-8.00 Jutranji program, glasba - 6.00 Poročila - 7.00 Druga jutranja kronika - 8.05 Glasbena lepljenka - 10.00 Dopoldanski dnevnik: Informacije, gospodarstvo, glasba - 11.05 Izbrali smo... 12.00 Poročila - Na današnji dan - 12.10 Minute z ansamblom — 12.30 Kmetijski nasveti - 14.02 Za mlade radovedneže - 14.20 Mladi na glasbenih revijah in tekmovanjih - 15.15 Radio danes, radio jutri - 15.30 Dogodki in odmevi - 15.55 Zabavna glasba - 17.00 Studio ob 17. in glasba - 18.00 Poročila - 18.05 Pihalne godbe vam igrajo - 18.25 Zvočni signali - 19.35 Lahko noč, otroci - 20.00 Sotočja (prenos iz studia Radia Maribor) - 21.05 Zaplešite z nami - 23.05 Literarni nokturno - 23.15-4.30 Nočni program, glasba

TOREK, 24. aprila:

Prvi program
4.30-8.00 Jutranji program, glasba - 8.05 Radijska šola za srednjo stopnjo - 10.00 Dopoldanski dnevnik: Informacije, gospodarstvo, glasba - 11.05 Človek in zdravje - 12.10 Pojemo in godemo - 12.30 Kmetijski nasveti - 13.30 Čestitke poslušalcev - 14.02 Znanje za jutri - 17.00 Studio ob 17. in glasba - 18.05 Za ljubitelje lahke glasbe - 19.35 Lahko noč, otroci - 19.45 Z instrumentalnimi ansambli - 20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi - 20.35 Odskočna deska - 22.00 Zrcalo dneva - 23.05 Literarni nokturno - 23.15-4.30 Nočni program, glasba

SREDA, 25. aprila:

Prvi program
4.30-8.00 Jutranji program, glasba - 8.05 Za knjižne molje - 9.05 Glasbena matineja - 10.00 Dopoldanski dnevnik: informacije, gospodarstvo, glasba - 11.05 Oddaja o SLO - 12.10 Pojemo in godemo - 14.05 Mehurčki - 15.55 Zabavna glasba - 17.00 Studio ob 17. in glasba - 18.05 Minute za jazz - 18.30 Na ljudsko temo - 19.00 Radijski dnevnik - 19.35 Lahko noč, otroci - 20.00 Zborovska glasba po želji poslušalcev - 21.05 S knjižnega trga - 23.05 Literarni nokturno - 23.15-4.30 Nočni program - glasba -

ČETRTEK, 26. aprila:

Prvi program
4.30-8.00 Jutranji program, glasba - 5.50 Rekreacija - 6.50 Dobro jutro, otroci - 8.05 Radijska šola za višjo stopnjo - 9.05 Glasbena matineja - 12.00 Poročila - Na današnji dan - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Domača glasba - 14.05 Jezikovna oddaja - 14.25 Iz glasbene tradicije jugoslovanskih narodov in narodnosti - 15.15 Radio danes, radio jutri - 15.30 Dogodki in odmevi - 15.55 Zabavna glasba - 18.05 Minute z Big bandom RTV Ljubljana - 18.30 Zborovska glasba - 19.35 Lahko noč, otroci - 19.45 Z instrumentalnimi ansambli - 20.00 Četrtkov večer domačih pesmi in napevov - 21.05 Literarni večer - 22.20 Iz naših sporedov - 23.05 Literarni nokturno - 23.15-4.30 Nočni program, glasba

60-letnica Slavka Avsenika

Lepo je biti muzikant

Bled,16. aprila - Ponedeljkovo prireditev z blejske ledene dvorane, ki so jo posneli ob 60-letnici Slavka Avsenika, so si ogledali tudi številni televizijski gledalci po Evropi. Poleg tega, da so lahko slišali nastop ansambla Avsenik in številnih znanih pevcev, pa so si lahko ogledali tudi Bled in njegove znamenitosti.

Zahodnonemška televizijska hiša ZDF je oddajo posnela resnično profesionalno, tako da so ob njej uživali številni gledalci v Nemčiji, Švici, Avstriji, pa tudi Slovenci smo si jo lahko ogledali na II. programu. Žal zaenkrat le v nemškem jeziku, obljubljajo pa tudi podnaslovljeno oddajo na I. programu.

Po vsej dolžini dvorane so postavili tipično gorenjsko vas s hišami, ki so se odpirale. Iz njih so prihajali številni znani pevci narodne in zabavne glasbe, ki so od leta 1953 nastopali z ansamblom Avsenik. Tako so nastopili Rocco Granata, Patrick Linder, George Baker Selection, Mona Baptiste, Tony Marschal, orkester Big Band RTV Ljubljana in drugi.

V. Stanovnik
Slika: G. Šinik

KINO

KRANJ CENTER

20. aprila prem. amer. akcij. thrill. ČRNI DEŽ ob 16. in 18. uri, angl. črna kom. UTAPLJANJE PO ŠTEVILKAH ob 20. uri **21. aprila** amer. akcij. thrill. ČRNI DEŽ ob 17., 19. in 21. uri **22. aprila** amer. jug. barv. ris. film ČAROVNIKOV KLOBUK ob 15. uri, amer. akcij. film ČRNI DEŽ ob 17. in 19. uri, prem. amer. thrill. BESNILO ob 21. uri **23. aprila** amer. akcij. film ČRNI DEŽ ob 16., 18. in 20. uri **24. aprila** amer. akcij. film ČRNI DEŽ ob 16., 18. in 20. uri **25. aprila** amer. barv. ko. KO JE HARRY SREČAL SALLY ob 16., 18. in 20. uri **26. aprila** amer. barv. kom. KO JE HARRY SREČAL SALL ob 16. uri, Film presenečenja ob 18. in 20. uri predprem. amer. filma 4. ROJEN 4. JULIJA ob 22. uri

KRANJ STORŽIČ

20. aprila amer. akcij. kom. PREGON MOŠKE SVINJE ob 16. in 18. uri, amer. trda erot. DESERT S SMETANO ob 20. uri **21. aprila** kanad. barv. thrill. AVTOSTOPAR ob 16. uri, prem. jug. barv. filma HUDIČEVA SKUŠNJAVA ob 18. in 20. uri **22. aprila** amer. kom. PORKYJEVE VRAGOLIJE ob 16. in 18. uri, jug. barv. film HUDIČEVA SKUŠNJAVA ob 20. uri **23. aprila** Ni kinopredstav! **24. aprila** amer. kom. DEKLIŠKI INTERNAT ob 16. in 18. uri, amer. trda erot. DESERT S SMETANO ob 20. uri **25. aprila** amer. akcij. film WALL STREET ob 16. in 18. uri, amer. trda erot. DESERT S SMETANO ob 20. uri **26. aprila** amer. barv. krim. film SMRTONOSNO OROŽJE ob 16., 18. in 20. uri

ŽELEZAR

20. aprila novozeland. akcij. thrill. JAMES BOND JE BIL ŽENSKA ob 18. in 20. uri **21. aprila** amer. akcij. film ZOB ZA ZOB ob 17. in 19. uri, prem. amer. barv. srhlj. MUHA II. ob 21. uri **22. aprila** amer. akcij. film ZOB ZA ZOB ob 17. in 19. uri, amer. barv. trda erot. POPER IZ MIAMIJA I. ob 21. uri **23. aprila** amer. barv. srhlj. MUHA II. ob 18. in 20. uri **24. aprila** Ni kinopredstav! **25. aprila** amer. barv. srhlj. MUHA II. ob 18. uri, Film presenečenja ob 20. uri **26. aprila** amer. barv. srhlj. MUHA II. ob 18. in 20. uri

DOM KAMNIK

20. aprila prem. amer. barv. srhlj. MUHA II. ob 18. in 20. uri **21. aprila** hongkon. akcij. film TIGER V ACKIJI ob 17. uri, amer. barv. kom. KO JE HARRY SREČAL SALLY ob 19. in 21. uri **22. aprila** amer. barv. kom. KO JE HARRY SREČAL SALLY ob 17. in 19. uri, amer. trda erot. ŠEFINJA ZNA VSE ob 21. uri **23. aprila** Film presenečenja ob 18. in 20. uri **24. aprila** angl. črna kom. UTAPLJANJE PO ŠTEVILKAH ob 18. uri, amer. trda erot. ŠEFINJA ZNA VSE ob 20. uri **25. aprila** Ni kinopredstav! **26. aprila** amer. barv. akcij. film ČRNI DEŽ ob 18. in 20. uri

KOMENDA

20. aprila amer. barv. kom. PORKYJEVE VRAGOLIJE ob 20. uri,

ČEŠNJICA

20. aprila amer. barv. akcij. film WALL STREET ob 20. uri

LAZE

20. aprila amer. barv. kom. KO JE HARRY SREČAL SALLY ob 19. uri

TRŽIČ

21. aprila prem. amer. thrill. BESNILO ob 17. in 21. uri, angl. črna kom. UTAPLJANJE PO ŠTEVILKAH ob 19. uri **22. aprila** prem. amer. srhlj. MUHA II. ob 17., 19. in 21. uri **26. aprila** amer. barv. pust. film NILSKI DRAGULJ ob 18. uri, jug. barv. film DONATOR ob 20. uri

DUPLICA

21. aprila amer. barv. kom. DEKLIŠKI INTERNAT ob 20. uri **22. aprila** hongkon. akcij. film TIGER V AKCIJI ob 18. in 20. uri **25. aprila** amer. erot. film AMERIŠKA PITA ob 20. uri **26. aprila** amer. akcij. film NOČNI SKOK ob 20. uri

DOVJE

22. aprila amer. akcij. film WALL STREET ob 19.30 uri

ŠKOFJA LOKA

20. aprila amer. avant. film DRAGULJ Z NILA ob 18. in 20. uri, **21. aprila** amer. thrill. TEQUILA SUNRISE ob 18. in 20. uri **22. aprila** amer. thrill. TEQUILA SUNRISE ob 18. in 20. uri **24. aprila** amer. akcij. film BARVE NASILJA ob 20. uri **25. aprila** amer. akcij. film BARVE NASILJA ob 18. in 20. uri **26. aprila** amer. thrill. D. O. A. ob 20. uri

ŽELEZNIKI

20. aprila amer. thrill. TEQUILA SUNRISE ob 18. in 20. uri **21. aprila** amer. trda erot. VONJ GREHA ob 20. uri **22. aprila** amer. ris. film KDO JE POTUNKAL ROGERJA ZAJCA ob 19. uri **25. aprila** amer. vojni akcij. film NAPAD NA BAZO GLORIA ob 20. uri

POLJANE

20. aprila amer. ris. film KDO JE POTUNKAL ROGERJA ZAJCA ob 18. uri, nem. trda erot. VONJ GREHA ob 20. uri **22. aprila** amer. vojni akcij. film NAPAD NA BAZO GLORIA ob 18. uri

RADOVLJICA

20. aprila angl. pust. film NAPAD NA PLATFORMO DŽENIFER ob 20. uri **21. aprila** amer. zab. film BIG - VELIK ob 18. uri, amer. pust. film ČLOVEK IZ SAN FERNANDA ob 20. uri **22. aprila** amer. pust. film ČLOVEK IZ SAN FERNANDA ob 18. uri, angl. pust. film NAPAD NA PLATFORMO DŽENIFER ob 20. uri **23. aprila** amer. zab. film BIG - VELIK ob 20. uri **24. aprila** amer. zab. film BIG - VELIK ob 20. uri **25. aprila** amer. akcij. film JAMES BOND - DOVOLJENJE ZA UBIJANJE ob 20. uri **26. aprila** amer. pust. film NEVIDNI UBIJALEC ob 20. uri

BLED

20. aprila amer. pust. film SKOZI PLAMENE NIKARAGVE ob 20. uri **21. aprila** amer. anim. igr. film KDO JE POTUNKAL ROGERJA ZAJCA ob 18. in 20. uri **22. aprila** amer. west. film BLEDOLIČNI JEZDEC ob 18. uri, amer. pust. film SKOZI PLAMENE NIKARAGVE ob 20. uri **23. aprila** amer. pust. film ČLOVEK IZ SAN FERNANDA ob 20. uri **24. aprila** amer. pust. film ČLOVEK IZ SAN FERNANDA ob 20. uri **25. aprila** angl. pust. film NAPAD NA PLATFORMO DŽENIFER bo 20. uri **26. aprila** amer. zab. film BIG - VELIKI ob 20. uri

BOHINJ

21. aprila amer. pust. film SKOZI PLAMENE NIKARAGVE ob 20. uri **22. aprila** amer. animir. igr. film KDO JE POTUNKAL ROGERJA ZAJCA ob 18. in 20. uri **26. aprila** amer. akcij. film JAMES BOND - DOVOLJENJE ZA UBIJANJE ob 20. uri

TEHNIK
SPLOŠNO GRADBENO PODJETJE
ŠKOFJA LOKA

GRADITELJI!

IZKORISTITE IZREDNO PRILOŽNOST!

V TOREK, 24. 4. 1990, ob 13. uri vas vabimo na otvoritev nove trgovine z gradbenim materialom v prostorih splošnega gradbenega podjetja TEHNIK, Škofja Loka, Stara cesta 2. Od otvoritve do 31. 5. 1990 vam nudimo reklamne cene za ves material, ki ga potrebujete pri gradnji. Trgovina bo odprta tudi med prvomajskimi prazniki.

PRIDITE!
Informacije po tel. 620-371

Dva koncepta plač

Gospodarska zbornica in sindikat se ne ujemata niti pri izhodiščnih plačah, niti pri razponu med najvišjo in najnižjo in v bistvu gre za dva koncepta.

Dva koncepta plač izhajata seveda iz narave obeh pogajalcev, sindikat ponuja zaščitniško naravo plač, predlog zbornice pa je izrazito podjetniško naravnan. Temeljne razlike se vlečejo skozi celotni tarifni del splošne kolektivne pogodbe, ki naj bi bila podpisana do konca maja in ujela odjugo plač, saj zvezna vlada že pomalem obljublja, da bodo plače in posamezne cene odmrznjene že pred 1. julijem.

Zbornica kot najnižjo izhodiščno plačo ponuja 350 mark oziroma 2.450 dinarjev, sindikat pa 600 mark oziroma 4.200 dinarjev. Že tu je razlika torej velika, še večja pa postane, ko izračunamo, kolikšna bi bila osnovna plača v najvišjem, osmem tarifnem razredu, kjer bodo doktorji znanosti. Zbornica namreč predlaga razmerje 1 proti 2,50, kar pomeni, da bi v najvišjem razredu izhodiščna plača znašala 875 mark oziroma 6.125 dinarjev. Sindikat pa predlaga, naj razmerje znaša 1 proti 3,20, kar pomeni, da bi v osmem tarifnem razredu izhodiščna plača znašala 1.920 mark oziroma 13.440 dinarjev.

V pogajanjih s sindikatom pa bo skušala zbornica iztržiti še možnost 20 odstotkov nižjih plač v primeru nelikvidnosti podjetij, tarifni del splošne kolektivne pogodbe pa naj bi vseboval tudi degresijo pri popravkih izhodiščnih plač glede na rast življenjskih stroškov: do 5 odstotkov bi bila rast sorazmerna, če bi se življenjski stroški povečali od 5 do 10 odstotkov bi se za vsak odstotek nad petimi odstotki izhodiščne plače povečale za 0,9 odstotka, če bodo mesečni življenjski stroški porasli za več kot 10 odstotkov pa bi se nad desetimi le še za 0,8 odstotka. Sindikalni predlog je tudi v tem primeru ugodnejši.

Sindikat zahteva 14. plačo kot udeležbo delavcev pri dobičku. V zbornici pravijo, da bodo pri 3 odstotni stopnji neto akumulacije na poslovni sklad pri delitvi dobička v družbenih podjetjih soudeleženi delavci 40 odstotkov podjetij, pri 6 odstotni stopnji pa delavci v približno 25 odstotkov podjetij.

Seveda so to številke, s katerimi gresta sindikat in zbornica v pogajanja, zanesljivo je tudi zaradi tega start visok oziroma nizek. Vendar pa je že zdaj moč reči, da je sindikalni predlog izrazito zaščitniški, saj zagovarja visoke osnovne plače, zbornični predlog pa ponuja nizke osnovne plače in s tem možnost za večje plačilo po učinku, ki seveda bo ali pa ga ne bo, zanesljivo pa ne za vse, saj nismo vsi enako pridni in sposobni. S tem si lahko razlagamo tudi kontradiktorno zbornično zagovarjanje uravnilovke, saj predlaga bistveno nižji razpon med najnižjim in najvišjim izhodiščnim osebnim dohodkom, sicer pa se vselej zavzema za boljše nagrajevanje strokovnjakov. Po zborničnem predlogu bi osnovna plača začetnika s fakultete znašala slabih 6.000 dinarjev, sindikat pa predlaga še enkrat toliko, vendar na zbornici pravijo, da bi bil razpon le pomagalo, za vseh osem kategorij bi bile določene minimalne startne osnove, temu pa bi v podjetjih prišteli dodatne in predvsem učinek in vsi strojni inženirji na primer v podjetju ne bi imeli enake plače, temveč lahko tudi bistveno različne.

Zborničnemu predlogu pa seveda botrujejo tudi sedanje gospodarske razmere, ki jih pri sestavljanju splošne kolektivne pogodbe nikakor ne moremo odmisliti. V zbornici pravijo, da njihov predlog temelji na realnosti, zahteva sindikata po 600 markah najnižje izhodiščne plače bi 15 odstotkov podjetij spravilo "pod vodo", 35 odstotkov delavcev v gospodarstvu pa bi poslovalo z izgubo.

K podjetniško naravnanemu zborničnemu konceptu plač, ki je seveda veliko bolj krut in manj socialen kot sindikalni, pa je seveda potrebno pristaviti tudi piko na i. Splošna kolektivna pogodba namreč ne bo veljala za vse zaposlene v gospodarstvu (po njej se bo hočeš nočeš moralo zgledovati negospodarstvo), izjeme bodo vodilni in vsi tisti, ki bistveno prispevajo k dobičku podjetja, saj bodo njihove plače urejale splošne individualne pogodbe. Vendar pa ta izjemnost ni v sozvočju z zbornično zahtevo, naj se v splošno kolektivno pogodbo vpišejo kosmate in ne čiste plače, kakor predlaga sindikat (prišteli naj bi ljubljansko raven prispevkov in davkov, ki je med najvišjimi v Sloveniji), češ da se moramo vsi boriti za razbremenitev gospodarstva, tudi sindikat in ne le direktorji. Toda, če bodo izjemno plačani, naj se tudi izjemno borijo, mar ne.

M. Volčjak

Živahna borza idej

Na celjskem sejmu "Ideja 90" je letos sodelovalo 124 razstavljalcev iz Jugoslavije in tujine, zanimanje zanj je presenetilo celo prireditelje. Zelo živahna je bila tudi prva jugoslovanska borza idej in inovacijskih predlogov z mednarodno udeležbo, ki so jo že pred leti osnovali, vendar je polno zaživela šele zdaj. Njen vodja dr. Marijan Stele z Gospodarske zbornice Slovenije ni mogel skriti navdušenja. Na borzi se je oglasilo 186 ponudnikov idej, 260 pa jih po njih povpraševalo, posredniki iz Avstrije in Nemčije pa so sklenili več kot 30 konkretnih dogovorov o sodelovanju. Posebej privlačna je akcija 10 tisoč novih izdelkov za ameriško tržišče.

OSNOVNA ŠOLA »JOSIP BROZ - TITO« PREDOSLJE

Svet Osnovne šole Josip Broz - Tito Predoslje razpisuje dela in naloge

RAVNATELJA ŠOLE in POMOČNIKA RAVNATELJA

Pogoji:
Kandidati morajo izpolnjevati poleg zakonskih pogojev še pogoje iz 89. in 137. Zakona o osnovni šoli in imeti:
— višjo ali visoko izobrazbo pedagoške smeri,
— najmanj 5 let delovnih izkušenj,
— opravljen strokovni izpit za učitelja,
— organizacijske in strokovne sposobnosti za uresničevanje smotrov in nalog osnovne šole.

Imenovana bosta za dobo 4 let.

Prijave z življenjepisom in dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 15 dneh po objavi razpisa na naslov: Osnovna šola Josip Broz - Tito, Predoslje 17/a, Kranj - za razpisno komisijo. Kandidati bodo obveščeni o izbiri v roku 8 dni po sprejetju sklepa.

ŽIVKO PREGL: Naš optimizem že lahko počiva na rezultatih, ne samo na obljubah

Mehki pristanek v tržno ekonomijo in politično demokracijo

V zvezni vladi zdaj dela nova generacija politikov, ki jim ni do tega, da bi bila Jugoslavija v kakršnemkoli pogledu vodilna, mi preprosto želimo ustvariti normalno državo.

Bled, 18. aprila - Prirediteljem 4. kongresa kadrovskih delavcev Jugoslavije je uspelo na Bled, kljub njegovi zasedenosti, pripeljati podpredsednika zvezne vlade Živka Pregla, ki je svoj uvodni referat napolnil z optimizmom, tako značilnim tudi za premiera Markovića. Optimizem ni obvisel v zraku, Živko Pregl ga je utemeljil v dosedanjimi uspehi reforme gospodarskega sistema, ki se bistveno ne razlikuje več od zahodnoevropskih, tekoče ekonomske politike, ki je ustavila inflacijo in bo kmalu opustila psihološke ukrepe, kamor sodi tudi zamrznitev plač, spremembe na ekonomskem področju pa so omogočile tudi politične reforme.

Živko Pregl je napovedal davčno reformo, skorajšnjo spremembo carinskega zakona, antimonopolni in zakone na področju ekonomsko finančne revizije, ključna pa bo rešitev problema družbene lastnine. Problem nikakor ni enostaven, je dejal Pregl, saj veste, da znanost daje protislovna priporočila, ki jih nikakor ni moč udobno pretopiti v jezik zakona, zato bodo potrebne operativne, pragmatične rešitve, ki bodo v kontekstu tržne usmeritve dale hitre rezultate v smislu ponudbe, povpraševanja in cene lastnine, računamo, da jih bomo dali v razpravo v mesecu dni.

V treh začetnih dilemah se je zvezna vlada odločila pravilno

Pred nami so bile tri dileme, začeti z ekonomskimi ali političnimi reformami, začeti s spremembami ekonomskega sistema ali najprej zaustaviti inflacijo, kako delovati v Jugoslaviji, ko je za sleherno ključno odločitev potrebno soglasje šestih plus dveh partnerjev, je dejal Pregl in jih pojasnil.

V prvi dilemi so se odločili, da začnejo z ekonomskimi reformami in z vrednotami, ki so jih uveljavili pri spremembah ekonomskega sistema (konkurenca, pluralizem, odprtost v svet, svoboda, pravna varnost) spremene tudi politično podobo Jugoslavije in tako jih danes pomikajo na politično področje. Mislimo, da bi bil obratni vrstni red v Jugoslaviji nemogoč in da smo se odločili pravilno, je dejal Pregl, kar nam danes omogoča, da lahko predlagamo spremembe ustave in lahko računamo, da bodo letos v vsej Jugoslaviji opravljene neposredne, tajne, večstrankarske volitve.

V drugi dilemi so se najprej odločili za spremembe ekonomskega sistema in bili zaradi tega kdaj kritizirani, češ da podcenjujejo inflacijo in se ne zavedajo njene resnosti. Vendar vrstni red ni bil slučajen, bil je zavesten in že daje rezultate, s spremembami ekonomskega sistema in s preobrnitvijo materialnih gibanj smo ustvarili predpogoje za dokončno zaustavitev inflacije, je dejal Pregl.

V tretji dilemi se ZIS ni priklonil ideji disciplininiranja, temveč smo oblikovali rešitve, ki so bile atraktivne za vse dele Jugoslavije in če pogledam nazaj, je dejal Pregl, lahko rečem, da pri tem ni bilo bistvenih kompromisov, saj so spremembev zadnjem letu vse prej kot kompromisarske.

Svet šele zdaj uvideva, da so jugoslovanske reforme konsistentne

Takšen izbor odgovorov na dileme je povzročil, da Jugoslavija lani ni privlačila tolikšne pozornosti svetovne javnosti kot vzhodnoevropske države, ki so pričele s političnimi reformami, svet šele zdaj uvideva, da so jugoslovanske reforme konsistentne in da zagotavljajo "mehki pristanek" v tržno ekonomijo in politično demokracijo. Marsikdaj med tujci sprašujejo, kaj pravim na to, da je bila Jugoslavija včasih v mnogih pogledih vodilna država, zdaj pa ni več. Odgovorim jim, da je v Jugoslaviji in v zisu zdaj na delu generacija politikov, ki jim ni do tega, da bi bila Jugoslavija v kakršnemkoli pogledu vodilna, mi preprosto želimo ustvariti normalno državo, ki bo ekonomsko učinkovita in politično svobodna, je dejal Pregl in dodal, da so v zisu z dosedanjimi rezultati zadovoljni in da jim optimizma ni več potrebno graditi na dobrih namenih in obljubah, temveč že počiva na rezultatih.

Rezultatov ni več moč spregledati

Rezultatov ni več moč spregledati in jim oporekati, imamo tržno usmerjen ekonomski sistem, ki se bistvene ne razlikuje od zahodnoevropskih, konvertibilno valuto in materialne elemente, da dinar konvertibilen tudi ostane, Jugoslavija bo letos tudi po formalni plati uredila to vprašanje, svoje članstvo v mednarodnem denarnem skladu bo iz 14. preselila v 8. člen statuta, kjer so države s konvertibilno valuto in dinar bo postal splošna, mednarodno obvezna konvertibilna valuta. Ali je mogoče spregledati devizne rezerve, ki so te dni presegle 8 milijard dolarjev, ali je mogoče spregledati rezultate pri zaustavljanju inflacije, je nadaljeval Pregl in ni moč prezreti dejstva, da je bilo letos sklenjenih že toliko pogodb o tujih vlaganjih, kolikor jih je bilo lani vse leto in za kar smo prej potrebovali 22 let.

Nikakor tudi ni moč prezreti, da danes na podlagi sprememb ekonomskega sistema spreminjamo ustavo in uvajamo politično pluralno, strankarsko družbo in prav tako ni moč spregledati dejstva, da spreminjamo jugoslovanski kazenski zakon, iz katerega brišemo vse ideološke opredelitve, da bo vseboval mednarodne obveznosti, ki smo jih že in jih še bomo podpisali.

M. Volčjak

Posojila zaradi srbske blokade bo prejelo 136 podjetij

Posojila bodo izplačali v treh obrokih

Prejelo jih bo tudi 16 gorenjskih podjetij v višini 52,3 milijona dinarjev.

Ljubljana, 17. aprila - Premostitvena posojila zaradi srbske gospodarske blokade je zahtevalo 305 slovenskih podjetij, koordinacijski odbor jih je odobril 136 podjetjem v skupnem znesku 400 milijonov dinarjev, izplačana pa bodo v treh obrokih.

Izvršilni odbor Gospodarske zbornice Slovenije se je strinjal s predlogom koordinacijskega odbora, ki usmerja sredstva za nerazvite, da se bodo premostitvena posojila, ki jih bodo prejela prizadeta slovenska podjetja izplačala v treh obrokih in sicer tretjino zdaj, drugo tretjino ob koncu prvega polletja in tretjo ob koncu letošnjega devetmesečja. Če bi jih v celoti izplačali zdaj, bi bil to seveda velik dodatni udarec za likvidnost slovenskega gospodarstva, kjer je še vedno ta denar, ki ga, kakor je odločila slovenska skupščina, ne bodo vplačali v sklad za nerazvite. Mesečno to predstavlja 64,5 milijona dinarjev prispevka za sklad federacije in 14 milijonov dinarjev za zvezni proračun.

Koordinacijski odbor je prejel zahtevke 305 podjetij v višini skoraj 4 milijarde dinarjev, škodo zaradi pretrganih gospodarskih stikov pa so ocenili še višje, saj so priglasili 892 milijonov dinarjev zapadlih in toženih terjatev, 1,79 milijarde dinarjev prekinjenih ali neizpolnjenih pogodbenih obveznosti in 2,69 milijarde dinarjev izpadlih novih naročil. Koordinacijski odbor je sklenil, da se za premostitvena posojila uporabi 400 milijonov zadržanih sredstev, kar ustreza približno šestmesečni obveznosti, podjetja pa so zahtevala skoraj 4 milijarde dinarjev posojil, kar pomeni, da je odobrenih desetkrat manj, dobila so jih le tista, ki so utrpela največjo škodo.

S posojili so pomagali le proizvodnim podjetjem, zato posojil niso dodelili gradbeniškim, trgovskim in inženiring podjetjem. Izjemo so napravili le pri celjski Kovinotehni, ki ima kar 96 milijonov dinarjev zapadlih terjatev in prekinjenih pogodb. Posojil prav tako niso odobrili podjetjem, ki imajo skupne programe s kosovskimi, saj sodijo, da se morajo tovrstni problemi reševati na drug način.

Z Gorenjske je za premostitvena posojila prosilo 25 podjetij, ki so zahtevala 485 milijonov dinarjev, koordinacijski odbor jih je odboril 16 podjetjem v skupnem znesku 52,3 milijona dinarjev, kar je približno 13 odstotkov vseh. Delež gorenjskega gospodarstva v slovenskem se suče okoli 10 odstotkov in srbska blokada je potemtakem gorenjsko gospodarstvo prav tako prizadela.

Med gorenjskimi podjetji so najvišje posojilo odobrili kranjskemu Tekstilindusu in sicer 8 milijonov dinarjev, sledi LTH-je orodjarna in livarna v Škofji Loki s 7 milijoni dinarjev, jeseniška Železarna s 6 milijoni dinarjev, kranjski Savi, Iskri Tel in Kibernetiki so odobrili po 5 milijonov dinarjev, radovljiški Almiri, škofjeloškemu LTH in Elektromotorjem v Železnikih po 3 milijone dinarjev, blejskemu LIP in kranjski Agromehaniki po 2 milijona dinarjev, leški Verigi in kroparskemu Plamenu po 1 milijon dinarjev, tržiškemu BPT in škofjeloški Gorenjski predilnici po 500 tisoč dinarjev ter zapuškemu Suknu 300 tisoč dinarjev.

M. V.

Na seji smo slišali tudi opozorilo, da se je v letošnjih prvih treh mesecih je stanje na žiro računih negospodarstva povečalo od 2,5 do 3 krat višje kot na žiro računih gospodarstva, ki se otepa z velikimi likvidnostnimi problemi. Denar je torej napačno lociran, negospodarstvo pa denar, ki ga dobira od gospodarstva, nato gospodarstvu posoja po izjemno visokih obrestnih merah. Temu so včasih preprosto rekli odiranje. Upajmo, da bo tega sprenevedanja kdaj le konec, saj je 15 odstotna razbremenitev gospodarstva, ki jo je gospodarstvo pred kratkim uspelo doseči v slovenski skupščini (direktor kranjske Save Viljem Žener je dejal, da je imela v podjetju le 4 odstotni učinek!) resnično le "Blažev žegen".

ureja Marija Volčjak

ZSMS *liberalna stranka* KRANJ

ŠE VEDNO JE ČAS,

DA VOLITE NAS

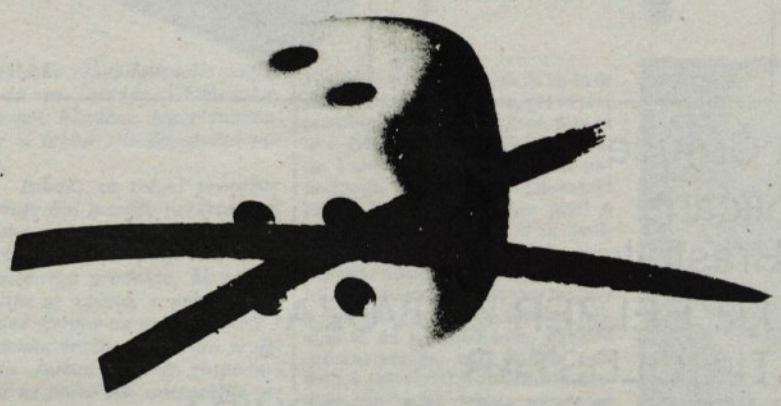

NAŠI KANDIDATI:

PRIMOŽ STRNIŠA
dipl. iur.

Na razvoj gospodarstva in investicije v gospodrstvo glejmo zeleno, upoštevajmo naravne danosti, s katerimi razpolagamo in razvijajmo ustrezno gospodarstvo, obstoječe pa napravimo prijazno za okolje in ljudi. Odločajmo premišljeno, da bodo naši potomci sploh lahko odločali.

PETRA ŠKOFIC
dokumentalist

Med drugim bi se v skupščini zavzemala za:
- odprtje celotnega protokolarnega območja Brdo pri Kranju
- grad Brdo kot kulturno zgodovinski spomenik
- Brdo z okolico kot turistično točko, ki ohranja kulturno raven obiskovalcev
- rešitev lastninskih razmerij oz. izplačilo odškodnine bivšim lastnikom zemlje.

IVAN KEJŽAR
dr. humanist. ved

Zavzeto se bom angažiral za pospešeno preobrazbo zaposlenih delavcev v pripravah na strukturne spremembe dela in v inoviranju znanja razvojno raziskovalnih kadrov za omogočanje razvoja novih programov proizvodnje v podjetjih.

TANJA ŠEME
dr. org. znanosti

Zavzemala bi se za depolitizacijo šolstva, mednarodno maturo, avtonomno univerzo, vključevanje znanstveno-raziskovalnih projektov v mednarodne (UNESCO, OECD, Sredozemski regionalni projekt, Alpe-Jadran idr.) Raziskovalni rezultati morajo usmerjati pomembne politične odločitve.

BORUT PETRIČ
podjetnik

Zavzemal bi se za program stranke in upošteval predloge volilcev. Poskrbeti je potrebno za malenkosti in »malenkosti«, ki delajo življenje lepše.

ZA DEMOKRACIJO BREZ GROŽENJ IN STRASTI

MERKUR KRANJ

20 % DO 30 % ZNIŽANJE CEN V MERKURJEVIH PRODAJALNAH

ELEKTRIČNO ROČNO ORODJE
ISKRA
BLACK & DECKER
PEČI FERROTERM
tip SKB in SKS

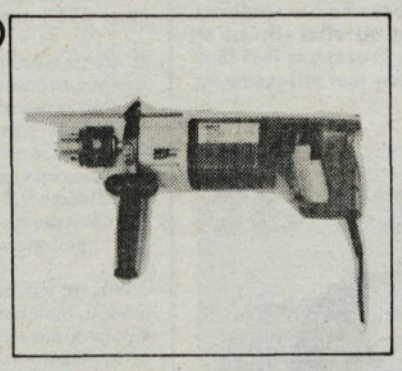

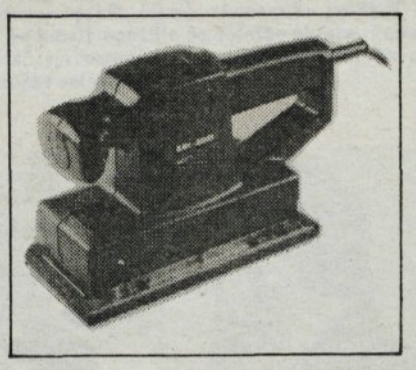

PROIZVODI: ELMA Črnuče
EMI Poljčane
SIJAJ Hrastnik

KVALITETNO ORODJE BELZER IZ UVOZA
TV APARATI GOLDSTAR
VIDEOREKORDERJI GOLDSTAR IN TOSHIBA

MERKUR VAS VABI

CESTNO PODJETJE KRANJ p. o.
KRANJ, JEZERSKA C. 20 ● TEL. 26861, TELEX 37720 CP KRN YU

CESTNO PODJETJE KRANJ obvešča, da bo cesta L-3805 KRANJ-BESNICA na odseku GORENJA VAS-RAKOVICA zaprta za ves promet od 23. 4. 1990 od 7.00 ure do 24. 4. 1990 do 18.00 ure.

Avtobusni promet bo urejen s prestopanjem. Obvoz za osebni in tovorni promet pa je določen na relaciji KRANJ - KROPA - JAMNIK - BESNICA - RAKOVICA in obratno.

Popolna zapora ceste je potrebna zaradi izvedbe cevnega propusta Ø 180 pod voziščem ceste. Udeležence v prometu opozarjamo, da se ravnajo po cestno prometni signalizaciji, da ne zaparkirajo z osebnimi avtomobili avtobusnih obračališč na obeh straneh zapore ceste ter z razumevanjem upoštevajo, da VCESTNO PODJETJE KRANJ iz tehničnih in varnostnih razlogov navdenega dela ne more izvajati med prometom.

---

bombažna predilnica in tkalnica | tržič

Bombažna predilnica in tkalnica Tržič, p.o.
Cesta JLA 14, Tržič

objavlja

JAVNO PRODAJO

STANOVANJSKO - GOSPODARSKEGA OBJEKTA, Podljubelj 5.
Objekt stoji ob glavni cesti Tržič - Ljubelj in obsega stanovanjski del in gospodarski del v skupni izmeri 106,2 m².
Izklicna cena objekta je 266.196,60 din. Varščino v višini 10 % bomo sprejemali na dan prodaje od 6. do 10. ure.
Kupec plača vse družbene dajatve. Kupnina se plača takoj po sklenitvi pogodbe.
Javna prodaja bo v sredo, 25. 4. 1990, ob 10. uri v sejni sobi podjetja.
Informacije in ogled po dogovoru po tel.: 50-571, interna 204.

V nedeljo na volitvah za zbor občin in družbenopolitični zbor občinske skupščine obkrožite številko dve. Slavko Gaber in Lista ZSMS...

1. Marjan LUŽEVIČ
2. Andrej NOVAK
3. Gorazd KRAJNIK
4. Katarina JELENC
5. Janez KREK
6. Jože NOVAK
7. Janez SUŠNIK
8. Alojzij BOGATAJ
9. Franc PISANEC
10. Žužana BRENCE-KONC
11. Marko PLEŠKO
12. Kristina HAFNER
13. Tanja LAZAR
14. Tomaž RAVNIKAR
15. Erika BRANISELJ
16. Milan HAFNER
17. Marko ČRTALIČ
18. Nataša BOKAL
19. Blaž JESENKO
20. Venčeslav ŠTURM
21. Jože LOGAR
22. Slavko GABER
23. Zoran THALER

ZSMS

Liberalna stranka Škofja Loka

UNION 1884
UNI
BREZ ALKOHOLA

TOVARNA POHIŠTVA AJDOVŠČINA

V SALONU POHIŠTVA V PRIZIDKU VEČNAMENSKE DVORANE PPC GORENJSKI SEJEM KRANJ
LIPA POHIŠTVO
ZA PRIJETNO POČUTJE IN UDOBJE V VAŠEM DOMU

SALON OKVIRJEV
GAB
KRANJ
VODOPIVCEVA 3, KRANJ
ODPRTO: OD 10. - 18., 16. - 19.
OB SOBOTAH ZAPRTO
OKVIRJANJE SLIK

Mlekarna Kranj
Izdelki gorenjskih planin
pirhi
šunka
hren
in
KRANJSKA GAUDA

KOMPAS JUGOSLAVIJA

Podjetje Kompas hoteli Bled p.o.
64260 BLED
Cankarjeva 2

Komisija za delovna razmerja podjetja Kompas hoteli Bled objavlja prosta delovna mesta:

TOČAJ
1 delavec za nedoločen čas
1 delavec za določen čas

Pogoji: končana V. ali IV. stopnja gostinske smeri - natakar, 2 leti delovnih izkušenj, opravljen izpit iz higienskega minimuma, pasivno znanje dveh tujih jezikov.

ŠPORTNI ANIMATOR IN VZDRŽEVALEC TENIŠKIH IGRIŠČ
1 delavec za določen čas

Pogoji: dokončana V. stopnja družboslovne smeri, obvezno znanje angleškega jezika.

Prošnje sprejama kadrovska služba podjetja Kompas hoteli Bled, 64260 Bled, Cankarjeva 2 v roku 8 dni od dneva objave.

---

zavarovalna skupnost triglav n. sol. o. ljubljana
GORENJSKA OBMOČNA SKUPNOST n. sub. o.

ZAVAROVALNA SKUPNOST TRIGLAV, GORENJSKA OBMOČNA SKUPNOST KRANJ

Vabi k sodelovanju strokovnjaka

DIPLOMIRANEGA EKONOMISTA
s 5 leti delovnih izkušenj, ki bo lahko pokazal svoje sposobnosti in področju organizacije dela in razvoja ter organiziranju računalniške obdelave podatkov.

Poskusno delo traja 6 mesecev.

Delo je strokovno zahtevno in zanimivo.

Od vas pričakujemo profesionalnost, samoiniciativnost in prodornost.

Nudimo vam možnost za osebni razvoj in strokovno napredovanje.

Ponudbe naj kandidati pošljejo na naslov. Zavarovalna skupnost Triglav, Gorenjska območna skupnost Kranj, Sektor za samoupravno organiziranost in kadre, Oldhamska 2, v 15 dneh po tej objavi.

V nedeljo bo drugi krog volitev za predsednika predsedstva Slovenije in za delegate v zboru občin slovenske skupščine. Volili bomo tudi delegate za občinske skupščine. Pri Gorenjskem glasu smo se potrudili in vam na petih straneh predstavljamo kandidata za predsednika predsedstva, nasprotnike za zbor občin in nosilce list ter posameznike za družbenopolitični zbor gorenjskih občinskih skupščin. Ker nekateri kandidirajo za republiškega poslanca in občinskega odbornika, jih boste v časopisu videli dvakrat. V radovljiški občini imajo hkrati z volitvami tudi referendum za župana, zato vam predstavljamo še kandidate za to funkcijo. Upamo, da vam bomo vsaj malo pomagali pri odločanju za prave ljudi.

Milan Kučan volilcem

So besede, ki smo jih v predvolilnem času mnogokrat slišali, kot obljube različnih strank in posameznikov. Koliko in kako bo kdo dane obljube uresničeval, bo kaj kmalu pokazal čas, zato tokrat ne bom postavljal novih ciljev in obljub, ampak le nekaj misli pred nedeljskimi volitvami.

Svobodne, tajne in neposredne večstrankarske volitve pomenijo dejanski konec monopolne oblasti ene stranke. Zadovoljen sem, ker sem v dogajanjih, ki so omogočala te volitve lahko sodeloval tudi sam. Navsezadnje je bil to tudi moj pomemben osebni cilj, pa tudi neizpolnjena obveznost prejšnjih političnih generacij, ki jim kaj takega, kljub zmagi v sporu s Stalinom, ni uspelo.

Mislim, da mora biti političen prostor odprt, demokratičen, in da vsaka ideja, vsaka programska točka dobi točno toliko politične teže, kolikor je v vsakem konkretnem političnem dogajanju za njo stoji tistih, ki jo sprejemajo in podpirajo, in ki so pripravljeni za njeno realizacijo tudi kaj narediti. To se bo zdaj kazalo skozi razmerje sil v slovenskem parlamentu.

Nova slovenska ustava bo pomenila ustavno-pravno zagotovilo in izraz trdne volje državljank in državljanov Slovenije o tem, kako želijo živeti pri sebi doma, v kakšnih političnih in ekonomskih odnosih in kako želijo imeti urejena svoja razmerja z drugimi narodi v Jugoslaviji, saj bo - upam - sprejeta po demokratični poti. Kot je videti, se glede ustavnega statusa Slovenije poglavitne parlamentarne stranke ne ločujejo na pozicijo in opozicijo, saj se vse zavzemajo za suvereno slovensko državo, v razmerju do Jugoslavije pa jo vidijo v konfederalnem položaju. Ali se bodo za tak položaj svojih republik odločili tudi drugi, je odvisno od rezultata demokratičnih procesov v teh republikah.

O tem naj, kot pri nas, odločajo njihovi državljani na referendumih, pogajajo pa naj se o konkretnih rešitvah zastopstva v skupščini, izvoljeni na svobodnih volitvah. Tisto, kar je nedvomno bistveno, pa je, da bomo o svoji suverenosti odločali sami, na temelju naše naravne pravice do samoodločbe, ki smo si jo znali prepričljivo in dostojanstveno zavarovati po demokratični poti, ki na sje zdaj pripeljala do svobodnih volitev.

Imamo jasne usmeritve, kaj narediti z dosedanjo družbeno lastnino. Del naj se spremeni v državno lastnino, vsa ostala pa bo našla lastnika s kombinacijo ljudskega in delavskega delničarstva ter z ekonomsko smotrno odprodajo deležev domačemu in pod pogoji, ki jih bo določal zakon, tudi tujemu kapitalu. Kupnina naj služi družbenim razvojnim posegom v gospodarstvo, zlasti za infrastrukturo, odpiranje novih produktivnih delovnih mest, za lastninsko rekapitalizacijo podjetij in za jačanje pokojninskih skladov. Klasične denacionalizacije bi lahko bile dopolnilni poseg.

Izdatki za zvezni proračun morajo biti manjši, predvsem za vojsko, saj nam primerjalni podatki kažejo, da povprečni delež družbenega produkta, ki se namenja za vojsko, v državah zahodne Evrope ne presega okoli 3 odstotke družbenega bruto proizvoda. Noben odliv iz gospodarstva ne more biti nedotakljiv, ne glede na njegov namen. Vse odlive je potrebno preveriti in jih uskladiti z možnostmi tistih, ki dajejo in zgolj s potrebami tistih, ki dajejo in zgolj za njegov namen. Vse odlive je potrebno preveriti in jih uskladiti z možnostmi tistih, ki dajejo in zgolj s potrebami tistih, ki se z njimi financirajo. Sicer pa so delegati Slovenije v zvezni skupščini uspeli s svojimi zahtevami vzpostaviti pregled nad odlivanjem, kajti velika sredstva so se prelivala preko izvenproračunske bilance, ki je bila pred nekaj meseci odpravljena, ter preko osrednje banke v obliki selektivnih kreditov.

Sprožen je proces velikih strukturnih spreminjanj slovenskega gospodarstva. O tem obstajajo projekti. Ti bodo omogočili uspešno prilagajanje našega gospodarstva nastajajočim tržnim razmeram, nastajanje malih in srednjih podjetij, podjetništvo, lastninsko prestrukturiranje, angažiranje domačih in tujih konzultantov, tuja vlaganja in ustvarjanje nove vrednosti. Zagotovili bodo tudi socialno varnost našim ljudem.

Popravek

TRŽIČ

Pri objavi liste kandidatov za družbenopolitični zbor Skupščine občine Tržič ter kandidatov za zbor krajevnih skupnosti Skupščine občine Tržič v časopisu Gorenjski glas dne 13. 4. 1990 je prišlo do treh napak.

Prosimo za objavo naslednjega popravka:

1. Pri listi kandidatov Socialistične zveze v listi kandidatov za družbenopolitični zbor skupščine občine Tržič je kandidat pod zaporedno številko 7 Peter Belhar in ne Anton Belhar.
2. Pri kandidatih za zbor krajevnih skupnosti Skupščine občine Tržič se v volilni enoti 1 (Krajevna skupnost Bistrica pri Tržiču) voli 2 delegata.
3. Kandidat pod zaporedno številko 4 volilne enote 1 (Krajevna skupnost Bistrica pri Tržiču) je Marija Zupan in ne Marjan Zupan.

Tajnik
Občinske volilne komisije
Nika Perko

ŠKOFJA LOKA

V petkovi številki smo objavili zbirno listo za volitve delegatov v družbneopolitični zbor občinske skupščine. Pri tem sta listi ZSMS - Liberalne stranke in Socialistične zveze zaradi tipkarske napake pri opremljanju teksta na računalniku v zadnjem delu tiskani nekoliko nepregledno, za kar se bralcem opravičujemo. Prosimo bralce, da so pri branju malo bolj pozorni, da ne bi zgrešili katerega od imen. Hkrati popravljamo tudi dve napaki: Milena Kejžar z liste Socialistične zveze je psihologinja in ne psihiater, kot je bilo objavljeno in Blaž Jesenko z liste ZSMS - Liberalne stranke je doma s Trate in ne s Titovega trga.

Niko Grafenauer

Predvolilni pogovor z Jožetom Pučnikom

***Grafenauer:* Jože, poznava se še iz časov revije Perspektive, pri kateri sva oba sodelovala. Takrat, bilo je leto 1963, si ravno prišel iz zapora, kamor so te strpali še kot pomožnega asistenta na filozofski fakulteti, ker si kritično pisal o zgrešeni Kardeljevi kmetijski politiki. Spominjam se te, kako prepričljiv, dosleden in potrpežljiv si bil na sestankih sodelavcev revije v pojasnjevanju svojih stališč. Mislim si, da je lahko samo »kmet« vzdržal vse to, med drugim tudi delo v pristanišču ob rednem študiju v začetku tvojega prisilnega bivanja v Nemčiji.**
Ali je v tebi še kaj kmeta?

Pučnik: No, jaz sem kmečki sin, delati sem se naučil doma. Mislim, da je v meni kar veliko kmeta oziroma tistega, kar razumemo pod tem pojmom. Človek pač ne izgubi tistega, kar je »pil« v mladosti. Hočem reči, da sem se doma, od staršev in okolja naučil opazovati, razumeti in spoštovati ljudi; odveč bi bilo govoriti, da se to nanaša tudi na naravo.

***Grafenauer:* Ali si si mogel kdaj predstavljati, da boš kandidat za predsednika Slovenije?**

Pučnik: Ne, tega si nisem mogel predstavljati. Večkrat sem bil prav »poklapan«, ko sem prihajal domov, tak beton, brez upanja, je bil tu. Ne mislim, da ne bi ljudje živeli kar dobro, brezup je bil v tem, da ni bilo nobene prave sproščenosti, še manj veselja, nasprotno, ljudi je bilo strah in bili so povsem zablokirani v svojih političnih in ustvarjalnih težnjah.
Ko se je potem v osemdesetih letih začelo obračati, sem kar nekako oživel. In potem, ko sem še sam začel objavljati v *Novi reviji*, se je zame res nekako začelo novo življenje.

***Grafenauer:* Ja, to smo lahko tudi prebrali v tvojih spisih v *Novi reviji*. Recimo, v št. 63-64 si objavil svoj januarja 1987 napisan članek *Dvoje temeljnih zahtev*. Prva zahteva, ki si jo postavil, je bila uveljavitev političnega pluralizma, druga doseženje suverenosti Slovenije. In to si pisal v času, ko je sedanja oblast še sanjala o »nestrankarskem pluralizmu« in o konfederaciji ni bilo ne duha ne sluha...**

Pučnik: Seveda, politični pluralizem je pogoj za civilno družbo po eni strani, po drugi pa prek nacionalnega konsenza tudi pogoj za ureditev naših razmerij do ostalih republik in Jugoslavije.

***Grafenauer:* Tedaj si tudi, prvi pri nas, pokazal na možnost takojšnjega oblikovanja novih strank. In reči moram, da so se tvoje napovedi in tvoj »scenarij« sprememb neverjetno natančno uresničili. Nekateri pa ti očitajo nepoznavanje domačih razmer, nesposobnost in neizkušenost.**
Sicer pa pojdiva naravnost na nekatere očitke: Si revanšist...

Pučnik: Nisem! Ta očitek mojih nasprotnikov je tako krivičen, da me resnično prizadeva. Enega samega dejanja nisem naredil, da bi me kdo lahko tako obtožil. Torej spada v »predvolilni čas«. Ne vem pa, kako naj se ga branim? Saj poznaš tisto »prakso«, da mora nedolžni dokazati svojo ne-

dolžnost, namesto da bi »tožilec« dokazal svojo obtožbo.

***Grafenauer:* Pometel da boš z dosedanjim aparatom, politično policijo...**

Pučnik: »Revanšizem s svinčnikom«, kakor pravi Lojze Peterle, predsednik krščanskodemokratske stranke, spreminja sistem, ne uničuje pa ljudi. Na strokovna in politična mesta morajo priti ljudje, ki se na delo spoznajo, ki so strokovnjaki. Tisti, ki vedo, da to niso, se že danes na veliko selijo iz teh služb v banke, gospodarstvo... Vprašam pa te, ali je to revanšizem, če pridejo strokovnjaki na ustrezna delovna mesta, ali je to šele normaliziranje doslej nenormalnega stanja?
To je pa res, prepričan sem, da politične policije, ki bi zasledovala ali strahovala državljane, ne potrebujemo. Ti ljudje se bodo pač morali prekvalificirati.

***Grafenauer:* Upokojencem, predvsem pa borcem boš menda vzel pokojnino...**

Pučnik: Čeprav bi bilo to v moji pristojnosti, tega ne bi naredil, nasprotno, upokojencem že skoraj ni kaj vzeti. DEMOS ima v programu, da bo pokojninski sklad osamosvojil, denar, ki se v njem zbira pa kapitaliziral, tako da bo človek ob upokojitvi ves svoj v ta sklad naloženi denar lahko naenkrat dvignil ali pa se bo odločil, da bo mesečno prejemal pokojnino. Tako imajo to urejeno na Zahodu in rečem ti, da odlično funkcionira.

***Grafenauer:* V predvolilni kampanji imam občutek, da je premalo pozornosti posvečene kulturi. Ker poznam tvoje stališče o kulturi kot splošni in temeljni formi socialnega življenja, je najbrž mogoče reči, da ti kultura pomeni osrednje gibalo sleherne človeške dejavnosti. Kako v tem okviru gledaš na družbeno vlogo kulture v ožjem pomenu besede?**

Pučnik: To je res, kar praviš, da je v prevolilni kampanji kulturi posvečene premalo pozornosti. Politično je v ospredju. Čeprav, menim, je sprememba političnega sistema v bistvu kulturno dejanje nekega naroda, če pod kulturo razumemo ***svobodo*** in ***ustvarjalnost. Osvoboditi*** se nekaega (totalitarnega) sistema je ***ustvarjalno*** in v tem smislu ***kulturno*** dejanje. Vloga kulture v ožjem pomenu besede: kultura vznika iz narodove ustvarjalnosti in jo hkrati »beleži«, shrani v narodov spomin. Brez kulture tudi naroda ni. Ne le slovenskega. Zato bo treba kulturi pustiti njen lastni odprti prostor; vsekakor pa je ne bi obremenjeval s kakšnim administrativnim »samoupravljanjem«.

***Grafenauer:* Kako bi ocenil našo predvolilno kampanjo?**

Pučnik: Na videz je na las podobna tistim na Zahodu: metanje polen pod noge, očitki, provokacije... Vendar je tudi bistvena razlika: v totalitarnih režimih je na prvih svobodnih volitvah monopolna stranka v vsakršni prednosti, finančni, organizacijski, ves medijski aparat je v njenih rokah... Drugo, važnejše je ***strah***, ki ga v času svoje vladavine naženejo v kosti ljudem, in tretje je neskrupuloznost takšne stranke. Poglej: maščevalnost mi očitajo dediči tistih, ki so se nekoč nad menoj maščevali, pomanjkanje izkušenj tistih, ki so to družbo na podlagi svojih »izkušenj« pripeljali do roba zloma, dolgoletno bivanje v Nemčiji dediči tistih, ki so me porinili v tujino; kako boš rešil družbeno lastnino, me sprašujejo tisti, ki zdaj, ko imajo vse v rokah, ne storijo nič, da predvsem njihovi ljudje ne bi nemarno in brez vesti razgrabljali našega nacionalnega bogastva; avanturizem mi očitajo tisti, ki so zagrešili najhujše avanture v slovenski zgodovini; kako boš obvaroval naše fante pred služenjem vojaškega roka v drugih republikah, me spet sprašujejo tisti, ki bi že danes lahko preprečili pošiljanje naših fantov v druge republike - saj je razpored vojakov v naši pristojnosti. In spet: strankarsko pripadnost mi očitajo tisti, ki so že desetletja delovali predvsem v interesu svoje stranke. In tako naprej. In vse to na način: Primite tatu! Ko pa postavim kakšno protivprašanje ali opomnim na preteklost - saj drugače ni mogoče razumeti sedanjosti in nujnosti spremembe sistema - sem revanšist in antikomunist...

***Grafenauer:* Pa si antikomunist?**

Pučnik: Ne, prav gotovo ne, če gre za ljudi, ki so po prepričanju komunisti. Drugače pa je, ko gre za sam ***sistem***; menim, da ga moramo spremeniti, sicer nam ni rešitve. To dokazuje teh petinštirideset let. Koliko upanja, pričakovanj in razočaranj je bilo, koliko energij je šlo v prazno!

***Grafenauer:* Ali meniš, da imaš ob kampanji, kakršna se vodi v tem času pred volitvami, kakšno upanje na zmago?**

Pučnik: Če bodo volitve res poštene, imam večje možnosti kakor v prvem krogu. Zdaj je že vsakomur jasno, kljub verjetno počasnejšemu preštevanju in tendencioznemu objavljanju rezultatov volitev, da je DEMOS ***zmagal*** in da bo ZKS - stranka demokratične prenove na drugem do četrtem mestu po strankarski moči v parlamentu. Pri prvih volitvah je bilo ljudi še strah, tudi zaupanja niso imeli, da bodo res prinesle kakšne bistvene spremembe. Zdaj je vsakomur jasno, da bo DEMOS sestavil vlado. Menim, da bodo zdaj volili veliko bolj sproščeno. Vsakdo se bo odločal po svoji presoji. Voljo volilcev pa je treba spoštovati.

JESENIŠKA KANDIDATA ZA ZBOR OBČIN

Matjaž Peskar:

V ZSMS smo optimisti

Matjaž Peskar je bil predsednik jeseniške ZSMS, zdaj je kot medicinski tehnik zaposlen v Bolnišnici Jesenice, doma je z Javornika, za zbor občin ga je predlagala ZSMS - liberalna stranka Jesenice:

»Če bom izvoljen, bom predstavljal in uveljavljal interese jeseniške občine v republiškem zboru občin. Jeseniška občina je v veliko elementih omejena pri samostojnem odločanju o svojem razvoju. Vendar pa v prihodnje mora dobiti svoj delež republiške pomoči tako pri nadaljnjem razvoju drobnega gospodarstva, razvoju turizma in v drugih dejavnostih. Iz republike je treba nazaj dobiti ustrezen delež kapitala in to se mi zdi ena najpomembnejših nalog delegata, ki bo zastopal jeseniško občino v zboru občin.

A obenem si bo morala jeseniška občina sama izdelati natančen koncept razvoja, ga uveljavljati v republiki in zanj imeti tudi dobre argumente. Ob prestrukturiranju mora jeseniška železarna absolutno zmanjšati svoj delež v družbenem proizvodu občine. Mislim pa tudi, da bo morala slovenska republika skozi svoje institucije zavzeti drugačno stališče do razvoja turizma, planiškega kompleksa in do razvoja Planice. Občine ne bi smeli razprodajati, čeprav bi se bilo umestno odpreti tudi tujemu kapitalu, a v razumnih mejah. Odločanje o kapitalskem deležu bi moralo ostati v občini.

Kandidat, ki bo izvoljen, bo moral biti v stalnem stiku in nenehno navzoč pri odločitvah v jeseniški občinski skupščini in se tako strinjam z nekaterimi pobudami, da bi bil zbor občin profesionalni zbor.«

D. S.

Leopold Karlin:

Avtocesta mora mimo Jesenic

Leopold Karlin, stanuje na Koroški Beli, zaposlen je na delovnem mestu direktorja mednarodne špedicije Alpetour - eurošped, poslovalnica na Jesenicah, za zbor občin ga je predlagala jeseniška združena opozicija DEMOS, Socialdemokratska stranka.

»Zahvalil bi se vsem, ki so me v prvem krogu podprli in tudi tistim, ki so omahovali, komu bodo dali svoj glas. Upam, da bo zdaj več glasov. Če bom izvoljen, se bom zavzemal za razvoj jeseniške občine, v okviru programa DEMOSa. Slovenski fantje morajo služiti vojsko doma, saj bi tako prihranili veliko denarja, obenem pa naj bi v vojski opravljali tiste poklice, za katere so se izučili v civilu.

Osebno se nagibam za konfederacijo, lastno slovensko ustavo, z Jugoslavijo pa naj bi nas vezale le pogodbe. V občini naj se začne razmišljati o »profitnem« gospodarstvu, o pravični davčni politiki. Sem tudi za tržno zakonodajo, za zmanjšanje državne in lokalne uprave. Vsekakor pa je glavni poudarek na avtocesti, ki mora biti ob otvoritvi zgrajena toliko, da bo potekal promet mimo Jesenic, saj se dovozi in priključki lahko gradijo kasneje. Na Jesenicah bo precej novih delovnih mest, na katerih pa se morajo zaposlovati domačini, občani Jesenic. Sem proti priseljevanju drugih. Sprostiti je treba tudi zasebno iniciativo, jo v občini finančno podpreti in voditi ustrezno davčno politiko. Ne nazadnje se nova zaposlitev odpira tudi z brezcarinsko cono, s praznim in zdaj neizkoriščenim prostorom v Železarni, na Blejski Dobravi... D. S.

KAJ PRAVIJO NOSILCI STRANKARSKIH LIST V JESENIŠKI OBČINI?

Za turistični razvoj zgornjesavske doline

Božidar Brudar, doktor elektrotehničnih znanosti iz Iskre, član Socialdemokratske stranke, nosilec liste jeseniškega **DEMOSA**:

»Jeseniška občina mora uveljaviti svoje interese, ki so veliki tudi na področju turizma. Turistični projekti v zgornjesavski dolini se morajo uresničiti, saj je nesprejemljivo, da je Planica neizkoriščena. V Planici so vsako leto le skakalne tekme, turistično pa vlada mrtvilo. Kranjska gora bi morala poskrbeti za umetni sneg, če hočemo, da se bo turistično razvijala.

Predor in avtocesta sta za Jeseničane nujno zlo, zato bo treba poskrbeti, da bo čimmanj hrupa. Naslednji problem so nova delovna mesta: za okoli 400 prostih delovnih mest ob predoru se je prijavilo kar 2000 ljudi. Mislim, da bi delo morali dobiti domačini. V Železarni pa naj bi ohranili donosne programe, jih podprli in jim omogočili razvoj. Samo poglejmo preko meje: tam se jim vse splača, tudi kmetijstvo.

Pristal sem, da kandidiram za župana, v okviru DEMOSa pa se dogovarjamo tudi o kandidatih za predsednika izvršnega sveta. Nasploh pa se zavzemam za strokovno delo na vseh področjih.«

Program temelji na enakopravnosti človeka

Vejsil Horozović je po poklicu prometni tehnik, zaposlen v jeseniški Železarni, nosilec liste **Zveze za enakopravnost občanov**:

»Rad bi opozoril vse tiste, ki so simpatizerji naše stranke, naj na nedeljskih volitvah bolj natančno preberejo navodila na volilnem lističu in naj tako pravilno volijo. Na minulih volitvah smo namreč ugotovili, da so številni volili povsem nepravilno in so njihove glasovnice neveljavne.

Program naše zveze, tudi na Jesenicah, bo še naprej temeljil na enakopravnosti človeka, ne glede na njegovo versko ali kakšno drugo pripadnost. Naša zveza ni enonacionalna stranka, kar venomer poudarjamo in k nam se lahko včlanijo prav vsi, ki bi hoteli delovati v skladu z našimi pravili in našim programom.

Tako kot povsod po Sloveniji se tudi na Jesenicah že srečujemo s presežki delavcev. Tudi naša stranka se bo tvorno vključila v reševanje te pereče problematike in tudi na Jesenicah bomo ustanovili poseben odbor, ki bo deloval samostojno. Odzvali naj bi se tudi na pobudo, da se izkoristi možnost zaposlitve na Kosovu za vse tiste, ki bi želeli na Kosovu živeti in delati.«

Graditi na ustvarjalnosti posamezni kov

Inženir Jakob Medja, zdaj predsednik občinske skupščine na Jesenicah, nosilec liste **Socialistične zveze Jesenice**:

»Nekajmesečne volilne priprave so dodobra zdramile naše ljudi. Marsikdo je ob tem dojel, da je naš skupen uspeh odvisen od posameznika.

Čas je, da združimo v ustvarjalno delo vse sposobne, za delo voljne občane in delovne ljudi, ne glede na politično pripadnost, narodnost, vero in starost.

Priznati moramo, da je bilo v občini doslej storjenega veliko, da je bilo marsikaj zamujeno in tudi zgrešeno. A vendar imamo velik, dragocen kapital, na katerem je treba graditi dalje. Ustvarjati moramo pogoje za uspešno delovanje obstoječega gospodarstva, ki se mora prilagajati zakonitostim trga.

Pospeševati je treba ustvarjalnost posameznikov, jih podpirati ob njihovih lastnih iniciativah; skrbeti za nova delovna mesta. Predvsem pa je treba prisluhniti upravičenim zahtevam in potrebam občanov ter iskati ustrezne rešitve.«

Železarni je treba najti lastnika

Anton Požar, tehnik pri podjetju Kovinar na Jesenicah, nosilec liste **ZSMS - liberalne stranke**:

»V ZSMS - liberalni stranki ne zagovarjamo stečajev, ker so po našem mnenju in prepričanju linija najmanjšega odpora, kako bi se čimprej rešili tistih delavcev, ki so odveč. Jeseniška Železarna je bila dolga leta naravnost zavora nadaljnjega razvoja drugih dejavnosti, gospodarstva in negospodarstva. Mislimo, da bi morali Železarni najti lastnika, saj se ob znanem lastniku problemi hitreje in bolj učinkovito razrešujejo. Več energije pa bi v sami občini lahko posvetili ostalim panogam.

Tudi v turizmu je še veliko neizkoriščenih možnosti. Presežki delavcev bi se lahko produktivno zaposlovali v turizmu, ki ga je treba spraviti na kvalitetnejšo in donosnejšo raven.

Če občina nima zadovoljive materialne osnove - sprejemljivi moramo biti tudi za tuj kapital - potem je vse skupaj le gašenje požara, ki pa ga je nemogoče pogasiti.

Liberalci smo prepričani v volilni uspeh in se volitev tudi udeležujemo z optimizmom.«

Sprejemljivi za nove ideje in znanje

Inženir Igor Mežek, je zaposlen v Vatrostalni Jesenice kot pomočnik direktorja, nosilec liste **ZKS - Stranke demokratične prenove Jesenice**:

»Jeseniška občina je monolitna občina, kjer je Železarna občina in obratno. Železarna v prihodnje mora postati moderno podjetje, od nje se ne moremo kar tako posloviti, kot bi nekateri hoteli. Vsekakor pa moramo več pozornosti posvetiti novim delovnim mestom in socialni varnosti. Preko sklada za razvoj drobnega gospodarstva so mogoča nova delovna mesta, obenem pa je treba upoštevati čimbolj racionalno uporabo prostora.

Avtocesta in predor se morata odpreti istočasno, ob novih investicijah pa je treba biti dovzeten za dotok novih idej in kapitala. Razbiti moramo občinske meje in ne vztrajati pri občinskih firmah. Za občino bodo pomembni projekti, denar in znanje.

V naši stranki, ZKS - Stranki demokratične prenove si ne delamo nobenih utvar, da bodo nova delovna mesta prišla čez noč. Vsak se bo moral boriti za delo. Občino pa je treba odpreti, a obenem preprečiti stihijo.«

Za razvoj naj poskrbijo strokovnjaki

Med **samostojnimi kandidati**, ki jih je največ predlagalo Društvo prijateljev mladine z Jesenic je tudi **prof. Janez Šmitek**, vodja tekmovalne službe, vodja testiranj in servisov v Alpini Žiri: »Sam delam v razvoju in me je zato toliko bolj strah prihodnosti. Zakaj? Kdor bo hotel rešiti zavoženo stanje, se bo srečeval s številnimi socialnimi problemi in nemiri, s presežki delavcev. V jeseniški občini z železarno je za proizvodnjo kvalitetnega jekla treba veliko znanja in moderne tehnologije ter opreme. Nujno je treba vključiti tudi informatiko, poskrbeti za ustrezno promocijo izdelkov, kajti vsi izdelki se morajo potrditi tudi in predvsem na mednarodnem tržišču.

Gospodarstvo bo izšlo iz dramatičnih zagat le z obilo znanja, s strokovnjaki in trdim, zavzetim skupinskim delom. Le tisti, ki so zares strokovnjaki, lahko opravijo delo v najkrajšem času in kar najbolj učinkovito. Zdaj sedanje stanje lahko ocenimo kot čisti boj za preživetje, rešila pa nas bo le strokovnost na vseh področjih, tako v industriji kot v turizmu, v katerem ima tudi jeseniška občina še veliko možnosti in priložnosti.«

D. Sedej

20 LET
HOTEL BOR GRAD HRIB PREDDVOR

Vas vabi v torek, 24.4.90 ob 17ⁿ na strokovno posvetovanje:
- negi obraza in telesa s predstavitvijo aparata ELEKTRODYN Č-2 za odstranjevanje CELULITA in HUJŠANJE (g. Zdenka Kahne - dipl. kozmetičarka)
- možnostih lepotnih operacij (dr. kirurgije Marjan Fabijan)
- akupunktura in načini hujšanja (dr. Jankovič-Fabijan Zora)
- strokovna predstavitev proizvodov za hujšanje iz Dietetike Emona in Bravnemona za lepši ten.

Vse informacije vam nudimo po tel.: 064 / 45 080

SNOVANJA

13

Urednikova beseda

Tokratna številka Snovanj prinaša vrsto prispevkov z etnološkega področja. S tem je povezano tudi uvodno razmišljanje dr. Ceneta Avguština, ki izraža bojazen, da bo sčasoma lepi zeleni kamen portalov in ob oknih propadel, zamenjave pa ni. O ohranjanju stavbne dediščine pri nas piše tudi Anka Novak. Pletarstvo in ljudsko rezbarstvo sta prispevka h kulturni dediščini. Literarni del Snovanj se je tokrat žal moral premakniti v naslednjo številko.

Lea Mencinger

VSEBINA

dr. Cene Avguštin: KAMEN, KI IZGINJA
Anka Novak: SPOMENIKI LJUDSKEGA STAVBARSTVA NA GORENJSKEM
Ida Gnilšak: PLETARSTVO V RADOVLJICI
Zora Torkar: LJUDSKI PODOBAR
LOVRENC ERZAR
Dušica Kunaver: MALI TRAVEN

FOTO: BOŠTJAN GUNČAR

Cene Avguštin

Kamen, ki umira

Eno najpomembnejših oblikovnih sestavin v gorenjski arhitekturi od 17. stoletja dalje predstavljajo kamnoseški izdelki iz zelenega kamna, vulkanskega groha, ki so ga lomili v dolini Peračice pri Brezjah in ga obdelovali na Črnivcu v še danes po imenu znani Kocijančičevi delavnici.

Uporabnost kamna so zaradi njegove nizke trdote poznali že Rimljani, saj je iz njega izklesan rimski nagrobnik iz Lesc, ki ga hrani Gorenjski muzej v Kranju. V srednjem veku je zaradi uporabe drugih gradiv, predvsem različnih peščencev, zanimanje za peračiški kamen upadlo, znova se pokaže v 16. stoletju, ko ga uporabijo pri prenovitvenih delih na gradu Kamnu l. 1537 in 1548 ter pri zidavi nekaterih meščanskih hiš v Radovljici.

Od l. 1606, ko se srečamo z najstarejšim sakralnim spomenikom te vrste, portalom cerkve na Savi na Jesenicah, se začne število teh kamnoseških izdelkov neprestano povečevati (Sv. Lucija pod Dobrčo, Bitnje v Bohinju itd.). Njihov sklenjen porast uvrščamo v zvezo z novim lastnikom ali vsaj uporabnikom kamnoloma mojstrom Kocijančičem, ki naj bi po tradiciji prišel s Primorskega, iz dežele z razvito in staro kamnoseško tradicijo. S pomočjo novega, za obdelavo izredno pripravnega gradiva so ti primorski prišleki razvili svoje sposobnosti do take mere, da jih danes štejemo med najuspešnejše kamnoseške oblikovalce renesančne, baročne in klasicistične dobe na Slovenskem.

Že v 17. in v začetku 18. stoletja so Kocijančičevi kamnoseški izdelki, predvsem po kvaliteti izstopajoči cerkveni portali, prekrili gorenjski prostor. Izdelovali so jih po risanih predlogah, ki se po stilu od daleč navezujejo na srednjeevropske renesančne vzorce, po obdelavi detajlov in njihovi kompozicijski razporeditvi pa predstavljajo pokrajinsko posebnost.

Z izdelavo bogatih cerkvenih portalov si je Kocijančičeva delavnica kmalu pridobila naročnike tudi med meščani in kmeti in celo med fevdalci. Tako je bila kmalu po sredi 17. stoletja udeležena pri veliki prezidavi graščine Katzenstein v Begunjah, l. 1680 je sodelovala pri obnovi gradu Thurn v Preddvoru, že l. 1618 pa pri zidavi Mallyjevega meščanskega dvorca v Tržiču. Med kmečkimi domovi, ki so se v dobi renesanse začeli počasi osamosvajati vezi gole funkcionalnosti in uveljavljati pri gradnji tudi dekorativne prvine, lahko omenimo nekatere hiše, opremljene s portali in okni peračiške delavnice, med njimi predvsem Legatovo hišo v Lescah.

V 18. stoletju se je število cerkvenih in plemiških naročnikov peračiških izdelkov začelo zmanjševati, čeprav je še l. 1730 delavnica kamnoseško opremila celotno Thurnovo graščino v Radovljici, prihajala pa so številnejša naročila iz vaških okolij. Prav v tej dobi je namreč kmečka arhitektura začela izoblikovati tip kmečkega dvorca, pri katerem je kamnoseški okras igral pomembno vlogo.

V 19. stoletju je Kocijančičeva delavnica že obvladovala velik del Gorenjske in s svojimi izdelki segla celo na Koroško. Baročne oblike zamenjajo klasicistične, ki jih delavnica preoblikuje in sestavlja po svoje, pri čemer se nemalokrat, posebej v kmečkem okolju, približa zakonitostim ljudskega snovanja.

V istem času najde peraška delavnica tudi v meščanu močnega odjemalca, posebej pri obnovi l. 1811 pogorelega Tržiča in l. 1835 Radovljice.

Mesto plemiškega naročnika je prevzel v 19. stoletju lastnik fužin in tako se je v tem času na Gorenjskem izoblikoval poseben kamnoseško obogaten tip fužinskih dvorcev, kakršne poznamo iz Stare Fužine, Bohinjske Bistrice, Kamne Gorice in Jesenic.

V neštetih variantah in povezavah klasicističnih, baročnih in renesančnih motivov, povezanih s sadovi lastne ustvarjalnosti, je peraška delavnica v 1. polovici 19. stoletja izoblikovala pravi pokrajinski stil, posebno gorenjsko različico klasicizma.

Upad umetniške inovativnosti v 2. polovici 19. stoletja pomeni tudi stagnacijo peračiškega kamnoseštva. Z ustanovitvijo novih kamnoseških delavnic. ki so uporabljale drugačne materiale, je Kocijančičeva delavnica izgubila svoj monopolni položaj in v novejši dobi skoraj povsem zamrla.

V treh stoletjih svojega obstajanja je Kocijančičeva kamnoseška delavnica izdelala iz zelenega tufa stotine in stotine najrazličnejših izdelkov kot so portali, okenski okviri, arkadni stebriči, dušniki, leve, zidne vitrine, kamnite klopi in ograje, kapelice in znamenja, odprte lope itd., s čimer je odločilno prispevala k oblikovanju gorenjske kulturne krajine. Žal že nekaj desetletij število dveh spomenikov neprestano upada. Zamenjujejo jih pridobitve sodobne civilizacije, izdelki iz drugačnih gradiv in drugačnih oblik. Ljudje, posebej v vaških okoljih, neusmiljeno odstranjujejo priče te bogate kamnoseške kulture in se pri tem ne zavedajo kolikšne vrednote, tudi materialne, s tem zametujejo. Zavedati se namreč moramo, da so ti izdelki že postali predmet trgovine, ki jih pošilja na različne trge, tudi tuje, kjer novi lastniki z njimi namesto nas bogatijo izgled svojih domov.

In kar se je teh spomenikov še ohranilo, mnogi nezadržno razpadajo, še posebej, če so izpostavljeni vlagi ali vremenskim nevšečnostim. Druge uničujejo kisli dež in izpušni plini, podobno kot mnoge najdragocenejše arhitekture po svetu.

Zavarovanje teh spomenikov ni enostavno. More ga izvesti samo strokovnjak - restavrator. Zelo razširjen način barvanja portalov z oljnimi barvami položaj samo poslabšuje, ker zapira pot zraku in povečuje vlago, ki se rada kopiči v poroznem kamnu.

Ana Novak

Stiska ljudskega stavbnega izročila

Spomeniki ljudskega stavbarstva na Gorenjskem

Skrb za usodo in ohranjanje našega ljudskega stavbarstva sega že v konec tridesetih let. Tedaj so začeli razmišljati o potrebnosti, da bi predstavili naše ljudsko stavbarstvo na enem mestu v muzeju na prostem ali slovenskem skansenu.

Kmalu po drugi vojni so se prizadevanja v tej smeri obnovila. Razmišljali so že o primernih površinah (2500 do 2800 m²) v okolici Ljubljane, kjer naj bi postavili šest do deset poglavitnih tipov slovenske kmečke hiše s pripadajočimi gospodarskimi poslopji ter nekaj tipov pastirskih stanov, obrtnih delavnic itd. Toda: "Ta osrednji muzejski načrt ni bil uresničen iz več razlogov, med drugim tudi zaradi tega, ker je bila predstavitev arhitekturnih spomenikov s predstavitvijo na izbrano zemljišče v nasprotju s splošno veljavnim in zakonsko določenim načelom varovanja spomenikov "in situ", na kraju samem" (2). Čeprav sta že zgodaj dva naša vodilna tedanja etnologa naglašala potrebnost reševanja problematike varstva etnoloških spomenikov v okviru muzeja na prostem (3), Novak je klical k takojšnjim študijskim pripravam "saj tako delo traja precej dolgo, če naj prinese dozorele uspehe", smo bili - razen redkih izjem - bolj zagreti za varovanje spomenikov na mestu, kjer so zrasli. Ta svoj varstveni koncept smo znali utemeljevati z vsakomur sprejemljivimi dejstvi.

Spričo majhnosti slovenskega prostora, ki ga je moč s sodobnimi komunikacijami in prevoznimi sredstvi skoraj v enem dnevu obvladati podolgem in počez, in hkrati še, zlasti zaradi izrazite geografske in kulturološke ali etnološke heterogenosti, se je zdela misel na slovenski skansen vsiljena in tuja. Naše ljudsko stavbarstvo, ki je organsko raslo v naravnih in kulturnih pogojenostih npr. alpskega, mediteranskega in panonskega prostora, kliče po svoji vraščenosti v avtentično pokrajino. Če ga prestaviš v novo okolje, npr. v okolico Ljubljane, to stavbarstvo izgubi svojega duha, svojo avtentično sporočilno vrednost. Tako smo mislili tedaj, ko so bile naše vasi še podobne same sebi. Le redki posamezniki so ubirali svojo pot in po svoje ukrepali. V prvi polovici šestdesetih let so prestavili na vrt gradu v Škofji Loki Škoparjevo bajto, deset let kasneje so prenesli na grad Zaprice v Kamniku nekaj lesenih kašč, deset let kasneje je Zavod za spomeniško varstvo v Kranju s prestavitivjo (4) zgradbe v kompleks grajskega prostora v Stražišču rešil propada leseno sitarsko hišo. V široki etnološki srenji pa ni bilo ne moči ne volje - pač zaradi že omenjenega odnosa do tovrstnega reševanja spomenikov - da bi kaj ukrenila v tej smeri.

Z vse večjim vključevanjem domačinov v nekmetijske dejavnosti, z nastajanjem boljših gmotnih razmer, najugodnejših kreditnih pogojev so šestdeseta leta v znamenju prvih intenzivnih predelav ne le posameznih objektov, temveč naselbinskih aglomeracij v celoti. To se je pospešeno nadaljevalo v sedemdesetih letih. Do sredine osemdesetih let, ko se ta val predelav umirja spričo manjših gmotnih možnosti, so gorenjske vasi preoblikovale svojo arhitekturno podobo. Iz nove celote izstopajo v posameznih naseljih, največkrat le osamljeni primeri tradicionalnega ljudskega stavbarstva, kot pravi kontrasti. V gradbeni evforiji in stihiji, ki so ji botrovala seveda prizadevanja po bolj sodobnem stanovanju pa tudi novo oblikovno pojmovanje, ki je v kmečkem okolju načrtno iztrebljalo tradicionalne predstave o lepem - kot da bi kmečki človek tudi na tem področju hotel zabrisati svoje, tedaj malo cenjeno kmečko poreklo: v tem pogledu je bilo pravo tekmovanje. Vse bolj je postajalo očitno, da je ogroženost ljudske stavbne dediščine dosegla stopnjo, ki kliče vsaj k nadrobnejši arhitektonski dokumentaciji. Zavodi za spomeniško varstvo so začeli zaposlovati usposobljene etnologe za varstvo etnoloških spomenikov. Slovenska spomeniškovarstvena služba je več kot tri desetletja premogla enega samega delavca, ki se je ukvarjal samo z varstvom etnoloških spomenikov, v regionalnih spomeniškovarstvenih zavodih so se s tem ukvarjali ob drugem delu umetnostni zgodovinarji in arhitekti - če so jih zavodi premogli. Prav novi rod etnologov konservatorjev je v zadnjem desetletju, sicer v najbolj neugodnih gmotnih pogojih začel razmišljati in na svoj način tudi udejanjati idejo o muzeju na prostem. V času, ko izginjajo na vasi še poslednje avtentične priče tradicionalnega ljudskega stavbarstva, iščejo rešitve v vseslovenskem muzeju na prostem, ki ga načrtujejo na primernem zemljišču na območju občine Domžale. Kranjski Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine je novi pobudnik uresničitve ideje o slovenskem skansenu. Izdelan je prvi elaborat, ki obsega med drugim tudi sezname izbranih spomenikov iz različnih slovenskih regij, ki naj bi jih postavili v načrtovani etnopark. Bo razumevanje za stisko v ohranjanju ljudskega stavbnega izročila, ki ga zdaj premoremo še prav malo, doseglo stopnjo, potrebno za preživetje tega izročila - vsaj v muzeju na prostem? Spomeniki ljudskega stavbarstva, ki jih ohranjamo na terenu - tam, kjer so zrasli - so se že vrasli v zavest domačinov kot zrcalna podoba načina življenja njihovih prednikov, v njih iščejo svojo lokalno identiteto.

Zbrati na enem mestu vse še ohranjene priče ustvarjalnosti, estetskih in uporabnostnih razmišljanj, ki jih je oživljal preprosti ljudski arhitekt in stavbenik, ko je gradil bivališče, gospodarsko zgradbo na Gorenjskem, Primorskem, Štajerskem, se pravi, odpreti pogled v način življenja našega človeka iz različnih slovenskih pokrajin. Spomenik na mestu svojega nastanka ima svojo posebno pričevalno vrednost v odnosu do okolja, kjer je nastal. Ta vrednost je enkratna in ni nadomestljiva. Spomenik vključujemo v življenje, ga prilagajamo v celoti ali vsaj delno novi funkciji, ohranjamo stavbno lupino, členitev prostorov, vendar se pri slednjem pogosto že podrejamo njegovi novi namembnosti. Le redki so primeri, da je mogoče na kraju samem spomeniški objekt obravnavati in reševati tudi muzeološko, se pravi, oživiti ga v prvotni funkciji in ga spremeniti v razstavni objekt - v muzej. Pri revitalizaciji spomenika ima vsak financer svoje zahteve. Pri prenosu stavbe v muzej na prostem, dobi spomenik vrednost eksponata v razmerju 1 : 1, v katerem muzealec z opremo oživlja podobo življenja, ki je utripalo v tej ali podobni zgradbi.

V Gorenjskem muzeju v Kranju smo se lotili reševanja etnoloških spomenikov z nadrobno arhitektonsko dokumentacijo in arhiviranjem. To je svetoval konservator pri tedanjem Zavodu za varstvo spomenikov ing. arh. Peter Fister. Akcija je stekla na začetku sedemdesetih let. Vodil jo je etnološki oddelek Gorenjskega muzeja; Zavod za spomeniško varstvo tedaj ni imel svojega etnologa. Prva leta smo jo vključevali v okvir zbiranja gradiva za etnološki razstavi v Besnici (Besnica, Materialna kultura v 19. in 20. stoletju) in Gornjesavski dolini (Kmečka naselja in stavbarstvo v Dolini, 1973). V naslednjih letih pa smo delo zasnovali kot samostojno akcijo. Vsako leto naj bi na območju vsake gorenjske občine izbrali po en objekt in ga dokumentirali z nadrobnimi izmerami. Tako bi se ustvarjal arhivski fond, na osnovi katerega bi bilo mogoče kdaj kasneje postaviti stavbe tudi v muzeju na prostem. Pri izboru objektov za ta namen sta kot konzultanta in umetnostnozgodovinska svetovalca sodelovala tudi Cene Avguštin in Olga Zupan. Leta 1974 je v resnici imela vsaka gorenjska občina dokumentiran po en spomeniški objekt. Že v naslednjem letu se je začelo zatikati pri denarju. Akcijo so najbolj vztrajno podpirale KS Kranj, Radovljica in Jesenice, zato je bilo na območju teh občin tudi največ storjenega. Zdaj teče delo naprej v okviru kranjskega Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine. V nadaljevanjih bomo predstavili nekatere arhitektonsko dokumentirane spomenike ljudskega stavbarstva. Mnogih zdaj ni več ali pa so preoblikovani do nespoznavnosti.

Slikovno gradivo predstavlja Malijevo hišo z Golnika 10, ki jo je potres leta 1976 tako prizadel, da jo je komisija določila za rušenje.

Hišni portal pri Maliju,konec 16.,začetek 17. stoletja

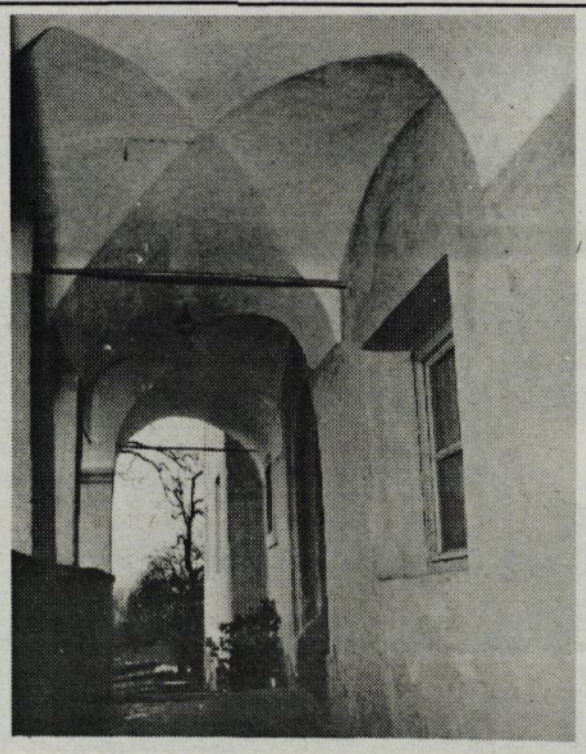

Malijev dom, Golnik 10: Gank pred hišnim portalom

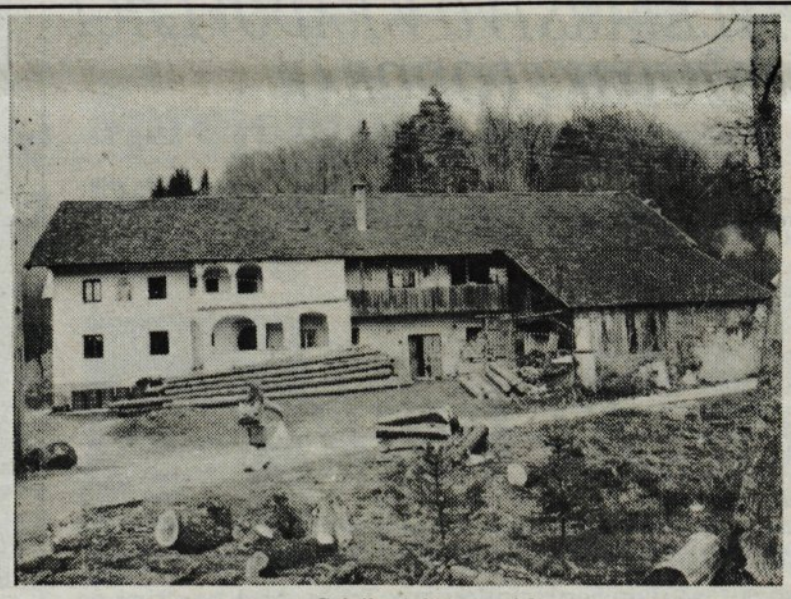

Malijev dom na Golniku.Arhiv gorenjskega muzeja Kranj

Detajl freske na fasadi

Opombe:

1. V. Koželj, Muzej na prostem kot skupni spomeniškovarstveni in muzejski problem, »Varstvo spomenikov 28, Lj. 1986, str. 101, 102
2. V. Koželj, n.v.d., I. Keršič, naselja, stavbarstvo in notranja oprema, Slovenski etnograf XXXII, 1980 - 82, Lj. 1983, str. 43
3. V. Novak, Ljudsko stavbarstvo v naši etnografiji, Slovenski etnograf V, 1952, str. 16
4. V. Knific, Muzej na prostem v Stražišču pri Kranju, Varstvo spomenikov XXVI, 1984, str. 79 - 82
5. V. Knific, Muzeji ljudskega stavbarstva v Sloveniji, Zbornik posvetovanja Zaščita spomenika narodnog graditeljstva, Bg. 1984

Pletarstvo - ena najstarejših obrti

Pletarstvo v Radovljici

Pletarska domača obrt sodi med starejše obrti. Omembe in upodobitve pletarskih izdelkov najdemo v Valvasorjevi Slavi vojvodine Kranjske (1689) in v starih slovarjih iz začetka 18. stoletja, npr. "S' bizhevja korba" in "zhibelina korba". Gospodarski časopis Novice je spodbujal organizacijo pouka pletarstva in h gojenju vrbe. K razvoju obrti so veliko prispevali potujoči pletarski tečaji v začetku tega stoletja. Spodbujale so ga nenazadnje obrtne razstave, v okviru katerih so se uspešno predstavili tudi pletarji s svojimi izdelki. Ena takih razstav je bila leta 1935 v prostorih Narodne šole v Radovljici. "Izdelki domače radovljiške pletarne iz vrbovja vzbujajo posebno pozornost," je tedaj zapisal Gorenjec.

V začetku šolskega leta 1894/95 je bil odprt na Strokovni šoli za lesarstvo v Ljubljani oddelek za pletarstvo, kjer je trajal pouk tri leta. Poleg splošnih predmetov so poučevali tudi skiciranje pletarskih izdelkov, prostoročno risanje, geometrijo, imeli so tudi praktični pouk iz vrbogojstva. Prvi učitelji so bili češki mojstri.

Po tej šoli se je lahko zgledovala radovljiška Državna pletarska šola, ustanovljena leta 1908 pod vodstvom Vzornih delavnic z Dunaja. Prostore je sprva imela v bivši šoli, kasneje se je preselila v graščino. Strokovni in praktični pouk je vodil Leon Patik s Češkega. Šola in njeni vrbovi nasadi pod Mestom so dobro uspevali, o čemer se danes lahko prepričamo iz krajših objav v Gorenjcu in drugih časnikih. Pletarski pouk so obiskovali vajenci iz Bodešč, Ribnega, Bleda, Koritnega in drugih okoliških vasi in seveda iz Radovljice, kjer so posamezne družine dale tudi po tri svoje člane v uk. Pletarji, ki so si pletarsko znanje pridobili v dveh letih šolanja, so nadaljevali delo v pletarski delavnici, ki je včasih zaposlovala tudi po 50 pletarjev hkrati. Kakor lahko razberemo iz katalogov in cenikov, je pletarna zalagala trgovce s širokim izborom izdelkov od košaric in večjihkošar za perilo ter postovlanih košar do pohištva. Pletli so večinoma iz beljene vrbove pletenine, v manjši meri so uporabljali tudi slamo, trsje in ličje. Izdelki radovljiške "Industrije za košarstvo oz. pletarstvo" so bili daleč znani po nizkih cenah in kvalitetni ter estetski izdelavi. Enkrat je v pletarni kupovala celo kraljica Marija.

Surovo (vrbovo protje) je pletarna nabirala na peščenih bregovih Save pod Radovljico. Pletli so predvsem iz oguljenega protja. Lubje se je dalo odluščiti od stebla najbolje v drugi polovici julija ("okrog sv. Jakoba"). Postopek so imenovali "muženje". Mladiko so omajili s pomočjo razcepljene veje, skozi katero so potegnili sadiko, ostanke lubja na steblu pa odstranili s srpasto zaokroženim nožem, imenovanim "fovč". Večje količine protja so prekuhavali v velikih kadeh tudi do 48 ur, preden se je dalo oluščiti. Orumenelo protje, ki je dalj časa čakalo oluščeno, so belili v žveplovih kopelih. V graščini, kjer je delovala radoljiška pletarna, so po pripovedovanju uporabljali za kuho protja velik kotel, v katerem so lahko naenkrat zavreli cel vagon.

Od leta 1935, ko šola ni več delovala, je z nekdanjo šolsko opremo in z orodjem nadaljevala pletarsko obrt Marica Derničeva s petimi izučenimi pletarji. Njena pletarna je delala do srede 60-ih let. Glavni izdelki Derničeve pletarske delavnice so bili potovalni kovčki, košare za perilo, cekarji, otroški vozički in različne košarice.

Danes nadaljuje tradicijo radovljiškega pletarstva le še Marjan Golmajer, p. d. Katež iz Predtrga v Radovljici, kjer je svojčas skoraj vsaka hiša imela svojega pletarja. Iz negojenih, neoguljenih šib, ki ji nabira ob Savi, plete koše za listje, jerbase in košare za sadje, pri katerih kombinira protje s plastičnimi trakovi, kar daje košaram večjo trpežnost. Steklenice opleta z obeljenim protjem, prav tako uporablja oguljeno protje za košare za perilo, cvetlične lonce in pladnje. Protje muži meseca maja, pred uporabo ga namaka v vodi najmanj en dan. Le vlažno šibo lahko ovija in očeta, zato mora pri pletenju hiteti. Za svečanejše priložnosti je včasih pletel okrašene jerbase in košare iz protja, ki so ga obarvali v Wagnerjevi barvarni. Pletarstva se je izučil pri očetu in starem očetu, ki sta poleg omenjenih izdelkov pletla tudi gnojne koše iz debelejših leskovih palic.

Letos bo v Šivčevi hiši v Radovljici, kjer je nekoč svojo pletarsko delavnico imela Marica Derničeva, ponovno predstavljeno pletarstvo. Ta zapis je najava razstave, za katero radovljiški muzej zbira podatke, slikovno gradivo in pletarske izdelke, s katerimi želi čimbolje predstaviti eno od nekdaj uspešnih obrti v Radovljici.

Ida Gnilšak

Ljudska plastika na Gorenjskem

Ljudski podobar Lovrenc Erzar

Komenda - Eden tipičnih predstavnikov ljudske plastike na Gorenjskem je bil tudi Lovrenc Erzar (1835 - 1903), mlinar in podobar iz Nasovč pri Komendi.

Središče nabožnih predstav na kmetijah je bila v 19. stoletju množično razširjena ureditev kota nad mizo v glavnem bivalnem prostoru z razpelom ali nabožnimi slikami. V mnogo manjši meri pa so se na bogatejših kmetijah uveljavili tudi hišni oltarčki. Osnovni vzor teh oltarčkov so bile cerkvene oltarne niše in tabernaklji, katerih elemente so ljudski podobarji seveda uporabljali zelo poljubno in izvirno. Podobarji so se pri tem opirali na svojo osebno tradicijo, sledeč predvsem merilom in estetskim nazorom preprostega ljudstva, ne pa toliko vplivu prevladujočega stila »visoke umetnosti«.

Eden tipičnih predstavnikov ljudske plastike na Gorenjskem je bil tudi Lovrenc Erzar (1835 - 1903), mlinar in podobar iz Nasovč pri Komendi. Z navadnimi noži in pipcem je rezljal in ustvarjal popolnoma svojevrstne tipe Boga, svetnikov, Marije, angelov, hišnih oltarčkov in drugih dekorativnih elementov. Vsem pa je skupen »cik-cakasti« ali zobčasti rez, ki je najbolj opazen v arhitekturnih nastavkih oltarjev in v oblačilih figur. Verjetno ga je uporabljal zato, da je razgibal ploskve oziroma, da je dosegel igro svetlobe in sence. Prav tako so zanj značilni tudi bogato okrašeni in rezljani stebri in pilastri oltarčkov, ki nas spominjajo na baročno figuraliko v okoliških cerkvah.

Glavni Erzarjevi motivi v hišnih oltarčkih so bili prizori veselega in žalostnega /Pieta, križanje/ dela rožnega venca, zadnje večerje, svete družine pri delu ali na poti v tempelj, Marijine družine ipd. Posebej priljubljena snov so mu bili motivi svete družine pri delu, v oltarčku podobnih kapelicah. Eno takih kapelic hrani tudi Muzej Kamnik, kupljeno leta 1981 v Smledniku /slika/. Ta oltarna kapelica ima tri stene, zadnja pa ima dva polkrožna okna, v katerih stojijo vaze z rožami. Vznožje oltarja je okrašeno z bogato rezljano ograjo, prav tako je močno razgibano tudi stebrišče, na katerem sloni streha. V sredini na strehi je manjša hišica, ob strani sta dva angela in stilizirane rože.

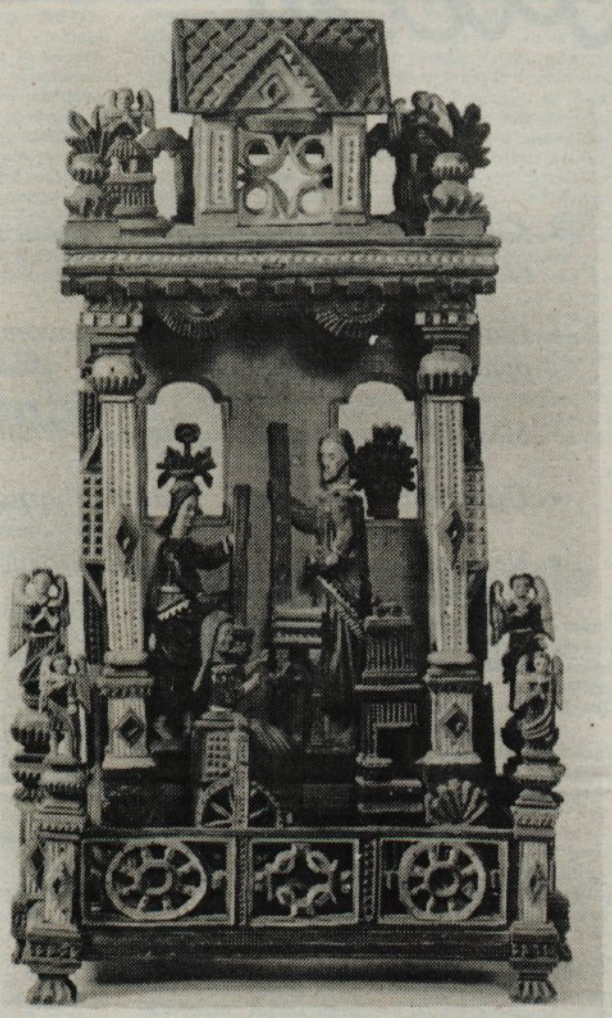

LOVRENC ERZAR - sveta družina pri delu; druga polovica 19. stoletja (74 cm x 44 cm x 20 cm). Muzej Kamnik.

V notranjosti kapelice je na levi strani Jezus, ki teše les, poleg njega na desni je Jožef s sekiro v roki, spredaj prede ob kolovratu Marija. Na desni strani je še zobčasto rezljana peč z dremajočim mačkom.

Oltar je pobarvan, prevladujejo pa modra, rdeča, zlata in bela barva. Po nekaterih podatkih naj bi ga leta 1930 preslikal in pozlatil podobar Götzl iz Ljubljane.

Erzarjevi oltarji so bili izrezljani iz lipovega in smrekovega lesa, visoki od 25 do 75 centimetrov, navadno so bili sestavljeni iz posameznih delov in poslikani z oljnimi barvami in zlato bronzo, čeprav se je sam Erzar močnih in živih barv ogibal.

Erzar se je loteval tudi posameznih figur večjega formata, na primer kipov Kristusa in Matere Božje ter posameznih svetnikov, prav tako je rezljal tudi jaslice, preproste križe za t.i. »bohkov kot«, vendar v vsem tem ni bil tako uspešen in znan med ljudmi, kakor ravno po hišnih oltarčkih, kjer sta njegova fantazija in talent dosegla enega od vrhuncev ljudskega podobarstva na Gorenjskem.

Zora Torkar

Literatura:

M. Gaspari, Slovenski ljudski podobar Lovrenc Erzar. Etnolog VII - IX/ 1935-36, str. 82-90.

G. Makarovič, Slovenska ljudska umetnost, Ljubljana 1981, str. 248-253.

M. Zupančič, B. Rovšnik, Kulturne dragocenosti Kamnika. Katalog Kulturnega centra Kamnik, Kamnik 1984, str. 21.

Naše šege

Mali traven APRIL

Če kdaj, potem je ob času setve še kako pomembno poznati vreme. Narava je odprta knjiga, vse pove ob pravem času, le brati je treba znati njene črke. Napoved vremena je skrita v barvi neba, v oblikah oblakov in v obnašanju živaliin rastlin.

Znamenja lepega vremena:

Na travnikih je rosa zelo obilna, nebo okrog gora je brez oblakov, sonce vzhaja svetlorumeno, večerna zarja lepo žari, dim se dviguje naravnost kvišku, plamen veselo plapola.

Kaj pa živali? Te so pri svojem delu vesele: pajki predejo mreže in delajo dolge glavne niti, zelena rega leze iz vode in pleza po drevju, lastovke visoko letajo, čebele prihajajo pozno domov, mušice plešejo še po sončnem zahodu, petelini se zjutraj oglašajo glasno in spodbudno.

Slabo vreme naznanjajo:

jugozahodni veter, v zaceljenih ranah se oglaša bolečina, rosa zjutraj hitro izgine, ponoči se jasno vidi rimska cesta, mesec ima meglico, dim sili k tlom, otroci so sitni, mačka sili za peč, nektere gore - Krim, Stol, Nanos - dobe oblak okrog svojega vrha.

"Ko vidimo na Nanosi, da je panjava gor, alora bo bürja!" pravijo Kraševci.

Naj bo vreme tako ali drugačno, pomlad je tu in kmet lahko veselo zapoje;

Preden so se začela pomladna dela, je bilo treba ponovno preveriti mejnike ali postaviti nove, če je morda prišla k hiši nova njiva ali nov travnik.

Postavljanje mejnikov je bilo nadvse pomembno delo. Predstavljanje mejnikov na skrivaj pa tako hud zločin, da krivci niti po smrti niso mogli mirno spati.

"Joj, kam bi del?" je bilo menda slišati nekoč na Koroškem, ko je neki nesrečnik po smrti prenašal mejni kamen. Končno ga je rešil neki pijanec, ki je bleknil: "Ja, kjer si vzel!" Take strahove je ljudstvo imenovalo "svečniki". Da bi preprečili tak zločin, kot je bilo premikanje mejnikov, so naši kmetje raje odmerjeno zemljo najmlajšemu sinu v družini "zapisali za uho!"

Ko so odmerili zemljo in izkopali jamo za postavitev mejnega kamna, so najprej nasuli vanjo dobro strte črepinje ali kakšno podobno, težko odstranljivo "znamenje". Če bi kdo skrivaj prestavil mejnik, bi le težko odstranil vsa "znamenja". Pri postavljanju mejnika so v jamo postavili najmlajšega otroka iz hiše lastnika zemlje. Pogledati je moral na sosedovo zemljo in nato še na domačo. V tistem trenutku mu je priletela okrog ušes krepka zaušnica, tako so mu mejo "zapisali za uho" in fant je vse življenje vedel, kaj je domače in kaj sosedovo!

Dušica Kunaver (Iz knjige Slovenske pesmi, šegein panjske končnice)

Vredni smo dobrega predsednika!

Slovenija
Moja dežela.

Mojim volilcem

- *Nikomur ne bomo hlapci. Nikdar več!*
- *Pri nas ne sme biti niti enega lačnega in prezeblega človeka*
- *Brezposelnim zagotoviti delo, v času brezposelnosti pa pomoč.*
- *Veljavo bodo imeli le pridni in sposobni.*
- *Kmetom zaslužen ugled in pravično plačilo za delo na zemlji.*
- *Zavarovana bosta socialna varnost žena, mater in otrok.*
- *Dom in družina morata postati narodova svetinja.*
- *Šolanja naj bo deležen vsak, ki je zanj sposoben, ne glede na socialni status.*
- *Lastna vojska ne bo več trepet sinovom in materam slovenskega naroda.*
- *Slovenci bomo služili vojake v Sloveniji.*
- *Ustvarjali bomo zeleno, ljudem prijazno Slovenijo.*
- *Ne bomo dopustili razprodaje družbene lastnine in naravnega bogastva tujcem.*
- *Ponosni in zravnani se bomo vključili v Evropo.*
- *Edinost, sreča, sprava, k nam naj nazaj se vrnejo! (F. Prešeren)*

Vabim vas, da se v nedeljo ponovno srečamo na volišču. Za vašo prihodnost gre. Za vašo prihodnost. Lepo vas pozdravljam in vam želim vse dobro

iskreno vaš

Milan Kučan

KRANJSKA KANDIDATA ZA ZBOR OBČIN REPUBLIŠKE SKUPŠČINE

Aleksander Ravnikar

Strokovnost, osebne in zlasti moralne kvalitete

ALEKSANDER RAVNIKAR, kandidat za delegata v zboru občin Skupščine Republike Slovenije v 20. volilni enoti, diplomirani pravnik, star 39 let, poročen in oče treh otrok.

Hvala, moji volilci, ki ste mi z visoko podporo omogočili, da nastopam v drugem krogu volitev. Kaj pričakujem 22. aprila? Uspeh, saj sem prepričan, da od svojega kandidata zahtevate strokovnost, osebne in zlasti moralne kvalitete. Kot človek, sem se vedno trudil, da so bile moje poteze podrejene etičnim merilom

Kakšna pa je bila moja dosedanja poklicna pot? V Kranju sem bil sekretar občinske skupščine, nato pa vodja splošne službe v DSSS Iskre Kibernetike. Pred dvema letoma, ko je slovenska skupščina prvič izbirala novega podpredsednika med več kandidati, sem bil izvoljen za podpredsednika.

Kot so v slovenski skupščini zahtevale moje delovne zadolžitve, sem se ukvarjal predvsem s področjem družbenih dejavnosti, torej z vsemi problemi, ki tarejo zdravstvo, varstvo invalidov, pokojninsko zavarovanje, zaposlovanje. Največ časa smo pobili za usklajevanje potreb in možnosti, skratka za iskanje pravih razmerij med materialnimi potrebami teh dejavnosti in možnostmi našega gospodarstva in družbe. Ustavne spremembe so odprle vrata mnogim izboljšavam in premikom. Prav zdaj pa smo pred ključno nalogo: dokončno je treba oblikovati tako imenovane nacionalne programe. V njih bo natančno določeno, kaj nam mora zagotavljati zdravstvo, kaj šolstvo itd., in kakšne so pri tem pravice vsakega med nami. Hkrati s tem bo v posameznih zakonih tudi poudarjeno, da mnoge teh dejavnosti lahko opravljajo zasebniki.

Marsikdo pozna moje delo v slovenski skupščini predvsem zato, ker sem predsednik Skupine delegatov za celovito proučitev okoliščin in posledic sodnega procesa proti četverici v Ljubljani. Med dolgimi sejami smo se lotevali pomembnih vprašanj s področja ljudske obrambe in notranjih zadev. Čeprav se z dosežki dela te skupine že kitijo tudi taki, ki k njim niso ničesar prispevali, drugi pa dvomijo v pomen dela skupine, sem osebno zadovoljen, ker je skupina veliko naredila in spodbudila marsikatere spremembe v družbi in njeni pravni ureditvi. Spremenjeni so kazenski zakon, zakona o notranjih zadevah in ljudski obrambi, v Sloveniji ni več tajnih uradnih listov, drugače delajo organi za notranje zadeve itd. itd.

Vse te izkušnje in dobro poznavanje dejanskega in pravnega položaja kranjske občine, so me spodbudile h kandidaturi. Če me boste izvolili, vam zagotavljam, da bodo moji predlogi izraz vaših želja in zamisli.

Zato upam, da boste prišli v nedeljo na volišča in me volili.

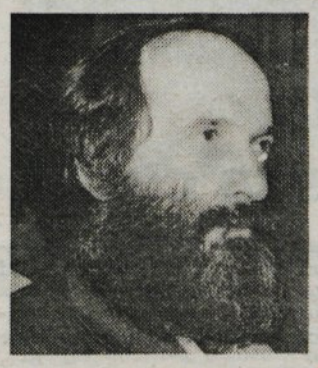

Vitomir Gros

Kranj mora dobiti veljavo

Vitomir Gros, diplomirani inženir strojništva, samostojni gospodarstvenik, rojen 6. 4. 1942, oče šestih otrok, predsednik Obrtnega združenja Kranj in Demosa - združene opozicije Kranja.

Demos združena opozicija Kranja me je predlagala za kandidata za poslanca v zboru občin republike Slovenije. Čeprav vem, da bo to opravilo od mene zahtevalo precej truda, sem ponudbo z veseljem sprejel. Da bodo težave velike, kot samostojni gospodarstvenik zelo dobro vem, ker gospodarstvo dobro poznam. Zlasti vem, v kako težkem položaju je slovensko gospodarstvo in še zlasti kranjsko, ki sedaj za nazaj plačuje ceho za napačne odločitve politikov, ki so doslej vladali brez konkurence. Trudil se bom, da Kranj in Gorenjska dobita nazaj veljavo, ki sta jo nekdaj že imela. Tedaj, ko sta bila še urejena in že na prvi pogled vzdrževana. Tedaj, ko je večina podjetnikov in tudi izobraženih ljudi ostajala na Gorenjskem in v Kranju in s tem dajala perspektivo in večjo voljo do ustvarjanja vsem prebivalcem tega konca Slovenije. Torej upam in sem v to prepričan, da bomo vsi skupaj zmogli ustvariti pogoje, da Gorenjska ne bo več spalna ali celo emigracijska krajina za Ljubljano.

Očitno bo slovenski državni zbor (parlament) sestavljen zelo barvito. Zato mislim, da se ne bo mogla več dogajati samovolja ene same stranke (katerekoli!), saj bo sedaj močna opozicija, ki bo budno pazila na vsak spodrsljaj vladajoče večine.

Sedaj je že več ali manj jasno, da je dosedanja demokratična opozicija Slovenije, združena v Demosu na teh volitvah zmagala. S tem hočemo povedati, da se v Sloveniji zaradi tega ni zgodilo nič posebej vznemirljivega ali nevarnega. Nasprotno vse je potekalona civiliziran in miren način, jaz temu pravim na slovenski način, kar nam ne more biti v sramoto, temveč le v čast. Zadnji dokaz za tako delovanje Demosa je miren državljanski protest proti širitvi mejnega pasu na slovenskih mejnih prehodih. Že najava teh shodov je na miren način prisilila zvezno vlado, da je umaknila predlog.

S tem je dosedanja opozicija - Demos dokazala, da se zna s svojimi političnimi nasprotniki civilizirano pogovarjati in da ima veliko podporo v ljudstvu, torej ima na razpolago veliko strokovnjakov in je sposobna sestaviti strokovno kompetentno vlado.

V parlamentu se bom skupaj z ostalimi trudil predvsem za ozdravitev slovenskega gospodarstva v temeljih. To pomeni, da bom za odpravo nikogaršnje (družbene) lastnine, ki mora dobiti lastnika, da ne bodo nobeni oblastniki nikdar več mogli manipulirati z njo. To se očitno vidi sedaj, ko se je začel stečajni požar v Sloveniji in so žrtve predvsem zaposleni, ki ostajajo brez zaposlitve in le redko pravi krivci, ki so sprejemali nepravilne poslovne odločitve. Ker vem, da s tako visokimi davki na delo sedanje zaposlenosti ne moremo več vzdrževati, se bom trudil, da v Sloveniji vpeljemo preverjene evropske davčne in druge gospodarske norme, ki bodo ponovno omogočile delo brezposelnim.

NOSILCI LIST IN SAMOSTOJNI KANDIDATI ZA DRUŽBENOPOLITIČNI ZBOR

Dragocena kmetijska zemlja

PRIMOŽ STRNIŠA iz Kranja, pravnik, odvetnik v Tržiču, star 32 let, nosilec liste ZSMS - liberalne stranke za II. enoto Kranj okolica.

"Iz programa ZSMS - liberalne stranke poudarjam dve stvari: razvoj kmetijstva in urbanizem ter razvoj podeželja, okolice Kranja. Obe stvari sta medsebojno povezani. Pri kmetijstvu ima liberalna stranka v programu razvoj družinske kmetije, realno davčno politiko v kmetijstvu, s tem pa sta povezana urbanizem in bodoča pozidava v občini ter razvoj od središča oddaljenih vasi. Absolutno bomo preprečili vsakršno pozidavo kakovostnih kmetijskih zemljišč, gradnjo pa usmerjali na, za kmetijstvo nezanimiva zemljišča, hkrati pa pravilno oziroma pravičnejše prerazporejali povečano vrednost, pridobljeno s prodajo stavbnih zemljišč. Vsekakor je Kranj turistično zanimiva občina, saj ima na majhnem prostoru izredne naravne danosti za razvoj turizma, ki jih doslej ni uspešno izkoristila (Jezersko, Krvavec, Preddvor). Zato se bomo zavzemali za kakovostnejši razvoj turizma. Seveda vse to ne more mimo varovanja čistega okolja."

Neobremenjena, poštena, premišljena politika

PETRA ŠKOFIC, doma z Mlake pri Kranju, stara 24 let, dokumentalistka, organizacijska sekretarka Republiške konference ZSMS - liberalne stranke.

"Mislim, da so prav volitve pokazale veliko prednost ZSMS - liberalne stranke. Najprej je to stranka, ki je v tem volilnem boju ostala izven velike bitke med komunizmom in antikomunizmom, neobremenjena s preteklostjo, stranka s popolnoma samostojno politično pozicijo. Po drugi strani se je izkazala s premišljenostjo svojih odločitev in relativno pošteno igro ter korektnostjo do nasprotnikov. Kot liberalka se zavzemam za pošteno in premišljeno politiko tudi v kranjski skupščini. Sem za Kranj kot alpsko mesto, kar mu lega in tradicija omogočata, za razcvet turizma, bančništva, manjših podjetij in trgovin, ne pa za nadaljnje podpiranje velikih industrijskih gigantov, ki ne samo, da so ekološko nevarni, povrhu vsega so še gromozanski zgubaši. Prav tako se zavzemam za Kranj z ugledno gimnazijo, z zasebnim avtobusnim prevozom, z dostojno kavarno, s staromestnim jedrom kot kulturnim centrom in na koncu za neoviran vstop v protokolarni objekt Brdo, ki naj bo javni kulturnozgodovinski spomenik. In seveda za socialno varnost in kvaliteto življenja vsakega posameznika. S tem, kar je delala doslej in kar dela sedaj, ZSMS - liberalna stranka dokazuje, da sta ji najpomembnejša svoboda in možnosti posameznika."

Za gorenjsko varčnost in trmo

TADEJ MARKIČ, diplomirani inženir gradbeništva iz Spodnjih Dupelj, zaposlen na Projektivnem podjetju Kranj, nosilec liste Demosa za II. enoto Kranj okolica.

"Demos združuje stranke slovenske opozicije (Slovenska demokratična zveza, Socialdemokratska zveza Slovenije, Slovenska kmečka zveza, Slovenski krščanski demokrati, Zeleni Slovenije, Sivi panterji, Slovenska obrtniška stranka) in ima skupni listi v obeh kranjskih volilnih enotah. Vrstni red kandidatov na listah je določil žreb in meni je dodelil številko 1 v drugi podeželski enoti. Predvsem se bom zavzemal, da se bodo vsi zakoni, ki so bili sprejeti, spoštovali in uresničevali, da bo občina v pomoč občanom in da mora občina čim bolj zmanjšati stroške poslovanja. Posebej kaže negovati dve gorenjski vrlini: varčnost in trmo. Sem za ravnovesje med človekom, družbo in naravo. Takoj je treba začeti z zmanjševanjem onesnaževanja zraka, voda in zemlje v kranjski občini. Tudi postavljam na prvo mesto popolno zavarovanje povirja reke Kokre, edine reke, ki v občini izvira in se v občini izliva v Savo. Gre za vse vode, ki tečejo na tem območju in se zlivajo v Kokro, na tem področju pa je tudi eden največjih kranjskih problemov pri varovanju okolja, smetišče v Tenetišah. V politiki amater, zato bi bilo nepošteno od mene pričakovati velikih dejanj. Čas bomo potrebovali, da bomo ugotovili, kaj je bilo zgrešenega v preteklosti. Predvsem pa je treba podeželju vrniti, kar je nekdaj imelo, od podeželskih šol naprej."

Skrb za podeželje

FERDO RAUTER, predsednik občinske konference Socialistične zveze Kranj, nosilec socialistične liste za enoto II - Kranj podeželje.

"V Socialistični zvezi smo oblikovali jasen program za naše delovanje v občinski skupščini. Kot kandidat v volilni enoti Kranj okolica se bom zavzemal za razvoj turizma kot ene od razvojnih možnosti, ki se nudijo. To pomeni prevrednotenje obstoječe prostorske dokumentacije, ki bo zagotavljala možnosti turističnih vlaganj na področju Mavčič, Jezerskega, Kokre, Preddvora, Kranja in širšega območja Cerkelj. Opredeljujemo se za razvoj Krvavca z vlaganji v krajih pod Krvavcem. Takšna usmeritev bo zahtevala tudi čim boljšo preskrbljenost podeželja z vodo, urejeno kanalizacijo, ceste, telefon. Branili bomo kmetijska zemljišča pred neustreznimi posegi in sodelovali z vsemi, ki bodo zagotavljali razvoj družinskih kmetij in varovali človekovo okolje ter ohranjali kulturno in naravno dediščino. Pričakujem, da boste Vi in Vaša družina, Vaši prijatelji, izrekli v nedeljo svoj da za nas, socialiste."

Zakon naj bo za vse enak

DRAGIŠA LAZOVIĆ iz Kranja, oblikovalec v kranjski Savi, nosilec liste Zveze za ohranitev enakopravnosti občanov za družbenopolitični zbor v Kranju.

"Zavzemal se bom za enake pravice in spoštovanje vseh občanov, ne glede na narodnostno in versko pripadnost, za spoštovanje običajev in navad ljudi. Zavzemamo se za enakopraven način obravnavanja vseh ljudi na vseh področjih, na socialnem, pri zaposlovanju, pri ukrepih občinskih organov. To pomeni enak odnos do enih in drugih. Veliko podporo dajem varstvu in zaščiti okolja in zboljšanju odnosa in nege do ostarelih in bolnih. Poskrbeti in zagotoviti je treba enake možnosti za kulturno in versko delovanje občanov iz drugih republik, ki delajo in živijo v kranjski občini. Pričakujem vso podporo občinskih organov pri organiziranju kulturno umetniških društev, verskih skupnosti in klubov, za kar je potrebno zagotoviti ustrezne prostore za njihovo delovanje. S spoznavanjem in ohranitvijo svoje kulturne dediščine bodo ljudje tudi bolj spoštovali kulturo drugih, živečih v istem okolju. Žalostno je, da vsa zahodna demokratična Evropa vse to že dolgo časa ima, pri nas pa to šele načrtujemo."

Kranj, gorenjsko središče

SLAVKO BRINOVEC, magister geografije, pomočnik direktorja Gimnazije Kranj, nosilec liste socialistov za I. enoto - Kranj mesto.

"Prizadeval si bom, da Kranj ohrani položaj gorenjskega središča, za kar ima vse danosti. V okviru tega bo naša naloga urediti in revitalizirati staro mestno jedro, ki ima polno kulturnih in zgodovinskih spomenikov, pa niso zadosti znani. Če hočemo doseči tako stanje, je pogoj prometna ureditev mesta, kar pomeni zgraditev nove avtobusne postaje in izločitev vsega avtobusnega prometa iz ožjega mestnega središča. Nujna je postavitev nove, lahko dostopne in dobro založene tržnice, staro pa revitalizirati. Kranj mora dobiti nove prenočitvene zmogljivosti. Ko bomo to dosegli, bo mesto postalo prijetno za bivanje domačinov in zanimivo za tujce. Če hoče mesto obdržati vlogo regionalnega središča, mora imeti dobro srednje šolstvo z usposobljenimi učitelji, ustrezno opremo, kar dviguje ustvarjalnost učencev. Kulturne ustanove morajo dajati pečat mestu, predvsem poklicno gledališče, na katerega se navezuje sistem amaterskih odrov, glasbena šola mora postati središče glasbene dejavnosti v regiji. Muzej in galerije morajo dopolniti kulturni utrip, športu in rekreaciji pa naj bo namenjen rekreacijski center."

Obljubljamo, kar zmoremo uresničiti

ALEKSANDER RAVNIKAR, diplomirani pravnik iz Kranja, star 39 let, podpredsednik republiške skupščine, nosilec liste ZKS - stranke demokratične prenove za I. enoto Kranj mesto.

"Ponujam vam le tisto, kar lahko izpeljem, saj vem, kaj so obljube in kaj je resničnost. Tudi Kranj ima pravico, da postane del razvite Evrope s čistim okoljem, sodobno industrijo, s prodornim podjetništvom in obrtjo, da postane občina, v kateri bodo imeli mladi resnično perspektivo in starejši brezskrbno starost. Kranj bomo spet s ponosom imenovali Prešernovo mesto. Na volitve gremo z listo, na kateri je 23 odstotkov žensk, na kateri ima najmlajši kandidat 28 let, na kateri sta 2 doktorja znanosti, 23 ljudi z visoko izobrazbo, 14 z višjo in 5 s srednjo, na listi imamo dva specialista. Vsak od nas je strokovnjak na svojem področju, sposoben uresničevati naš skupni program in v skupščinske predloge oblikovati vaše zamisli in želje. Vse to, kar obljubljamo, lahko uresničimo brez velikih pretresov. Pot v Evropo utiramo ljudje, vsak med nami in vsi skupaj. Prepričan sem, da vemo, kaj nam je storiti, da znamo to uresničiti in da bomo skupaj vse to zmogli."

Kranj naj bo prijazno mesto

Vitomir Gros je diplomirani inženir strojništva kandidat Demosa.

Zaradi povezave med republiškim in občinskim parlamentom sem tudi na listi za družbenopolitični zbor kranjske občine. Kot Kranjčan po rodu sem zelo zainteresiran, da postane Kranj do svojih prebivalcev in gostov prijazno mesto v vseh pogledih. Da izgubi pretiran poudarek na industriji in betonski arhitekturi. Da dobi svojo starodavno veljavo, ki jo je v zadnjih dvesto letih že nekajkrat zapravil, zlasti po zadnji vojni. Prizadeval si bom, da Kranj postane poslovno, turistično, trgovsko, prometno in kulturno mesto, ki bo že na prvi pogled čisto in urejeno. Bom proti pretirani širitvi mesta, proti nepotrebnim novim pozidavam, ker sem prepričan, da je po 45 letih potrebno najprej začeti s saniranjem obstoječega in to temeljito, ne le z nekaj fasadami na leto.

nadaljevanje na str. 22

RADOVLJIŠKA KANDIDATA ZA ZBOR OBČIN

Dr. Avguštin Mencinger (Demos)

Izziv je bila avtomobilska cesta

Dr. Avguštin Alojzij Mencinger je star 52 let, stanuje v Radovljici in je zaposlen kot zdravnik internist v jeseniški bolnišnici. Je član radovljiškega odbora Slovenskih krščanskih demokratov in kandidat Demosa-združene opozicije za radovljiškega poslanca v zboru občin republiške skupščine.

"V politiko so me privedli vsakdanji, konkretni problemi, predvsem pa spoznanje, da so ekološki problemi, ki ogrožajo razvoj gospodarstva, zlasti turizma in kmetijstva, vse hujši," pravi dr. Mencinger. "Izziv je bila avtocesta. Če bo zgrajena tako, kot je bila predstavljena v javnih občilih, bo velik ekološki problem za Gorenjsko in Slovenijo. Kot laik ne morem razumeti, da so oblastniki in načrtovalci dali prednost cesti za tranzitni promet pred slovenskim cestnim križem, ki je tako zelo pomemben za slovensko gospodarstvo. Nobena varianta ceste, ne severna in ne južna, ni dobra; še najboljša rešitev bi bila, če bi jo speljali po trasi sedanje ceste. Nasprotujem tudi cestninski postaji na Brezjah, ker bi zavzela prevelike površine kakovostnih kmetijskih zemljišč. Drug ekološki problem, na katerega bo tudi treba opozoriti v skupščini, sta Bled in Bohinj, še zlasti jezera.

Razmišljam tudi o kardiovaskularnem centru nA Bledu oz. v Ribnem. Odgovor, ali je smiselno graditi takšen center, naj dajo strokovnjaki; jaz pa menim, da bo to naložba z velikim posegom v prostor in z velikim poslovnim tveganjem. Zakaj ne bi raje za začetek uredili Riklijeve hiše na Bledu, v njej namestili nekaj aparatov za testiranje telesne zmogljivosti, zaposlili domače zdravnike, ki sicer iščejo službo, povabili skromne angleške turiste in jim za majhen denar pregledali kri, jih testirali in jim določili, koliko morajo prehoditi na dan, kako jesti in podobno," je dejal dr. Mencinger.

"Kako si predstavljam delo v skupščini? Že ime poslanec pove, da me nekdo pošilja in da bom moral zagovarjati njegove zamisli in predloge, ne pa vsiljevati nekih svojih idej."

Jože Dežman (ZSMS - liberalna stranka)

Novo razmerje moči

Jože Dežman je star 35 let, stanuje v Lescah in je kot zgodovinar zaposlen v Gorenjskem muzeju v Kranju. Za poslanca v zbor občin ga predlaga radovljiška ZSMS-liberalna stranka.

"V zadnjem samoupravnem mandatu sem kot poslanec v zboru združenega dela republiške skupščine z nekaterimi razpravami pokazal nestrinjanje z dosedanjim načinom skupščinskega odločanja pa tudi to, kako si predstavljam delo poslanca v prihodnosti. Tako sem oktobra 1988. leta predlagal referendum o dopolnilih k zvezni ustavi, novembra in decembra istega leta sem v pismu predsedniku skupščine Miranu Potrču in v pogovoru za časopis 7D protestiral proti nespoštovanju poslovnika republiške skupščine in se zavzel za delegatski štrajk, če se delo skupščine ne bi normaliziralo. Marca lani se nisem strinjal s poročilom Staneta Dolanca o razmerah na Kosovu, na letošnji februarski seji pa sem predlagal, da bi ob volitvah izvedli tudi referendum o konfederalnem položaju Slovenije v Jugoslaviji. Čeprav moje pobude niso bile sprejete, so bile v javnosti (s časopisnimi in televizijskimi sporočili) dobro predstavljene; so pa to vprašanja, ki bodo še naprej med osrednjimi točkami dnevnih redov skupščinskih sej," je dejal Jože Dežman.

"Vprašanje, ki se mi zdi za poslanca v zboru občin zelo pomembno, je odnos republiška država - občina. S centralizacijo služb in denarnih skladov je bilo vzpostavljeno novo razmerje moči, v katerem vloga občine še ni natančno opredeljena. Sem za to, da občinski aparat skrčimo in da opredelimo pristojnosti občine; posebej pa se zavzemam za to, da bi krajevne skupnosti dobile vlogo samoupravne občine. Tako bi lažje uresničili demokratični razvoj, ki teži k oblikam neposrednega sodelovanja državljanov pri odločanju. Ob teh vprašanjih ne podcenjujem proizvodnje, materialnega razvoja, vendar je ob ureditve odnosov v republiki pomembno odvisen tudi gospodarski razvoj občine," meni Jože Dežman.

"Odgovornost poslanca je v tem, da vprašanja, do katerih se opredelimo v občini, uveljavlja v republiki, in da probleme, ki jih obravnava republiška skupščina, odpira tudi v občini (npr.: republiško poročilo o varstvu okolja opozarja, da občina na tem področju nima ustreznih predpisov in raziskav)."

C. Zaplotnik

RADOVLJIŠKA POSEBNOST: VOLITVE PREDSEDNIKA OBČINSKE SKUPŠČINE V DVEH KROGIH

Pet kandidatov za župana

Volilci iz radovljiške občine v nedeljo ne bodo volili le predsednika predsedstva SRS, radovljiškega delegata za zbor občin republiške skupščine in delegatov za zbora občinske skupščine, ampak bodo tudi odločili, katera dva izmed petih kandidatov za predsednika občinske skupščine se bosta na prvi seji skupščine potegovala za predsedniško mesto. Kandidati so Marko Bezjak, mag. Pavel Žerovnik in Vladimir Černe - vsi iz Radovljice, Anton Ažman z Bleda in Miroslav Pengal iz Lesc.

MARKO BEZJAK (1941), diplomirani inženir elektrotehnike, sedanji predsednik občinske skupščine in kandidat Socialistične zveze za predsednika tudi v prihodnem mandatu: "Moje geslo je: s poštenim delom do boljšega življenja. Predlagam sposoben izvršni svet in reorganizacijo upravnih organov, ustanovitev razvojnega sklada občine za nastajanje novih gospodarskih enot in uvajanje zasebnega dela v družbenih dejavnostih, zavzemam se tudi za strokovni in bolj življenjski plan občine, za sprejemanje odločitev samo v občinski skupščini, za bolj strokovno in odgovorno delo pri varovanju okolja, za takšne spremembe v upravljanju občine, ki bodo prispevale k večjemu družbenemu standardu občanov..."

Mag. PAVEL ŽEROVNIK (1930), diplomirani ekonomist, predsednik izvršnega sveta; sicer kandidat Socialistične zveze: "Želim, da se spremeni odnos do dela in do podjetništva in da se zagotovijo socialna varnost delavcev in nova delovna mesta za mlade. Zagovarjam takšne spremembe davčne politike, ki bodo spodbujale drobno gospodarstvo in obrt. Zavzemam se za takšne oblike organiziranja v občini, da bodo ljudje lahko uveljavili svoje zamisli o pogojih dela in življenja. Razmišljam o nepoklicnem opravljanju funkcij, tudi predsednika skupščine. Zahteval bom tudi varovanje okolja in sanacijo ekoloških problemov."

ANTON AŽMAN (1948), diplomirani ekonomist, direktor HTP Bled, sicer pa kandidat krajevne skupnosti Bled: "Zavzemam se za čimbolj racionalno obliko občine in za to, da bi občina prevzela klasične funkcije javne uprave in da bi posredno, z ekonomskimi ukrepi, vplivala na gospodarski razvoj. Za to pa je potrebna razbremenitev gospodarstva, zmanjšanje družbene nadgradnje in vzpostavitev javne uprave v obliki, ki bo omogočila uresničevanje ciljev na področju komunale in urbanističnega urejanja. Pri gospodarstvu dajem poudarek terciarnemu sektorju in prestrukturiranju obstoječe industrije."

VLADIMIR ČERNE (1935), diplomirani inženir strojništva, direktor Inženiringa Bled, kandidat Demosa: "Optimizmu naj sledi ustvarjalnost! Modrost, stanovitnost in ustvarjalnost so sestavine zaupanja, ki ga je dosedanja oblast izgubila in si ga mora znova pridobiti. Priča smo ogromnim družbenim spremembam, sproščajo se potlačene energije človeških usod. Ker bo občinska skupščina zagotovo sestavljena iz predstavnikov vseh političnih opredelitev, bo to povzročalo konfrontacijo različnih mnenj in teženj. To je dobro - dobro zato, ker bodo zmagale dobre zamisli. Župan v sedanji organiziranosti nima dosti operativne moči. Ugled in moč si bo moral pridobiti z vlogo usklajevalca interesov.

MIROSLAV PENGAL (1947), ekonomist, direktor Radosa, neodvisni kandidat: "Če bi bil izvoljen, bi bil nepoklicni župan, tudi zato, ker sem bil dva mandata direktor davčne uprave in kasneje sekretar izvršnega sveta in dokaj dobro poznam delo občinske uprave. Nasprotujem nedorečenim spremembam in temu, da se denar daje vnaprej: najprej je treba delo opraviti (npr. pomesti cesto), šele potem zahtevati plačilo. Na občini bi zahteval odravo uradnih ur in bolj spoštljiv odnos uradnikov do davkoplačevalcev in do drugih strank, podprl bi obrtništvo, zasebni sektor in s tem tudi možnosti za zaposlovanje presežkov delavcev. Pripravljen sem storiti kaj tudi za Bohinj: zahteval bi potrebne ukrepe za preprečitev onesnaženja jezera, se zavzemal za posodobitev zdravstvenega doma in za boljšo cestno povezavo...

NOSILCI LIST ZA DRUŽBENOPOLITIČNI ZBOR RADOVLJIŠKE OBČINSKE SKUPŠČINE

JANKO STUŠEK (ZKS - Stranka demokratične prenove): "Marsikateri prijatelj in znanec, ki me dobro pozna, jaz pa tudi njega, me je bolj ali manj resno vprašal, zakaj sem prav zdaj, ko "Partija razpada, prevzel poklicno sekretarsko mesto in celo, da je škoda, ko kandidiram na "napačni listi". Prav v tem "razpadu in napačnosti" je moja odločitev. Že od svojih študijskih dni sem se štel za znotrajpartijsko opozicijo. Za prenovo sem deloval, zanjo sem tudi glasoval na obeh kongresih. Iz Partije, ki si jo je zaradi monolitnosti podredil njen lastni aparat, je morala in še bolj bo nastala programsko levo centrična stranka dela, ki spoštuje kapital, tako kot bodo morale desno centrične stranke kapitala spoštovati delo. Šele soodvisnost odločitev in kontrole, ki je bila doslej zaradi moči in hkrati absurda sistema onemogočena, bo omogočila nadaljnje napredovanje slovenske družbe. Poleg celovitosti programa in dobrih mladih kadrov za v bodoče, ki jih stranka ima, pa še posebej razveseljuje dvoje: da se je stranka jasno zavezala slovenstvu, celo bolj od čebinske obljube, in da si bomo z večstrankarskim sistemom lahko med seboj bolj pravično razdelili karieriste."

PAVEL ŽEROVNIK (Socialistična zveza): "Gorenjci oz. Slovenci nismo v ničemer slabši od naših severnih sosedov - ne po delavnosti, sposobnosti, podjetnosti, inovativnosti, modrosti itd., pa vendarle slabše živimo. Zakaj? Na to vprašanje je treba odgovoriti v naslednjem mandatu. Izhajam iz tega, da je svoboden posameznik pogoj za napredek. Zavzemam se za čimvečjo konkurenčnost in kakovost, za uveljavljanje tržnega gospodarstva, ki spodbuja iniciativnost, podjetnost in odgovornost, za razmah ustvarjalnost brez omejitev pri idejah, kapitalu in ljudeh, za varovanje prostora in kmetijske zemlje, naravne in kulturne dediščine, za spoštovanje tistih mejnikov zgodovine slovenskega naroda, ki so zagotovili njegovo suverenost in državnost, za skromnejšo in učinkovitejšo državno upravo..."

JOŽE DEŽMAN (ZSMS - liberalna stranka): "Imamo svojega junaka, nosi sol in preganja Brdavse - Martin Krpan je z nami... Ustanovimo sklad za odpiranje novih delovnih mest v občini, v radovljiški graščini uredimo razvojni center za podjetništvo, strokovnjake zaposlimo doma, z razumno rabo obstoječih virov energije ustvarimo potrebno akumulacijo za prestrukturiranje v dolgoročno perspektivne panoge, varujmo naravo in še posebej Triglavski narodni park, s cenami in davčno politiko preprečimo pozidavo kmetijske zemlje, vrnimo kmetijstvu košenice, ki so se zarasle, dogradimo srednješolski center, izboljšajmo naše hotele in lokale (razvoj turizma ni samo betoniranje narave), uredimo trg delovne sile, zavod za zaposlovanje pa naj postane borza dela, krajevne skupnosti spremenimo v občine, bodimo bolj razumevajoči do 2500 invalidov v občini, za novogradnjo je dovolj prostora znotraj obstoječih naselij..."

VLADIMIR ČERNE (Demos - združenaopozicija): "Nadaljnji razvoj občine mora temeljiti na prirodnih danostih in sposobnosti občanov. Turizem, trgovina, obrt in kmetijstvo so panoge, ki imajo še velike razvojne možnosti. Razvoj teh panog bo tudi omogočil zaposlovanje presežne delovne sile, sicer pa bo zaposlovanje treba spodbujati s primerno davčno politiko. Prostorski razvoj občine mora temeljiti na ohranjanju krajinskih značilnosti, negovanju narodnih tradicij, strogem varovanju plodne zemlje in ostrem naravovarstvenem nadzoru. Z obnovo posameznih razpadajočih in neobljudenih objektov v gospodarske namene se bo vrnilo življenje v opuščene zgradbe, naselja, vasi, dele pokrajine, planine... Posebno skrb je treba nameniti avtomobilski cesti prek radovljiške kotline. Cesta je bila načrtovana v drugačnih razmerah, kot so zdaj, zato bo treba ponovno presoditi, ali je načrt najboljši oz. takšen, da upošteva interese prizadetih občanov."

ŠKOFJELOŠKA KANDIDATA ZA ZBOR OBČIN REPUBLIŠKE SKUPŠČINE

Slavko Gaber

Zavzemal se bom za demokracijo, ki ne bo požrla svobode

Slavko Gaber je magister sociologije, zaposlen na Pedagoški akademiji v Ljubljani, kandidat ZSMS Liberalne stranke.

"Slovenija potrebuje učinkovit demokratičen in stabilen sistem. Nova skupščina bo največ naredila za državljane Slovenije, če ga bo uspela oblikovati. Zato se bom zavzemal za demokracijo, ki ne bo požrla svobode posameznika, ki ne bo žrtvovala naših konkretnih interesov velikim idejam in ciljem, ampak nam bo kot konkretnim ljudem: ženskam, moškim, študentom, kmetom, dijakom, upokojencem ipd. končno omogočila spodobno živeti; za novo ustavo, ki bo sprejeta premišljeno ter bo zagotavljala mirno vzpostavitev suverene države Slovenije - če bo mogoče v konfederaciji z drugimi narodi mrtve druge Jugoslavije, če to ne bo mogoče, pa zunaj nje; za nov volilni zakon, ki bo ne le veliko manj zapleten, ampak bo omogočal izraziti voljo volilcev in bo na naslednjih volitvah v parlament pripeljal neodvisne (nestrankarske) poslance; za stabilno moderno šolo, ki ne bo tuja učencu in učitelju in bo omogočala v ustvarjalnem nemiru pridobiti veliko znanja. Itd.

Vse to in še kaj na prvi pogled ničesar ne prinese občini. Dejansko pa je brez teh in drugih pogojev nesmiselno razglabljati o tem, za kar se bom v zboru zavzemal v prid občini, to je o zaprtju Rudnika urana Žirovski vrh in o tem, da mora republika poskrbeti za prezaposlitev delavcev, ki tako tukaj kot tudi drugod ne smejo ostati na cesti in brez družbene skrbi; o zavzemanju za to, da Železniki in Žiri v okviru nove komunalne ureditve postanejo samostojni občini; o zavzemanju za to, da dobimo, kolikor je le mogoče republiškega denarja za izgradnjo obvoznice v Poljansko dolino in nasploh za ureditev cest v obe dolini kot tudi v mestu Škofja Loka; o spoprijemu za pridobitev ekološkega in turističnega dinarja za preusmeritev obstoječe ekonomije. Itd.

Sam bi za konec dejal le še to, da ob izvolitvi volilcem ne mislim prodajati laži o tem, kako bom na vsakem koraku mislil na njih in upošteval le njihovo voljo! Pri eventualnem nastopanju v skupščini računam na svoje znanje in pripravljenost ter sposobnost za učenje; ob pomembnih vprašanjih občine na premislek pluralno sestavljene občinske skupščine in njenega izvršnega sveta, ki bo, tako sem prepričan, moral temeljito izboljšati strokovnost in učinkovitost občinske uprave; na sodelovanje z vsemi strankami v občini; na pomoč strokovnih moči ZSMS - Liberalne stranke tako v Škofji Loki kot na rvni Slovenije; na mnenja in zahteve volilcev!"

Franci Feltrin

Zavzemal se bom za reševanje gospodarstva

Franci Feltrin je ekonomski tehnik, zaposlen v Embalažno grafičnempodjetju v Škofji Loki, kandidat Demosa.

"Zavzemal se bom za reševanje gospodarstva, vendar ne tako, da bi staro nepremišljeno rušili, ampak za sanacijo proizvodnje v t.i. "mehkejšo" varianto, ki bo prijaznejša za našo krajino in za človeka, ki iz delavcev ne bo več proizvajala invalidov. Menim, tudi kot pripadnik Zelenih Slovenije, da je ekološko-tehnološka sanacija pravilna pot, saj je ekologija v nujni soodvisnosti od tehnologije. Naše gospodarstvo v resnici ni tako problematičn, kot se kaže na zunaj; problem je v dosedanji politiki, v sistemu, ko predraga država gospodarstvu veliko preveč jemlje. Ko bomo zajezili odliv, bomo lahko zaustavili marsikatero sporno tovarno, ne da bi njeni delavci ostali na cesti tako rekoč brez kruha.

Sem proti širitvi industrije na nova zemljišča. Marsikaj se da zgraditi znotraj sedanjih tovarniških ograj, predvsem pa bo treba bolje izkoristiti obstoječe objekte za visoko kakovostno, prostorsko nezahtevno tehnologijo.

Malo gospodarstvo, obrt, rokodelstvo, kmetijstvo, turizem, gostinstvo to so panoge, ki jim bo treba v Sloveniji dati pogoje za rast.

Zaprtje RUŽV skoraj najbrž ne bo več problem. Zeleni smo prvi hoteli zapreti rudnik. Menim, da ga bo treba zapirati strokovno, s posebnim posluhom za vplive jalovišč in drugih rudniških objektov na okolje. Strokovno bo treba tudi oceniti, ali ne bi v te objekte morda preselili kakšne druge industrije. Delavcem rudnika bo z republiški ravni treba zagotoviti socialno varnost in nekaterim, ki to zaslužijo, plačati rento od rudnika po zahodnem vzorcu.

V slovenskem parlamentu bomo morali iskati skupni jezik za odlagališče posebnih odpadkov. Tudi glede podtalnice Sorškega polja in zaščite pred nadaljnjim onesnaženjem bo treba najti republiški ekološki denar, ne samo škofjeloškega in kranjskega. V teh dveh občinah se bomo morali dogovoriti predvsem, kaj bodo tovarne v prihodnje lahko izdelovale in kakšne surovine bodo pri tem uporabljale kot tudi to, kako na bolj zdrav način zagotoviti enak obseg kmetijske proizvodnje."

NOSILCI LIST IN SAMOSTOJNI KANDIDATI ZA DRUŽBENOPOLITIČNI ZBOR

Za nas je edino upanje sprava

Peter Hawlina, dipl. ekonomist, zaposlen v Intertrade Ljubljana (DEMOS - združena opozicija), tudi kandidat za župana

"Sam dvomim, ali imam vse kvalitete, potrebne za župana v bodočem medstrankarskem parlamentu, v katerem pričakujem vroče debate. A ker sem prepričan, da je treba vzpostaviti drugačne razmere in bi rad sodeloval pri spreminjanju, sem pristal. Priznam, da me vloga župana nekoliko bega. Še najbolj bi mi ustrezala napol profesionalna funkcija, zlasti, odkar je pred dnevi sedanji župan dejal, da občina nima vpliva na gospodarstvo. Mislim, da jih vsaj na ustvarjanje pogojev ima, to pa ni tako malo. Zase bi še dejal, da sem dokaj nevtralen, ker me ne privlači poglabljanje v pripadnost neki stranki, pomemben je program. Pritegnil me je Demosov program. Ne odklanjam sodelovanja z nikomer in mislim, da je za nas edino upanje sprava. Žal bi mi bilo, če se iz preteklosti ne bi ničesar naučili."

Za pravice vseh ljudi

Dragoljub Stojković, delavec v Gorenjski predilnici Škofja Loka (Zveza za ohranitev enakopravnosti občanov)

"Nad izidom volitev za republiški družbenopolitični zbor sem, kar zadeva našo listo, razočaran. Upam, da bomo vsaj v škofjeloškem parlamentu dobili kakšen sedež. Če bom izvoljen, se bom boril za pravice, za enakopravnost vseh ljudi. Delavci, ki smo prišli iz drugih republik, se trenutno najbolj bojimo odpuščanj z dela. Ugotavljamo tudi, da se nam otroci odtujujejo, da skoraj ne poznajo naše kulture. Po svetu, Evropi delujejo številna kulturna društva, dopolnilne šole maternega jezika, medtem ko nam korenine tu, praktično doma, trohnijo. V Škofji Loki bi radi dobili primeren prostor, v katerem bi se člani naše zveze in somišljeniki lahko sestajali. Radi bi ustanovili kulturno društvo, radi bi v šoli dodatni pouk srbohrvaščine. Poudarjam, da nismo proti domačinom, naš cilj je, da smo čimbolj enakopravni. Za to se bomo zavzemali tudi, če ne bomo prišli v parlament."

Računam, da se nam bodo drugi pridružili

Marjan Luževič, učitelj geografije v škofjeloški gimnaziji (ZSMS - Liberalna stranka)

"Naš interes je, da postanemo krepka opozicija, ki bo preprečevala enoumje kateregakoli. Ne nameravamo iskati vezi na levo ali desno stran. Računamo, da bodo naše ideje in uspehi tako dobri, da se bodo drugi pridružili nam. Kot stranka se bomo borili za dosledno upoštevanje pravic človeka kot posameznika, za funkcioniranje pravnega sistema, za strokovne rešitve na očeh javnosti. Za škofjeloško gospodarstvo nimamo čudežne formule, ne moremo biti pametni za druge, lahko pa se v skupščini zavzemamo za take pogoje, da bo gospodarstvo lahko dihalo, se preusmerjalo, da bo naša občina privlačna za nove podjetnike, obrtnike. Če oziroma ko bomo ozdravili gospodarstvo in okolje, bomo lahko razvijali tudi turizem."

Prednost razvoju industrije

Mišo Čeplak, dipl. sociolog in novinar, vodja splošno-organizacijskega sektorja v Alpini Žiri (ZKS - Stranka demokratične prenove)

"Prednost dajem razvoju industrije, njeni večji konkurenčnosti. Ko bo firma tudi zunaj prodajala z dobičkom, ko ne bo šlo več le za preživetje, bomo lahko dvignili tudi družbeni in osebni standard. Z gospodarstvom tesno povezujem razvoj kadrov in vrnitev strokovnjakov, ki zdaj delajo zunaj škofjeloške občine. Zavzemal se bom za razbremenitev gospodarstva. Sem za razvoj modernega, tržno usmerjenega kmetijstva, ki bo svojo konkurenčnost dokazovalo tudi s cenami. Z izidom volitev, konkretno zase, nisem obremenjen, saj me politika poklicno ne zanima. Če bom izvoljen, bom še naprej delal v tovarni, hkrati pa se zavzemal za čim boljše življenje ljudi v občini."

Moj program je zeleno obarvan

Bogomila Mitič, dipl. ekonomistka, predsednica republiškega komiteja za turizem in gostinstvo (Socialistična zveza)

"Nekoč sem že dejala, da je moj program, ki se poklaplja s programom Socialistične zveze, zeleno obarvan. S tem mislim na novo kvaliteto življenja loških občanov, na velike neizkoriščene možnosti v storitvenih dejavnostih in tudi v kmetijstvu. Lahko je obljubljati, težje obljube držati, zato ne obljubljam velikih premikov. Zagovarjam zasebno iniciativo. V Škofji Loki se bom zavzemala za ustanovitev občinskega sklada za pomoč drobnim enotam, za popust investitorjem pri stroških komunalne ureditve in za primeren občinski delež pri nadaljnjem razvoju kmečkega turizma. Ženske nismo politične karieristke, smo bolj samokritične, kandidiramo le, če mislimo, da bomo lahko kaj premaknile."

V večnamenski hali Gorenjskega sejma je bila med številnimi razstavljalci tudi Jelovica Škofja Loka. Predstavila se je s proizvodnim programom stavbnega pohištva, kjer so še posebej znani po vezanih termoizolacijskih oknih, notranjih in vhodnih vratih. Posebno pozornost pa že nekaj časa vzbujajo na tržišču s panoramsko steno s polkni. Vse svoje izdelke so v zadnjem obdobju precej izpopolnili. Tako so pri oknih uvedli na primer tako imenovani beli program, s katerim se uspešno predstavljajo tudi na zunanjem trgu. Veliko je zanimanje tudi za njihovo panoramsko steno Modern in za gibljiva polkna. Če ste priložnost za nakup na sejmu zamudili, se še vedno lahko oglasite v Jelovici v Škofji Loki vsak dan od 7. do 17. ure, ob sobotah pa od 7. do 11. ure; ali po telefonu (064)631-241, 632-270.

TRGOVSKO PODJETJE TTC BLED
Ljubljanska 4, Bled

TRGOVSKO PODJETJE TTC BLED, Ljubljanska 4

Razpisuje prosti delovni mesti:

1. **KOMERCIALNEGA VODJE trgovine ČIP Bled**
2. **VODJO SKLADIŠČA trgovskega podjetja ČIP (oz. namestnika poslovodje)**

Pogoji:
— komercialna šola ali visoka šola za organizacijo dela
— vozniški izpit B kategorije
— poznavanje elektro, vodovodnega in materiala za centralno ogrevanje (obvezno)
— ostali pogoji so zajeti v splošnih aktih trgovskega podjetja ČIP d.o.o.
— veselje do dela z ljudmi

Samo resne ponudbe, ki izpolnjujejo te pogoje (moški) pošljite na naslov: »ČIP«, Ljubljanska 4, Bled.
Nastop službe takoj.

TRŽIŠKA KANDIDATA ZA ZBOR OBČIN REPUBLIŠKE SKUPŠČINE

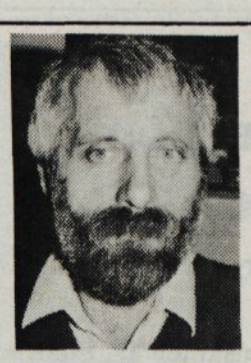

Tone Pretnar:

Tudi Ljubljana bi se kdaj morala priti učit v Tržič

Tone Pretnar dr. ph. je nosilec kandidatne liste SZ Tržič za zbor občin republike Slovenije. Dela na Filozofski fakulteti v Ljubljani kot docent za primerjalno slovansko književnost, sicer pa je znani kulturni delavec Tržiča. Takole razmišlja o svojih bodočih nalogah, če bo izvoljen:

"V zboru občin se bržčas sprejemajo pomembne reči, in predstavljam si, da je utelešev anje lepih zamisli in vsakokratna konkretizacija programskih in državnih smernic in vizij bolj zapletena zadevščina in bolj tvegano opravilo kot na primer prevod pesniškega besedila iz enega jezika v drug jezik, iz ene kulturne navade v drugo; tam je treba prepisati kar se da natančno tako vsebino kot obliko in v navzkrižju obojih zahtev se kdaj pa kdaj ukreše iskrica izvirnosti, po kateri prepoznamo prevajalca in ki v skupni prevodni energiji predstavlja kakšen poldrugi odstotek. Vendar preostala energija ne gre v nič: povezana je z izhodiščnim besedilom in usmerjena h končnemu. Iz te zgodbice je najbrž prav lahko razbrati, da posebnega predvolilnega programa (in obljub, ki sodijo zraven) nimam, da bržčas tudi potreben ni, ker bi se komaj kaj razlikoval od drugih, teh pa ni najmanj. Na poti od republike k občini in nazaj bom poskušal biti razsoden kot pri prevajalskem delu: pred očmi bom imel zmeraj izhodišče in cilj, v mislih pa najbolj ustrezno (ni rečeno, da tudi najboljšo) "prevajalsko" rešitev. Čisto intimno pa bi rad naletel na izhodiščno točko, ki bi stremela k vrnitvi nekdanjega "blišča in bede" obrobnih občin, ki bi preprečila odseljevanje mladine in izobraženstva v središčne občine, ki bi pripeljala k temu, da bi tudi Ljubljana morala kdaj pa kdaj priti uživat in se učit v Tržič...E

Govorim tako, kot da bi bil že notri. Vendar je treba upoštevati tudi mojega "protikandidata", Toneta Kramariča, s katerim imava marsikaj skupnega: oba sva Toneta, oba učitelja, oba vprežena v voz regionalne kulture in oba dokaj prijazna v občevanju z ljudmi. V teh štirih točkah imava enake možnosti. Vendar se zdi, da zdaj ni trenutek, ko bi štele samo te lastnosti. V času rojevajočega se pluralizma in njegovih porodnih krčev v nepregledni množici botrov in radovednežev veljajo vse kaj več druge kvalitete. In tam ima Kramarič očitno prednost: jaz sem v upravnih, državnih ali - če hočete - političnih zadevah čisti začetnik, Kramarič pa ima za sabo kar čedno zgodovino, mene kot nestrankarja predlaga bivša frontna organizacija (ki sem ji hvaležen za veliko predvolilno kulturo), za Kramaričem stoji Demos, ki je na volitvah v republiški družbenopolitični zbor premočno zmagal, jaz sem dogajanja samo spremljal, Kramarič pa je v predvolilni "ples" vložil veliko energije in srca."

D. Dolenc

Tone Kramarič:

Bila so leta, ko bi Tržič lahko bolj napredoval

Tone Kramarič, učitelj na Osnovni šoli v Lomu, je nosilec kandidatne liste Demosa za delegata zbora občin republike Slovenije in v Tržiču dobro znan kot družbenopolitični in kulturni delavec. Takole razmišlja ob svoji kandidaturi:

"Tržič bi lahko že zdavnaj bolj napredoval, kot je, ker so bili časi, ko je imel močno industrijo, dovolj sredstev, dobre, široko zastavljene programe, ki so pokrivali vse potrebe občanov. Zadnjih deset let pa je ves presežek sredstev, ki so se zbrala v sisih, odtekal v republiko, namesto da bi se vlagal tja, za kamor je bil namenjen. Občina je bila v tem smislu premalo močna, da bi sredstva zadržala in zavedam se, da bomo morali imeti na občini dobre kadre, da bomo lahko ta denar upravičili za lastne potrebe. Vem, da moj položaj v zboru občin, če bom izvoljen seveda, ne bo lahek. K sreči imam izkušnje, dva mandata sem že bil delegat v tem zboru in tudi v DPZ tržiške skupščine. Največje probleme vidim pri presežku delovne sile, ki se bo zagotovo pojavil; vsem bo treba zagotoviti socialno varnost. Tehnologija je v naši občini zastarana: Lepenko rešuje matična tovarna, izgubili smo pol klavnice, BPT se iz dneva v dan bori na robu stečaja, Zlit je na tehtnici, prav tako Tovarna kos... Predolgo je v Tržiču vladala miselnost: saj nam gre dobro. Tržičani so skromni ljudje, preskromni, prehitro zadovoljni, in tako smo ostali zadaj. Na repu smo z osebnimi dohodki, zato je okrog osemsto perspektivnih kadrov odšlo v druge občine, celo v Kamnik in Ljubljano. Tržič ima več specifičnosti, ki jih bo treba tudi v republiki upoštevati, to je bližina meje, utesnjeno kmetijstvo, gorske kmetije, ki jih moramo obdržati, nerazvit turizem in podobno.

Prva naša naloga bo, da se osamosvojimo in tržno zagospodarimo, da omogočimo razvoj podjetništva, politiki onemogočimo vmešavanje v poslovne zadeve in predvsem, da industrijo razbremenimo dajatev. Okrog tega vprašanja bo v zboru občin verjetno najhujši boj."

D. Dolenc

NOSILCI KANDIDATNIH LIST ZA OBČINSKI DRUŽBENOPOLITIČNI ZBOR

Zdravo gospodarstvo

Frančišek Meglič, nosilec kandidatne liste ZSMS - liberalna stranka za delegate v DPZ SO Tržič, roj. 1. junija 1939, je zaposlen v upravnih organih občine Tržič, stanuje pa v Čadovljah pri Tržiču. Takole pravi o tem, kaj bi v Tržiču postavil v prvi plan:

"Prva naloga Tržiča je ozdraviti gospodarstvo, kajti na njem bazira vse, od ekologije do socialne varnosti ljudi in razvoja prave demokracije."

Občina mora funkcionirati

Dipl. inž. Peter Smuk nosilec kandidatne liste Slovenske obrtniške stranke za DPZ SO Tržič, roj. 27. 2. 1940, je v Tržiču znan kot predsednik Obrtne zadruge Tržič in kot samostojni obrtnik, ki že vrsto let uspešno vodi Elektromehaniko Smuk v Retnjah 44. In kaj bo on, če bo izvoljen, postavil v DPZ Tržiča v prvi plan?

"Brez dvoma gospodarstvo! Če se bo uredilo gospodarstvo, bo funkcioniralo tudi vse ostalo, kar je potrebno, da občina nemoteno funkcionira, od šolstva, zdravstva, sociale, kulture pa vse do komunale."

Pomagati človeku

Slavko Kukić, nosilec kandidatne liste Zveze za ohranitev enakopravnosti občanov, roj. 12. 4. 1954, doma iz Dervente, v Sloveniji pa živi že dvajset let, je delavec Komunalnega podjetja Tržič. Kot delegat DPZ SO Tržič bi se boril za človeka:

"Ne bi želel preveč naštevati, znano je, da je naša stranka ustanovljena z namenom, da pomagamo človeku. Smo za dobro gospodarjenje, za pametno občinsko politiko, predvsem pa se bomo potegovali za pravico in pomoč človeku v stiski. Slutim, da bo dela več kot dovolj."

Najprej mestno jedro

Dipl. arh. Niko Ahačič, nosilec kandidatne liste Zelenih Slovenije za DPZ SO Tržič, roj. 16.2. 1949, doma v Kovorju, sicer pa deluje kot samostojni kulturni delavec bo svoje delegatsko poslanstvo seveda izkoristil za vse, za kar se borijo zeleni Slovenije. Takole pravi:

"Seveda bo na prvem mestu ekologija, kjer ima Tržič polne roke dela in obvez, vendar pa bo naša glavna točka delovanja ureditev in razvoj dosedaj zanemarjenega starega mestnega jedra Tržiča. Tržič mora prav s svojim starim delom zaživeti polno življenje."

Skupščina po novih principih

Ivan Kapel, nosilec kandidatne liste ZKS - Stranke demokratične prenove, roj. 24. 3. 1939, po poklicu kemijski tehnik, je trenutno predsednik skupščine občine Tržič. Kot dolga leta prvi mož v občini se zaveda, da bo tudi sedaj morala biti prva naloga vodstva reševanje tekočih problemov v gospodarstvu, družbenopolitični zbor, za katerega kandidira, pa bo imel poleg tega še druge pomembne naloge:

"Želo pomembna bo," pravi, "organizacija skupščine po novih principih, da bo začela delovati v okviru vseh pristojnosti, kot naj jih občinska skupščina ima."

Pretehtati odloke

Janez Jazbec, nosilec kandidatne liste Socialistične zveze za DPZ SO Tržič in Okandidat za predsednika skupščine občine Tržič, roj 3. 10. 1947, doma iz Križ, je po poklicu komercialist in zaposlen kot pomočnik direktorja prodaje na drobno v Kokri Kranj. Takole pravi ob svoji dvojni kandidaturi:

"Časi so težki, vendar pa se marsikaj da doseči tudi s pametnim upravljanjem. Najprej bi bilo treba pretehtati vse odloke, ki so bili že sprejeti v občini in ki onemogočajo oblikovanje moderne občine. Obenem bi oblikoval posebne projektne skupine, ki naj preverijo posamezne naloge iz programa, ki smo ga že posredovali in ugotovijo, kje smo glede na naš končni cilj. Poseben poudarek pa bi, če bi bil pač izvoljen, dal urejanju gospodarskih razmer v Tržiču."

KRANJ

nadaljevanje s str. 19

Ekologija

EMINA GRABEC iz Kranja, gradbeni inženir, zaposlena na občini Kranj, neodvisni kandidat za družbenopolitični zbor.

"Na prvo mesto postavljam ureditev ženskih vprašanj (nočno delo, skrajšanje delovnega časa, pridobitev delovnih mest, ki so bila hote ali nehote rezervirana za moške, s tem povezano nagrajevanje itd.). Na drugem mestu je ekologija v vseh pogledih: onesnaževanje voda, zraka in okolja. Zavzemala se bom, da bodo ti problemi čim prej rešeni. Poudarek pa vseeno dajem onesnaževanju voda oziroma ureditvi mestne kanalizacije. Tretje področje, ki mu namenjam posebno pozornost, je plinifikacija ter energetska preskrba mesta nasploh. Moje stališče je, da mora biti to področje enotno organizirano. Za kaj se še zavzemam. Za novo kranjsko tržnico, za ureditev prostora za mestno knjižnico, za zgraditev večnamenske dvorane oziroma glasbene šole. Zagovarjam gradnjo osrednje avtobusne postaje in to v sklopu železniške postaje. Idejni projekt je narejen in je že kar nekaj časa zaprt v predalu. Seveda pa je treba postajni objekt povezati z lokalnim mestnim prometom. Prav tako menim, da je treba parkirišča urediti na obrobju mesta, center pa zapreti za promet in ga prepustiti pešcem tako, kot je bilo prvotno načrtovano."

Prva skrb brezposelnim

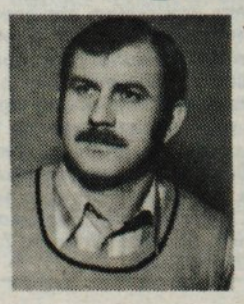

STANISLAV PREŠA iz Kranja, star 43 let, ekonomski tehnik, zaposlen v Iskri Tel, samostojni kandidat.

"Predlagala me je krajevna skupnost Huje Planina in kandidaturo sem sprejel. Dobro poznam problematiko krajevne skupnosti, redno sem sodeloval v svetu krajevne skupnosti, dobil pa sem tudi potrebno podporo za kandidiranje. V kranjski občini je treba najprej poskrbeti za problem brezposelnih, ta tehnološke in ekonomske presežke, potem pa za zdravljenje industrije. Naslednja skrb skupščine pa bi morala biti urbanizem in komunalne dejavnosti. Kot starega Kranjčana me moti urejenost starega dela mesta. Prenovitev napreduje prepočasi. Moti me mečkanje pri urejevanju kanjona reke Kokre. Za našo krajevno skupnost pa rečem naslednje. Tisto, kar je obljublja naši krajevni skupnosti in kar je v občinskem planu, se mora uresničiti. Da smo pač urejena, urbana krajevna skupnost, ni izgovor. To ni res, saj nimamo primerne trgovine, parkirnih prostorov, Zupančičeva in Cesta 1. maja nista urejeni. Problem, ki ga že leta rešujejo, pa je čirčanski klanec. Predlagali so celo, da bi ga zaprli, kar bi bila neumnost. Mislim skratka, da človek v težavah ne bi smel ostati nezaščiten, da ne bo brez učinka prosil in tekal od vrat do vrat."

Ljudje dobrih del ne pozabijo

IVAN KOŠIR, upokojenec, dolgoletni sodnik in predsednik sodišča v Kranju, doma na Zlatem polju v Kranju, nosilec liste ZKS - stranke demokratične prenove za II. enoto Kranj podeželje.

"Navada je, da kandidat za določeno funkcijo predstavi svoj program. Upam, da ne bo zamere, če tega ne storim, kajti moj program kot kandidata ZKS - stranke demokratične prenove za delegata in nosilca njene kandidatne liste je popolnoma identičen z že večkrat predstavljenim in množično podprtim programom moje stranke. Želim povedati volilcem, da je bil za sprejem ponudene mi kandidature odločilen moj pogled nazaj, ko sem v dolgoletnem izvrševanju sodne funkcije spoznal svojo občino podolgem in počez, mnogo ljudi, njihov način življenja in navade, uspehe, težave in potrebe. Mnogi na svojih domovih hranijo tisoč in tisoče raznih sodnih aktov v civilnih zadevah, dednih, pogodbenih, zemljiškoknjižnih. Kdo bi vse našteval, kjer je moj podpis tudi kot simbol moje trajne odgovornosti v teh stvareh. Ljudje tega, kar jim dobrega storiš, pač ne pozabijo. Mnogi se spominjajo zato, drugi pa se bodo ob branju teh vrstic, da sem jim kot ljudski sodnik, saj za takega sem se vedno čutil, uredil njihov konkretni, bolj ali manj zapleten pravni položaj. Med temi so prav gotovi tudi številni mladi kmečki gospodarji, katerim sem že vrsto let pred uvedbo sedanjega posebnega sistema dedovanja zaščitenih kmetij ob dedovanju ali pogodbenem prevzemu kmetijo rešil pred razkosanjem.

Predstavitev kranjskih kandidatov pripravil Jože Košnjek

Kako preprečiti nazadovanje kmečkega turizma

Nebogljenček, ki se mota med kmetijstvom in turizmom

Kranj, 18. aprila - Kmečki turizem je kot nebogljenček, ki se mota med kmetijstvom in turizmom (enkrat o njem razpravlja Turistična zveza Slovenija, drugič Zadružna zveza Slovenije); nihče pa mu ni toliko pripravljen pomagati, da bi se postavil na (trdne) noge in da bi "pokukal" prek Karavank v sosednjo Avstrijo, kjer se s kmečkim turizmom oz. s turizmom na kmetiji ukvarja deset odstotkov vseh kmetij in kjer so tudi prenočitvene zmogljivosti zasedene precej bolje kot pri nas. V sredo je o kmečkem turizmu razpravljal (na razširjeni seji) upravni odbor Zadružne zveze Slovenije in med drugim podprl predlog o ustanovitvi posebne agencije (podjetja) za razvoj in promocijo turizma na deželi. Agencija se, kot smo slišali na seji, ustanavlja prepozno in potem, ko je kmečki turizem že nazadoval in ko so šli mimo tudi časi, ki so bili ugodni za razvoj tovrstne dejavnosti. O predlogu za ustanovitev agencije, ki ga je natančno predstavil Zvone Bertok, je bilo sicer izrečenih dosti pohvalnih besed, Matevž Debelak, po domače Podmlačan z Jarčjega brda, ki ima s kmečkim turizmom veliko izkušenj, pa je požel dolg aplavz, ko je med drugim dejal, da upa, da bodo v agenciji računali tako, da bo tudi za kmeta kaj ostalo.

Kot je znano, je kmečki turizem začel nazadovati po 1983. letu. Dobri poznavalci razmer trdijo, da predvsem zato, ker v kmetijskem ministrstvu in v republiškem kmetijskem skladu ni bilo dovolj razumevanja in pripravljenosti za pomoč. Podatek, da v zadnjih šestih letih republiški sklad ni namenil denarja za kmečki turizem, kaže, kakšen je bil odnos do kmečkega turizma in do hribovskih kmetij, na katerih se je ta dopolnilna dejavnost najbolj razvila. Posledice so znane: v Sloveniji je le 168 kmetij, ki sprejemajo goste, na 45 kmetijah so ostali z gradnjo na pol poti, na 25 kmetijah nadaljujejo urejanje kmetije z lastnim denarjem, na 120 kmetijah pa bi se bili pripravljeni odločiti tudi za turistično dejavnost, če bi dobili posojila pod ugodnimi pogoji.

Boljši časi za kmečki turizem?

Milena Kulovec iz Zadružne zveze Slovenije opozarja na drug, tudi zelo pomemben problem. Zasedenost prenočitvenih zmogljivosti je slaba, lani je bilo le 34 nočitev na ležišče, v glavnem julija in avgusta, ko bi tudi sicer lahko prodali še enkrat več ležišč, kot jih je na kmetijah. Zdi pa se, da tudi uradni podatek o zasedenosti ni najbolj realen in da velja pritrditi mnenju, da uradni podatek (zaradi bojazni pred prevelikimi dajatvami) ne zajema vseh nočitev. Naj bo tako ali drugače: Milena Kulovec poudarja, da se tudi kmečkemu turizmu pišejo boljši časi. Ne le zato, ker je v industriji vse težji gospodarski položaj in je vse manj možnosti za zaposlovanje zunaj kmetijstva, ampak tudi zavoljo tega, ker je republiški komite za kmetijstvo v letošnji program uvrstil tudi spodbude za kmečki turizem - regresiranje obrestne mere in nepovratna sredstva. Za vse dopolnilne dejavnosti na kmetijah, kamor je uvrščen tudi turizem, je predvidel 36 milijonov dinarjev, komite pa je že doslej prejel 79 programov za preureditev hiš za kmečki turizem. Ker bo denarja očitno premalo, je upravni odbor zadružne zveze predlagal, da bi za dopolnilne dejavnosti na kmetijah namenili več denarja; pri tem pa so bile tudi pripombe, da tega denarja ne bi smeli zagotoviti s prerazporejanjem in tako, da bi enemu vzeli in drugemu dali.

Če ženska nima veselja, je vse zastonj

Matevž Debelak z Jarčjega brda ugotavlja, da ni lahko iz kmeta narediti turističnega delavca. Tiste, ki se šele odločajo za kmečki turizem, je posvaril: "Če žena nima veselja do dela s turisti, opustite vsako misel na kmečki turizem. Delajte bolj počasi, najprej nekaj sob, potem ko se vloženo vrača in ste si že zagotovili turiste, pa naprej. Nekaj dohodka je od turizma, ne pa toliko, da bi samo denar štel. Izobraževanje je potrebno: pri nas smo imeli skupino Italijanov in smo se več sporazumevali z rokami kot z jezikom. Naložba tudi ni nikoli končana, ker se zahteve spreminjajo: v začetku so nam rekli, da je v vsaki sobi zaželena voda in da je dovolj ena kopalnica v vsaki etaži, zdaj ni sobe brez kopalnice."

Primerjava med kravo in posteljo

Predstavnik koroških kmetov je izrazil upanje, da bo nova agencija delala v korist kmetov, sicer pa je glasno in jasno povedal, da dosedanje sodelovanje z raznimi agencijami ni dalo rezultatov, saj so želele predvsem dobro zaslužiti, premalo pa so se zavzemale za prodajo počitniških zmogljivosti na turističnih kmetijah. Zanimiva je tudi njegova primerjava med kravo in posteljo: krava, ki je v hlevu vse dni v letu, da približno toliko dohodka kot turistična postelja, ki je zasedena 90 do 100 dni v letu.

V Avstriji turizem na vsaki deseti kmetiji

Zvone Bertok je predstavil razvojne možnosti kmečkega turizma, pomen agencije in izkušnje sosednje Avstrije, kjer se s turizmom ukvarja vsaka deseta kmetija oz. skupno 29.000 kmetij, ki razpolagajo s 300.000 ležišči. "Pri nas je največji problem prodati sobe, ki ne ustrezajo sodobnim standardom, zato je glavna naloga, da izboljšamo kakovost in da čimveč sob druge in tretje kategorije preuredimo v prvo," meni Bertok in poudarja, da bi se tudi v Sloveniji lahko s kmečkim turizmom ukvarjala vsaka deseta kmetija. **Leo Frelih, predsednik Zadružne zveze Slovenije**, si boljšo kakovost in ponudbo obeta tudi od zadružne šole, ki naj bi dala poudarek kmečkemu turizmu in vsem dejavnostim, ki so zanj pomembne - kulinariki, gospodinjskim opravilom, jezikovnemu izobraževanju... **Kmetica Mihaela Logar iz Vodic, sicer podpredsednica zadružne zveze**, je dejala, da bi se morali za kmečki turizem odločati na kmetijah, kjer delovna sila še ni povsem izrabljena, ne pa tam, kjer je kmetija delovno že preobremenjena. Za turista je pomembno predvsem to, da na kmetiji najde drugačnost.

Bogomila Mitič, predsednica republiškega komiteja za turizem in gostinstvo, je odkrito priznala, da je kmečki turizem nazadoval prav v "njenem mandatu", a da se za to ne čuti odgovorne, ker je ničkolikokrat prepričevala člane izvršnega sveta, naj tudi za to dopolnilno dejavnost na kmetijah namenijo nekaj dejavnosti. Vse do letos ni uspela, tudi zato ne, ker so kmetijske zadruge in ministra bolj zanimali litri mleka in kilogrami mesa kot turizem na kmetijah.

C. Zaplotnik

Zadružni deleži

Očitek, ki ga je bilo mogoče pogosto slišati v preteklosti na kmečkih zborovanjih in sestankih, češ zadruge niso kmetove, ampak so le podaljšana roka oblasti (za podržavljanje in podružbljanje kmetijstva), zdaj ni več umesten. Novi zakon o zadrugah, ki izhaja iz klasičnih zadružnih načel in iz ustavno zavarovane zasebne in zadružne lastnine, namreč kmetom (spet) daje možnost, da se organizirajo brez prisile in tako, da bodo vajeti v njihovih rokah. Ta svoboda je zdaj tolikšna, da se nekateri, ki so iz preteklosti vajeni državnega vmešavanja, direktiv in raznih omejitev, kar težko znajdejo v "praznem prostoru", v katerem je dovoljeno vse, kar ni z (liberalnim) zadružnim zakonom določeno ali izrecno prepovedano.

Po novem zadružnem zakonu so denarni deleži kot "vstopnica" za članstvo v zadrugi sicer obvezni (prav tako jamstvo), vendar zakon ne določa, kolikšni naj bi bili ti deleži. Če sodimo po razpravi na seji upravnega odbora Zadružne zveze Slovenije (bila je v sredo na Gorenjskem sejmu v Kranju, se zdi, da bi bilo nekaterim zadrugam zaradi različnosti mnenj o višini deleža celo lažje, če bi vrednost nekdo predpisal "z vrha". Ker takšnega predpisovanja v sedanjih razmerah ni več mogoče pričakovati, se bodo morali tudi tam, kjer gre za razdvojenost, za zagovornike majhnih in visokih deležev, prešteti in odločiti, katerih je več. Zadružna zveza Slovenije je sicer predlagala, naj bi bili deleži po tisoč mark, vendar so bila tudi o tem predlogu različna mnenja: nekateri so menili, da je znesek previsok in so predlagali nižjega (250 do 300 mark, 500 do 1000 mark itd.), spet drugi so ocenili, da je tudi tisoč mark premalo. Naj bo tako ali drugače: zadružniki se bodo o tem odločali sami. In ko se bodo odločali, se ne bodo le o vrednosti deleža, ampak tudi o tem, kakšno zadrugo si želijo - gospodarsko močno ali takšno (kot je dejal Janez Eržen iz Žabnice), ki bo bolj podobna podpornemu društvu.

C. Zaplotnik

Kmečka pokojnina 1447 dinarjev

Aprilska pokojnina, ki jo bodo kmečki upokojenci prejeli še pred prvomajskimi prazniki, je 1447,60 dinarja in je za približno deset odstotkov višja kot prejšnji mesec. Pomembna novost je tudi ta, da spremenjeni zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju spet omogoča dokup manjkajočih let.

Čeprav je podpredsednik zveznega izvršnega sveta Živko Pregl v torek na pogovoru s člani vodstva ZKS-Stranke demokratične prenove potrdil, da vlada umika predlog o razširitvi obmejnega masu s sto na tisoč metrov, so kmetje, člani Slovenske kmečke zveze, kljub temu pripravili v sredo napovedane demonstracije na skoraj vseh slovenskih mejnih prehodih. Na Ljubelju je bilo v koloni, ki je za nekaj časa onemogočila prehod prek meje, približno petdeset traktorjev; o pomenu protestnega zborovanja pa so spregovorili Marija Markeš, Vitomir Gros, Anton Pušavec, Miro Bajt, Ciril Meglič, Peter Smuk... Na mejnem prehodu Jezerski vrh se je, kot je povedal kmet Janez Aleš iz Mač, zbralo 38 kmetov s traktorji, zbranim pa je spregovoril Branko Grims, predsednik gorenjskih in kranjskih socialdemokratov. - Na sliki: traktorska demonstracija na Ljubelju.

C. Z., slika: G. Šinik

Sejemski dnevi

S traktorjem v Evropo

Čast gozdarjev na letošnjem kmetijsko-gozdarskem sejmu v Kranju je reševal slovenjegraški GG Setran, ki se je predstavil s posebnimi gozdarskimi stroji. Med sejemskimi obiskovalci je največ pozornosti vzbudil njihov zgibni traktor Woody, ki naj bi na terenih prestal že vse preskušnje in naj bi omogočal vleko hlodovine tudi v težko dostopnih gozdovih z nagibom do 45 stopinj. Projektant Roman Pogačar zatrjuje, da štiri tone težko in pet metrov dolgo vozilo z močjo 54 kilovatov presega storilnost dvakrat težjih strojev in da je njegova prednost v tem, da pri vleku ne poškoduje podrasti. Kot je dejal Drago Pogorevc, direktor Setrana, je traktor vreden 100.000 mark, prodajali pa naj bi ga tudi v tujini. V izdelavi imajo tri traktorje, še sedem naj bi jih naredili do konca leta...

Pišta piše knjigo

71-letni Štefan Kuhar, še vedno klen Prekmurec, rojen v Markiševcih pri Murski Soboti, je Gorenjcem verjetno bolj znan po ostrem novinarskem peresu, bolj malo pa jih ve, da je tudi sam uspešen vinogradnik, tajnik društva vinogradnikov Jeruzalem in predsednik Zveze društev vinogradnikov Slovenije. Pišta, kot ga mnogi kličejo, je na stojnici Poslovne skupnosti živilske industrije Slovenije, kjer je bilo mogoče pokusiti trideset lani nagrajenih vin, "izdal" svojim novinarskim kolegom tudi to, da piše knjigo z naslovom Okovana raca ali moje novinarstvo. V njej bo objavil vse, česar v "svinčenih časih" ni mogel, pa tudi tiste prispevke, ki jih je umaknil, ker ni dovolil uredniških posegov v vsebino. "Upam, da se bom prihodnje leto že lahko podpisal v prvi izvod," je dejal Pišta in pohvalil Gorenjce, da vedo, katera vina so kakovostna.

Kneževič, Oman, Šinigoj...

Da je bil letošnji kmetijsko-gozdarski sejem v prelomnem času, dokazuje že to, da so ga obiskovali predstavniki vlade, ki so ji šteti dnevi, pa tudi ljudje, ki bodo imeli besedo pri novi politiki. Eni so prihajali bolj uradno, drugi priložnostno, kot obiskovalci ali po nakupih. Predsednik republiškega izvršnega sveta Dušan Šinigoj je med drugim dejal: "Velika udeležba razstavljalcev iz drugih republik me opogumlja in dokazuje, da poslovnost ni politika. Zastopniki iz Sente so me prepričali, da se sedanji odnosi s Srbijo lahko izboljšajo tudi z večjo poslovnostjo." Milan Kneževič, predsednik republiškega komiteja za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, je dejal, da bi moralo biti na sejmu bolj zastopano tudi gozdarstvo in nekatere dopolnilne dejavnosti, kot so ovčereja, čebelarstvo, kmečki turizem, kozjereja... Za Gorenjsko, kjer je veliko hribovskih kmetij in kmetij, na katerih osnovna dejavnost ne daje dovolj dohodka, so dopolnilne dejavnosti še toliko bolj pomembne."

Že v petek je sejem obiskal Ivan Oman, predsednik Slovenske kmečke zveze in novoizvoljeni član predsedstva SR Slovenije. Kot navajajo "uradni viri", je z obiskom presenetil nekaj posameznikov, ki pa so ga kljub temu pozdravili in mu čestitali k izvolitvi. Pri ogledu sejma se je najdlje zadržal na razstavnem prostoru Agromehanike.

Velikonočna malica

Alojz Prestor s Primskovega, sicer solastnik velike zahodnonemške firme Lieberknecht iz Kassla, je na kranjskem sejmu zbujal pozornost na več načinov - najprej z ekipo petnajstih mesarjev in s štirimi zastopniki za prodajo strojev in naprav, nato z demonstracijami, nazadnje pa tudi s sprejemom in velikonočno malico, na katero je povabil 400 prijateljev, poslovnežev in drugih. Prestor se je zelo razveselil tudi povabila hrvaškega kmetijskega ministra Čedomirja Paića, da naj pride še na zagrebški sejem.

Splošnega združenja ne bo več

Po novem Splošnega združenja kmetijstva, živilske industrije in prehrane ne bo več, ampak bo le sekcija (s poklicnim sekretarjem) v okviru Gospodarske zbornice Slovenije. O novi organiziranosti so se menili v torek najprej na seji izvršilnega odbora, nato pa še na skupščini, na kateri se je predsednik združenja Jože Kavčič tudi vprašal, ali je rešitev slovenskega kmetijstva v razparceliranju 50.743 hektarjev družbene zemlje, ko pa je znano, da je veliko večja razdrobljenost zemlje v kmečki lasti (povprečna slovenska obdelovalna parcela je velika od 0,4 do 0,6 hektarja). Ker gre pri morebitni razdelitvi zemlje tudi za socialno varnost 13.000 zaposlenih, ki delajo na družbenih posestvih, so na skupščini sklenili, da naj skupina strokovnjakov poskuša najti za večino sprejemljive rešitve. V razpravi je Janez Tavčar, direktor poslovne skupnosti KŽT, dejal, da je kmetijstvo po tehnologiji najmanj zaostalo za Evropo in svetom in da treba preseči nasprotja med zasebnim in družbenim in kmetijstvo obravnavati kot celoto.

Elektronika v škropilnikih

Direktor Gorenjskega sejma Franc Ekar je ob odprtju sejma podelil osem zlatih sejemskih medalj za kakovost in novost, eno med njimi tudi kranjski Agromehaniki, ki se je na sejmu predstavila z elektronsko vodenim škropilnikom. Kot je dejal Andrej Valjavec, eden od projektantov, gre za napravo, ki je rezultat domačega znanja. Sestavljena je iz dveh delov, krmiljenja (odpiranja in zapiranja ventilov) in kontrole ter iz uravnavanja delovnega tlaka z mikroprocesorji, in bo, vgrajena v škropilnike, omogočala bolj gospodarno in ekološko manj škodljivo pršenje pesticidov. V Agromehaniki, kjer že pripravljajo orodje za serijsko izdelovanje teh naprav, predvidevajo, da jih bodo na jugoslovanskem trgu prodali 2000 in da bodo z njimi prodrli tudi na tuja tržišča.

C. Zaplotnik

Si že dolgo želite dotik SVILANITOVE brisače ali kopalnega plašča...?
MURKA IN SVILANIT vam z roko v roki nudita
ZNIŽANE CENE
BRISAČAM 35%
KOPALNIM PLAŠČEM 25-50%
PRIDITE V
Murkine prodajalne
MODA Radovljica, DEKORATIVA Lesce, UNION Jesenice
posebna ponudba poteka od 16.-30. aprila
murka

ureja CVETO ZAPLOTNIK

Lepemu kruhu se ne smeš čuditi, čeprav je kupljen v butiku
Občuduj butik

Novo odprta butična trgovina Hlebček
v Lescah pri Pekarni Žito-Gorenjka
je odprta

ob delavnikih od 6. do 20. ure,
ob sobotah od 6. do 13. ure

Hlebček kruha • naš prijatelj!

Z NAMI JE CENEJE

keramika
VARČUJE Z ENERGIJO

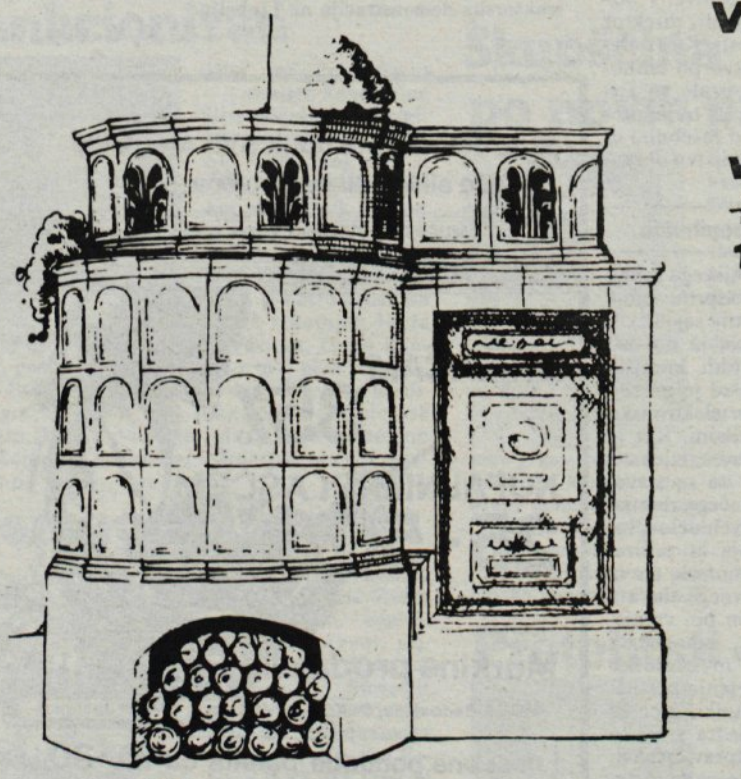

velikonočni popust
+ za gotovinsko plačilo
10 % cassa sconto

od 5. IV. do 5. V. 1990

brezplačna izdelava načrta za oblikovanje in dimenzioniranje peči, pizza peči, kaminov, kmečkih peči in toplozračne peči

VSE NA ENEM MESTU

dobava vsega materiala in montaža peči

GIP »PIONIR«
Košnjakova 7, LJUBLJANA, tel.: 061/631-375
KURIVOPRODAJA
Letališka 1, LJUBLJANA, tel.: 061/441-582

GIP »PIONIR« - KERAMIKA IN FINALIZACIJA
Slakova 5, NOVO MESTO
tel.: 068/21-201, 24-298, 26-016
telefax: 068/23-213

PIONIR
NOVO MESTO

Iskra

Iskra SSD

Podjetje skupnih servisnih dejavnosti, p. o.

ISKRA SSD
Podjetje skupnih servisnih dejavnosti, p.o.
Kranj

NUDI USLUGE VZDRŽEVANJA IN SERVISIRANJA

PONUDBA OBSEGA:

VZDRŽEVANJE merilno-testnih sistemov in naprav: elektronskih sklopov krmilja na strojih, CNC strojev, elektronike galvanskih linij in čistilnih naprav in

SERVISIRANJE elektronski merilnih sistemov, analognih merilnih instrumentov, videoterminalov, računskih strojev in razne ostale opreme.
Poleg teh uslug izdelujemo po naročilu unikatne naprave za posebne namene v procesu kontrole in krmiljenja.

Informacije in naročila sprejemamo vsak delavnik od 8.00 do 15.00 ure po telefonu 064/27-195, ali pismeno na naslov: ISKRA SSD, Podjetje skupnih servisnih dejavnosti, Ljubljanska c. 24/a, Kranj.

ELAN

ELAN - tovarna športnega orodja Begunje na Gorenjskem

Objavlja

LICITACIJO NASLEDNJIH OSNOVNIH SREDSTEV

Izklicna cena

1.	ogrodje stroja za utorjenje lesenih sredic Ledinek	5.500
2.	1 stroj za obdelavo tekaških oblog AMANN	40.000
3.	1 stroj za koničenje smučarskih palic	13.000
4.	1 viličar-diesel VD 1502, 1,5 t, letnik 1976	40.000
5.	1 pisalni stroj FACIT, valj 48 mm	200
6.	1 pisalni stroj OLYMPIA ELECTRIC tip 66, valj 46 mm	200
7.	1 revolver stružnica BRT 368	53.000
8.	1 kopirni stroj OLYMPIA INTERNATIONAL	700
9.	1 štiristranski skobeljni stroj GUBISCH	20.000
10.	1 čelilnik BRATSTVO	20.000
11.	1 tračna žaga za les BRENTA	65.000
12.	4 risalne deske	a kos/700
13.	1 izvenkrmni motor TOMOS T 18	14.000
14.	1 izvenkrmni motor TOMOS T 10	11.000
15.	1 izvenkrmni motor TOMOS T 4	3.000

Prometni davek je v ceni vključen. Licitacija bo v prostorih tovarne dne 21. 4. 1990 ob 11. uri, po načelu videno-kupljeno.

Ogled opreme in vplačila 10 % varščine od izklicne cene, bo istega dne 8.00 do 11.00 ure.

Kupci bodo blago lahko prevzeli in plačali od 23. 4. do 4. 5. 1990. Po tem roku zapade 10 % varščina.

gorenjski tisk p.o.

moše pijadeja 1, p. p. 142
64000 kranj

GORENJSKI TISK p.o.
KRANJ

Objavlja prosta dela in naloge

IZDELAVA BILANC IN KONTIRANJE

— VI. ali V. stopnja izobrazbe ekonomske ali druge ustrezne smeri
— 4 leta ustreznih delovnih izkušenj.

Delo je enoizmensko in ga združujemo za določen čas 1 leta zaradi nadomeščanja delavke na porodniškem dopustu.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema kadrovska služba podjetja 8 dni po objavi.

KOMPAS HOTELI BOHINJ
Komisija za delovna razmerja

objavlja naslednja prosta delovna mesta za določen čas

NATAKAR

Pogoj: IV. stopnja gostinske smeri
pasivno znanje dveh tujih jezikov

VEČ POMOŽNIH DELAVK

za čiščenje, pomivanje, pospravljanje in pomoč v strežbi.

Pogoj: dokončana osnovna šola
zaželene so delovne izkušenj.

Eno - mesečno poskusno delo za vsa delovna mesta.

Prošnje z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 15 dneh po objavi na naslov: KOMPAS HOTELI BOHINJ, 64265 BOHINJSKO JEZERO.

Škofja Loka, 16. aprila - Niti dve leti še ni tega, odkar je Škofja Loka dobila prvo zasebno trgovino z živili. Danes zasebne trgovine in diskonti postajajo že resna konkurenca državnim trgovskim organizacijam. Zadnja med njimi je prav gotovo trgovina Mravljica, ki jo je prejšnji teden na Mestnem trgu odprla Valerija Gros: "Počitniško društvo, ki je bilo prej najemnik prostora, se je odselilo in bila je priložnost, da si v domači hiši uredim svoj lokal. Odločila sem se za trgovino z živili. Zaenkrat še težko rečem, kako gre prodaja, vendar pa se zavedam, da je konkurenca med trgovci zdrava. Trudila se bom s ponudbo, prijaznostjo in ugodnimi cenami, da bodo Ločani radi hodili v trgovinico. Posebnost, ki jo ponujam prve dni pa so Kalanove mesnine."

V. Stanovnik

Črna borza

Zanimanje le za šilinge in lire

Na črnoborzijanskem trgu že nekaj časa vlada zatišje, ki ga zlasti ob plačilnih dneh malce prežene povpraševanje po lirah in šilingih, kajti nakupi v Avstriji in Italiji so še vedno zanimivi. Tako je tudi ponudbe na črni borzi bolj malo in ne zadošča niti manjšemu povpraševanju. So pa črnoborzijanci še vedno cenejši, kot če kupiš devize v banki, saj zaračunavajo en odstotek na prodajni tečaj, v bankah pa na srednji tečaj, ki je seveda višji.

država	devize	dinarji	preplačilo
Avstrija	100 ATS	100,43	1 %
ZRN	100 DEM	707,00	1 %
Švica	100 CHF	797,55	1 %
ZDA	1 USD	11,85	1 %
Italija	100 LIT	0,96	1 %

Stanovanjska posojila

Trenutno jih ni!

V kranjskih bankah smo se pozanimali , če je moč dobiti stnovanjsko posojilo. Takole so povedali:

Za LB-Gorenjsko banko,d.d. Kranj Niki Bizjan: "Trenutno stanovanjskih kreditov ne dajemo, sprejemamo pa zahteve zanje. Ko bo možnost, bomo obveščali tiste, ki dajejo vloge. Seveda pa dobijo kredite tisti, ki namensko varčujejo in jim poteče doba varčevanja."

Za A BANKO Marjana Židanik: "Od aprila dalje vsak mesec odobravamo stanovanjska posojila, predpogoj pa je, da je prosilec naš varčevalec, da ima pri A BANKI devizno knjižico, da dobiva preko naše banke osebni dohodek ali pokojnino. Kvota za ta mesec je že porabljena, saj je bilo zanimanja za posojila precej. Pogoji pa so: lastna udeležba vezave dinarskih sredstev, na katero je moč dobiti 320 odstotkov kredita. Doba odplačila je 30 let, obrestna mera za kredit je 18 odstotna, za depozit pa 13 odstotkov. Je pa še druga možnost. To je 100 odstotna lastna udeležba na katero je moč dobiti 160 odstotkov kredita. Obrestna mera je 22 odstotna, odplačilna doba pa je 20 let."

Za Komercialno in hipotekarno banko, d.d. Ljubljana Nina Ažman: "Doslej nismo odobravali stanovanjskih posojil, kako bo v prihodnje, pa ne vem. Navadno med 10 in 15 v mesecu zvemo, ali so sredstva za posojila in takrat se zainteresirani lahko oglasijo pri nas."

KMETOVALCE IN OSTALE POTROŠNIKE

AGROAVTO KRANJ

OBVEŠČA,

da še sprejema vplačila za traktorje Univerzal, Zetor in Ursus. Prodaja tudi vse ostale traktorje in traktorske priključke.

V komisijsko prodajo sprejemamo tudi vso staro kmetijsko mehanizacijo in avtomobile.

Koliko je vreden dinar

država	devize	velja za srednji tečaj
Avstrija	100 ATS	99,5260
Nemčija	100 DEM	700,0000
Italija	100 LIT	0,9537
Švica	100 CHF	787,7121
ZDA	1 USD	11,7739

S koliko denarja čez mejo

Domače in tuje osebe smejo v potniškem prometu s tujino iz Jugoslavije odnašati oziroma vanjo prinašati največ 1.200,00 dinarjev na osebo in sicer v bankovcih po 100, 10, 5, 2 in 0,50 dinarjev. V obmejnem prometu (dvolastniškem in maloobmejnem) smejo dvolastniki vsak dan prinesti v Jugoslavijo in iz Jugoslavije odnesti največ 100 dinarjev, drugi imetniki listin v maloobmejnem prometu pa največ 200 dinarjev na mesec.

Potrdilo banke za iznos deviz **velja 90 dni po izpostavi potrdila, vendar le v primeru, da potnik med tem časom ni potoval v tujino**, kar pomeni, da potrdilo velja le za prvi prestop meje in ne večkratni.

TRIKON® Kočevje

Tovarniška prodajalna

KRANJ

Janka Puclja 7 (Trg Rivoli)

VELIKA IZBIRA HLAČ ZA VSO DRUŽINO

- **POSEBEJ UGODNO:**

20 % ZNIŽANJE

- **PRODAJA NA POTROŠNIŠKO POSOJILO**

Delovni čas: od 8. - 12. ure in od 14. - 19. ure
sobota: od 8. - 13. ure
Tel.: 36-696

Po čem je dinar čez mejo

Kljub množičnim predpraznično nakupom v Avstriji in Italiji je dinar obdržal svojo ceno tako na avstrijskem Koroškem kot v Italiji. Za 100 dinarjev si te dni v Avstriji dobil 97 šilingov (največ v enotah Zveze bank - Zveze slovenskih zadrug). Kdor je dinarje kupoval, pa je za 100 dinarjev plačal od 110 do 117 šilingov.

V Tržaški kreditni banki so za dinar plačali 100 lir, če so ga prodajali, pa so zanj računali 103 lire. V drugih menjalnicah in bankah so za dinar plačevali od 90 do 95 lir, prodajali pa so ga po 103 do 105 lir.

Avtomobilski trg

Posredniška prodaja

Kranj, 18. aprila - Poleg številnih sejmov rabljenih avtomobilov, se vse bolj uveljavlja tudi prodaja avtomobilov preko posrednikov, oziroma komisijskih prodajaln. Na Gorenjskem za sedaj delujeta dve takšni podjetji, Daš - dobiš v Kranju in Autoimport v Lescah, v kratkem pa bo v Kranju v posredniško prodajo sprejemalo avtomobile tudi podjetje Agroavto. Zaradi primerjave načina nakupa in sejemskih ter komisijskih cen smo se tokrat napotili v eno od teh prodajaln, Daš - dobiš, ki ima sedež v ulici Janka Puclja. Lastnik, ki želi svoje vozilo prodati, ga mora pripeljati k posredniku, kjer se opravi ogled in ocena vozila ter vnos v evidenco, kar znaša 60 dinarjev. Vozilo je naprodaj dva meseca, ob sklenitvi kupoprodajne pogodbe pa prodajalec plača še 1,7 odstotka vrednosti vozila. Kupci pri nakupu nimajo nobenih obveznosti. Trenutno imajo v svoji ponudbi okoli 500 rabljenih avtomobilov različnih znamk in starosti, posredujejo pa tudi pri nakupu novih.

Cene avtomobilov v posredniški prodajalni Daš - dobiš:

Tip vozila	Maloprod. cena novega vozila	Letnik 1989	Letnik 1987	Letnik 1985
Renault 4	75.163	—	—	35.000
Yugo Koral 45	69.680	—	45.500	31.500
Yugo Skala 55	88.639	70.000	49.000	—
Golf Diesel	194.798	147.000	119.000	105.000
Fiat 126 P	50.920	49.000	44.100	38.500

Končno cenejši tekstil

Tržni zakoni so končno prisilili tudi naše tekstice, da so začeli zniževati cene. Tako je Stil iz Odžaka znižal cene konfekcije za 15 do 25 odstotkov, Sutjeska iz Belog Manastira pa celo do 42 odstotkov. Tekstilna industrija Grdelica prodaja tapiserije za 20 do 27 odstotkov ceneje. Razveseljiva pa je tudi novica, da so se pocenile Preboldove in Polzeline nogavice za 11 do 23 odstotkov. Jedinstvo prodaja konfekcijo za gospodinjstvo po 25 odstotkov nižjih cenah, Čateks iz Čakovca pa je znižal cene posteljnemu perilu za 5 do 12 odstotkov. Slaba prodaja tekstilnih izdelkov pa sili tudi druge proizvajalce in trgovce do različnih ugodnosti pri nakupih (od ugodnih kreditov do znižanj za gotovinska plačila).

Naše plače

Osebni dohodki, ki smo jih prejeli februarja, so bili v primerjavi z lanskimi realno za 23 odstotkov nižji kot lani ob istem času in za 23,7 odstotka nižji kot lani decembra. Povprečni osebni dohodek, izplačan februarja, je po statističnih podatkih znašal 4.206 dinarjev. V družbenih organizacijah in skupnostih je znašal povprečno 5684 dinarjev, v finančnih službah 5638 dinarjev, v izobraževanju in kulturi 5048 dinarjev, v zdravstvu 5037 dinarjev, v gozdarstvu 4251 dinarjev, v trgovini 4237 dinarjev, v družbenem kmetijstvu 3972, v industriji 3827 in v gradbeništvu 3454 dinarjev.

POMLADANSKI NAKUPI V ELITI
OD 23. DO 30. APRILA 1990

35 LET ELITE
DO 35% POPUSTA

ZNIŽANJE NAD NAKUPOM
1.000,00 din

35% ženski spomladanski plašči in kostimi
moški spomladanski plašči in obleke
30% ženske jakne, obleke, krila in hlače
moški suknjiči, vetrovke in hlače
25% ženske bluze in pletenine
moške klasične srajce in pletenine
trenirke in anoraki
otroške jakne, hlače in krila

Elita 35
TRGOVSKO PODJETJE p.o. KRANJ, TAVČARJEVA 31

TRGOVINA DOM V ŽABNICI
GRADITELJI POZOR!
Nudimo vam gradbeni material, od temelja do strehe, po konkurenčnih cenah:
Modularni blok: 6,40 din + prom. davek
Cement: 50,00 din/vreča + prom. davek
Apno: 32,00 din/vreča + prom. davek
Priporočamo se za obisk na sejmu in v trgovini v Žabnici. Informacije po tel.: 44-539
Vabljeni!

AVTOIMPORT UDOVČ
Lesce d. o. o.
Begunjska 17, 64248 Lesce
tel.: 064-74-207
Posreduje pri prodaji rabljenih vozil in sprejema naročila za vsa uvožena osebna vozila.
Ogled rabljenih vozil je v petek in soboto.

Nov uspeh kranjske plezalke

Druga v Veliki Britaniji

Kranj, 17. aprila - Kranjčanka Petra Vencelj je sodelovala natanko pred mesecem dni na odprtem prvenstvu za izbor britanske reprezentance v športnem plezanju v Londonu, kjer je na težavni umetni steni med 15 plezalkami v finalu osvojila 2. mesto. Z največjim dosežkom našega tekmovalnega plezanja na tujem je najbolj osrečila sebe ob 23. rojstnem dnevu, pridobila pa je tudi sponzorja med tujimi izdelovalci opreme.

Ime Petre Vencelj iz Kranja že nekaj časa ljubiteljem alpinizma ni več neznano. Pred dobrim letom dni smo jo predstavili tudi bralcem Gorenjskega glasa. Vseeno naj ponovimo, da je članica AO Železničar v Ljubljani, s plezanjem pa se ukvarja šesto leto. Ker je začela kot alpinistka in se je šele zadnja leta uveljavila v športnem plezanju, še danes daje prednost vzponom v naravi. Tekmovalnemu plezanju, ki ga ima za skoraj gladiatorski šport, pa se vseeno ne more povsem ogniti.

»Moji angleški prijatelji s plezanja v Ameriki so me povabili,« razlaga sogovornica, **»naj se udeležim njihovega odprtega prvenstva v športnem plezanju na umetni steni, saj zaradi kvalitetnih vzponov izpolnjujem predpisane zahteve za tekmo. Lansko jesen sem se res posvetila vzponom "na pogled", to je plezanju v neznani smeri v enem samem poskusu od začetka do konca. Med dvomesečnim plezanjem v ZDA sem opravila približno 24 zahtevnih vzponov; bilo je še nekaj podobnih doma, med katerimi so najzahtevnejše smeri ocenjene z 8+ težavnosti. Kljub izboljšanju svojih rezultatov sem se zavedala razlike med plezanjem v naravni steni, kjer je moč najti drugemu skrit oprimek, in tekmo na umetni steni z oprimki samo na določenih mestih.«**

Udeležba na izbirni tekmi za britanske plezalce je bila za Petro, ki je lani nastopila le na dveh tekmah plezalcev za jugoslovanski pokal, prvo srečanje s tujimi plezalci na umetni steni. Ker je edina zastopala Jugoslavijo in si je potovanje zagotovila sama s pomočjo letalskega podjetja Adria Airways, je nastopala brez velikih psihičnih obremenitev. Verjetno tudi zato ni imela večjih težav v previsni smeri zgornje osme težavnostne stopnje vse do enega metra pod vrhom, ko jo je zmedlo bučno navijanje občinstva in je prehitro odnehala. Od nje je bila boljša le domača plezalka.

»Zelo sem zadovoljna z uspehom, ki mi je bil najlepše darilo za 23. rojstni dan,« priznava Petra in dodaja: *»Tudi plezalci doma so se ga razveselili, kaj več pa to v našem plezalskem športu ne pomeni. Največja pridobitev zame je, da so mi tuji izdelovalci plezalske opreme ponudili sponzorstvo, kar mi bo olajšalo bodočo dejavnost.«*

S. Saje

Peti spominski tek Boruta Berganta v Tržiču

Sijajna zmaga Romana Kejžarja

Pokrovitelja prireditve, ki se je utrdila med slovenskimi tekaškimi tekmovanji, sta bila tokrat pokrajinski štab teritorialne obrambe Gorenjske in Časopisno podjetje Glas.

Tržič, 17. aprila - Nad 70 ljudi, ki so pod vodstvom Janeza Kikla in Janeza Brzina organizirali in speljali torkov 5. memorialni spominski tek Boruta Berganta, pokojnega tržiškega vrhunskega alpinista in navdušenega športnika, je bilo lahko zadovoljnih. Izjemna udeležba, še posebej med pionirji, člani in veterani, prijetno vzdušje ob številnem občinstvu, so porok, da bodo take prireditve v Tržiču še uspevale. Da zanimanje za tržiški tek raste, potrjuje rastoča udeležba, saj je na prvem teku sodelovalo 15 članov in veteranov, letos pa nad 70. Letos so prvič tekmovali tudi pripadniki teritorialne obrambe Gorenjske. Zmagovalci so bili pričakovani. Veronika Bohinc je zlahka dobila tek članic in veterank, Roman Kejžar iz Sorice v Selški dolini, sicer atlet Žaka iz Ljubljane, pa je sijajno pretekel 10 kilometrsko progo v 31 minutah, 37 sekundah in 91 stotinkah. Bil je absolutno najhitrejši, prejel je pokal, praktično nagrado (Tržičani z njimi ne skoparijo) in veliko zmagovalno presto. Poseben pokal je prejela tudi Veronika Bohinc iz Kopra, pa najhitrejši domačin Jože Bohinc, vsem najboljšim pa so bile podeljene tudi kolajne.

Tek članov na 10 kilometrov. Številko 22 ima zmagovalec Roman Kejžar. S številko 5 teče Franci Teraž, s številko 25 pa Klemen Dolenc.

"Začeli smo hitro, vendar so moji tekmeci omagali, tako da mi za zmago ni bilo treba pretirano garati. Tržiški tek mi je všeč, na tekmovanju vlada posebno vzdušje. To je bil v bistvu trening za bližnji maraton v Meranu v Italiji. Očitno so mi vedno bolj po godu daljše proge, maratoni, čeprav tudi mojih dolžin 1500, 5000 in 10.000 ne bom opustil, je po zmagi povedal Roman Kejžar, ki je tokrat tekel za svojo tovarno Alples, pred 10 dnevi pa je bil na državnem prvenstvu v maratonu v Splitu četrti.

Tržiška krožna proga, sicer samo navidezno lahka, drugače pa utrujajoča zaradi asfalta in sorazmerno dolgega vzpona, je dala nove zmagovalce. V štafetnem teku pionirjev, rojenih leta 75 in mlajših, na 3 krat 1000 metrov je zmagal Atletski klub Rudar iz Trbovelj pred OŠ Jože Mihevc iz Idrije in ŠŠD Kokrški odred iz Križev. Med štafetami pionirk na 3 krat 600 metrov je zmagalo ŠŠD Podlubnik iz Škofje Loke pred OŠ Jože Mihevc iz Idrije in OŠ Luis Adamič iz Grosupljega. Mladinci, letnik 71 do 74, so tekli na 3000 metrov. Zmagal je Boštjan More (AK Idrija) pred Boštjanom Šinkom (AK Triglav Kranj) in Sebastijanom Mihajlovičem (ŽAK Ljubljana). Mladinke so tekle na 1500 metrov. Zmagala je Brigita Langerholc (ŠŠD Podlubnik) pred Špelo Ulaga in Barbaro Suhi (obe OŠ Luis Adamič Grosuplje). Med veterankami na 5000 metrov je bila najhitrejša Veronika Bohinc (AK Koper) pred Anico Jerman (Tržič) in Magdo Menegalija (Duplje), med članicami pa Sabina Bradač (ŠD Kokrica) pred Vido Bertoncelj (TO Kranj) in Katjo Širca (Nova Gorica). Vrhunec je bil moški tek na 10 kilometrov. Absolutno ga je dobil Roman Kejžar pred Franci Teražem, Klemenom Dolencem, Markom Dovjakom in Francijem Novakom. V posebni razvrstitvi članov je bil najhitrejši Roman Kejžar (Alples) pred Francijem Teražem (TO Jesenice) in Klemenom Dolencem (TO Radovljica), med teritorialci je prvi Teraž pred Dolencem in Dovjakom (TO Kranj), med veterani pa Franci Novak (Nevlje) pred Milanom Kotnikom (TO Radovljica) in Pavlom Močnikom (TO Kranj).

Štafeta kriške osnovne šole je bila tretja. Levo njihov najhitrejši Anže Rener.

J. Košnjek, slike G. Šinik

Mladi škofjeloški košarkarji so gostovali v Franciji

Nagrada za dobro delo

V mestu Gauchyju blizu St. Quentina so te dni praznovali tridesetletnico. Na jubilejni turnir so povabili tudi mlade košarkarje in košarkarice iz Škofje Loke, ki so se polni vtisov vrnili domov.

Škofja Loka, 17. aprila - Mlade škofjeloške košarkarice, ekipe pionirk, že več let sodijo v vrh slovenske košarke. Tako so bile letos na klubskem prvenstvu druge v republiki, prav tako dobro pa so se skupaj z mladimi Kranjčankami izkazale na tekmovanju za pokal "Šumi". Manj dobrih rezultatov beležijo mladi košarkarji, saj moška košarka v zadnjem času v Škofji Loki ni med popularnimi športi. Delo z mladimi na Trati, ki ga vodi Janez Dolinar, pakljub temu že prinaša prve rezultate v moške košarkarske vrste.

Kot nagrado za redno obiskovanje treningov in igranje na tekmah v Škofji Loki vsako leto za mlade košarkarje pripravijo izlet. Letos pa je bil ta še posebno nenavaden, saj so se odpeljali kar v Francijo. Na pobudo Pavla Vrhovnika iz Ljubljane so se že pred meseci povezali z košarkarskimi zagnanci iz Gauchyja, ki so jih prejšnji teden povabili na turnir, ki so ga pripravili ob 30 - letnici košarke v kraju.

Lojze Milosavljevič, trener pionirk: "Naši ekipi sta odigrali vsaka štiri srečanja, dve tekmi za trening in dve tekmi na turnirju. Pomembneje od tega pa je, da smo bili izredno prijazno sprejeti, da so nam nudili res vse, kar je mogoče in da so mladi navezali stike z vrstniki v Franciji. V vodstvu ekipe pa smo se dogovorili, da sodelovanje postane tradicionalno."

Mojca Tušek: Družina, pri katerih sem stanovala, je bila zelo gostoljubna, pogovarjali pa smo se kar z rokami. Trenirali smo in imeli tekme, veliko pa smo si ogledovali tudi mesto in muzeje, med katerimi je bil zlasti lep muzej metujev. Bili smo tudi v Parizu."

Gregor Mlakar: "Predvsem mi je bilo všeč, ker sem spoznal nove prijatelje, nove navade in Francijo. Všeč mi je bil Pariz, pa tudi marsikaj drugega."

Tina Oblak: "Zelo nenavadno je bilo, da so nas obiskali celo tekmovalci St. Quentina, ki igrajo v prvi francoski košarkarski ligi. Z njimi smo se slikali in bili so zelo prijazni. Drugače pa smo z mladimi in njihovimi domačimi veliko govorili o košarki, saj tam starši skupaj z otroki hodijo na tekme in se pogovarjajo o športu. Poseben vtis pa so name naredile ogromne trgovine z zelo zanimivo (in ne drago) ponudbo."

V. Stanovnik
slike: G. Šinik

ureja JOŽE KOŠNJEK

Vabila, obvestila

Rokometašice Kranja igrajo jutri v Kranju - Rokometašice Kranja, ki so v zadnjem kolu II. zvezne rokometne lige igrale z Ugledom v Temerinu in zgubile z 28 : 15, igrajo tokrat v dvorani na Planini z Bosno iz Bosanskega broda. Tekma bo jutri ob 19. uri. Med polčasom bodo žrebali vstopnice za praktične nagrade. Ljubitelji dobrega rokometa, vabljeni.

Pohod ob žici okupiranega Brda - Demos Kranj pripravlja v soboto, 21. aprila, rekreacijsko prireditev Pohod ob žici okupiranega Brda. Prireditev je namenjena vsem, ki jih muči pomladanska utrujenost, vsem, ki so jih utrudili predvolilni opravki, vsem, ki želijo pomeriti svoje moči z dolžino ograje okoli graščine Brdo. Zagotovljena je tudi udeležba znanih slovenskih tekačev. Pokrovitelj prireditve je Vitomir Gros, predsednik Demosa Kranj. Prireditev se bo začela ob 14.30, start teka pa bo ob 15. uri pred Kulturnim domom v Predosljah. Popoldne bo primerno za sprehode, družabno srečanje ali piknik. Za gostinske usluge bo poskrbela gostilna Krištof Predoslje, za nagrade pa razni donatorji. Organizatorji poudarjajo, da prireditev ni del predvolilnega boja.

Mini nogomet na Primskovem - Ekipa Tropikama prireja v nedeljo ob 9. uri na igrišču osnovne šole na Primskovem (poleg Zadružnega doma) turnir v mini nogometu oziroma turnir trojk. Prijave bodo sprejemali pol ure pred začetkom turnirja.

Nogometni spored - V II. slovenski ligi igrajo vsa gorenjska moštva razen Nakla v nedeljo ob 16.30 doma: Triglav s Svobodo, Britof s Primorjem, Jesenice pa s Postojno. Naklo pa gostuje v Črnomlju pri Beli Krajini. Mladinci Save gostujejo v Murski Soboti, Britof pri Olimpiji, Triglav pa igra v območni ligi v nedeljo ob 14.30 s Stolom. V gorenjski bodo v soboto ob 17. uri igrali Tržič : Alpina, Alples : LTH, Primskovo : Zarica, Sava : Bohinj, Visoko : Bitnje in Mavčiče : Lesce. V B ligi pa Velesovo : Hrastje, Britof B : Podbrezje, Kokrica : Podgorje, Šenčur : Grintavec in Kondor : Polet. Kadeti igrajo v soboto ob 10. uri, pionirji ob 15.30, mladinci pa v nedeljo ob 9.30.

D. Jošt

Rokometni spored - V moški republiški rokometni ligi igra Šešir iz Škofje Loke jutri ob 20. uri s Prulami, Alples iz Železnikov pa s Ferrotehno. V prvi skupini druge lige moški igra Peko jutri ob 19. uri z Novo Gorico, Preddvor pa gostuje pri Mokrcu. V ženski ligi zahod gostujejo Preddvorčanke jutri ob 17. uri v Polju. V ligi mladincev igra tržiški Peko jutri ob 17.30 s Slovanom II, Besnica v nedeljo ob 10. uri s Ponikvo, drugo moštvo Šeširja gostuje v Grosupljah, Preddvor pa pri Krimu. V ligi mladink igra Alples doma s Kočevjem, Duplje v nedeljo ob 10. uri s Preddvorom, Peko pa v soboto ob 16.30 s Savo Kranj.

J. K.

Drevi na Planini

Telovadni nastop

Kranj, 20. aprila - Društvo Partizan Kranj bo tudi letos pokazalo svoje delo pri gimnastični vzgoji otrok. V športni dvorani na Planini bodo nocoj ob 19. uri nastopili mladi vseh starostnih skupin, od cicibanov, ki vadijo skupaj s starši, do mladink in deklet, ki nastopajo v športni ritmični gimnastiki. Vstop bo prost. Vabljeni ljubitelji gimnastike, pa starši in znanci otrok, ki nastopajo.

J. K.

Košarkarji Triglava republiški prvaki

Zmaga trdega dela in razumevanja

Kranj, 18. aprila - Po dveh zmagah z ekipo Mineral Slovana so košarkarji Triglava postali letošnji republiški prvaki in se uvrstili v I.B zvezno košarkarsko ligo. Na odločilni tekmi v sredo, ki je s podaljški trajala več kot dve uri, so jih bodrili številni ljubitelji košarke, ki so ob koncu tekme slavili zmago 106 : 101.

Že po sobotni prvi tekmi v finalu končnice republiškega moškega košarkarskega prvenstva, ko so Kranjčani zmagali v Ljubljani (95 : 99), so dokazali, da sodijo v sam vrh slovenske košarke. To pa so z borbeno igro potrdili tudi na povratnem srečanju, ki so ga odigrali z veliko borbenostjo. V ves čas napeti tekmi, ko sta si ekipi izmenjavali vodstvo, so na koncu več zbranosti zmogli domačini. Po zmagi je **trener Predrag Milovič** povedal: "V končnici prvenstva smo imeli zelo naporna srečanja z ekipo Celja in v finalu z Mineral Slovanom. Ekipa je bila že na meji vzdržljivosti, tako da je za današjo tekmo morala zbrati vse moči. To ji je uspelo z ogromno pomočjo navijačev. Današnja zmaga je zmaga našega dela, medsebojnega razumevanja in prijateljstva. V tem trenutku naše sreče pa bi se rad zahvalil podpori vodstva kluba na čelu s Petrom Sajevicem in številnim navijačem, za katere upam, da bodo uživali tudi na kvalitetnih tekmah v I.B zvezni ligi."

V. Stanovnik

NOVO
ŽIVILA
TRGOVINA SONČNICA
NAMENJENA VRTIČKARJEM
VAM NUDI:
- svetovanje o varstvu rastlin: 13., 16., 17., in 18. 4. 1990 od 15.30 - 18.00
sodeluje priznani strokovnjak AGROTEHNIKE - Gruda iz Ljubljane
- v prodajalni vam bomo ponudili tudi CEMENTNE IZDELKE za vrtove, parke, terase (korita, kamni, elementi za vodnjake...
- vse za prosti čas - proizvodi iz impregniranega lesa: vrtne garniture, cvetlična korita, kompostnik, montažne ograje.

OBIŠČITE NAS NA KOKRICI
(V GASILSKEM DOMU)
VSAK DAN: OD 8 - 19
SOBOTA: OD 8 - 13
NUDIMO: SEMENA, SADIKE, OKRASNO GRMIČEVJE, LONČNICE, ZEMLJO IN BIO MEŠANICE, UMETNA GNOJILA, KEMILA, KLETKE ZA MALE ŽIVALI, AKVARIJE...

TEMA TEDNA

ČEBELICE

Od sleherne, vsaj malo poštene in vsaj kanček kulturne duše človek tudi v polemikah samoumevno pričakuje vsaj nekaj takta in spodobnosti. V napetem predvolilnem ozračju pa se včasih zdi, da je nekaterim izginil celo minimum samoumevne dostojanstvene in moralne drže. V tistem trenutku, ko je na vrata te žepne republike pod Triglavom potrkala gospa demokracija, smo vsi kot eden planili na noge, se pomenljivo potrkali po čelu, prišli do pomenljivega in usodnega spoznanja, da smo zdaj vsi demokrati in tako ob prvi priložnosti zalučali kamen v sosedovo okno. Naj ve, baraba zatiralska, kdo bo zdaj gospodar na zemlji slovenski!

V tem neustrašnem boju za oblast, za pravico in skazico pa po svoje - in po moje - krepko pretiravata obe strani, tako poraženi prenovitelji kot zmagovalna slovenska demokracija. Partijski prenovitelji v svoji opozicijski vlogi nebogljeno in nekam žalostno molčijo, ko se jih mlati kot snope slame ali pa se neodločno branijo kot kakšni otroci, ki morajo strogim staršem do pičice natanko povedati, kje so bili in s kom so se družili. Zmagujoča parlamentarna garnitura pa si s posameznimi neprimernimi, nestrpnimi in preuranjenimi izpadi dela medvedjo uslugo, namesto da bi se ravnala po zanesljivem in učinkovitem: Hiti počasi.

Očitno je, da se medsebojna politična nasprotja sprevržejo v prave groteske, če ne že drame, čimbolj se približujemo spodnji meji strankarske hierarhične lestvice. Na ravni strankarskih prvakov in njih oprod so polemike še na znosni ravni, medtem ko se v »bazi« pojavljajo take inovatorske ideje in tako ogabni revanšizem, da si v resnih dvomih, ali bo ta nesrečna dežela s tako razrvanim in krvoločnim ljudstvom sploh kdaj prišla dlje od svojega nosu.

Nostalgijo mi vzbujajo vehementne trditve nekaterih novopečenih lokalnih politikov, da bi oni neprimerno bolje znali ohraniti svoje neposredno okolje, če bi jim minuli krovoločni oblastniki le pustili blizu. Kakopak! Živeli smo v strašni bogatiji in ves enormni denar za ekologijo so zanalašč požrli komunisti, da bi se ja danes vsi skupaj dušili v prahu in dimu. In na stotine komisij za okolje je kakšno skromno dotacijo, ki si jo je mukoma priborilo od bližnje fabrike - za zasaditev drevoreda in za nakup trave za zelenice - najbrž nemudoma pognalo v prvi vaški oštariji. Kar pa je partijska drhal po božjem čudežu le napravila, pa tako ali tako ni nič vredno, ker ***nas*** ni bilo zraven. Ja, se spomnim: v naši krajevni skupnosti smo do težkih bušk pretepli vse trume sovaščanov, ki so dan za dnem trkali na vrata in nas prepričevali, kako bi srčno radi delali v krajevni komisiji za čisto okolje! Mi, komisijčki za okolje, pa smo sedeli kot trotje in se drli na stotnijo delavoljnih sovaščanskih čebelic: Ven! Mi smo mi, vi ste pa naše kosti!

Ta strastna logika, da je bilo do zdaj vse NIČ, od zdaj naprej smo pa MI, podzavestno bruha nove in nove žaljivke. Meni je vseeno, ampak ko bi ugledna gospa iz neke naše stranke vedela, kako zelo je prizadela starega partizana, ko je javno rekla: »Odslej ne bo nič več po PARTIZANSKO,« potem tega ne bi izustila nikdar in nikoli več, če ima količkaj duha in sočutja za tiste, ki so zares trpeli. In kljub vsej samoumevni javnosti dela, gorenjskemu županu v neki oddaji ni bilo niti treba odgovoriti na žaljivo, cinično ugotovitev poslušalca, »da kot župan ni nič naredil...« Koliko je lahko naredil, ve njegovo delovno okolje, nihče pa nima pravice nikomur reči, da »ni nič naredil«.

Marljivim čebelicam, ki ob izbruhu demokracije pridno lezejo iz svojih panjev in ki se mučijo s tem, ***kdo je kaj naredil in kdo je po vojni partizanil***, pa naslednje Zlobčeve besede:

»Samo tisti, ki ni nič delal, nima ničesar, kar bi mu lahko očitali...«

D. Sedej

GLASBENA LESTVICA RADIA ŽIRI

Lestvico lahko poslušate v sredo, 25. aprila, od 16. do 19. ure na valovih Radia Žiri. Naši gostje bodo fantje skupine Barococo iz Kranja.

Domača lestvica

1. Simona Weiss - Sanje so vse, kar imam
2. Pop design - Hasta la vista
3. Marijan Smode - Sabina
4. Jasna Zlokič - Kad odu svi
5. Big ben - Nancy iz Ljubljane
6. Romana Kristanec - Sama os tala sem
7. Novi fosili - Sanjala sem
8. 12. nasprotje - Rože pomladanske
9. Boogie - Pusti vetru
10. Urša Drinovec - Vem

Novi predlog
Veter - Beli metuljček

Tuja lestvica

1. Milli Vanilli - Girl, I'm gonna miss you
2. Martika - I feel the earth move
3. Roy Orbison - Blue bayon
4. Gloria Estefan - Here we are
5. Madonna - Dear Jessie
6. Eyrthmics - Don't ask me why
7. Phill Collins - Another day in Paradise
8. Joan Baez - China
9. Elton John - I never knew her name
10. C.C. Catch - Give me what I'm want

Novi predlog
Tinita Tinkaran - We almost got it together

Lestvico ureja Nataša Bešter

Kupon .....
Domača pesem .....
Tuja pesem .....
Novi predlog .....
Naslov .....

Kupončke pošljite na naslov: Radio Žiri, Trg osvoboditve 1, 64226 Žiri. Tokrat je imela srečo pri žrebanju Ana Mihelčič, Ulica 1. avgusta 3, Kranj. Nagrada vas čaka v trgovini Violeta v Podlubniku 41 v Škofji Loki. Čestitamo!

Kako so vohunili?

Najnovejši bestseller v Vzhodni Nemčiji je avtentična knjiga iz časov hladne vojne. Na stotine ljudi stoji v vrstah pred knjigarnami, kjer prodajajo knjigo pod naslovom Kako je delovala državna varnost. V knjigi so večinoma teksti, ki so jih pisali policaji v svojem žargonu. V njej so pravi »biseri« kot recimo ta: neki policaj se je vsako nedeljo udeleževal maše v mestni cerkvi in atmosfero pri jutranji molitvi redno opisoval kot »agresivno in polno sovraštva.«

Knjiga ima 250 strani, ljudje pa kupijo tudi do deset knjig hkrati. A to je samo vrh ledene gore, saj so dosjeji tajne policije še vedno skrbno prikriti...

Ne pretiravajte s spanjem

Ameriški zdravniki so odkrili, da tisti, ki spijo več kot osem ur, trpijo zaradi nerazpoloženja in depresije! Priporočajo, da je veliko bolje, če človek spi ponoči manj in da počiva tudi preko dneva.

Pravijo, da se tedaj, ko človek spi, sproščajo v telesu neke posebne kemikalije, ki vplivajo na razpoloženje. Ljudje torej, ki ob koncih tedna nekoliko dalj časa poležijo, prav zato preživijo dneve nerazpoloženi.

Devetletna deklica rodila

Mala Turkinja je postala mamica v svojem devetem letu starosti! Rodila je zdravega dečka in oba otroka se dobro počutita, so sporočili zdravniki.

Zgodovina medicine sicer beleži, da je bila najmlajša mamica stara komaj pet let, a v Turčiji je na tovrstni listi doslej vodila 12-letna deklica.

Vabljiva ponudba švedske firme

Zakaj Ratečani nočejo »obogateti«?

Rateški dvolastniki imajo na drugi strani meje tri četrtine vse svoje plodne zemlje. Večina posestev noče prodati ali jih dati v najem, tudi za visoko najemnino ne. Ponudniki obljubljajo, da bi jih zaposlili na igrišču za golf.

Franc Benet

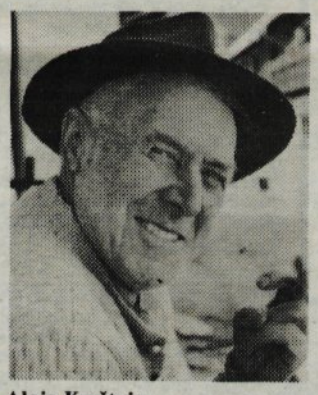

Alojz Kerštajn

V zadnjem času je v naši najbolj zahodni slovenski vasi, v Ratečah, v neposredni bližini italijanske meje, med vaščani najbolj vroča tema vabljiva ponudba ugledne švedske firme, da odkupi rateška zemljišča na drugi strani meje, kjer naj bi gradila veliko igrišče za golf. Rateški posestniki ali dvolastniki, kot jim pravimo, imajo namreč tik za italijansko mejo nemalo posestev: obdelovalne zemlje, travnikov in gozda, kajti nekdaj je bila vsa zemlja tja do Bele peči last rateških kmetov.

Kakšni so načrti na oni strani?

Projektant iz Celovca je že okvirno predstavil projekt igrišča s 36 luknjami in na približno 50 hektarih, kar pomeni površino tik za mejo, na obe strani ceste, tja do Bele peči. Na igrišču naj bi stala restavracija in vsi drugi objekti, ki jih ima sodobno golf igrišče, na naši strani pa naj bi na lokaciji, ki bi jo izbrala jeseniška občina, zgradili hotel visoke A kategorije s petimi zvezdicami. Projektanti vsem 30 rateškim lastnikom, ki bi poleg italijanskih prišli v poštev, ponujajo službe tako v hotelu kot na igrišču za golf. Zemljo naj bi bodisi kmetje prodali, dali v najem ali se odločili za delničarstvo. Najemnina naj bi bila okoli 5.000 avstrijskih šilingov za hektar.

Ponudniki so Ratečanom tudi posredovali reportažo iz avstrijskega časopisa Kleine Zeitung, ki bralcu pove, kako so na sosednjem Koroškem nekatere vasi dobesedno obogatele, ko so kmetje dovolili gradnjo športnih objektov in igrišč na njihovi zemlji. Golf je seveda šport bogatih, ki prinašajo denar...

Kaj pravijo nekateri dvolastniki v Ratečah o tej ponudbi, ki se zdi na prvi pogled zares vabljiva?

Franc Benet ima 9 hektarov gozdov in travnikov na italijanski strani:

»Dvolastniki smo imeli sestanek in odločitev je bila, da zemlje ne prodamo. Odkup zemljišč, ki jih imamo na italijanski strani, torej v nobenem primeru ne pride v poštev. Delničarstvo je tvegana zadeva in tudi za to možnost nismo. Najemnina bi v prvem trenutku za nekatere še prišla v poštev, vendar je treba temeljito premisliti, kakšne pogodbe naj bi podpisali.«

Povprašali smo tudi pri Janezu Žerjavu v Ratečah, kjer sta gospodarjeva žena in mama takole povedali:

»Najprej smo mislili, da gre le za del zemljišča med cesto in železniško progo, graben, a potem se je izkazalo, da gre za veliko več zemljišča. Nekaj bi morda še prodali, toliko zemlje pa nikakor in nikoli ne. Res se sliši, da bi potem tudi Ratečane zaposlili na igrišču, a kaj, ko se zavedamo, da bo zemlja, najsi jo daš samo v najem, lahko za vedno izgubljena. Kmetijo imamo, ni nam vseeno. Zato nikoli ne bomo prodali.«

Alojz Kerštajn ima na oni strani tri hektare:

»Že tako ali tako smo Ratečani izgubili preveč zemlje, tudi na italijanski strani, kjer pa je še vedno tri četrt polj, ki jih imajo kmetje. Ne pride v poštev ne delničarstvo ne najemnina in tudi ne odkup zemljišč. Pod nobenim pogojem zemlje, ki jo imam na oni strani, ne bom prodal. Če vi mislite, da bi bilo dobro za razvoj turizma, moram povedati, da bi v Ratečah že zdaj lahko stala boljša trgovina, v Planici pa spodoben hotel, ne pa da so v Planici le skakalne tekme, potem pa je konec. Planiški komite in občina - vsi so zapostavljali Rateče in Planico, kjer so idealni pogoji za turizem, tudi poleti.«

Rateških dvolastnikov očitno ne bodo prepričale še tako vabljive ponudbe, da bi z odkupom ali najemninami/zemljišč lahko obogateli. Preveč so navezani na zemljo, očitno pa je tudi, da so bili vse prevečkrat opeharjeni, da bi danes komurkoli še verjeli.

Kdorkoli si ob tej ponudbi, ki jo vaščani in posestniki tako odločno zavračajo, misli, da ne ravnajo prav in da se branijo turističnega razcveta, se najbrž hudo moti. Dolgoletno življenje ob meji jih je tudi drugače izučilo, imajo tudi drugačne grenke izkušnje. V svojem odločnem NE imajo prav gotovo svoj utemeljeni prav...

D. Sedej

Ljubljanska banka

GORENJC IN FORMULA 1 BANKA PRIHRANKA

SE JE TUDI VAM NABRALO VEČ HRANILNIH KNJIŽIC?

Če je tako, smo prepričani, da vseh ne uporabljate v enaki meri. Za normalno poslovanje uporabljate eno, na drugih pa so manj pomembni zneski.

Vendar moramo v LB - GB d.d., Kranj, tudi za minimalne zneske s teh hranilnih knjižic voditi sezname, pripisovati obresti,... in s tem obremenjevati računalniški spomin. Nam to povečuje stroške, vam pa onemogoča dober pregled nad prihranki.

Zato priporočamo, da ukinete odvečne hranilne knjižice in sredstva iz le-teh prenesete na eno samo.

Gorenjska banka d.d., Kranj

SUPER CENE pri LOIBLKAUFU!

ponudbe od 16. do 30. 4. 1990

AVSTRIJA – Kirschentheuer 48
(pred mostom čez Dravo desno)

MILKA ČOKOLADA 300 g 22.90 ATS

Happy Day JABOLČNI SOK 1 l samo 6.00 ATS

KAVA ZDAJ ŠE CENEJE

Jubileum RIO - RÖST KAVA 1 kg samo 34.90 ATS

SUŠILNIK ZA LASE 1200 W ZDAJ SAMO 179.- ATS

ANANAS KOMPOT 875 g doza 8.90 ATS

RIŽ 10 kg samo 79.- ATS

S tem kuponom dobite do 5 kg GASTRO KAVE - kg samo 34.- ATS

STEREO TURM DVOJNI KASETOFON 40 W samo 1.332.- ATS neto!

ureja DARINKA SEDEJ

MALI OGLASI

☎ 27-960
Cesta JLA 16

STANOVANJA

Prodam eno in pol sobno STANOVANJE 38 kvad.m v Škofji Loki. Cena po dogovoru. ☎ 622-637

Dekletu oddam SOBO, s posebnim vhodom, ogrevano, z možnostjo kuhanja, poleg avtobusne postaje. Naslov v oglasnem oddelku. 6076

Enosobno družbeno STANOVANJE na Jesenicah, zamenjam za 2-sobno. Naslov v oglasnem oddelku. 6160

Garsonjero, komfortno, družbeno, 38 kvad.m v Kočevju zamenjam za podobno v Kranju. ☎ 061 851-454

APARATI STROJI

Prodam 400 litrsko traktorsko škropilnico, dobro ohranjeno. Bohinc Jože, Zalog 49, Cerklje 5772

STRUŽNICO TNP 380, novo in staro "BRAUER" stružnico, skupaj z delom (zelo donosen lastni artikel, prodam. Informacije: 061 327-035

Prodam traktorsko ŠKROPILNICO 340 litrsko. Sp. Bitnje 24, ☎ 44-699

Prodam VIDEOREKORDER Scharpp v garanciji, cena 5800,00 din. Jakič Sandi, Tovarniška 16, Lesce 5803

Prodam barvni TV, star 3 leta. Voglje 24 Na vasi, Šenčur 5804

GRUNDING TV super color eleganz 8235 z daljinskim, malo rabljen, zelo ugodno prodam. ☎ 78-884 ali Alpska 15, Bled 5857

Prodam nov črno-beli TV z daljinskim upravljanjem in Fisher glasbeni stolp. ☎ 75-488, od ponedeljka do sobote 5899

Prodam obračalnik Panonija za TV, nov še nerabljen in starejšo BCS kosilnico. Anton Rogelj, Potoče 8, Preddvor 5917

Prodam VIDEO PLAYER SAMSUNG, cena 500 DEM. Boris Mikolič, 4.julija 45, Tržič 5924

Prodam eno leto rabljen OBRAČALNIK in Simensov elektromotor 7,5 KW. Jerše, Šenturška gora 19, Cerklje, ☎ 42-782 5945

Prodam ČEVLJARSKI ŠIVALNI STROJ. ☎ 34-524 5946

Ugodno prodam električno KOSILNICO. ☎ 061 627-119 5947

Prodam malo rabljen CO 2 300 A in traktorsko trugo, nosilnost 1 kub. m. Kovač Bogdan, Gor. vas 61

HOBI kombiniran stroj za obdelavo lesa, 5 operacij in 120 kvad. m smrekovega opaža 7 x 15. ☎ 24-596 5967

Prodam barvni TV iskra, ekran 56, star 2 leti, ☎ 24-628 6102

Prodam KULTIVATOR za T.V. Pasquali in kosilnico Gorenje Muta. Zalog 11, Goriče 5985

Električni KITARI "Eterna de luxe" in "Aria" ter OJAČEVALEC "Vermona", 60 W, ugodno prodam. ☎ 23-813 5995

Prodam nov leseni SORTIRNIK krompirja. ☎ 45-368 5997

Prodam barvni TV leveopta, vrtno KOSILNICO in PRALNI STROJ. ☎ 38-026 5999

Ugodno prodam barvni TV Blaupunkt, ekran 66, daljinsko vodenje ter 80 litrski AKVARIJ z vso opremo. ☎ 58-009, popoldan 6008

Ugodno prodam TRAKTOR ZETOR, tip 52-45. Bizovičar Jože, Zadobje 13, Gor. vas, ogled popoldan, ☎ 68-083 6010

Ugodno prodam motorno žago Tomos Husquarna 460 ter 2 platišči z gumami 135 x 13, zimski profil. Godnov, ☎ 51-259 6035

Prodam barvni TV iskra, cena 2500,00 din in barvni žepni TV casio, cena 3000,00 din. ☎ 51-839

Prodam traktorsko ŠKROPILNICO, 340 litrov. ☎ 33-427 6088

Prodam TRAKTOR same delfino 35, nov, 10 % ceneje. ☎ 061/832-813 6098

Ugodno prodam TOMOS AVTOMATIK, nov, še nevožen. ☎ 27-015

Prodam fotografski POVEČEVALNIK, FOTOAPARAT praktika, OSOVINO za cirkular in ročno dvigalo. Velesovo 10, Cerklje 6114

Prodam brzošivalni STROJ veritas primeren tudi za šivanje usnja. ☎ 57-748 6115

Prodam popolnoma nov TRAKTOR IMT 549, pogon na vsa 4 kolesa. ☎ 061/645-120 6118

Vitel tajfun 4 tone, ugodno prodam. ☎ 88-100 6143

Prodam expres aparat Cimbali. ☎ 75-582, po 12. uri 6146

Prodam nakladalno prikolico za seno Pionir 17 kubikov. ☎ 85-483 6152

Prodam malo rabljeno samonakladalno PRIKOLICO Sip 15. ☎ 42-751, popoldan 6156

Prodam 340 litrsko ŠKROPILNICO. Sp. Bela 7, ☎ 45-309 6158

Prodam VILIČAR Litostrouj, nosilnost 3,5 t. Mihelič Jakob, ☎ 79-087 6165

Prodam samohodni OBRAČALNIK. ☎ 66-802 6180

Iščemo kreativne in sposobne prodajalce proizvodov svetovno znanega koncerna. Informativni sestanek v soboto, 21. 4., ob 14. uri, v Kompas hotelu v Ribnem!

Prodam GOLF JX 1,3, letnik 10/87. Otaševič, Šempeterska 1 - Stražišče. Ogled po 15. uri.

Prodam 4 GUME Semperit 175/70 — SR 13 z aluminijastimi platišči Dolničar — 5½" × 13, prevoženih 1500 km. Tenetiše 34 5701

Prodam nov COLIBRI — Tomos, 35 % ceneje. ☎ 622-165 5694

Prodam LADO rivo 1300, letnik 1987, karambolirano. ☎ 26-832

Dobijo se JARKICE. Golniška cesta 1, Kokrica 5703

Prodam lepo SENO. Tupaliče 43, Preddvor 6107

NUJNO potrebujem 10,000,00 din gotovine. Vrnem čimprej z obrestmi po dogovoru. Naslov v oglasnem oddelku. 6186

GRADBENI MATERIAL

Prodam 100kvad.m. betonskega TLAKOVCA, S izvedbe in trofazni dvotarifni ŠTEVEC in stikalno URO. ☎ 633-376 5785

Prodam ali zamenjam 2 okna KLI Logatec. ☎ 68-428 5911

Prodam rabljena OKNA in rabljeno strešno OPEKO. ☎ 68-482 5912

8 kom. šidelnov fi 20 strešna cementna OPEKA Strešnik, sive grafitne barve. Zaključni: 32 desni, 43 levi, steklene PRIZME 4 kvad. m, vse 40 % ceneje in HILTI 14stroj za vrtanje 600 DEM - dinarske protivrednosti. ☎ 57-644, od 18. do 20. ure 5921

MEŠALEC za beton, prodam. Šilar Toni, Tominčeva 3 A, Stražišče Kranj 5941

Prodam betonski mešalec. ☎ 633-640 5979

Prodam 5 kub.m HRASTOVIH PLOHOV. ☎ 40-174 5988

Prodam 100 kvad.m STIROPORA, deb. 5 cm po 40,00 din za kvad.m., 7 kom. pocinkanih cevi 3/4" in dva komada 1/2" in 2 kub. m suhih smrekovih plohov. Dvorksa vas 22, ☎ 73-071 6040

30 odstotkov ceneje prodam stropno lestev 130 x 70, še novo, zapakirano. Mazzini, Starovaška 24, Žiri 6121

Prodam 7 bakrenih PLOŠČ za žlebove. ☎ 66-051 6110

Prodam balkonska vrata 220x80 s polkni, brez stekla. Ogled na Valvazorjeva 3, Lesce 6132

KUPIM

Kupim ohranjene rabljene omare za spalnico. ☎ 622-631, Škofja Loka 5795

Kupim rabljen BETONSKI MEŠALEC. ☎ 40-054 5925

Kupim suhe bukove plohe. ☎ 66-177 5928

Kupim 200 kg težko SIMENTALKO. ☎ 65-158 5955

Na Gorenjskem kupim kakršnokoli VIKEND PARCELO ali manjši gozd. ☎ 36-893 5980

Kupim zazidljivo parcelo v okolici Kranja ali na relaciji Kranj-Škofja Loka. Šifra: ZDOMEC 5986

Kupim suha bukova drva. ☎ 46-198, popoldan 6023

Kupim rabljen motor za moped APN ali 15 SLC. Rovte 12, Podnart, ☎ 70-260 6034

Kupim KONJA 500 kg težkega za kmečka dela. Naslov v oglasnem oddelku. 6050

Kupim smrekove hlode. ☎ 64-207

OBVESTILA

ŽALUZIJE, 20 odstotkov znižane cene, ROLETE, lamelne zavese, HARMONIKA VRATA, MARKIZE, naročite na ☎ 75-610 2476

J & J VIDEO HI-FI SERVIS! Popravljamo vse vrste TV, video in hi-fi naprav. Nudimo vam tudi prevoz vašega aparata v servis in vam ga popravljenega dostavimo na dom. Garancija je 30 dni. Odprto od 9. do 13. ure in 14. do 17. ure. Se priporočamo!. Pokličite nas na ☎ 39-886 3591

Strokovno VODIM poslovne knjige obrtnikom in gostincem. ☎ 26-831 5817

ZAHVALA

V 76. letu nas je zapustil naš mož, oče, brat, stric, svak, tast in deda

PETER ŠTEFANČIČ, st.
iz Kranja

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, znancem, sosedom, sodelavcem Iskre-Orodjarne, Alpetour-Remont, Ikos, SPIZ Kranj, pevcem društva upokojencev, g. župniku za pogrebni obred, ter vsem, ki ste darovali cvetje, vence in denarno pomoč, nam izrekli sožalje in ga spremili na njegovi zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo osebju dializnega oddelka Ljubljana ter osebju Doma oskrbovancev v Kranju za nego in pomoč v njegovi bolezni. Vsem še enkrat iskrena hvala.

VSI NJEGOVI

Kranj, 16. aprila 1990

Prodam eno leto stare KOKOŠI za zakol in sprejemamo naročila za zaklane kokoši. Bajt Miro, Snakovška 37, Križe, ☎ 57-959 5774

ROLETE in ŽALUZIJE v različnih barvah in izvedbah izdelujem, montiram in servisiram z garancijo. ☎ 26-919 4097

ŽALUZIJE, ROLETE, LAMELNE ZAVESE izdelujemo kvalitetno in po konkurenčnih cenah. Roletarstvo NOGRAŠEK, Milje 13, 64208 Šenčur, ☎ 061/50-720 4413

POPRAVILO in SERVIS vseh vrst šivalnih in gospodinjskih strojev, tudi za vse industrijske entlarice, brzošivalke in čevljarske stroje. Informacije in naročila: Finomehanika Ropret, Cerklje, ☎ 42-805, od 7. od 8. ure 5404

Prodajam sadike črnega in rdečega ribeza in tudi sadike jagod katerih rodnost je od maja do oktobra. C. 1. maja 4, Kranj, ☎ 34-979

Obveščamo vas, da je začela obratovati prva SAMOPOSTREŽNA VIDEOTEKA - TORO na Mlaki, Mlaška 28, ☎ 27-717. Delovni čas od ponedeljka do petka od 18.-20.30 ure! 5942

POPRAVLJAM in PREVIJAM vse vrste elektromotorjev. Svetozar Matijaševič, Tenetiše 4 A, Golnik, ☎ 46-176 5949

Izdelujem smetnjake, skrbno varjene, dobre kvalitete po 1500,00 din in žeblje od 90-40 mm od 22,00-30,00 din. ☎ 36-426, po 15 uri, Jenkole Drago, Prebačevo 32 a 6022

OBRTNIKI, PODJETNIKI, če se želite vključiti v svetovni imformacijski sistem (banka podatkov), pokličite ☎ 66-910, Prezelj 6066

Sporočamo vam, da nas je mnogo prerano tragično zapustil naš dragi oče, mož, sin in brat

RADOMIR BASTA
3. 10. 1962

Pogreb bo v petek, 20. aprila 1990, ob 16. uri v Ivančni Gorici, Stična

Žalujoči vsi njegovi: mati, oče, žena, sin, brat in sestra

Umrla je

FRANCKA JELOVČAN
roj. Rajgelj z Orehka pri Kranju

Pogreb bo v soboto, 21. aprila 1990, ob 14.30 na pokopališču v Bitnjah.

Vsi njeni

Iskra

PRAVI TRENUTEK ZA NAKUP PRAVEGA TELEVIZORJA

Z nakupom barvnega televizorja ISKRA VIDEOMATIKA dobite več: ne samo sodoben, kakovosten in lepo oblikovan televizor, primeren tudi za lastnike videonaprav in tiste, ki gledajo satelitske programe, ampak tudi jamstvo za prihodnost, ki jo zagotavlja naš **servis**. Med njegove storitve sodijo:
»24 ur« – televizor, ki ni starejši od sedmih let, vam popravimo še isti dan, najkasneje pa v 24 urah
dogradnja starejših tipov ISKRINIH televizorjev: kabelski kanalnik, konektor SCART (tip TV 8456 in TV 8256).
Pravi trenutek za nakup je sedaj, ko vam priznavamo **izjemen popust pri gotovinskem plačilu** za ves proizvodni program v naši tovarniški trgovini, odprti vsak dan od 7. do 13., ob torkih pa od 7. do 18. ure.

Naš naslov: ISKRA VIDEOMATIKA
Andreja Bitenca 68, Ljubljana–Pržanj
telefon trgovine: (061) 51-167
telefon servisa: (061) 52-161

PRODAJA POSODE bio EMO LINIJA

Posoda BIO LINIJA – posoda za novi način kuhanja vam omogoča klasično pripravo hrane, hkrati pa jo nadvse pohvalijo tisti, ki želijo slediti novim smerem – zlasti kuhanju z malo vode in maščobe.

Posodo lahko naročite z naročilnico, ki jo izrežete iz časopisa in nato pošljete na naslov: EMO, industrijska prodajalna, Mariborska 68, 63000 Celje. Lahko pa jo naročite tudi po telefonu: 063/31-280.
Posodo boste dobili takoj – po povzetju.

PO POŠTI /po povzetju
POSEBNA PRILOŽNOST KONKURENČNE CENE

univerzalni pekač
je vsestransko uporaben. Sestavljata ga pekač in pokrov. V njem hrano lahko pečemo, dušimo, kuhamo, pražimo in cvremo. Vložek omogoča kuhanje v sopari. Pekač je tudi primeren za bio kuhanje.
cena: 858,50 din

plinski žar
za peko vseh vrst živil na plinskem štedilniku. Jedi se lepo hrustljavo zapečejo s pomočjo toplote, ki kroži. Meso ostane sočno.
cena: 553,50 din

aromat pekač
ima na pokrovu dozirno skodelico, ki jo uporabljamo pri dušenju jedi. Aromatični hlapi in konstantna temperatura ostanejo tako v pekaču. Pekač je tudi primeren za klasično pripravo jedi – brez uporabe pokrova.
cena: 519,70 din

vok
je posoda, ki ima obliko stare kitajske sklode. V njem pripravljamo vse jedi, ki smo jih vajeni kuhati v klasičnih posodah, le da vsa živila zrežemo na manjše kose. Tako pripravljena hrana je bolj zdrava.
cena: 604,90 din

NAROČILNICA

	naročam (št. kosov)
univerzalni pekač	
aromat pekač	
vok	
plinski žar	

IME IN PRIIMEK:
NASLOV:
Št. osebne izkaznice:
Datum:
Podpis:

Izpolnite, izrežite in pošljite na naslov: EMO, industrijska prodajalna, Mariborska 68, 63000 Celje.

OPTIKA SEVER
TOMŠIČEVA 30
KRANJ

OTROCI 50 % POPUSTA PRI NAŠIH USLUGAH

VELIKA IZBIRA, NIZKE CENE, OKVIRJI ŽE OD **290,00 DIN** DALJE, SONČNA OČALA IN VSE VRSTE **STEKEL.**
SE PRIPOROČAMO

nama

Ta trenutek skoraj 2 milijona Slovencev željno pričakuje znižanje cen.
Pri nas, v Nami, se je to zgodilo že danes
10 - 30 %
tekstil, gospodinjski aparati, živila ...
Velika pocenitev na enem mestu

VELEBLAGOVNICA **nama** ŠKOFJA LOKA

Na Tomšičevi 30 v starem mestnem predelu je odprta Semenarna Pehta
Ponudba obsega:
vse vrste semen vrtnin, cvetlic, poljščic in trav, sadike za balkonska korita, domače in uvoženo orodje in kmetijska oprema, ter različne vrste prsti, organska in mineralna gnojila.
Ponujamo širok izbor domačih in uvoženih cvetličnih lončkov, košaric, korit. Kupite lahko strokov no literaturo in hrano za domače živali.
Po izredno ugodnih cenah dobite nasadila za vse vrste orodja.
ODPRTO OD 9. - 12. IN 14. - 19. URE
SOBOTA OD 8 - 12. URE

PAŠNA SKUPNOST Soriška planina obvešča interesente za pašo ovac na planini, da prijavijo število ovac na ☎ 66-820 čimprej 6106

RANČ PRI VERI
PODREČA
tel 064 40-157

vabi na odlične pizze v rančarskem stilu

pizza RANČ	36 din
pizza WESTERN	33 din
pizza RODEO	30 din
pizza OLD SHATERHAND	28 DIN
pizza APAČI	25 din
pizza NŠO ČI - LEPA INDIJANKA	25 din

Odprto vsak dan, razen ponedeljka, od 16. do 24. ure, ob petkih in sobotah do enih ponoči.
Se priporočamo!

TIPKANJE diplomskih, seminarskih in projektivnih nalog oz. vseh vrst tekstov na formatih A4 in A3, opravljam hitro in kakovostno. ☎ 622-774, popoldan 6117

Prodam SENO. Partizanska 38, Kranj, ☎ 21-243 6074

Prodam hruškov LES v deblu, cca 3 kub.m. Mubi, Britof 190, Kranj

HIŠO
V ŠKOFJI LOKI
PRODAM
Ponudbe pod šifro
»TOPEL DOM«

POSESTI

Prodam GARAŽO na Blejski cesti 8, Tržič. ☎ 51-605, v večernih urkah 5852

Prodam STANOVANJSKO HIŠO v bližini ceste Kranj-Brnik. Šifra: 3000 KVAD.M 5987

Prodam PARCELO za vikend 450 kvad.m. na Šenturši gori. ☎ 25-480, dopoldan 6087

V Škofjeloškem hribovju ali Selški dolini kupim staro KMETIJO opuščeno hišo ali večjo zazidljivo parcelo. Šifra: GOTOVINA 6104

PRIREDITVE

Odlično glasbo in humor za poroke nudita glasbenika. ☎ 42-827, Prosenc 5577

Iščem varstvo v Lescah ali okolici za 15 mesečnega otroka. Železniška 12, Lesce 5975

Prodam semenski KROMPIR igor. Podbrezje 16 5901

Prodam 10 tednov starega BIKCA simentalca in nov prosto stoječi k steni levi številnik za etažno centralno. ☎ 45-705 5937

Prodam nov nemški ŠOTOR za 4 osebe, teža 7 kg, cena 350 DEM. Čatič, Savska c. 2, Kranj 5940

Ugodno prodam večjo tovorno PRIKOLICO za osebni avto. ☎ 83-460 5958

Prodam nov kombiniran otroški VOZIČEK in posteljico za dojenčka. ☎ 22-681 5959

Po zelo ugodni ceni prodajam barve za zaščito lesa pri gospodarskih poslopjih. Cena litra 25,00 din. prodajam tudi petrolej, cena litra 25,00 din. ☎ 57-804 5964

Prodam otroški VOZIČEK AICO. ☎ 42-084 5970

Prodam PRIKOLICO za traktor TV in rabljeno prikolico za osebni avto. Bogataj, Gor. Brdo 16, Gor. vas, ☎ 68-475 5973

Prodam semenski krompir Igor. Okroglo 5, Naklo 5982

Kombiniran otroški VOZIČEK in STAJICO, prodam. ☎ 633-650 6015

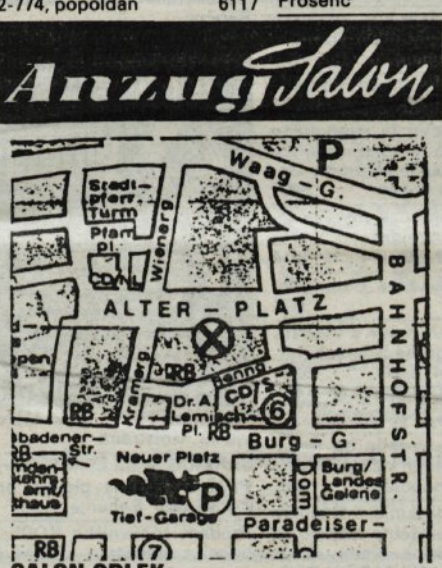

SALON OBLEK
BREZPLAČNE SPREMEMBE ŠE ISTI DAN.
ODPRTO: PON. - PET. 9.00 - 18.00
SOB. 9.00 - 12.30
VSAKO PRVO SOBOTO V MESECU 9.00 - 18.00

ELEKTROINSTALACIJO vam izdela ali obnovi: Jože Benedičič, Prezrenje 22, Podnart, ☎ 70-482 5491

Izvajamo vsa tesarska in zidarska dela. Šifra: UGODNO 6151

OSTALO

"Kdor išče ta najde" Za oskrbo 90 letne, še pokretne mame, ki živi v mirnem in od hrupa odmaknjenem okolju, iščem lajšo upokojenko iz Jesenic ali bližnje okoli e za družbo in pomoč. Šifra: O VSEM DOGOVOR 5833

Skupina CALIFORNIA vas vabi danes 20.4.1990 ob 20 uri na PLES v Kulturni dom na KOKRICI. Vabljeni! 5787

RAZNO PRODAM

Prodam voz ZAPRAVLJIVČEK in slamoreznico Ultra. Glinje 8, Cerklje 5782

Prodam 120 kosov silikatne OPEKE, barvni TV ter kolo Senior. Snedic, ☎ 57-633 5789

Prodam PRIKOLICO za osebni avto. Predoslje 129a, ☎ 36-428 5897

Prodam avtoradio BLAUPUNKT FREIBURG SQM 26, štiri zvočnike (2x20W, 2x30W) in štiri pnevmatike MICHELIN MXL 175/70 - P 13(prevoženih 20000 km) ter rabljeno salonit kritino 100 kvad. m in železno balkonsko ograjo. ☎ 631-571 5983

Prodam uvoženo dekliško OBLEKO za prvo obhajilo. Ogled po 15 uri. Pipanova 2, Šenčur 6004

Prodam 300 kg semenske erle. Trboje 31, ☎ 49-574 6009

Semenski krompir Igor, prodam. Češnjevek 9, Cerklje 6013

ŠIVA REŽE ROBI HKRATI

Leo Truppe

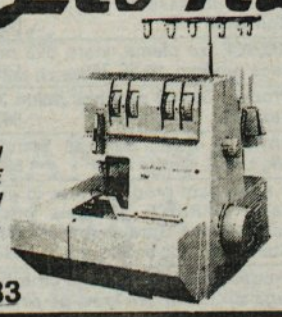

BELJAK CENTER
WIDMANNGASSE 41, tel.: 9943-4242-26039

PRIMERNI SPECIALNI ŠIVALNI STROJI ZA ELASTIČNE BLAGOVE, PLETENINE IN VOLNO.

PFAFF HOBBY LOCK 783

NETO ATS **5.817,-**
PRINESITE TA OGLAS S SEBOJ IN DOBITE DARILO!

Prodam SENO. Valburga 10, Smlednik 5960

VELIKA IZBIRA BLAGAJN
SHARP
TRIMMEL
BAHNHOFSTR. 55
CELOVEC

Prodam semenski KROMPIR dezere in krmilni. Janez Čebašek, Pipanova 44, Šenčur 5896

Dekliško obhajilno obleko, prodam. ☎ 74-598 5931

Prodam otroški VOZIČEK Peg-marela in JOGI za otroško posteljico 120x60. ☎ 25-489 5936

Prodam suha kostanjeva drva. ☎ 061 613-042 6028

Prodam 2 otroška športna vozička. Ogled popoldan. Drinovec, Podbrezje 102, Duplje 6038

Prodam klavirsko HARMONIKO Melodija 96 basno, motor APN 6, moško kolo in ročno vrtno kosilnico. ☎ 43-144 6042

Prodam nov SINGER ŠIVALNI STROJ v kovčku, s programi, cikcak in šivanje prožnega blaga, ter rabljeno žensko kolo na 5 prestav. ☎ 73-703, po 18. uri 5906

Prodam prvoobhajilno dekliško obleko. Sp. Brnik 17, Cerklje 6044

Prodam avstrijski kombiniran otroški VOZIČEK. ☎ 44-570 6051

Ugodno prodam ohranjen ŠOTOR za 4 osebe in žensko kolo Rog. Džorem Rajko, Gradnikova 91, Radovljica 6058

Po ugodni ceni prodam malo rabljeno PEČ za centralno Stadler, 25 kalorij, novo FRITEZO, 3 metre DIMNIKA shidel, premera 16 in STRUŽNICO za les. Spodnja Besnica 137/a 6059

KROMPIR igor za seme, prodam. Zgoša 47/a, Begunje 6065

Prodam novo avto PRIKOLICO, nosilnost 500 kg in KISIK jeklenko (avtogen). Justin, Jelovška 10, Radovljica 6068

Prodam italijansko obhajilno OBLEKO za deklico. ☎ 39-384 6081

Poceni prodam suha trda mešana DRVA in moško športno KOLO na 10 prestav. ☎ 79-996 6082

Ugodno prodam TOMOS avtomatik in SINTISIZER. ☎ 38-361 6090

Prodam ŠOTOR. ☎ 47-825 6093

Ugodno prodamo brako PRIKOLICO in dobro ohranjen ŠOTOR za 4 osebe Induplati. Luznarjeva 20, Kranj, ☎ 21-220 6105

Prodam fižolove PREKLE in 10 dni starega BIKCA simentalca. ☎ 46-022 6109

Prodam novi HARMONIKI dalicia, diatonično za 8.000,00 din in klavirsko, 120 basno , 11 registrov za 5.000,00 din. Jure Žitnik, Sveti Duh 175, Škofja Loka, ☎ 632-581 6116

Prodam IGRO HAPPY LINE. ☎ 620-956 6125

Prodamo PRIKOLICO IMV. ☎ 75-225, od 6. do 15. ure 6130

Prodam SENO. Tenetiše 1, Golnik 6135

Zelo malo rabljen kombiniran otroški VOZIČEK Tribuna, prodam za 1500,00 din. Božnar, Poljanska 34, Škofja Loka 6138

Prodam zložljivo športno posteljico, hojco Peg in športni zložljiv voziček. ☎ 26-898 6140

Prodam šolsko JADRALNO PADALO Maxi. ☎ 66-798 6154

Moško KOLO, uvoženo na 10 prestav, ugodno prodam. ☎ 77-388 6172

Jadrnico ZETA prodam za 4000,00 din. ☎ 25-556 6174

Prodam semenski in jedilni KROMPIR igor in dezire. Jošt, Strahinj 65, Naklo 6181

Prodam dirkalno KOLO Rog Super s tabularji, malo rabljen. Ogled na Vodopivčevi 17, Mohorjev Klanec, trgovina za prosti čas. 6185

STAN.OPREMA

Prodam sedežno spalno garnituro Verona, 50 % ceneje. ☎ 36-115, popoldan 5915

Zelo ugodno prodam 2 pisalni mizi in 2 stola, ter električni mlinček za meso. Borut Perpar, Trojarjeva 19, Kranj Stražišče 5916

Prodam sedežno garnituro (kavč in dva fotelja) ter mizico. ☎ 80-886 5966

Ugodno prodam manjšo kuhinjo, vitrino-ležaj in dve termoakumulacijski peči A 2 KW. ☎ 36-290 5976

Prodam sedežno garnituro- raztegljiv kavč in dva fotelja. ☎ 80-173, samo v soboto 6018

Ugodno prodam novo peč za centralno ogrevanje z bojlerjem STADLER, 40.000 Kcal, cena po dogovoru. Pavlin Peter, Senično 34, Golnik 5922

Poceni prodam dobro ohranjeno kuhinjo z dvojnim pomivalnim koritom, štedilnikom in hladilnikom. ☎ 621-758 6031

Ugodno prodam SKRINJO 210 litrsko LTH, stara eno leto. ☎ 39-410

Poceni prodam POHIŠTVO za spalnico s posteljnino, dnevno sobo, HLADILNIK, plinski KUHALNIK, ŠIVANI STROJ in barvni TV. ☎ 23-491, zvečer 6062

Prodam eno sezono rabljeno termoakumulacijsko PEČ 2,5 KW. ☎ 21-104 6147

Štedilnik Gorenje 4 plin 2 elek., rabljen prodam, cena po dogovoru. Mulej, Novi svet 7, Škofja Loka

VOZILA

Prodam dobro ohranjen ET 3 avtomatik na tri kolesa primeren za invalide. Olševek 54, ☎ 45-614 6157

Prodam Z 101, letnik september 1985. Čirče 29, Kranj 6161

Prodam APN 6, star dve leti. ☎ 37-391 6150

Prodam osebni avto ALFA ROMEO,letnik 1974, celo ali po delih. ☎ 67-169 6153

Prodam mašino od Z 101 z menjalnikom ima 85000 km. ☎ 66-652

Prodam MOPED APN 6. ☎ 64-144 5775

Prodam FORD escort, letnik 1971, v voznem stanju. Novak, Belehardjeva 12, Šenčur 5788

Prodam YAMAHO 650 XS, letnik 1977. Zupan, Cerklje, Franca Barleta 11, ☎ 42-021 5810

Prodam TOMOS AVTOMATIK, izvozni modek. ☎ 49-200 5823

Prodam VW, letnik 1967, registriran do 12.3.1991. ☎ 52-393 5836

Prodam MOPED APN 6, letnik 1987. ☎ 35-842 5890

GOLF, letnik 1980, prodam. ☎ 28-426, popoldan 5894

Prodam DIANO, registrirano do februarja 1991. ☎ 70-250 5895

R 4 TLS, letnik 1983, prevoženih 67000 km, dobro ohranjen. ☎ 26-232 5898

Prodam MOPED APN 4. Ogled v nedeljo. Milan Zebec, Mače 6 a, Preddvor 5900

MZ 250 TS, odlično ohranjen, prodam. ☎ 75-718 5902

Ohranjen, pravkar registriran 126 P, letnik 1978, prodamo. Mojca Strgar, Partizanska 46, Škofja Loka, ☎ 627-759 5903

Prodam ali zamenjam za motor do 650 ccm novo VESPO NV 150, neregistrirano z plačanim davkom. ☎ 84-054, Iztok 5905

Prodam BT 50, letnik 1988, cena po dogovoru. ☎ 73-864 5907

Prodam OPEL REKORD, letnik 1976 za dele. ☎ 74-339 5908

Prodam karmboliran JUGO 45 AX, letnik 1988. Ogled v petek 20.4.1990 na Zg. Jezerskem 40 (Sušje) od 16-19. ure 5909

Prodam DIANO po delih in pečnice za kmečko peč. ☎ 39-885, popoldan 5910

Zelo ugodno prodam rabljen MOPED AVTOMATIK. ☎ 80-162 5918

Gorska kolesa MTB in kolesa za normalno vožnjo, z blatniki, lučjo in prtljažnikom Ganna, uvožena, sestavljena v domači delavnici.
Servis in rezervni deli zagotovljeni.
Idealno kot darilo za birmo, rojstni dan, učne uspehe in rekreacijo hotelskih gostov - HOTELI ne plačajo prometnega davka Cene ugodne!
Trgovina in servis Valy Žagar, Betonova 16/a, Kranj - Kokrica Tel: 25-750
Odprto od 10. - 12. ure in od 15. - 18. ure
sobota: od 9. - 12. ure

Prodam R 4 TL, letnik 1978, dobro ohranjen, pravkar registriran. ☎ 28-424, po 15. uri 5926

Ugodno prodam MOTOR BT 50 S, še v garanciji. ☎ 44-080 5927

Prodam Z 101, letnik 1979. Slavko Dovžan, Podljubelj 9, Tržič, ☎ 51-208, popoldan 5929

Prodam JUGO 45, letnik 1983. ☎ 37-076 5932

Ugodno prodam AUDI 100 L, letnik 1975 in kombiniran otroški VOZIČEK. Rebol Janez, C. na Klanec 4, ☎ 24-201 5933

"KGM"
Kalan Janez - Zapoge pri Vodicah
OBVEŠČAM VAS, DA JE NANOVO ODPRTA TRANZITNA PRODAJA PREMOGA TER DRV IN PREVOZI GRADBENIH MATERIALOV

Cene premoga s prevozom so naslednje:

"Velenje" kosi	693,50 din/tona
"Velenje" kocke	627,60 din/tona
"Banoviči" kocke	1.084,00 din/tona
"Zagorje - Trbovlje" kosi	1.240,60 din/tona
"Zagorje Trbovlje" kocke	1.161,00 din/tona
"Zagorje Trbovlje" oreh	1.141,00 din/tona
"Senovo" kosi	1.276,00 din/tona
"Senovo" kocke	1.240,00 din/tona
Bukova drva	350,00 din/m²

Pokličite
Tel: 061/843-029 ali 061/843-039
Se priporočam!

Prodam Z 101, registrirana do 17.2.1991, cena 1600 DEM ter 126 P, nevozen za 400 DEM. Petkovšek, Triglavska 1, Bled Rečica 5938

Prodam 126 P, letnik 1980. ☎ 82-704 5939

Prodam GOLF diesel, letnik 1983. ☎ 39-982 5943

Prodam BX TRS 16, star 3 leta. Pangerščica 8, ☎ 46-068 5944

SEJEM RABLJENIH VOZIL NA GORENJSKEM SEJMU V KRANJU vsako nedeljo od 7. - 13. ure

Prodam osebni avto Z 101 GTL 55, letnik 7/86. Mihelič Stane, Breg 133, Žirovnica 5950

Prodam Z 128 1,1 GX, letnik 1987/6, 24000 km, garažirana za 56000,00 din. ☎ 65-614 5951

Prodam Z 750 850, letnik 12/82. Dvorska vas 10 a, Begunje 5992

Prodam ALFA SUD, letnik 1980, registrirana celo leto, cena 3700 DEM in Z 850, letnik 1981, neregistrirana, za simbolično ceno. Žepič Andrej, Planinska 28, Križe 5996

Prodam nov R 4. Tonejc, Cankarjeva 14, Radovljica 6000

Prodam JUGO 55 koral, maj 1988. ☎ 66-953 6001

Prodam APN 6, letnik 1987, dobro ohranjen, z dodatno opremo. ☎ 52-027 6003

LADO 1500 SL, dobro ohranjeno, prodam. Ogled danes od 17 do 19 ure in v soboto od 10 do 12 ure v Stražišču, Benedikova 19 6005

R 4, nov, rdeč, neregistriran, prodam. Žitnik, Suška c. 26, Škofja Loka 6007

Prodam Z 101 GTL 55, letnik 1986, prevoženih 35.000 km. Kumer, Papirnica 12, Škofja Loka, ☎ 620-238

Ugodno prodam motor CTX 80, letnik 1989. ☎ 22-835 6019

PEUGEOT

PEUGEOT ● NOVI IN RABLJENI AVTOMOBILI, NADOMESTNI DELI, DODATNA OPREMA, CENTRALNO ZAKLEPANJE VRAT, ELEKTRIČNI POMIK STEKEL ... ITD
● SERVIS IN VSAKOVRSTNA POPRAVILA
● ZELO UGODNE CENE
ANTON ZOFF BISTRICA V ROŽU (FEISTRITZ/ROS.) ŠT. 131, Tel. 9943-4228-2127
PRED MOSTOM ČEZ DRAVO NA CESTI PROTI CELOVCU, PELJETE LEVO - SMER BELJAK (VILLACH); PO 7 KM STE V BISTRICI.

Prodam MOTOR BT. Srednja vas 23, Šenčur 5953

Z 101, staro dve leti, registrirano do februarja 1991 z dodatno opremo, prodam za 60.000,00 din. ☎ 21-895 5956

BT 50, letnik 1988, 3000 km, prodam ali zamenjam za APN ali ATX. ☎ 80-415 Uroš 6016

Ugodno prodam TOMOS AVTOMATIK, letnik 1987, A 3 MS. ☎ 50-163 6017

R VOZILA RUTTER PRODAJA/SERVIS

FIAT

UNO 45 IE FIRE
TIPO 1372 ccm
Velika izbira mopedov in koles PUCH, KTM, TOMOS, DERBI, VESPA, APRILIA.
VILLACH/BELJAK, Peraustr. 18, 9943/4242-24882

Prodam VW 1200, letnik 1976, cena 2000 DEM. ☎ 57-933, Sušnik Jernej, Zvirče 6 a, Tržič 5957

Prodam Z 750, registriran do oktobra. Hočevar, Weingerlova 7, Šenčur 5961

Prodam GOLF diesel, letnik 12/85, 55.000 km, in ŠKODO 105, letnik 1981, motor generalno obnovljen. Ogled popoldne od 16. do 20. ure. Jeraj, Žiganja vas 53, Duplje 5962

Prodam 126 GL, letnik 1986, v odličnem stanju. ☎ 34-480 5963

Ugodno prodam JUGO 45 AX, letnik 1987. ☎ 37-341 5965

Prodam Z 101 GT 55, december 1983. ☎ 33-772, popoldan 5969

Prodam R 4, letnik 1977, registriran do aprila 1991. ☎ 27-001 5971

Prodam VW 1300 3 S, letnik 1972, ohranjen, cena 2400 DEM. Sorška 22, Drulovka-novi bloki 6020

Z 750 LE, letnik 1985, 47000 km, prodam. Ogled v petek, soboto popoldan. Mihelčič, ul. 1. avgusta 3, Kranj 6021

Prodam JUGO KORAL, star dve leti. ☎ 75-554, v petek od 16. do 17. ure 6024

Prodam JUGO 45 A, star 3 leta in pol. ☎ 26-887 6025

Prodam Z 101, letnik 1976, obnovljen motor in karoserija. Dermastja, Partizanska 34, Šenčur 6027

Prodam JAWO 350, staro dve leti. Arsenič, Orehovlje 1, Predoslje

Prodam JUGO 55, športno opremljen, letnik 1985. Kajzer, Prebačevo 58A 6030

4 ALLRAD GRASSER

CELOVEC, PISCHELDORFERSTR. 133, Tel. 9943-463-42648
SUZUKI - UVOZ (PROSTO ČEZ MEJO)

Prodam FIAT 127, letnik 1980, ohranjen. Levstikova 10, Kranj, ogled v soboto. 5972

Prodam ŠKODO 120, letnik 1980, prvi lastnik, prevoženih 58.000 km. Radič Anton, Sp. Rute 1, Gozd Martuljek 5974

Prodam JUGO KORAL 55, letnik 1989. Peterman Janez, Zg. Gorje 24 5977

Prodam JUGO 55, letnik 1985. ☎ 24-652 5978

JUGO KORAL 45, letnik 5/88, prodam v soboto 21.4. Pivk, Cegelnica 30, Naklo, ☎ 48-128 5989

Prodam Z 750, letnik 1981. ☎ 77-025 5990

Zaradi hude telesne poškodbe prodajam gozdarski TAM 170 in MERCEDES 22 24 za 100.000,00 din. Vršnik, ☎ 34-484 5993

SKODA Ing. N. FRANZ
● NADOMESTNI DELI
● DODATNA OPREMA
● SERVIS
BELJAK - LANDSKRON (SEVER) MILLSTÄTERSTRASSE 1 tel.: 9943-4242-41180

VISO RE 11, 4/88, 20000 km, kovinske barve, prodam. ☎ 74-413 6032

Prodam JUGO 55, letnik 1984. ☎ 57-957 6036

Prodam Z 850, letnik 1984, cena po dogovoru. ☎ 68-011, zvečer 6037

Prodam dobro ohranjeno Z 101 super, letnik 1978. Lahovče 17, Cerklje 6041

Tomos avtomatik, model Kolibri, tovarniško nov, zelo ugodno prodam. ☎ 24-155, ali 34-734 6043

Prodam Z 101, letnik 1977, obnovljena, cena ugodna. Kokaš Arel, Frank. nas. 68 (nad banko), Škofja Loka 6045

Prodam LADO NIVO, letnik 1988 in KOMBI VW, letnik 1982. ☎ 21-238

Prodam Z 101 GTL, letnik 1983, cena po dogovoru in garažna vrata 270x248, cena tudi po dogovoru. Zalokar, Podhom 43 a, Zg. Gorje

Ugodno prodam JUGO SKALA 55, letnik 1989. Rozman, Šenčur, Weingerlova 6 6053

Z 750, lepo ohranjeno, letnik 1985, 25000 km, prodam. Majda Božič, ☎ 80-143 6054

Prodam Z 101, letnik 1975, v dobrem stanju, cena po dogovoru. Fujs, Gor. odreda 14, Kranj 6055

Prodam karambolirano LADO 1500, letnik 1978, sicer odlično ohranjeno. Ogled pri avtokleparju Nadižarjeva 6, Čirče, ☎ 34-450 v petek, od 16. do 17. ure in sobota od 8. do 11. ure 6056

AUTO Ortner
SUBARU
Lada
Alfa Romeo
● VELIKA IZBIRA VOZIL
● DELI IN DOD. OPREMA
● SERVIS IN POPRAVILA
BELJAK, PICCOSTR. 42
Tel.: 9943-4242-28494

Prodam JUGO 45, karamboliran, letnik 1984. ☎ 39-362 6026

Prodam Z 101 GTL, letnik 1986. ☎ 632-967, po 15 uri 6060

Prodam JUGO 45 AX, letnik 1987. ☎ 43-165 6067

Prodam Z 101, vozno, neregistrirano. Janez Slapar, Križe 31, ☎ 57-706 6069

Prodam terensko VOZILO ARO 4/10, letnik 1989. Zakranjšek, ☎ 70-330 6070

Prodam Z 750, letnik september 1984, zelo dobro ohranjen. Kovor 37, Tržič 6071

Prodam ŠKODO 120 L, letnik 1978. ☎ 622-253 6072

Prodam GOLFA JGL, letnik 1982. ☎ 33-558 6073

Prodam Z 750 LE, letnik 1982. Oman, Škofjeloška 42, Kranj 6075

Prodam GOLFA JX diesel, letnik 1985. Križnar, Ul. Pavle Medetove 53, Naklo, ☎ 47-054 6077

TOMOS AVTOMATIK 3 MS, kot nov, ugodno prodam. ☎ 77-196

Prodam Z 101, letnik 1982. ☎ 27-704, po 15 uri 6079

Prodam Z 101 GTL 55, letnik 1986. Ogled po 15 uri. Krajnc Marija, Ul. Staneta Rozmana 7, Kranj 6083

Prodam MOTOR za Z 101. ☎ 67-106 6084

Prodam Z 101, letnik 1980. Dvorje 46, Cerklje 6085

Ugodno prodam R 4, letnik 1976. Babič Silvo, Zelenica 10, Tržič 6086

Prodam GOLF diesel, letnik 1984, cena 9700 DEM. ☎ 36-820 6091

Prodam JUGO 45 AX, letnik oktober 1987. ☎ 38-057 6092

Prodam GOLF diesel, letnik 1983. ☎ 42-574 6097

REIFENZENTRUM - SŮD
CELOVEC, ROSENTALERSTRASSE 86 (PRED ŽELEZNIŠKIM PODVOZOM), tel.: 9943-463-23244
NEVERJETNA PONUDBA GUM:

	MICHELIN	DUNLOP	CONTI	SEMPERIT
155/13	660,-	600,-		NETO
165/70/13	700,-	650,-		NETO
175/70/13	800,-	700,-		NETO

JUGO koral 45, letnik 1989, ugodno prodam. Velesovska 63, Šenčur 6099

Prodam nov BT 50, z smerokazi, bronzirane barve, prevoženih 10 km. ☎ 73-449 6100

GOLF JL, letnik 1980, pločevina obnovljena, prodam za 37.000,00 din. ☎ 75-010 int.439 ali ☎ 52-083 po 16 uri 6101

Ugodno prodam VW 1200, letnik 1974, vozen, neregistriran. Šlibar, Srednja Dobrava 12, Kropa 6112

Prodam aluminijasta PLATIŠČA nemške izdelave s Pirreli P-600 GUMAMI za vozila golf, ford, opel, BMW in AVTORADIO Blaupunkt. Hočevar Mitja, Smledniška 120, Kranj, ☎ 38-162 6113

Prodam R 4, letnik 1976 in TOMOS 14 M. Markič, Strahinj 75, Naklo

AUTOBEDARF HABERNIG Ges.m.b.H. KFZ-Teile
BELJAK, FRIEDENSSTRASSE 24. tel.: 9943-4242-42250, FAX 44100
NADOMESTNI DELI ZA VSE AVTOMOBILE - VELIKO SKLADIŠČE
OB SREDAH IN SOBOTAH GOVORIMO SLOVENSKO
PONUDBA MESECA:

MOTORNO OLJE — MULTI GRADE SAE 15W40 1 l	29.—
ZAVORNA TEKOČINA SHELL D. O. T. 4 5 l	289,—
SVEČKE CHAMPION: N7YC 4 kosi	79,—
BENCINSKI FILTRI ZA SKORAJ VSE TIPE (6,8)	9,90

CENE Z DAVKOM!

Prodam GOLF diesel, letnik 1979, odlično ohranjen, 88000 km, registriran do novembra 90. Ogled v soboto in nedeljo. ☎ 73-683 6119

Nujno prodam MOTORNO KOLO CTX 80, star 1 leto, registriran do aprila 1991. ☎ 80-352 6127

VARTBURG, letnik 1981, obnovljen, registriran do aprila 1991, prodam. Škrbec, Dežmanova 1, Lesce 6128

Prodam LADO SAMARO 1300 ccm, rdeče barve, staro 5 mesecev, 5000 km prevoženih, 5 vrat, cena 100,000,00 din. ☎ 73-872, v petek popoldan 6131

LADO RIVO, staro 3 leta in pol, ugodno prodam. Zaplotnik, Predoslje 60/a 6129

MOTOR MZ ETZ 251, nov, prodam. ☎ 47-763 6133

Prodam GOLF JGL, letnik 1981. OŠ Tone Čufar, Omanovič, Jesenice 6134

Prodam Z 101, letnik 1978, po delih. ☎ 27-636 6136

Prodam UNO 60 S, letnik 1987 september, prevoženih 27000 km. ☎ 77-824, po 14. uri 6139

VISA 11RE, letnik 1985, registriran do 12/90, odlično ohranjen. ☎ 33-670, po 16.uri 6141

Prodam dobro ohranjen, garažiran, JUGO 45E, letnik 2/87, prevoženih 13000 km. Zajc Alojz, ☎ 28-477 6142

Prodam Vartburg, letnik 1988, in nov akumulator 45 A, ter vlečno kljuko za R 4. ☎ 35-364 6144

Prodam JUGO 55, letnik 1988 junij z dodatno opremo. ☎ 45-054, popoldan 6148

Ugodno prodam CITROEN GS 1,3, letnik 1978, v dobrem stanju. Remih Darinka, Vojkova 4, Lesce

TOYOTA
ORTNER
● VELIKA IZBIRA VOZIL
● NADOMESTNI DELI
● DODATNA OPREMA
● SERVIS IN POPRAVILA
BELJAK, TEL.: 9943-4242-41310
ZENKERTHOFSTRASSE 20

Prodam ZAPOROŽCA 1976, v voznem stanju, garažiran, neregistriran, cena po dogovoru. ☎ 52-324, popoldan doma li 50-040, int. 256, dopoldan 6162

Prodam JUGO 55, letnik 1987. ☎ 68-269, Gorenja vas 242 6164

Prodam GOLF JXD, letnik 1986/4. Ogled sobota popoldan. ☎ 37-641

Prodam dobro ohranje GOLF J, letnik 1978. Lesjak, Kokra 24/a, Jezersko, ☎ 45-600 6167

Ugodno prodam ŠKODO LS 120, letnik 1988, prevoženih 7000 km. Pintar, Breznica 7, Škofja Loka

Prodam MZ 150, zelene barve, letnik 1981, malo vožen. ☎ 68-542

Prodam osebni avto MITSUBISHI LANCER, letnik 88. Kocjan, Zg. Jezersko 106 b, ☎ (064) 44-068 5614

Ugodno prodam FORD SIERA 1,6 karavan, uvozni model, letnik 83, rdeč Podlubnik 292, Škofja Loka

Prodam JUGO 55, letnik 1987. Štefanja gora 28, Cerklje, ☎ 42-467 6171

Poceni prodam ohranjeno Z 128, letnik december 1986, rdeče barve, 40000 km. Glamočanin, Levstikova 1, Kranj (zraven zdrav.doma) 6176

Prodam SPECIALKO na 10 prestav za 4000,00 din. Bistrica 13, pri Podbrezjah 6177

Prodam TAM 201 T 5, letnik 1979, kiper, sedeži 1+4, nosilnost 2 toni, cena 80.000,00 din. Glavendikič Kidričeva 24, Jesenice 6179

Prodam novo GTX MASKO za Golfa, novi model, 20 % ceneje. Čebulj, Pšenična polica 14, Cerklje, ☎ 42-674 6182

Prodam JUGO 45A, letnik 1987 in eno leto starega BIKA. ☎ 49-505, popoldan 6183

Prodam R 4 GTL, letnik 1988, zatemnjena stekla. ☎ 42-864 6184

YAMAHA LUXMAN KENWOOD SHARP NAKAMICHI JVC ITT HI - FI stereo center JÄGER
Borovlje, Loibistr. 12/Hauptplatz 17
MIKROVALOVNA PEČICA HITACHI MR-5900
- KOMPAKTNA NAPRAVA Z ENOSTAVNIM VODENJEM
-IDEALNA MIKROVALOVNA PEČICA ZA MANJŠE GOSPODINJSTVO
SAMO 299 DEM neto
POSEBNE LASTNOSTI:
- brezstopenjska možnost pečenja 75-500 W
- pečica iz lakirane jeklene pločevine vsebina 16,4 litra
- vrteči krožnik
- časovno stikalo (0.30 min)
- dodatna oprema: pekač s pokrovom
- v beli ali rjavi barvi
SONY PIONEER TOSHIBA FISHER BLAUPUNKT PHILIPS HICHI DENON PANASONIC TEHNICS

ZAPOSLITVE

iščemo VARSTVO za tri otroke na našem domu, za 4 mesece. ☎ 33-605 5808

Za honorarno popoldansko delo v Žireh iščem vestno žensko. Šifra: ZANESLJIVA 5834

PRIVATNIKI POZOR! Iščem dobro plačano delo v dopoldanskem ali popoldanskem času, z možnostjo lastnega prevoza. Ostalo po dogovoru. Šifra: MONEY 5878

Iščem DELO, ki ga lahko opreavljam na svojem domu. Imam prostor, prevoz in telefon. ☎ 85-430

Zaposlim mlajšo upokojenko za ČIŠČENJE poslovnih prostorov v popoldanskem času. ☎ 38-400

Za ekskluzivno PRODAJO na območju Gorenjske iščem več akviziterjev. ☎ 79-513 6096

Honorarno ZAPOSLIM prodajalko v trgovini LANGO v Radovljici za popoldanski čas. ☎ 23-474 6111

Akviziterje za prodajo različnih izdelkov, iščemo. Šifra: ZASLUŽEK

ZAPOSLIMO delavko trgovske stroke z večletni prakso. Šifra: VESTNA 6170

Iščem kakršnokoli honorarno delo. Naslov v oglasnem oddelku. 6173

Zaposlimo urejeno in simpatično dekle s prakso v gostinstvu za strežbo. Informacije osebno v Gostišču TULIPAN, Lesce 5904

Za občasno pomoč v trgovini iščem mlajšo upokojenko iz Tržiča ali okolice. ☎ 37-553 5914

Natakar ali natakarica dobi delo. ☎ 75-178 5930

KV AVTOMEHANIK in KV VOZNIK A,B,C in E kategorije išče sebi primerno delo. ☎ 41-037 5934

V okolici Kranja honorarno zaposlim dekle v bifeju. ☎ 632-928

Vsem, ki imate veselje do terenskega DELA, nudim odličen zaslužek. ☎ 46-273, popoldan 6002

Študentko ali dijakinjo z znanjem angleščine - nemščine iščemo za delo v agenciji na Bledu. Šifra: MOŽNOST STALNE ZAPOSLITVE

Prodam srednjega ŠNAVCERJA, starega 8 mesecev. ☎ 23-230 5954

Prodam kravo s teletom ali brez in prikolico za osebni avto. Miklavčič Ciril, Ljubljanska 5, Škofja Loka 5981

Prodam PUJSKE težke 40 kg in manjše. Spodnji Brnik 60, Cerklje 5994

Prodam 4 mesece starega BIKCA simentalca. Trboje 72, Kranj 5998

Prodam KRAVO drugič breja 9 mesecev. Šenturška gora 9 6006

Prodam KRAVO v devetem mesecu brejo in 2 telici in teleta 4 tedne star. Bohinjska Bela 150 6011

Prodam mlade KOZE in OVCO. ☎ 52-393 6014

Prodam KRAVO pred teletitvijo in TELIČKO, staro 7 tednov. ☎ 73-917 6033

Prodam KRAVE s teleti ali brez, dve leti staro kobilo Norik in eno leto staro Haflingerco. ☎ 77-966 6039

Prodam štirinajst dni staro TELIČKO simentalko in pujske. Luže 38, Šenčur 6049

RENAULT WURM
● NADOMESTNI DELI
● SERVIS IN POPRAVILA
● DODATNA OPREMA - RADIJI, SONČNE STREHE, SPOJLERJI, PREPROGE...
CELOVEC, tel.: 9943-463-544000
St. Veiter Ring 25-27

Prodam KONJA. Šmid Viktor, Dovje 46, Mojstrana 6063

JARKICE, stare 2 meseca, rjave in PETELINČKE za pleme, prodam. Zgoša 47/a, Begunje 6064

Prodam rodovniško KOBILO haflinger z žrebetom. Ljubno 84 (pri cerkvi), ☎ 70-570 6089

CITROEN
KELLNER - KLEINBERGER
CELOVEC, Tel. 9943-463-41309
PISCHELDORFERSTR. 238
● VOZILA ● NADOMESTNI DELI
● SERVIS ● DODATNA OPREMA
SMO NA CELOVŠKEM SEJMU (4. 4. - 8. 4. 1990)

Iščem honorarno ZAPOSLITEV v gostinstvu. ☎ 28-074 5893

Za delo v Avstriji - stalna zaposlitev iščemo mladega kuharja z vsaj delnim znanjem nemščine. Šifra: maj 90 6047

ŽIVALI

JARKICE HISEX, stare 7 tednov, vzrejene pod veterinarskim nadzorom. Prodajamo od 20. aprila dalje. Perutninska farma Moste pri Komendi! 5576

KOZICE, za pleme, stare dva meseca prodam. ☎ 50-759 5796

Prodam ZAJCE po izbiri. Kokra 34, Jezersko 5837

JARKICE rjave, prodam. Stanovnik, Log 9, Škofja Loka 5862

V maju bom prodajal rjave in grahaste JARKICE ter bele pitance(brojlerje). Sprejemam naročila! Stanovnik, Log 9, Šk.Loka 5863

Prodam en teden starega črno-belega BIKCA in dve kravi po prvem teletu. Avgust Vreček, Visoko 71, Šenčur 5913

Prodam 10 ČEBELJIH družin brez panjev. Kopališka 9, Škofja Loka. ☎ 621-492 6103

Prodam PSA, kraškega ovčarja starega 1 leto. ☎ 24-425 6108

PSA LABRADORCA brez rodovnika, starega 6 mesecev in pasjo uto, ugodno prodam. ☎ 21-722 6120

Prodam mlado TELICO ali menjam za 8 mesecev brejo KRAVO, ter prodam bukova drva. ☎ 622-774 6123

Prodam KRAVO frizijko po prvem teletu. ☎ 27-066 6124

Prodam TELICO simentalko, staro 4 tedne ali zamenjam za bikca. Dragočajna 16, Smlednik 6126

Oddamo leto in pol staro psičkonemški lovski terier (navajena otrok). ☎ 26-898 6145

Črni pritlikavi PUDLJICI, rodovniški, nagrajenih staršev, stari 7 tednov, cepljeni, naprodaj. Cena - protivrednost 500 DEM. ☎ 23-633 ali dopoldan 631-721, int. 24 6159

Prodam BIKA, starega eno leto. Poljšica 13, Zg. Gorje 6178

Radsport FABJAN
VAŠ STROKOVNJAK ŠTEVILKA 1 NA KOROŠKEM
ZA KOLESA VSEH VRST IN KOLESARSKO OPREMO.
BELJAK
TREFFNERSTRASSE 2
Tel. 9943-4242-28413
(NA SEVERNI STRANI GLAVNE ŽELEZNIŠKE POSTAJE)

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, starega očeta in brata

JOŽETA POGAČNIKA

iz Prezrenj

se iskreno zahvaljujemo sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in spremstvo na njegovi zadnji poti. Iskrena zahvala velja Ireni Ovsenik, Mariji Fister in Mariji Jelenc, govorniku za besede slovesa, g. župniku za lepo opravljen obred, pevcem za zapete žalostinke in bolnici Jesenice. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujoči vsi njegovi

Prezrenje, 9. aprila 1990

ZAHVALA

Ob bolečem slovesu od naše ljube mame

KATARINE PINTAR

Posečnikove iz Martinj vrha

se iskreno zahvaljujemo sosedom za prijazno pomoč ter sorodnikom, prijateljem, znancem in sodelavcem za podarjeno cvetje in besede sožalja. Hvala pevcem in g. dekanu za tako skrbno in tolažeče opravljen pogrebni obred. Srčna zahvala tudi vsem, ki ste našo mamo imeli radi in ste jo v tako velikem številu pospremili k večnemu počitku.

ŽALUJOČI VSI NJENI

V SPOMIN

18. aprila je minilo tri leta, kar nas je v cvetu mladosti zapustil

MARJAN MULEJ

Hvala vsem, ki ga ohranjate v spominu in obiskujete njegov prerani grob.

VSI NJEGOVI

ZAHVALA

Vsem, ki ste v tako velikem številu pospremili na zadnji poti našega moža, očeta, starega očeta in brata

JOŽA KLINARJA

Betelovega ata

Iskreno se zahvaljujemo dr. Bernikovi, Inštitutu Golnik, tov. Milenki, sosedom, gasilskemu društvu Planina, govornikom za poslovilne besede in duhovniku za opravljen obred.

Žalujoči: žena Francka, sin Marko, hčerka Vera in Štefan z družinama

Planina pod Golico, 9. aprila 1990

ZAHVALA

Vsem, ki ste bili z nami ob slovesu našega očeta

JOŽETA JENKA

p. d. Jenkolečevega ata

nam nudili pomoč in ga v njegovi bolezni obiskovali, iskrena hvala!

VSI NJEGOVI

Podreča, 30. marca 1990

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage žene, mame, babice, sestre in tete

CVETKE ČEH

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in znancem za izraze sožalja, podarjeno cvetje in spremstvo na njeni zadnji poti. Zahvaljujemo se pevcem in g. kaplanu za lepo opravljen pogrebni obred.

ŽALUJOČI: Vsi njeni

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage

FRANČIŠKE CRČEK

roj. Hervol

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste se zadnjič poslovili od nje, za izraze sožalja in darovano cvetje. Posebej se zahvaljujemo g. duhovniku in pevcem.

Žalujoči: mož Franc, sin Branko in ostalo sorodstvo

Kranj, 31. marca 1990

V SPOMIN

PAVLI BIDOVEC

21. 4. 1989—21. 4. 1990

Vsi ljudje so prah — nekateri so zlat prah!

Sr. vas, 21. aprila 1990

ZAHVALA

Ob izgubi našega dragega moža, očeta, starega očeta, brata, tasta in strica

ALEŠA MEDIŽEVCA

iz Osojnika 2

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, podarjeno cvetje in spremstvo na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala DO Niko Železniki za zapete žalostinke, g. župniku za lep pogrebni obred in govorniku za poslovilne besede. Hvala vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

VSI NJEGOVI

Osojnik, 31. marca 1990

V SPOMIN

19. aprila je minilo žalostno leto dni, ko nas je za vedno zapustil naš dragi sin, brat, stric in svak

MIRO SETNIČAR

iz Bukovega vrha

Vsem, ki se ga spominjate, obiskujete njegov mnogo prerani grob, mu prižigate svečke in prinašate cvetje, se iskreno zahvaljujemo.

VSI NJEGOVI

V SPOMIN

Srca naša para bolečina,
odkar odšel si Ti,
a dokler mi bomo živeli,
živel boš tudi Ti.

ANTONU POLAJNARJU

iz Kranja

22. aprila mineva dve leti, kar smo se poslovili od našega očeta, moža, brata, strica . . .

Vsem, ki se ga spominjate, hvala!

ŽALUJOČI: Vsi njegovi

ZAHVALA

Ob izgubi drage žene, mame, babice, tete in svakinje

NADINE BELEC

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom, ki so jo počastili s cvetjem in jo pospremili na njeni zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo č. gospodu župniku Cirilu Berglezu in č. patru dr. Metodu Benediku za pogrebni obred in poslovilne besede. Vsem še enkrat iskrena hvala.

VSI NJENI

V Kranju, 17. aprila 1990

ZAHVALA

Ob smrti dragega moža, očeta, dedka, tasta, brata in strica

FRANCA OBLAKA

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so ga v času njegove dolge in težke bolezni obiskovali in bodrili. Posebno zahvalo smo dolžni dr. Dušanu Bavdku ter sestrama Heleni in Marini za strokovno in plemenito pomoč. Zahvaljujemo se vsem, ki so v težkih trenutkih sočustvovali z nami, za darovano cvetje, tov. Bohincu za čutne besede slovesa, praporščaku, KS Čirče ter pevcem iz Naklega.

ŽALUJOČI VSI NJEGOVI

ZAHVALA

Ob boleči izgubi moje ljubljene mame, tete in sestre

IVANE DOLEN

iz Golnika 33

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, znancem, prijateljem in sosedom. Hvala za izrečena sožalja in podarjeno cvetje. Najlepša hvala vsem, ki ste mojo mamo pospremili na poti k večnemu počitku. Lepa hvala medicinskemu in strežnemu osebju oddelka 600 bolnišnice Golnik in domu upokojencev Planina. Hvala tudi pevcem iz Nakla za lepo zapete žalostinke ob odprtem grobu. Hvala tudi praporščaku in g. župniku za lepo opravljen pogrebni obred. Vsem, ki ste moji mami izkazali kakršnokoli pomoč v času njene bolezni, najlepša hvala.

Žalujoča hčerka Ivanka z možem

Golnik, 16. aprila 1990

ZAHVALA

K zadnjemu počitku smo položili našo drago mamo, staro mamo, prababico, sestro in teto

MARJANO BLAŽ

roj. Kropivnik

p. d. Kralova mama iz Grada

Iskreno se zahvaljujemo dobrim sosedom, sorodnikom, vaščanom in znancem, sodelavcem Jelovice — obrat Cerklje, GG Kranj, Planike, Gorenjskih oblačil, Iskre-Kibernetike, Tekstilindusa in Cestnega podjetja, ki ste prinesli cvetje in izrekli sožalje in se poslovili na njeni zadnji poti. Zahvaljujemo se duhovnikom za obisk na domu, zvonarjem, organistu in solo pevcu v cerkvi, posebno pa g. župniku za lep obred.

ŽALUJOČI: hčerke in sinovi z družinami ter ostalo sorodstvo

ČAS JE ZA DEMOS

Spoštovani, DEMOS je zmagal!

Ob tej pomembni slovenski prelomnici se iz srca zahvaljujem vsem, ki ste volili kandidate DEMOSA in vsem, ki ste s svojimi volilnimi glasovi podprli tudi mojo kandidaturo za PREDSEDNIKA SLOVENIJE. Spoštujem pa tudi izbiro tistih, ki se v prvem krogu še niste mogli odločiti zame.

Kar smo začeli na Cvetno nedeljo, zaključimo v nedeljo, 22. aprila. Še enkrat bomo volili DEMOS, da bo odslej NA SLOVENSKEM drugače. Da ne bo nikogar več strah, da ne bo nihče več zapostavljan zaradi vere ali drugačnih pogledov, da bomo zaživeli v neobremenjenem sožitju.

Složni bomo najlažje dosegli EVROPSKO RAVEN ŽIVLJENJA.

Večina v SLOVENSKEM PARLAMENTU nam omogoča, da bomo uveljavili SODOBNO GOSPODARSTVO po preverjenem modelu uspešnih evropskih držav.

Prepričani smo, da bomo s skupnimi močmi najhitreje dosegli, da bodo tudi ZASLUŽKI V SLOVENIJI taki kot v razvitem svetu.

V nedeljo se bomo srečali na voliščih praznično razpoloženi, saj nam TOKRAT PREDSEDNIK NI VNAPREJ DOLOČEN!

Lahko se svobodno odločimo za kandidata ZK ali za kandidata DEMOSA. Vašo voljo, da me izberete za PRVEGA DEMOKRATIČNO IZVOLJENEGA PREDSEDNIKA SLOVENIJE, bom sprejel kot posebno čast in odgovornost.

KO VOLITE DEMOS, VOLITE ZASE!

Vaš kandidat za predsednika Slovenije,
Predsednik DEMOSA — Združene opozicije
Dr. Jože Pučnik

Jože Pučnik

PRI NAS KUPUJETE NAJCENEJE

RIŽ DROGA 1 kg 23,30 din

VILJAMOVKA FRUCTAL 361,70 din

KIS 1 l 8,50 din

TOALETNI PAPIR 10/1 51,80 din

COCA COLA 1l 11,50 din

KRAŠ bonboni piškoti čokolada 10 - 20 % ceneje

COCA COLA 0,25 1 3,40 din

MOKA SENTA tip 500 5/1 19,90 din

MOKA SENTA tip 500 25/1 92,00 din

COC KTA 1 l 8,30 din

VLOŽKI PALOMA ONA 1-6,70 din

VLOŽKI PALOMA ONA 5-7,50 din

MARKET TRENČA

DELOVNI ČAS:
od 8. do 12. in od 13.50 do 20. ure,
sobota od 7. do 20. ure,
nedelja od 8. do 11. ure

NIMBUS